ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΑΣ ΓΕΛΑΣΟΥΜΕ!

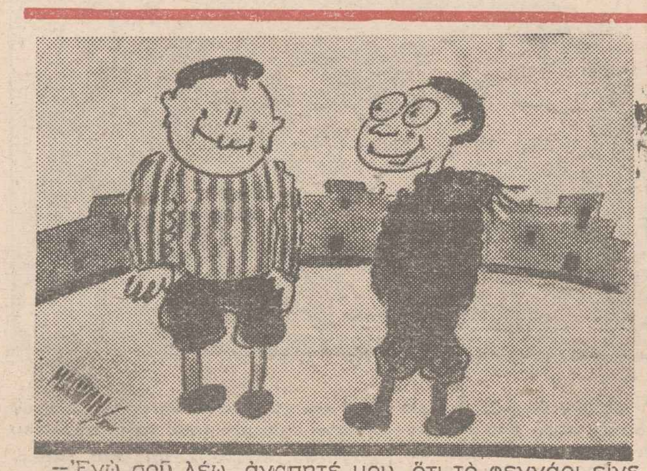

—Ἐγὼ σοῦ λέω, ἀγαπητέ μου, ὅτι τὸ φεγγάρι εἶνε πολὺ πιὸ ὠφέλιμο ἀπ' τὸν ἥλιο.

—Γιατί;

—Ἐπειδὴ τὸ φεγγάρι μᾶς φωτίζει τὴ νύχτα ποὺ εἶνε σκοτάδι, ἐνῶ ὁ ἥλιος βγαίνει τὴν ἡμέρα ποὺ εἶνε φῶς.

■

Αἱ μονομαχίαι εἰς τὴν Ἑλλάδα

....Οἱ δύο λοιπὸν ἀντίπαλοι συνηντήθησαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου περὶ ὥραν 9ην πρωϊνήν, ὀλίγον πρὶν δύση ὁ ἥλιος.

— Τί ὅπλον προτείνετε, συνταγματάρχα; ἠρώτησεν ὁ πολιτικός.

— Τὸ πιστόλι καὶ ἀπόστασιν 50 μέτρων.

—Ὡς πρὸς τὴν ἀπόστασιν συμφωνῶ. Καλὰ εἶνε πενῆντα μέτρα. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ὅπλον, προτείνω τὸ ξίφος.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι διεσταύρωσαν τὰ ξίφη καὶ ἡ μονομαχία ἤρχισεν. Αἴφνης ὁ συνταγματάρχης ἀνέκραξεν:

— Θαρρῶ, ὅτι ἐκάμαμε κάποιο λάθος. Εἴπαμε νὰ κάμωμεν μονομαχίαν.

— Μάλιστα.

— Αὐτὸ ὅμως ποὺ κάνουμε ἐμεῖς οἱ δύο, εἶνε διμαχία.

Καὶ ὁ συνταγματάρχης προσέθεσε:

— Φύγετε ὅλοι. Θέλω νὰ μείνω μόνος, γιὰ νὰ κάμω σωστὴ μονομαχία. Δὲν μποροῦμε, κύριοι, νὰ ἀστειευόμεθα μὲ τὸν κώδικα τῆς τιμῆς.

Ἀλλ' ὁ ἀντίπαλος δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑποχωρήση καὶ ἡ μονομαχία ἐξηκολούθησε μέχρι θανάτου τοῦ πολιτικοῦ, ἐπισυμβάντος μετὰ εἴκοσι χρόνια ἐξ αὐτοκινητικοῦ δυστυχήματος.

■

Οἱ νάνοι τοῦ Σαμπερνὼ

Εἰς μίαν ταβέρναν παρὰ τὴν Ἀγοράν, ἡ ὁποία φημίζεται διὰ τὴν νοστιμωτάτην φασουλάδα, ποὺ παρασκευάζει, ἐγευμάτισαν χθὲς οἱ παρεπιδημοῦντες εἰς τὴν πόλιν μας νάνοι τοῦ Σαμπερνὼ καὶ ἔφαγαν... γίγαντες.

Βρὲ τὰ θηρία!...

■

— Δεσποινίς, θὰ προτιμούσατε ἕνα βλάκα, ἀλλὰ πολὺ πλούσιον;

— Μὰ νομίζετε πὼς εἶνε κατάλληλη ἡ στιγμὴ γιὰ νὰ μοῦ κάνετε ἐρωτικὴν ἐξομολόγησιν;

ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ

Τώρα λοιπὸν ποὺ ἤλθανε ξανὰ τὰ πρωτοβρόχια
Θυμᾶμαι πῶς μὲ τύλιξες στοῦ ἔρωτος τὰ βρόχια.
Στὸ δρόμο σὲ συνήντησα. Θυμᾶσαι, ὢ Ἀντινέα;
Καὶ στὴν ἀρχὴ ὁ ἀτυχὴς σὲ πέρασα γιὰ νέα.
Μὰ ἔβρεχε ἀλύπητα. Πλημμύρα, χαλασμός,
σωστὸς κατακλυσμός.
Κι' ἐσὺ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐκείνου. ὢ Ἀντινέα
Ἐφάνηκες ποὺ ἤσουνα προκατακλυσμιαία.

■

Στὸ δρόμο σὲ συνήντησα. Ὢ ἡ βροχὴ ἐκείνη!
Στὴ μνήμη ἀλησμόνητη, ἀλήθεια, μοὔχει μείνει.
Ὁ δρόμος ἦταν χείμαρρος σωστὸς καὶ ὄχι ψέμα.
Καὶ μόλις σὲ ἐγνώρισα, μὲ πῆρε, ἄχ, τό... ρέμα.
Ἔβρεχε γιατὶ ἤτανε σὰν τέτοια ἐποχὴ
Κι' ἐγὼ τὰ ἐρωτόλογα στὰ ἔλεγα βροχή.
Τὰ μάτια σου σὰν πρόβλημα, ἀλήθεια, ἦταν, Δήλιο
Καὶ ἔτσι μὲ παρέσυραν σ' ἐκεῖνο τὸ εἰδύλλιο.
Τὰ βρῆκα ὅτι ἔμοιαζαν στὸ χρῶμα μὲ ἴασπι
Ὤ, τρέλλα σοῦ ἐπήγαινε στὰ πόδια σου ἡ λάσπη.

■

Τὰ εἴπαμε, τὰ φτιάξαμε, σὰν τέτοιαν ἐποχὴν
οἱ δυὸ ὑπὸ βροχήν.
Καὶ ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ σφοδρὰ σὲ ἐρωτεύθηκα
κι' ἀμέσως σὲ παντρεύτηκα.
Θυμᾶμαι ποὺ ἀπ' τὸ ναὸ ἐβγήκαμε ἀντάμα
μὲ τῆς βροχῆς τὸ κλάμα.

■

Τώρα λοιπὸν ποὺ ἄρχισαν ξανὰ τὰ πρωτοβρόχια
θυμᾶμαι κείνους τοὺς καιροὺς
καὶ γράφω στίχους θλιβεροὺς
Γιὰ ὅσους ἐτυράννησεν ὁ γάμος καὶ ἡ φτώχεια.
Σὰν πήγαμε στὸ σπίτι μας ὕστερ' ἀπὸ τὸ γάμο
δὲν εἶχα τί νὰ κάμω
—νὰ τὸ εἰπῶ, ὀφείλω—
καί... σ' ἄρχισα στὸ ξύλο!
Κι' ἔτσι, ὢ σύ, ποὺ μ' ἔμπλεξες στοῦ ἔρωτος τὰ
(βρόχια,
σὰν σοῦ τὶς πρωτοέβρεξα εἴχαμε... πρωτο
(βρόχια.

ΣΕΙΡΗΝΕΣ

Εἰς διάφορα σημεῖα ἐν Ἀθήναις
τοποθετήθηκαν πρὸ ἡμερῶν σειρῆνες
γιὰ ν' ἀναγγέλλουν τὸν κίνδυνον ἐγκαίρως
ἂν γίνῃ ἐπιδρομὴ ἀπὸ ἀέρος.

■

Θὰ ἔπρεπε ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις
καὶ ἅπαντες οἱ Ἀθηναῖοι ράφτες
νὰ βάλουνε, πρὸς πλήρη σιγουριά των,
εὐθὺς σειρῆνες εἰς τὰ μαγαζειά των.

■

Γιατ' εἶνε ἐπικίνδυνη γι' αὐτοὺς ἡ ἐποχή.
Καὶ οἱ σειρῆνες θὰ τοὺς γίνουνε προστάτες
σὰν θ' ἀντηχοῦν καὶ θ' ἀναγγέλλουν: «Προσοχή!
Κατέφθασαν γιά... πίστωσι πελάτες».

■

Ἐπίσης τὰ κορίτσια ποὔχουν προῖκα
καὶ ποὺ τὰ γυροφέρνουν ὅλο γλύκα
οἱ νέοι οἱ ἀπένταροι ἐπὶ μῆνες,
θὰ πρέπη ν' ἀποκτήσουνε σειρῆνες.

■

Γιατ' εἶνε ἐπικίνδυνη γι' αὐτὲς ἡ ἐποχή.
Καὶ οἱ σειρῆνες θὰν τοὺς γίνουνε σωτῆρες
σὰν θ' ἀντηχοῦν καὶ θ' ἀναγγέλλουν: «Προσοχή!
Κατέφθασαν... δυὸ σμήνη προικοθῆρες».

■

Ἐπίσης στὶς καλὲς τὶς συγκεντρώσεις
ὅπου κάνουν ὅλοι πνεῦμα κατὰ δόσεις
κι' ὅπου βρίθουνε οἱ πνευματώδεις. ὄντως,
χρειάζονται σειρῆνες ἐπειγόντως.

■

Γιατ' εἶνε ἐπικίνδυνη πολὺ ἡ ἐποχὴ
καὶ οἱ σειρῆνες θ' ἀναγγέλλουνε ἐγκαίρως:
«Θὰ λεχθοῦν καλαμπούρια! Προσοχή!...
Φυλαχθῆτε ἀπ' τὸν κίνδυνο τοῦ... ἀέρος».

Ο ΜΑΓΚΑΣ

Ἐπίθεσις μὲ βόμβες

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Ἄραβες τρομοκράται ἐπετέθησαν χθὲς κατὰ ἑνὸς μαιευτηρίου μὲ βόμβας ἐμ-προϊστικάς. Οἱ δρᾶσται τῆς ἀποπείρας συνελήφθησαν. Ὁ δράστης τοῦ καλαμπουρίου διέφυγε τὴν σύλληψιν.

■

Ἡ διεθνὴς κατάστασις

Εἰς μίαν ταβέρναν παρὰ τὴν Πλάκαν, ὁ Μ. Τάβλας ὡμίλησεν ἐπὶ τῆς διεθνοῦς καταστάσεως, χαρακτηρίσας αὐτήν, κατόπιν γενναίας κρασοκατανύξεως, πολύ... ἀσταθῆ.

Σχετικῶς μὲ τὸ Σουδητικὸν πρόβλημα, ὁ ὁμιλητὴς ἀπεφάνθη ὅτι οἱ Γερμανοὶ Σουδῆται κανονικῶς πρέπει νὰ εἶνε ἡνωμένοι μὲ τὴν Γερμανίαν, τονίσας ἐπανειλημμένως τὴν γνώμην του ταύτην: «Ναί, κύριοι. Οἱ Σουδῆται πρέπει νὰ εἶνε... οἰνωμένοι.

■

Νέα καὶ περίεργα

Εἰς τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, τώρα, ποὺ ἄρχισαν τὰ πρωτοβρόχια, διοργανώνονται τακτικὰ κοῦρσες σπιτιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὴν βροχήν... τρέχουν.

◆◆◆

Εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου, ὡς γνωστόν, ἔχει ἐπεκταθῆ εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς ἐργασίας τὸ ὀκτάωρον, παρουσιάσθησαν πρὸ ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ὅλα τὰ ὡρολόγια καὶ ἐζήτησαν ὅπως καὶ αὐτά... δουλεύουν ὀκτάωρον.

Μὴ χειρότερα!

■

Ἀνέγερσις νοσοκομείου

Καθ' ἃ πληροφορούμεθα, πρόκειται ν' ἀνεγερθῆ εἰς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ νέον Νοσοκομεῖον, περιέχον τὰ τελειότερα ὑφάσματα καὶ λοιπὰ εἴδη γυναικείας μόδας, ὥστε νὰ δύναται νὰ θεραπεύῃ ὅλας τὰς ἀνάγκας τῶν γυναικῶν. Τὸ νέον ἵδρυμα θὰ περιέχῃ τὰ ἑξῆς τμήματα:

Τμῆμα Ὀφθαλμολογικόν, ὅπου θὰ μποροῦν ν' ἀγοράζουν οἱ γυναῖκες ὅ,τι τούς... κτυπήσῃ στὸ μάτι.

Τμῆμα Γυναικολογικόν, ὅπου θὰ πωλοῦνται ὅλα τὰ γυναικεῖα εἴδη.

Τμῆμα Χειρουργικὸ εἰς τὸ ταμεῖον. Τμῆμα ἀποκλειστικῶς γιὰ τοὺς ἄνδρες.

■

Σπουδαία εἰδοποίησις

Δημοσιεύομεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀγγελίαν τῆς κ. Ὑβόνης Περδικάρη, ἡ ὁποία ζητεῖ μαθητὰς καὶ μαθητρίας διὰ νὰ τοὺς μάθῃ Γαλλικά. Τρέξατε, τρέξατε! Ὅσοι φοιτήσετε εἰς τὴν σχολὴν τῆς κ. Περδικάρη, θὰ μάθετε πολὺ γρήγορα τὰ Γαλλικὰ νὰ τά... σκοτώνετε.

■

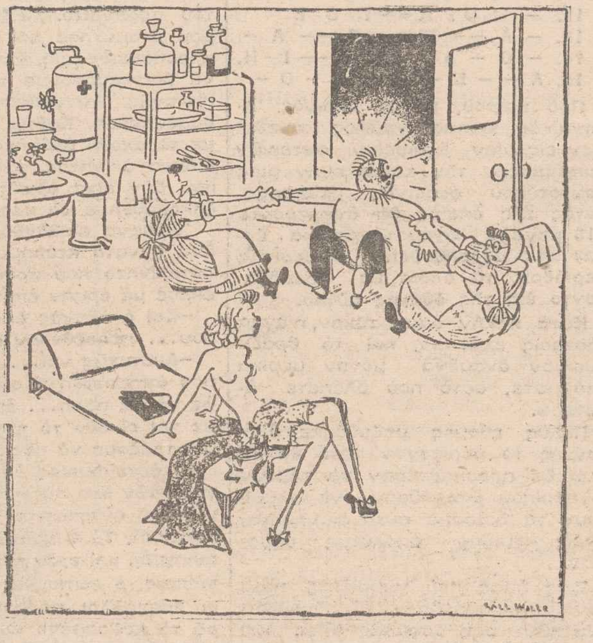

Ο τρομοκρατημένος ἀσθενής, ποὺ ὁδηγεῖται γιὰ ἐγχείρησι:

—Ἀφῆστε τὰ δολώματα... Δὲν θέλω νὰ ἐγχειρισθῶ...

Π
Ε64

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

32
ΣΕΛΙΔΕΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ
4

Ἀθῆναι
24 Σεπτεμβρίου 1938
Ἔτος Γ' ἀρ. φύλ. 105

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πολιτικὴ ἀνασκόπησις
Ἡ ἐξωτερικὴ κατάστασις
Πονσὸν ντὲ Τεράϊγ
Ὁ Γολγοθᾶς μιᾶς ὡραίας
Ζὺλ Μαρὶ
Ἀγάπη στὶς φλόγες
Γ. Ἀσπρέα
Ὁ ἐραστὴς τῆς Λαίδης Κιμπερλέϋ
Π. Καψῆ
Ἡ Κουρσάρα μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιὰ
Λαύρα
Πλουσιοι
Π. Παλαιολόγου
Ἡ στολὴ τοῦ πολίτου
Δημοσθένη Βουτυρᾶ
Οἱ κλέφτες
Ἀσ. Γιαλαμᾶ
Χονδροὶ καὶ ἀδύνατοι
Μιχ. Κυρ.
Λαϊκὴ Μουσικὴ
Μπλάσκο Ἰμπανιὲθ
Ὁ ἀναπάντεχος σωτήρας
Ἀθηναίου
Προετοιμασίες τοῦ χειμῶνος
Κάρλα Μάρι
Ἡ Πίτσι θέλει νὰ γίνῃ διάσημη.
Ζὼρζ Φρίντμαν
Τ' ἀσφαλίζω ὅλα
Πὼλ Ἐρβιὲ
Τὸ Λαχεῖον
Πέννα Χ
Χοροδιδασκαλεῖα
Κας Ἄντα
Ἑλληνικὰ Μοντέλλα
Μ. Κυριακίδη
Συμπεράσματα ἀπὸ τοὺς Βαλκανικούς.

Εὔθυμες σελίδες.— Ἐκλεκτὰ ἀνέκδοτα.— Γελοιογραφίαι.— Ἐγκυκλοπαιδικὰ καὶ ἱστορικὰ περίεργα.— Μικρὲς Ἱστορίες. Παιγνίδια κλπ

ΡΑΔΙΟ ΕΡΓΟΝ

Ἀπὸ τῆς 25ης Σεπτεμβρίου σὲ κάθε πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ θὰ ἐκτελεῖται καὶ ἀπὸ ἕνα δημοτικὸ τραγοῦδι, ἀπὸ τὸ συγκρότημα τοῦ κ. Ἀλέκου Καραβίτη, τοῦ γνωστοῦ Κρητικοῦ λυράρη, οἱ μαντινάδες τοῦ ὁποίου τόσον ἀρέσουν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κοινόν.

◆

Εἰς τὴν μεγάλην ἔκθεσιν τοῦ Λεονάρδου ντὰ Βίντσι, ἡ ὁποία θὰ ἀνοίξῃ εἰς τὸ Μιλᾶνον τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1939, θὰ ἐκτεθοῦν τὰ αὐθεντικὰ ἔργα τοῦ μεγάλου διδασκάλου καθὼς καὶ τὰ ἀποδιδόμενα εἰς αὐτόν. Μεταξὺ ἄλλων θὰ ἐκτεθοῦν σχέδια, προσωπογραφίες, πίνακες τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου καθὼς καὶ πᾶν τὸ ἐμφανίζον αὐτὸν ὡς γεωλόγον, γεωγράφον, βοτανικόν, πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν μηχανικὸν πρόδρομον τῆς ἀεροπορίας κλπ.

◆

Τὸ Ἀρχαιολογικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε, ὅπως ἀναστηλωθῇ ἡ δεξιὰ κερκὶς τοῦ ἀρχαίου θεάτρου τῆς Ἐπιδαύρου, ἡ ὁποία κατὰ μέγα μέρος ἔχει καταρρεύσει. Αἱ ἀναστηλωτικαὶ ἐργασίαι θὰ ἀρχίσουν λίαν προσεχῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διευθυντοῦ τῶν ἀναστηλώσεων κ. Ὀρλάνδου. Διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ Θεάτρου θὰ χρησιμοποιηθοῦν οἱ ὑπάρχοντες λίθοι, ὅσοι δὲ ἔχουν ἐξαφανισθῆ θὰ συμπληρωθοῦν μὲ νέους, οἱ ὁποῖοι θὰ κοποῦν ἀπὸ τὸ ἴδιον ἀρχαῖον λατομεῖον.

◆

Τελευταίως ὠργανώθηκε εἰς τὴν Ἄγκυραν φιλολογικὸς διαγωνισμὸς κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ βραβευθοῦν πέντε θεατρικὰ ἔργα καὶ δέκα διηγήματα δοκίμων συγγραφέων καὶ δέκα διηγήματα νέων.

◆

Ἡ ἔκθεσις ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐρασιτεχνῶν φωτογράφων, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ εἰς τὴν αἴθουσαν Στρατηγοπούλου τὸν Ὀκτώβριον, ἀνεβλήθη διὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1939.

◆

Εἰς τὴν λεωφόρον Βουλιαγμένης ἀνεκαλύφθη ἀρχαῖος τάφος περιέχων ἀνθρώπινον σκελετὸν καὶ ἕνα μικρὸν πήλινον ἀγγεῖον. Ὁ τάφος ἀνάγεται κατὰ τοὺς εἰδικοὺς εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν ἐποχήν.

◆

Ἡ κ. Λουκάσεβιτς — Σαραντίδου, διωρίσθη καθηγήτρια τῆς Μονῳδίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ὠδεῖον.

◆

Ἑτοιμάζεται εἰς τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης, ὁ δεύτερος τόμος τῶν «Κρητικῶν Σελίδων» τοῦ Ἰωάννου Κονδυλάκη, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ προσεχῶς.

◆

Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος τῆς 15ης Σεπτεμβρίου τοῦ γνωστοῦ λογοτεχνικοῦ μας περιοδικοῦ «Νέα Ἑστία» μὲ ἐξαιρετικὴν ὅπως πάντοτε συνεργασίαν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων δημοσιευμάτων περιέχει ἕνα πολὺ καλὸ διήγημα τοῦ κ. Λαύρα, ποίημα τοῦ Λ. Κουκούλα, πλήρη ἀνασκόπησι τῶν καλλιτεχνικῶν καὶ φιλολογικῶν μας ζητημάτων κλπ.

◆

Ἐπίσης ἐξεδόθη ἡ «Πνευματικὴ ζωή» μὲ διαλεγμένη ὅπως πάντοτε ὕλην. Συνεργάζονται ἰδίως πολλοὶ νέοι πεζογράφοι καὶ ποιηταί.

„ΤΟ ΕΡΓΟΝ"

Ἀθῆναι

24

Σεπτεμβρίου 1938

Ἀριθμὸς φύλλου 105

7 Ἡμέρες 7 Νύκτες

Πρώϊμα ρίγη. — «Καλῶς ἦλθες»... χειμῶνα.—Φιλάνθρωποι ταχυδακτυλουργοί.— Μυαλὰ καὶ ἀέρας. — Θαῦμα ἢ δυστύχημα; — Ὁ λειτουργὸς τῆς Θέμιδος καὶ τοῦ Ὑψίστου. — Ἡ σωτηρία τῆς εἰρήνης κλπ.

Πρώϊμος καὶ ἀπότομος εἰσβολὴ τοῦ χειμῶνος. Διότι χειμῶνας εἶνε αὐτὸς ποὺ εἰσέβαλε μετὰ τὴν τελευταίαν βροχήν. Ἔλα ὅμως ποὺ δὲν θέλομε νὰ τὸ πιστεύσωμεν. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν πρόκειται περὶ χειμωνιάτικου κοστουμιοῦ καὶ παλτοῦ, ἡ ἄρνησί μας νὰ ὑποδεχθῶμεν ἀπὸ τώρα τὸν χειμῶνα, εἶνε βέβαιον ὅτι ἔχει σοβαρώτατον λόγον. Τὴν ἐρημίαν τῆς γκαρνταρόμπας μας. Προκειμένου ὅμως περὶ τῆς ἐπιμονῆς μας νὰ συνεχίζωμεν καὶ τὴν νυκτερινὴν καλοκαιρινὴν ζωὴν τοῦ ὑπαίθρου; Δι' αὐτὴν τὴν ἰδιοτροπίαν μας δὲν μποροῦμε νὰ δώσωμεν ἄλλην ἐξήγησιν παρὰ ὅτι καὶ πάλιν πρόκειται περὶ ταμειακῆς ἀτροφίας, κατὰ τῆς ὁποίας μόνον τὸ φθηνὸν εἰσιτήριον τῆς ὀθόνης καὶ τὸ τζάμπα παγκάκι τοῦ Ζαππείου ἐνδείκνυται. Ἀλλ' ἂς μὴν ἀπελπιζώμεθα ἔτσι εὔκολα. Ὁ Ἅϊ-Δημήτρης εἶνε ἀκόμη πίσω. Λιγάκι ὑπομονή, ποὺ χαρακτηρίζει καὶ τὸ συμπαθητικώτερον τῶν τετραπόδων καὶ θὰ ἔλθῃ καὶ ἐφέτος καὶ τὸ δικό του καλοκαιράκι. Τίποτε, ἄλλως τε, σχετικῶς δὲν ἀνηγγέλθη διὰ νὰ πιστεύωμεν, ὅτι κατηργήθη τὸ περιπόθητον Γαϊδουροκαλόκαιρο, εἰς τὴν ἔλευσιν καὶ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἐμπιστευόμεθα τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεώς μας, διὰ τὴν ὁποίαν εἶνε ἕτοιμοι νὰ μᾶς... κόψουν ἀνηλεῶς... ὁ ἔμπορος καὶ ὁ ράπτης, οἱ δύο αὐτοὶ δήμιοι τῆς τσέπης μας

◆

Οἱ θεατρικοὶ κριτικοὶ ἦσαν ὅλοι αὐτὴν τὴν φορὰν αὐστηρότατοι διὰ τὸ καινούργιο ἔργον τοῦ κ. Θ. Συναδινοῦ, τὸ «Καλῶς ἦλθες» ποὺ παίζεται εἰς τὸ θέατρον τῆς Μαρίκας. Τὸ βρίσκουν κρύο καὶ ξαναγυρισμένο ἀπὸ τὰ παληὰ τοῦ συγγραφέως ἔργα. Ἀλλ' αὐτὴ ἀκριβῶς εἶνε ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ συμπαθοῦς θεατρικοῦ συγγραφέως, ὁ ὁποῖος, προφανῶς, τὸ «Καλῶς ἦλθες» τὸ ἀπευθύνει εἰς τὸν ἐνσκήψαντα πρόωρον χειμῶνα καὶ γι' αὐτὸ προσεφέρθη, τὸ δὲ ξαναγύρισμα τῶν παληῶν του τὸ ἔκαμε διὰ λόγους... οἰκονομίας τοῦ... ἔργου.

◆

Ἐχόρτασεν ἐφέτος ἡ πρωτεύουσα ταχυδακτυλουργοὺς πάσης ἐθνικότητος. Καὶ ἐσημείωσαν ὅλοι μεγάλας ἐπιτυχίας καὶ παχείας εἰσπράξεις. Ἄν, μάλιστα, μᾶς ἔλθῃ καὶ κανένας ἱκανὸς νὰ βγάλῃ ἀπὸ ἕνα καλοκαιρινὸ κουστοῦμι δύο χειμωνιάτικα, αὐτὸς, ἀσφαλῶς, θὰ κατακτήσῃ τοὺς πάντας, διότι δὲν θὰ εἶνε πλέον τὸ θαῦμα ποὺ θὰ κάμῃ ταχυδακτυλουργία, ἀλλὰ μεγάλη ἀγαθοεργία.

◆

Ἕνας ἀκόμη χρηματιστὴς ἐτίναξε μὲ τὸ πιστόλι του τὰ μυαλά του εἰς τὸν ἀέρα. Ἡ συνήθης θυσία εἰς τὸν βωμὸν τῆς κερδοσκοπίας. Ἀλλ' ἂν ὅσοι παίζουν ἀέρα εἰς τὸ Χρηματιστήριον εἶχαν μυαλά, δὲν θὰ περιήρχοντο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὰ πετοῦν καὶ αὐτὰ εἰς τὸν ἀέρα, διὰ νὰ ἔχουν διπλῆν τὴν καταστροφήν.

◆

Μία ἐκ γενετῆς κωφάλαλος νέα ὑπανδρεύθη καὶ ὅταν ὁ παπᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἠρώτησε τὸ τυπικὸν ἐκεῖνο ἂν ἤθελε νὰ γίνῃ σύζυγος τοῦ μέλλοντος συμβίου της, αὐτὴ καὶ τὴν φωνὴν τοῦ παπᾶ ἤκουσε καὶ φωνὴν αἰφνιδίως ἡ ἰδία ἀπέκτησεν, ἀπαντήσασα εὐκρινέστατα «ναί». Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔγινεν εἰς ἕνα γάμον κωφαλάλων εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Δουβλίνου. Ἀλλὰ θαῦμα εἶνε ἢ φυσικώτατον γεγονός; Χωρὶς αὐτιὰ ν' ἀκούουν τὸ κουτσομπολιὸ καὶ χωρὶς γλῶσσαν — καταπέλτην, τί σύζυγος θὰ ἦτο αὐτή; Ὁ γάμος θὰ ἐκηρύσσετο ἀσφαλῶς ἄκυρος, ἀφοῦ θὰ ἔλειπαν τὰ δύο κύρια γνωρίσματα τῆς συγχρόνου συζύγου; Τὸ αὐτὶ καὶ ἡ γλῶσσα καὶ πρὸ πάντων αὐτή.

◆

Ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Θέμιδος εἰς Μοναστήρια καὶ ἐκ Μοναστηρίων εἰς τὴν κοσμικὴν ζωὴν περιπλανηθεὶς ὁ ἀτυχὴς δικαστὴς ποὺ ἠθέλησε νὰ παρασύρῃ εἰς τὸν μοναχικὸν βίον καὶ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν του, ἐξακολουθεῖ ν' ἀπασχολῇ μὲ τὰς περιπετείας του τὰς στήλας τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων. Ἀλλ' ἀφοῦ εἶνε προφανὲς, ὅτι πρόκειται περὶ ἀτυχήσαντος οἰκογενειάρχου, ὁ ὁποῖος δὲν φαίνεται νὰ διατηρῇ ἐν ἰσορροπίᾳ τὴν σκέψιν του, χριστιανικώτερον θὰ ἦτο ν' ἀφεθῇ οὗτος ἥσυχος διὰ νὰ δυνηθῇ ἴσως νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πνευματικὴν γαλήνην, ποὺ θὰ τὸν ὁδηγήσῃ νὰ εὕρῃ τὸν δρόμον νὰ ζήσῃ ἀθορύβως...

◆

Μὲ μεγάλην κατάνυξιν καὶ θερμὴν πίστιν ἐψάλη τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὰς ἐκκλησίας μας ἡ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης δέησις. Καὶ πρὸς ἄφατον ἱκανοποίησιν καὶ χαρὰν ὅλων μας δὲν ὑπῆρξεν ἄκαρπος. Ὁ Θεὸς εἰσήκουσε τὴν παράκλησιν καὶ ἐφώτισε τοὺς ἰθύνοντας τὰς τύχας τῆς Εὐρώπης ἰσχυροὺς εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου ἀποσοβήσεως τῆς συμφορᾶς τοῦ πολέμου.

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ ΣΕ ΔΙΑΛΟΓΟΥΣ

Ὁ τηλεφωνικὸς εἰσπράκτωρ:

—Ὥστε ἀρνεῖσθε νὰ πληρώσετε τὸν λογαριασμὸν τοῦ τηλεφώνου;

—Ἀρνοῦμαι.

—Μὰ γιατί;

—Γιατὶ, ἁπλούστατα, δὲν ἔχω τηλέφωνο.

◆◆

Ὁ Τοτὸς, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο, λέγει στὸν πατέρα του:

—Θυμᾶσαι, πατέρα, ποὺ μοῦ εἶχες ὑποσχεθῆ νὰ μοῦ χαρίσῃς τὸ στυλογράφο σου, ἂν θἄχα καλοὺς βαθμούς;

—Ναί, λοιπόν;

—Λοιπὸν, ἔχεις τύχη, πατέρα! Θὰ κρατήσῃς τὸ στυλό σου!

◆◆

—Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, σᾶς πάτησα τὸν κάλο σας...

—Δὲν πειράζει, δὲν εἶσθε ὁ πρῶτος σήμερα...

◆◆

Βρέχει κρουνηδόν. Ὁ κ. Ἐπιτήδειος σταματᾷ ἕνα ταξὶ καὶ μπαίνει. Στὸ δρόμο θυμᾶται πῶς ξέχασε τὸ πορτοφόλι του στὸ σπίτι. Πάει νὰ σκάσῃ ἀπ' τὸ κακό του.

Τέλος τὸ ταξὶ σταματᾷ. Ὁ κ. Ἐπιτήδειος κατεβαίνει. Εἶνε θεοσκότεινα. Ἀποτείνεται στὸν σωφέρ του:

—Μοῦ δίνεις, σὲ παρακαλῶ, τὸ κουτὶ μὲ τὰ σπίρτα σου; Μοὔπεσε ἕνα ἑκατοστάρικο μέσα στὸ ταξὶ καθὼς ἔβγαζα τὸ πορτοφόλι μου νὰ σὲ πληρώσω.

Πρὶν τελειώσῃ ἀκόμη καλὰ-καλὰ τὰ λόγια του, ὁ σωφὲρ βάζει μπρὸς τὴ μηχανὴ καὶ σὲ λίγο ἐξαφανίζεται μέσ' στὸ σκοτάδι.

Ὁ κ. Ἐπιτήδειος ἔκανε τὴν διαδρομή του χωρὶς νὰ πληρώσῃ.

◆◆

—Δὲν πάω διόλου καλά. Ἀρχίζω νὰ χάνω τὴ μνήμη μου.

—Δὲν μοῦ δανείζεις, σὲ παρακαλῶ, δυὸ ἑκατοστάρικα;

◆◆

Ἡ Θεανὼ, ποὺ εἶνε πολὺ μικρὴ καὶ δὲν ἔμαθε ἀκόμη νὰ διαβάζῃ, βλέπει τὴ γιαγιά της νὰ φοράῃ τὰ γυαλιά της πάντοτε, ὅταν πρόκειται νὰ διαβάσῃ κάτι. Μιὰ μέρα λοιπὸν παίρνει κι' αὐτὴ ἕνα βιβλίο καὶ τρέχει στὴ γιαγιά της.

—Γιαγιὰ, τῆς λέει, δός μου τὰ γυαλιά σου.

—Τί τὰ θέλεις; ρωτάει ἡ γιαγιά της.

—Νὰ διαβάσω αὐτὸ τὸ βιβλίο!

◆◆

Ἕνα ὡραῖο κορίτσι, συνοδευόμενο ἀπὸ τὴ γρηὰ θεία του, ἐπῆγε νὰ βοηθήσῃ σὲ μιὰ φιλανθρωπικὴ ἀγορὰ κι' ἐγκατεστάθηκε σ' ἕνα περίπτερο. Ἕνας γνωστὸς πλούσιος βιομήχανος, μὲ τὸν γραμματέα του, ἐπισκεπτότανε τὴν ἀγορὰ καὶ ὅταν τὸ κορίτσι τὸν διακρίνει:

—Τί μπορῶ νὰ σᾶς πουλήσω; τὸν ρωτᾷ μὲ σκέρτσο.

—Δυὸ φιλάκια! ἀπαντᾷ ὁ πλούσιος. Καὶ θὰ πληρώσω μιὰ λίρα τὸ καθένα.

—Πολὺ εὐχαρίστως! λέει τὸ κορίτσι.

Καὶ στρεφόμενο στὴ θεία του:

—Θεία, δῶσε δυὸ φιλιὰ στὸν κύριο. Πληρώνει δυὸ λίρες.

Ὁ πλούσιος, δυσφορῶν, δίνει τὶς δυὸ λίρες καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν γραμματέα του:

—Πάρε σὺ τὰ ψώνια, σὲ παρακαλῶ!

◆◆

—Μαρία, τέλος πάντων, εἶσαι ἀνυπόφορη! Ἄφησες τὴν ἠλεκτρικὴ σόμπα νὰ καίῃ τόσες ὧρες!

—Μὰ ἀφοῦ δὲν εἶνε δική μας, κυρία!

◆◆

Ὁ θηριοδαμαστὴς (ποὺ βρίσκεται στὸν κλωβὸν τῶν τίγρεων), πρὸς τὶς κυρίες ποὺ πλησιάζουν: Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ... Μὴν πλησιάζετε!...

Οἱ κυρίες: Καὶ γιατί;... Ἐμεῖς δὲν τρομάζουμε.

Ὁ θηριοδαμαστής: Ἐσεῖς ναί... Μὰ θὰ τρομάξουν τὰ θηρία ἅμα σᾶς δοῦν.

ΕΔΩ-Κ'ΕΚΕΙ

Ὁ θίασος τῆς κ. Κοτοπούλη ἀρχίζει τὴν Δευτέραν τὰς δοκιμὰς τοῦ προσεχοῦς ἔργου του, ποὺ θὰ εἶνε μιὰ γαλλικὴ «κομεντὶ» τοῦ Ρενὲ Σαπουΐ. Πρόκειται περὶ ἑνὸς νέου Γάλλου συγγραφέως ὁ ὁποῖος μόλις ἐνεφανίσθη στὸ Παρίσι, ἐπεβλήθη.

◆

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἠθοποιὸς κ. Γ. Παπᾶς τοῦ θεάτρου Κοτοπούλη ἀναχωρεῖ διὰ Παρισίους, ὅπου θὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν μηνιαίαν ἄδειαν του.

◆

Ἡ κωμῳδία τοῦ κ. Συναδινοῦ «Καλῶς ἦρθες...» ἂν καὶ ἡ κριτικὴ ἦτο λίαν αὐστηρὰ καὶ ἐπιθετική, σημειώνει ἐπιτυχίαν εἰς εἰσπράξεις.

◆

Ἑτοιμάζεται πυρετωδῶς τὸ νέον Ἑλληνικὸν ἔργον τοῦ κ. Δημ. Ἰωαννοπούλου «Ἔρως εἰς τὸ τετράγωνον» τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἀνεβασθῇ προσεχῶς, εἰς τὸ θέατρον Ἀργυροπούλου.

◆

Ἡ κ. Κατερίνα Ἀνδρεάδη ἤρχισε τὰς προετοιμασίας της διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον τοῦ θιάσου της εἰς τὸ θέατρον «Ἀλίκη».

◆

Σήμερον ἀναχωρεῖ ἐπιστρέφων εἰς Παρισίους ὁ Ἑλληνογάλλος ἠθοποιὸς κ. Κωνσταντάρας, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ σκηνοθέτου κ. Ζουβὲ εἰς τὸ θέατρον τοῦ ὁποίου ἠργάζετο, καὶ λόγῳ τῆς μὴ παροχῆς ἀδείας εἰς αὐτόν, ὅπως ἐργασθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

◆

Ὁ θίασος τοῦ κ. Β. Μεσολογγίτη μὲ τοὺς... πιθήκους καὶ τοὺς σκύλλους του εὑρίσκεται στὴν Χαλκίδα, ὅπου δίδει παραστάσεις μὲ ἐπιτυχία

◆

Ἐπεσκέφθη τὰς Ἀθήνας ὁ διευθυντὴς τοῦ Κρατικοῦ Τουρκικοῦ θεάτρου καὶ σκηνοθέτης κ. Μουχτσὶν Ἐρτογρούλ ὅστις ἐγένετο δεκτὸς, μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, φιλοξενηθεὶς ἀπὸ τὸν κ. Μπαστιάν.

◆

Ἡ ἐξαιρετικὴ ντιζὲζ Δανάη εὑρίσκεται εἰς τὴν Χαλκίδα, ὅπου ἐμφανίζεται εἰς τὸ κέντρον «Πάλλας». Διὰ τὸν χειμῶνα ἔχει πολλὰς προτάσεις, πιθανῶς δὲ νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

◆

Ἐπέστρεψεν ἐκ Βερολίνου ὁ ἠθοποιὸς τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου κ. Ν. Παρασκευᾶς.

◆

Ἐπίσης ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Τουρκίαν ὁ συμπαθὴς καλλιτέχνης κ. Κ. Μπέζος, καὶ θὰ παραμείνῃ ὁριστικῶς πλέον εἰς τὰς Ἀθήνας.

◆

Μεταξὺ τῶν «ἐκπλήξεων» τοῦ προγράμματος τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῶν ἠθοποιῶν θὰ εἶνε καὶ ὁ Ἀττίκ, ὁ ὁποῖος θὰ κατέχῃ τὸ ρόλον τοῦ «κονφερασιέ».

◆

Εἰς τὸν θίασον Ἀργυροπούλου προσελήφθησαν πρὸ ἡμερῶν ἡ κ. Μιράντα Μυράτ καὶ ὁ κ. Σπ. Μουσούρης.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ὑπευθύνων συμφώνως τῷ Νόμῳ.

Ἀρχισυντάκτης:
ΜΙΝΩΣ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΙΣ
Σταδίου 23

Διευθυντὴς Τυπογραφείου
ΝΙΚΟΣ ΓΑΒΑΛΛΑΣ
Πριάμου 115. — Καλλιθέα.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΙΩΑΝ. Δ. ΠΑΣΣΑΣ
Σταδίου 23
Γραφεῖα: Σταδίου 23
Ἀριθ. Τηλ. 31-909
Τυπογραφεῖα: Ρ. Παλαμίδου
Ἀριθ. τηλ. 28-622

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ
24
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Ἀριθμὸς φύλλου 105
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 4
Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

= Ἐφήμεροι στοχασμοὶ

ΠΛΟΗΓΟΙ

Τοῦ κ. Λαύρα

Ἀφοῦ διέσχισε τὸ ἀχανὲς πέλαγος τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου τραμπαλιζόμενος σκαμπανεβάζων, κλονιζόμενος, ὀλισθαίνων πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις μεταξὺ τῶν τροχῶν τῶν προφυλακτήρων τῶν προβολέων καὶ τῶν φακῶν σειρᾶς αὐτοκινήτων, ποὺ ἐπέσειαν ἐπάνω του τὸ φάσμα τοῦ θανάτου, ἔφθασε μὲ ἕν τελευταῖον πήδημα εἰς τὸ κράσπεδον τοῦ πεζοδρομίου, ἀγκάλιασε ὡς σανίδα σωτηρίας τὸν πρῶτον τυχόντα στῦλον τοῦ ἠλεκτρικοῦ καὶ μόλις τὸν ἄφησε ἔκαμε τρὶς τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐκάθησε ἢ μᾶλλον ἐσωριάσθη εἰς τὸ κάθισμα, τὸ ὁποῖον ἔμενε κενὸν εἰς τὸ τραπέζι τοῦ καφενείου ὅπου ἐκάθηντο οἱ φίλοι του.

Αὐτοὶ τὸν ὑπεδέχθησαν μὲ ἕνα βροντόφωνον «Σία κι' ἀράξαμε !» ἐν μέσῳ γενικῆς ἱλαρότητος.

Εἶχαν παρακολουθήσει τὰ κινήματά του, τὸ ἀπεγνωσμένον θάρρος του, τὰς τεθλασμένας γραμμὰς ποὺ ἠκολούθει, τὰ ἀκανόνιστα πηδήματα, τὰ πλαγιοβαδίσματα καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ τὰ μέσα τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν του δυνάμεων, ποὺ εἶχε θέσει εἰς συνεργασίαν διὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὴν ἀπειλουμένην προσβολὴν τῆς ἀκεραιότητός του. Καὶ οἱ ἄθλιοι ἐγελοῦσαν ὅπως συνήθως γελᾷ ὁ πλησίον ὅταν εἶνε ἔξω τοῦ κινδύνου καὶ βλέπει τὸν ἄλλον κινδυνεύοντα.

—Τὴν γλύτωσες πάλι καὶ σήμερα ! τοῦ εἶπαν ἐπισφραγίζοντες τὴν φράσιν των μὲ ἕνα ἠχηρότατον γέλωτα «Πάρε ἕνα τονωτικὸν τώρα ! »

Καὶ τοῦ παρήγγειλαν ἕνα κονιάκ ὡς ἀμοιβὴν τοῦ κατορθώματός του.

—Τὴν γλύτωσα κύριοι ! Ἀλλ' ὡς πότε θὰ τὴ γλυτώνω ; Προβλέπω ὅτι τὸ τέλος μου θὰ εἶνε κάποτε μοιραίως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἰλιγγιώδους αὐτοῦ χάους, τὸ ὁποῖον εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ διασχίζω ἑξάκις τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ! Καὶ νὰ ἤμουν μόνος τοὐλάχιστον, νὰ εἶχα τὴν εὐθύνην τῶν πράξεών μου καὶ τῆς πορείας μου ! Ἀλλ, ἐδῶ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ἐννοοῦν νὰ εὑρίσκωνται παρὰ τὸ πλευρόν σου καὶ νὰ πέσουν μαζί σου.

»Διατὶ αἰσθάνονται τὴν ἰδιαιτέραν αὐτὴν προτίμησιν πρὸς ἐμένα εἶνε ἀνεξήγητον. Ρυθμίζω, ὑπολογίζω, τολμῶ καὶ ἀποφασίζω, ἐξαφνα εἰς τὸ κρισιμώτερον στάδιον τῶν προσπαθειῶν μου ἀντιλαμβάνομαι ὅτι δὲν εἶμαι μόνος. Κάποιος μὲ ἔχει ἀγκαλιάσει, συνήθως εἶνε κάποια, ἡ ὁποία τίθεται εἰς τὸ πλευρόν μου καὶ ἐννοεῖ νὰ ἀποθάνωμεν μαζί. Δὲν τῆς εἶχα ὑποσχεθῆ τίποτε εἰς τὴν ζωήν, οὔτε τὴν ἠπάτησα εἰς τὰς προσδοκίας της καὶ ἐν τούτοις, κολλᾷ εἰς τὸ πλευρόν μου, διὰ νὰ διαπεραιωθῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν μου καὶ ὅποιον πάρῃ ὁ χάρος.

»Οὔτε καὶ εἶνε μία ἄλλωστε' εἶνε πολλές : Νέες, μεσόκοπες, γρηὲς ἐννοοῦν καὶ καλὰ νὰ περάσωμεν τὸν κίνδυνον συντροφικά. Καὶ ἐν τούτοις ἐγὼ δὲν ἐδήλωσα ὅτι εἶμαι περατάρης, οὔτε ναυαγοσώστης, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐζητοῦσα καὶ τὴν ἀνάλογον ἀμοιβήν.

»Καὶ σκέπτομαι ! Ἐν μέσῳ τόσης ἀνεργίας, πῶς δὲν ἐσκέφθησαν μερικοὶ νὰ ἀναλάβουν τὴν διαπεραίωσιν εἰς τὰς ἐπικινδύνους ζώνας τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν ἀπελπισμένων ἀντὶ ὡρισμένου τιμολογίου, καθοριζομένου βέβαια ἀναλόγως τῆς ἡλικίας — ἁπλοῦν διὰ τὰς νέας, διπλοῦν διὰ τὰς μεσοκόπους καὶ τριπλοῦν διὰ τὰς γραίας ;

ΛΑΥΡΑΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

Συμπεράσματα ἀπὸ τὴν χειρονομίαν τοῦ τέως δικαστικοῦ, ποὺ ἤθελε νὰ ἀσπασθῇ τὸν μοναχικὸν βίον.

ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Ὁ πρωτοδίκης Λαρίσης ποὺ διέλυσε ὑπὸ τὰς γνωστὰς συνθήκας τὴν οἰκογένειάν του καὶ κατέφυγε σὲ μοναστῆρι, περιεβλήθη καὶ πάλιν τὴ στολὴ τοῦ πολίτου γιὰ νὰ ἐπανέλθῃ στὰ ἐγκόσμια.

Τέτοιες μεγάλες τραγωδίες, ποὺ ἀνατρέπουν τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς τῶν ἀτόμων, εἶνε ἄξιες τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ὄχι τῆς εἰρωνείας μας καὶ ἡ ἀποχώρησίς του ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ ἡ ἐπάνοδός του σ' αὐτήν, φέρει ὅλα τὰ γνωρίσματα τοῦ δράματος μιᾶς ταραγμένης ψυχῆς ποὺ ἀγωνίζεται γιὰ νὰ νὰ εὕρῃ τὴ γαλήνη της.

Τὴν γαλήνη τῆς ψυχῆς του ζητοῦσε ὁ παλαιὸς δικαστικός, ὅταν ἀπεσύρετο σὲ μοναστῆρι. Ὀλιγοήμερος θητεία κάτω ἀπὸ τὸ ράσο τοῦ μοναχοῦ θὰ τὸν ἔπεισε ὅτι ὁ μοναχικὸς βίος, εἶνε ὁ ὀλιγώτερον κατάλληλος γιὰ τὴν συγκέντρωσι τοῦ ἀνθρώπου καὶ γιὰ τὴν ἀνάτασι πρὸς τὸν οὐρανό. Δὲν χρειάζεται νὰ καταφύγῃ κανεὶς σὲ μοναστῆρι, γιὰ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸ Θεό του. τὴν ψυχικήν του μόνωσι, μπορεῖ νὰ τὴν δημιουργήσῃ κανεὶς καὶ ἀνάμεσα στὶς μυριάδες τῶν ὁμοίων του ποὺ κινοῦνται καὶ θορυβοῦν γύρω του.

Οὔτε ἡ ἁγιότης ἔχει μόνιμη κατασκήνωσι στὰ κέντρα τοῦ ἀσκητισμοῦ. Ὑπάρχουν πολῖται τοῦ δικοῦ μας κόσμου, ἁγνότεροι καὶ καθαρώτεροι ἀπὸ πολλοὺς ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι κάτω ἀπὸ τὴν ἀσκητικὴν περιβολὴ προσπαθοῦν νὰ καλύψουν τὴν ἀνθρωπίνη κακία.

Μὲ τὴν πεῖρα τοῦ μεσήλικος καὶ τοῦ δικαστικοῦ, ὁ πρώην πρωτοδίκης θὰ ἔχει πεισθεῖ, ὅτι οἱ μακρὲς ὧρες τῶν προσευχῶν, οἱ ἐξαντλητικὲς νηστεῖες καὶ οἱ ἀτέρμονες μετάνοιες, δὲν εἶνε πάντα τὰ καλλίτερα μέσα ἐπαφῆς μὲ τὸ Θεό. Γίνονται μὲ τὸ καιρὸ κινήσεις καὶ ἐνέργειες καθαρῶς μηχανικές, ξένες ἐντελῶς μὲ τὸν ἐσωτερικό μας ἄνθρωπο. Δὲν χρειάζονται εἰδικοὶ τόποι γιὰ τὴν προσευχή μας. Μπορεῖ κανεὶς νὰ προσευχηθῇ ὅπου βρεθῇ κι' ὅπου σταθῇ. Τὴν ὥρα ποὺ ἐργάζεται καὶ τὴν ὥρα ποὺ διασκεδάζει. Προσεύχεσθε μέσα στὸ τράμ, καὶ μέσα στὸ γραφεῖό σας, ὅταν περπατᾶτε, ἢ ὅταν κάθεσθε στὴ ρίζα ἑνὸς δένδρου.

Πολλὰ θὰ εἶδε καὶ πολλὰ θὰ ἄκουσε ὁ τέως πρωτοδίκης κατὰ τὴν παραμονή του στὴν μονὴ καὶ θὰ ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ μεταξὺ τῶν γενναίων ἀνθρώπων ποὺ μένουν καρτερικοὶ στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Διότι, γενναιότης δὲν εἶνε ἡ λιποταξία, ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν πειρασμῶν. Γενναιότης εἶνε, ἡ θαρραλέα ἀντιμετώπισις τῆς ἁμαρτίας, ἡ πάλη στῆθος πρὸς στῆθος μαζί της. Μιὰ τέτοια ἐπικράτησις μόνη δίδει στὸν ἄνθρωπο τὴν ἱκανοποίησι ἑνὸς νικηφόρου ἀγῶνος.

Ἐπίστευε ἴσως ὁ πρωτοδίκης ὅτι ἀποσυρόμενος ἀπὸ τὴ δική μας ζωή, θὰ βρίσκονταν στὴν ἐπικράτεια ὅπου ἡ κακία μένει ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορά της. Ἐπιμένει ἆρα γε ἀκόμη στὴν πλάνη του ἐκείνη: Ἡ κακία, ἡ μοχθηρία, ὁ φθόνος, ἡ διαφθορά, ἡ μικρότης δὲν ἐδρεύουν μόνο κάτω ἀπὸ τὸ σακκάκι τοῦ κοσμικοῦ πολίτου.

Θυμοῦμαι μιὰ προσωπική μου περιπέτεια στὴν πολιτεία τοῦ Ἄθω ὅπου βρέθηκα πρὶν ἀπὸ χρόνια. Ἦταν ἡ ἐπομένη τοῦ θορύβου ποὺ εἶχε δημιουργηθῆ ἐξ ἀφορμῆς τῆς συλλήψεως τοῦ γνωστοῦ «θεραπευτοῦ» μοναχοῦ Γυμνασίου. Ἡ ἐξέγερσις μεταξὺ τῶν καλογήρων ἦταν φοβερὴ ἐναντίον τοῦ Τύπου καὶ τῶν ἐκπροσώπων του.

Ἡ παρουσία δημοσιογράφου στὴ χώρα τῆς ἁγιωσύνης, ἦταν τὸ κόκκινο πανὶ στὸ στίβο ἐξαγριωμένων ταύρων. Ὁ δημοσιογράφος ἐκλήθη νὰ ἐμφανισθῇ στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ «κοινοῦ» τῶν Καρυῶν, ὅπου συγκεντρωμένοι οἱ ἐκπρόσωποι εἴκοσι, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, μονῶν, ἐπρόκειτο νὰ δεχθοῦν τὰ σέβη του καὶ νὰ σφραγίσουν τὴν ἄδεια τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας εἰς τὰς μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ὅτι ἡ πρόθεσίς των, δὲν ἦταν αὐτή. Στὴν ἀπέραντη ἐκείνη αἴθουσα ὅπου κυριαρχοῦσε τὸ μαῦρο ἔνδυμα τοῦ ἀσκητισμοῦ καὶ οἱ θῦρες τῆς ὁποίας ἐφυλάσσοντο ἀπὸ τοὺς πανόπλους σερδάρηδες, οἱ μοναχοὶ ἐξεδήλωσαν τέτοιαν ὀργήν, ὥστε τὸ πρῶτο ποὺ διενοήθη ὁ φιλοξενούμενος δημοσιογράφος, ἦταν ν' ἀναζητήσῃ τὴν ἔξοδον. Ἡ ἔξοδος ὅμως ἐφυλάσσετο. Καὶ ὑποχρεώθηκε νὰ ὑποστῇ μίαν ἐπίθεσιν, ποὺ ἀντηχεῖ ἀκόμη στὴν ἀκοή του. Εἴκοσι καλογήρων γένεια, εἶχαν στασιάσει, τὰ μάτια βγῆκαν ἀπὸ τὶς κόγχες τους, τὰ χέρια χτυποῦσαν ἀπειλητικὰ τὸ τραπέζι καὶ ἀκούονταν ὕβρεις σὰν κι' αὐτή :

—Δὲν αἰσχύνεσθε, ἀναίσχυντοι...».

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ ὑβριζόμενος θέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπορία του, διότι ἀντιμετώπισε τόσα πάθη, σ' ἕνα τόπον ὅπου ἐνόμιζε ὅτι δὲν εἶχε ἐλεύθερα εἴσοδο ἡ ἀνθρωπίνη κακία. Εἶχαν ὅμως ἕτοιμη οἱ καλόγεροι τὴν ἀπάντησί τους:

— Μὴ λησμονεῖτε ὅτι καὶ ὁ Ἰησοῦς ὕψωσε τὸ φραγγέλιον.

Ἀναφέρω μιὰ προσωπικὴ περίπτωσι γιὰ νὰ συμπεράνω ὅτι ἡ πρᾳότης καὶ ἡ καλωσύνη ἀπουσιάζουν συχνὰ ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου πιστεύει κανεὶς ὅτι εἶνε μονίμως ἐγκαταστημέναι.

Μὲ τὴν πίστιν αὐτὴ ὁ πρώην δικαστὴς ἐπανέρχεται στὸν δικό μας κόσμο. Εὐχόμεθα μαζί του νὰ ἐπανέλθουν καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας του ποὺ ἔχουν ἀσπασθῇ τὸν μοναχικὸ βίο. Θὰ ἦταν σκληρὸ καὶ ἄδικο παιδάκια ἀνήλικα, ποὺ δὲν φέρουν τὴν εὐθύνη τῶν πράξεών των, νὰ στερηθοῦν γιὰ μιὰ ἰδιοτροπία τῶν γονέων των, τὶς λίγες χαρὲς ποὺ δίνει στὸν ἄνθρωπο ἡ φτωχή μας ζωή.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

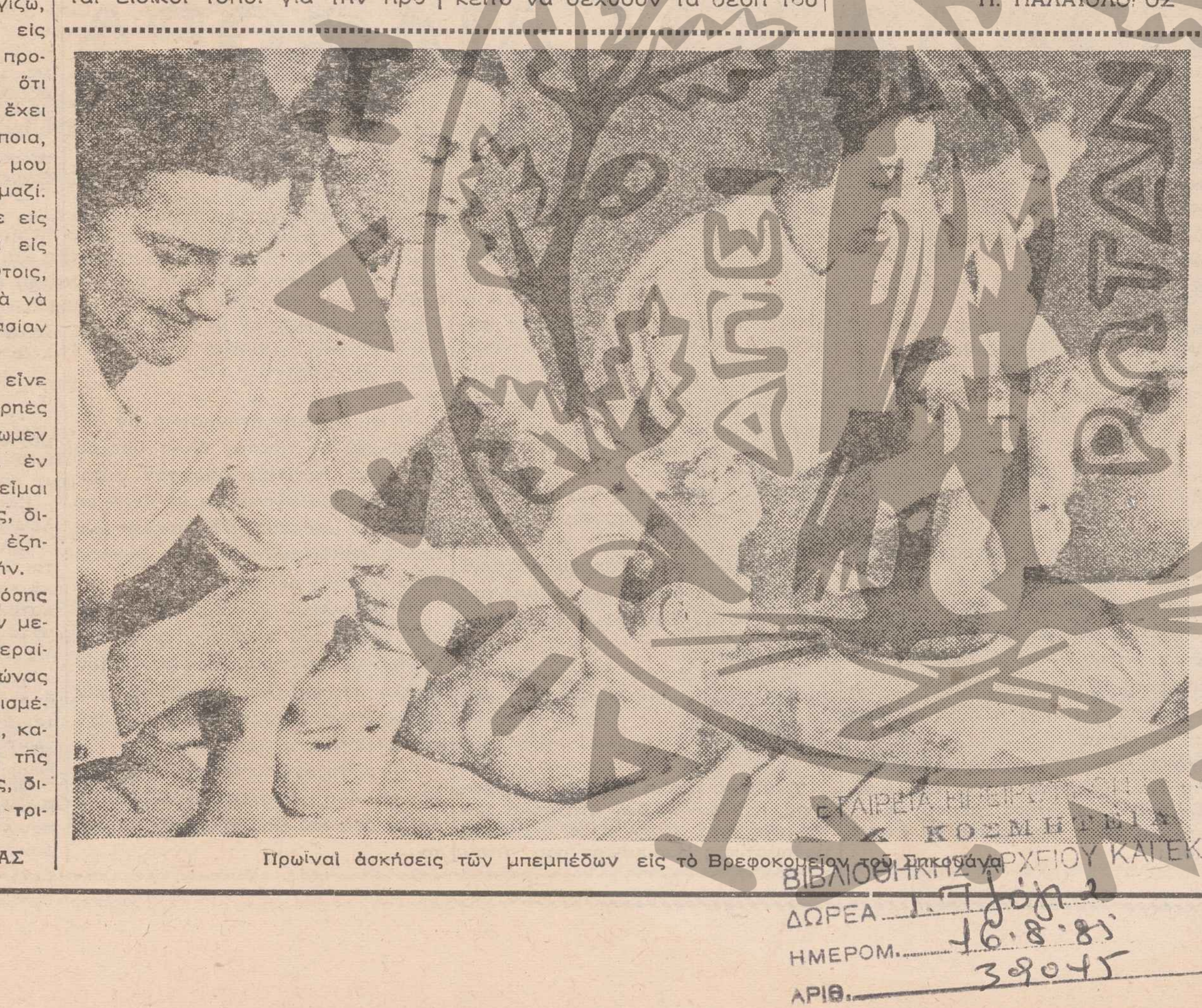

Πρωϊναὶ ἀσκήσεις τῶν μπεμπέδων εἰς τὸ Βρεφοκομεῖον τοῦ [illegible]

Σκέψεις τῆς ἡμέρας ==

ΧΑΛΕΠΑΣ

Τοῦ κ. Ἄλφα

Ὁ θάνατος τοῦ «ποιητοῦ τοῦ μαρμάρου» — ἀπευθύνω τὰ εἰλικρινῆ μου συγχαρητήρια ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς πρὸς τὸν «ποιητὴν τῆς φράσεως», ἢ τῆς ἐκφράσεως καλύτερα — τὸ ἕνα γεγονὸς, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ συγκλονίζουν τὴν Ἑλληνικὴν ψυχή

Ἀκόμη καὶ ὁ Ἀττικὸς Οὐρανὸς ἐμαυροφόρεσε καὶ ἔκλαψε τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του. Τὴν ὥραν τῆς κηδείας του καὶ πολὺ ὕστερα, τὰ δάκρυα του ἔπεφταν βαρειὰ καὶ καταθλιπτικὰ εἰς τὴν πόλιν.

Ὀγδόντα πέντε ἐτῶν ὁ Χαλεπᾶς, ὁ ποιητὴς τῆς «Κοιμωμένης», ἔζησε μία ζωὴ γεμάτη ἀπὸ σκληρότητες, ἐναντιότητες λησμοσύνες καὶ ἀφάνειες. Τὸ ποτήρι τοῦ πόνου τὸ ἐξεκένωσε ὁλόκληρο. Οἱ θρίαμβοί του, δὲν ἐπῆραν τὴν μορφὴν τῆς δικαιώσεως, δὲν τοῦ ἔφτιαξαν μιὰν ζωὴ ἄνετη, δὲν ἔνοιωσε τὴν εὐχαρίστησι τῆς ὑλικῆς ἀναγνωρίσεως, ποὺ ὅσον καὶ ἂν τὴν ὁρίζουμε "ταπεινή», εἶνε ὅμως ἡ ὁλοκλήρωσις καὶ ἡ δικαίωσις ἑνὸς ἔργου.

Στὴν πολυκύμαντη ζωή του, δὲν ὑπῆρξεν εὐτυχής. Ἀκόμη, ὑπῆρξε καὶ περιφρονημένος. Ποιὸς τὸν θυμήθηκε ; Ποιὸς τὸν πῆρε νὰ τὸν βάλῃ ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε ; Ποιὸς τοῦ ἔδωσε τὸν ἀέρα τῆς ὀντότητος, τὸν ἀέρα τῆς πεποιθήσεως, τὸν ἀέρα τῆς ὠθήσεως πρὸς τὰ πρόσω — ἐὰν ὁ «ποιητὴς τοῦ μαρμάρου» εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ ὅλα αὐτά, διὰ νὰ μεγαλουργήσῃ ;

Ἀλλὰ εἶχε. Ὅπως βλέπω τὸ πονεμένο πρόσωπό του, στὴν τελευταία φωτογραφία του, διακρίνω εἰς τὴν ἁγιογραφικὴ καὶ γαλήνιο μορφή του, τὸ μεγάλο παράπονο τοῦ ἀδικημένου.

Πόσον πικρὸ εἶνε αὐτὸ τὸ παράπονο ; Πόσον σκοτώνει ; Πόσον θάβει μεγαλοφυΐες καὶ πόσον εἶνε συμπέρασμα τραγικό ;

—Γιατὶ νὰ «γίνω μεγάλος» — σκέπτεται ὁ ἔχων τὰ προσόντα τοῦ Χαλεπᾶ — ἀφ' οὗ δὲν θὰ μὲ θυμᾶται κανένας ;

—Γιατὶ νὰ εἶμαι μεγάλος, ἀφ' οὗ ὅσοι μποροῦν, νὰ μὲ τοποθετήσουν ἐκεῖ ποὺ πρέπει, δὲν θὰ ζαίρουν κἂ' ἂν ζῶ ;

—Γιατὶ νὰ εἶμαι μεγάλος, ἀφ' οὗ αὐτὴ ἡ «μεγαλοσύνη» μου — αὐτὴ ποὺ ὅλος ὁ κόσμος ἀναγνωρίζει, δὲν ἐξαργυρώνεται οὔτε μ' ἕνα σεβασμό, πολὺ δὲ περισσότερο οὔτε μὲ μιὰ κάλπικη ἀργεντινὴ δεκάρα;

Κι' ὕστερα, εἶνε νὰ μὴ τρελλαθῇ ὁ ἄνθρωπος, νὰ μὴν τοῦ στρίψῃ, νὰ μὴ νοιώσῃ νὰ τοῦ γυρίζῃ τὸ τσερβέλο, ὅταν ἔβλεπε τὰς «μεγάλας μηδαμινότητας» νὰ τιμῶνται καὶ νὰ ζοῦν ἡγεμονικῶς — διότι ἤξαιραν νὰ κάμπτουν τὴν σπονδυλικήν των στήλην — αὐτὸν δὲ, τῆς «Κοιμωμένης» τὸν δημιουργό, μπροστὰ στὴν ὁποίαν ὅλος ὁ κόσμος ἔστεκε μὲ θαυμασμὸ νὰ μὴν τὸν θυμᾶται κανείς ;

Ἦταν ἐπόμενο νὰ τρελλαθῇ, μόνο γι' αὐτό — καὶ γι' αὐτὸ ἀσφαλῶς τρελλάθηκε ὁ «ποιητὴς τοῦ μαρμάρου». Γιατί, σκεφθῆτε το κύριοι — τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε μικρό. Δὲν εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ξεχνιοῦνται. Δὲν εἶνε ἀπὸ ὅσα, διορθώνει ὁ χρόνος. Ἀντίθετα εἶνε πληγές, ποὺ τὶς ἀνοίγει τὸ καυτὸ σίδερο τῆς ἀδιαφορίας καὶ ποὺ φέρνουν στὸ τάφο τὸν μεγαλοφυῆ, ὄχι μόνο τρελλό, ἀλλὰ κτυπημένο ἀπὸ μιὰ παραλυτικὴ ἡμιπληγία.

ΑΛΦΑ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΩΡΕΑ [illegible]
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 39045

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ

Ὅπως τὰ ἀναφέρει ἡ παράδοσις καὶ ὄχι ἡ ἱστορία

Ὁ Βασιλεὺς Λεοπόλδος τοῦ Βελγίου, ὅταν ἔβγαινε ἰκόγκνιτο ἀπὸ τὸ παλάτι του, τοῦ ἄρεσε νὰ ἀναμιγνύεται μὲ τοὺς ἁπλοῦς περιπατητάς. Μίαν ἡμέραν ἐλησμόνησε τὴν ὀμπρέλλα του εἰς ἕνα μόνιππο μὲ τὸ ὁποῖο γύριζε εἰς τὰ ἀνάκτορα. Τὸ βράδυ ὁ ἁμαξηλάτης ποὺ εἶχε ἀναγνωρίσει τὸν βασιλέα, τὴν παρέδωκε στὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἠρνήθη ἐπιμόνως νὰ λάβη οἱονδήποτε φιλοδώρημα. Ὁ Λεοπόλδος παρεξενεύθηκε. Σὲ μερικὲς ἡμέρες ὅμως πληροφορήθηκε, ὅτι ὁ ἁμαξᾶς εἶχε πωλήσει τὴν ὀμβρέλλα του εἰς ἕνα Ἀμερικανὸν συλλέκτην ἀντὶ χιλίων φράγκων καὶ ὅτι τοῦ ἐπέστρεψεν ἄλλην ἐντελῶς ὁμοίαν. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ ὀργισθῇ ὁ βασιλεὺς εἶπε γελῶν :

—Δὲν τὸ ἐγνώριζα ὅτι, ὡς νέος Μίδας, πᾶν ὅ,τι θίγω, γίνεται χρυσός ! Ἐὰν μποροῦσα τοὐλάχιστον νὰ ἐκμεταλλευθῶ τὴν ἰδιότητά μου αὐτή !

◆◆

Εἰς τὰ περίχωρα τῆς Δρέσδης, ὑπάρχει τὸ περίφημον ἀνάκτορον τοῦ Αὐγούστου τοῦ Ἰσχυροῦ, ἐκλέκτορος τῆς Σαξωνίας, τοῦ ὁποίου ἡ λαμπρότης ἄλλοτε, δὲν ὑστερεῖ τῶν κρεμαστῶν κήπων τῆς Βαβυλῶνος. Ἐπὶ τοῦ πύργου τοῦ ἀνακτόρου, ὑπάρχει ἐντοιχισμένον ἕνα μεγάλο ρωλόϊ, τοῦ ὁποίου οἱ κώδωνες, φέρουν ὡς ἔτος κατασκευῆς του, τὸ 1720 καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου. Ἀκόμη δὲ φέρουν καὶ τὰς ἐξῆς ἐπιγραφάς :

«Ἡ λάμψις μου διαφυλάττει καὶ δεικνύει τὸν ἴσον δρόμον».

«Ὁ ἦχος μου προειδοποιεῖ πάντα»

«Γνωρίζετε, ὅτι μετρῶ τῆς ζωῆς σας τὸ διάστημα».

◆◆

Ὁ Ρωμαῖος σατυρικὸς Μυρτιάλης, δὲν ἠνείχετο τὸ βάψιμο τῶν γυναικῶν — ποὺ εἶνε παλαιοτάτη μόδα, τὴν ὁποίαν τότε ἠκολούθουν καὶ οἱ ἄνδρες—«γενικὴ γὰρ ἡ ψιμυθίωσις ἐν Ρώμῃ, δι' ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας». Εἰς ἕνα σατυρικό του τραγοῦδι, ἔψαλλε τὸν ἀναβαλλόμενον κατὰ τῆς αὐτοκρατείρας Φάβουλας «διότι ἐφοβεῖτο νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν βροχήν, τὸ ἀπὸ κιμωλίαν ἐπικεχρισμένον πρόσωπόν της καὶ τὴν Σαβέλλαν, διότι ἔκρυβεν ἀπὸ τὸν ἥλιον «τὸ ἐκ ψιμμυθίου στρῶμα τοῦ προσώπου της», φοβουμένη μήπως ὁ ἱδρὼς τὸ παρασύρει.

◆◆

Οἱ Ἐνετοί, εἰς τὰς χώρας ποὺ κατέκτων, ἐτιμώρουν μὲ βαρυτάτας ποινὰς τοὺς βλασφημοῦντας τὰ θεῖα. Εἰς ἕνα ἔγγραφον παλαιόν, εὑρίσκομεν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰς ἑξῆς ποινάς :

«Τὸ 1581 ὁ Γεώργιος Μηλιώτης, κατεδικάσθη εἰς τριετῆ ἐξορίαν καὶ ἐὰν παρεβίαζε ταύτην εἰς ὀκταετῆ κωπηλασίαν ἐν κατέργῳ, μὲ ἁλύσεις εἰς τοὺς πόδας, διότι διὰ λέξεων προσέβαλε τὸν ἀρχιεπίσκοπον».

«Τὸ 1587, ἡ Βενέτα Κοντονῆ κατεδικάσθη εἰς δεκαετῆ ἐξορίαν, παραβιάζουσα δὲ ταύτην εἰς ἰσόβια δεσμά, διότι ἐπέταξε χάμω τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, "μετὰ περιφρονήσεως».

«Τὸ 1615 ὁ ἑβραῖος Σαββαὼθ Ἴντι, κατεδικάσθη εἰς τρίμηνον κάθειρξιν καὶ ἂν ἐδραπέτευεν εἰς διετῆ ἐξορίαν, διότι ἐβλασφήμει.

Καὶ ὁ Τζὼν Φραντζέσκος Μανολέσος, προβλεπτὴς Ζακύνθου, προεκήρυσσε :

«Ὅποιος βλασφημεῖ, θέλει ἐπαγαριστῆ ἀπαρασάλευτα μὲ μπάντο, φυλακή, σκοινιά, κάτεργο καὶ ἄλλες παίδεψες ὅπου θέλουν φανοῦν τῆς δικαιοσύνης».

ΓΙΑ ΓΕΛΟΙΑ, ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΛΑΜΜΑΤΑ...

ΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Ὁ χονδρὸς ποὺ λέγεται.. κ. Κοκκαλιάρης.—Ὁ κατσαρομάλλης ποὺ λέγεται... κ. Φαλακρός.— Ὁ βεργολυγερὸς ποὺ λέγεται... κ. Καμπούρης— Ἡ κομψὴ καὶ πλουσία δεσποινὶς ποὺ ἀκούει εἰς τὸ ἐπίθετον... Τζίφος.— Ἡ ὡραία ποὺ ἀκούει εἰς τὸ ἐπίθετον... Κατσίκα.— Καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα.

Ἔχουν τὰ ὀνόματα μιὰ βαθύτερη ἔννοια ; Ἢ καλύτερα : τὰ ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα διακρίνουν τὴν μία οἰκογένεια ἀπὸ τὴν ἄλλην, εἶνε ἐνδεικτικὰ τοῦ ποιοῦ της ; Καὶ ἀποκαλύπτουν ὡς λέγει μία παροιμία, τὰ «ὀνόματα τὸν ἄνθρωπον ;».

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἦτο πολὺ ἐπιτυχημένη ἡ ταμπέλλα, ποὺ θὰ παρουσίαζε τὸν ὀδοντοϊατρὸν ἢ ὠτολαρυγγολόγον κ. Ἰατροῦ, δεχόμενον καθημερινῶς τοὺς ἀσθενεῖς του..... Καὶ ἡ ἄλλη, ἡ ὁποία θὰ ἀνέφερεν ὅτι ὁ κ. «Ἰωάννης Ράπτης ἔχει τὸ ρεκὸρ ὄχι μόνον εἰς τὰ ἀνδρικὰ φορέματα, ἀλλὰ καὶ στὰ γυναικεῖα ταγιέρ» ἢ ἄλλη ποὺ θὰ ἀνέγραφεν «Ἑστιατόριον ὁ Λοῦκουλος» Ν. Μαγείρου» ἢ τέλος ἐκείνη ποὺ θὰ διεφήμιζε τὰ ὡραιότερα εἴδη νεωτερισμοῦ τοῦ Ν. Διαλεχτοῦ».

Βεβαίως οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τυχαίως ὅλως διόλου, θὰ ἦσαν ἀκριβῶς εἰς τὴν θέσιν τους. Ἀλλὰ δὲν θὰ προξενοῦσε καὶ δὲν προξενεῖ ἕνα εἰρωνικὸ χαμόγελο ὅταν μία «ἐπιχείρησις ταχειῶν μεταφορῶν» ἀνήκει εἰς τὸν κ. Σταμάτην, ἢ ὅταν ἕνας χονδρὸς κύριος, ὁ ὁποῖος ἔχει κατάστημα ὅπου πουλάει «λίπη καὶ ἔλαια» λέγεται Κοκκαλιάρης, ἢ ὅταν ἕνας νεκροθάπτης ἢ ἕνας ἐργολάβος κηδειῶν λέγεται Ζωϊόπουλος, Καὶ ἀκόμη ὅταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ μεγάλα μαλλιὰ λέγεται «φαλακρὸς» καὶ ἀντιθέτως ἕνας ποὺ δὲν ἔχει τρίχα στὸ κεφάλι του Κατσαρός ;

Τί ἐντύπωσι μπορεῖ νὰ κάνῃ ἕνας ἀθλητὴς «μὲ ἀπολλώνειον κορμοστασιάν», ὁ ὁποῖος θὰ ἐλέγετο Καμπούρης, Κουτσογιάννης ἢ Κουτσοδημήτρης ; ἢ ἄνθρωπος—ἀσκί, μὲ κοιλίαν ἐγγύου, ὁ ὁποῖος κατὰ κακήν του τύχην, θὰ ἐλέγετο Λιγυρός.

◆

Ἐννοεῖται ὅτι ὑπάρχουν καὶ περιεργότερα ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα ὅλα ἀνάγονται σὲ κάποιο περιστατικὸ τῆς ζωῆς τῶν προγόνων καὶ βεβαίως κατόπιν μένουν ἀνεξήγητα. Γιατὶ π. χ. ὁ κ. Τάδε λέγεται Σώβρακας, ὁ ἄλλος Ἔξης, ὁ ἄλλος Τσαλαβούτης, ὁ ἄλλος Κόρακας ἢ Τσαλαπετεινὸς καὶ κομψὴ καὶ πλουσία δεσποινὶς ἡ ὁποία ἔχει τόσην ἐπιτυχίαν στὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις, Δνὶς Τζίφου, ἢ ἡ ἄλλη, ἡ ὁποία πράγματι εἶνε ὡραιοτάτη καὶ κομψοτάτη, Δνὶς Κατσίκα καὶ ὁ γλυκομίλητος ζαχαροπλάστης κ. Πικρὸς καὶ ἡ φλύαρος κυρία, ποὺ ἡ γλῶσσά της δὲν ἡσυχάζει οὔτε μία στιγμή, κυρία Σιωπηλοῦ, ἢ πεταχτὴ δεσποινὶς καὶ κ. Σιγανοῦ καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη.

◆

Στὰ χωριὰ συναντᾶμε καὶ σήμερα περιεργότερες ὀνομαφίες, οἱ ὁποῖες σὲ πολλὲς περιστάσεις εὑρίσκονται ἀρκετὰ κοντὰ εἰς τὸ περιστατικὸν ποὺ τὶς ἐγέννησε. Ὁ μπακάλης ὁ «Εἶπας» π. χ. δὲν παύει νὰ λ έ η, ὄχι μόνο τώρα, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἦταν ἀκόμη νεαρὸς μπακαλόγατος. Ὁ καφετζῆς ὁ Ρέστας κάτι θὰ εἶχε νὰ κάνῃ μὲ τὰ ρέστα. Ὁ βαρκάρης ὁ Τραγιάσκας, φοροῦσε ἀπὸ ὅταν ἔτρεχε παιδὶ ἀκόμη στὶς ἀκρογιαλιὲς τοῦ νησιοῦ του μιὰ παληά, στραβὴ τραγιάσκα (ἢ καὶ μιὰ καινούργια ἡ ὁποία εἶχε κάνει ἐντύπωσι στοὺς συγχωριανούς του). Ὁ μανάβης εἶχε ἴσως κάποια προτίμησι νὰ διαφημίζῃ τὰ καρπούζια του κι' ἔγινε Καρπούζης καὶ ὁ φαρμακοποιὸς ὁ κ. Σωτηρίου ἀπέκτησε τὸ ὄνομα «ὁ Μπᾶς» γιατὶ ἐπαναλαμβάνει συνεχῶς σὲ κάθε ἐρώτησι ἢ ἀντίρρησι τῶν συμπολιτῶν του τὸ ἐπιφώνημα «μπᾶ» !

◆

Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ὀνόματα τὰ ὁποῖα ἡ κοινὴ γνώμη ἐπέβαλεν ἐμπνευσμένη ἀπὸ χαμηλότερες ἐκδηλώσεις ἢ ἀπὸ ἀσθένειες καὶ σωματικὲς ἀτέλειες τῶν συγχωριανῶν τους. Γιατὶ ὁ τάδε λέγεται κ. Μυταρᾶς, ὁ ἄλλος Στραβολαίμης, ὁ ἄλλος Τσεβός, ὁ ἄλλος Αὐτιᾶς, ὁ ἄλλος Κουφογιάννης, ὁ ἄλλος Κουτσοδόντης, ὁ ἄλλος Σαλιάρης, ὁ ἄλλος Ζερβὸς καὶ οὕτω καθεξῆς.

Εἰς τὴν Ἑλληνικήν, ὅπως καὶ στὶς ἄλλες γλῶσσες, οἱ σωματικὲς ἀτέλειες ἢ οἱ ψυχικὲς ἰδιορρυθμίες (Ἀγέλαστος, ἢ Πικροδημήτρης) ἐνέπνευσαν ἀρκετὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα ἀρχικῶς δὲν ἦσαν παρὰ παρατσούκλια. Περισσότερα προέρχονται ἀπὸ τὰ ἐπαγγελματικά, ὅπως Μεταξᾶς, Μυλωνᾶς, Μαραγκός, Βαρελᾶς, Ὡρολογᾶς, Θαλασσινός,, Γραφιᾶς, Ράπτης, Καραβοκύρης, Κατσικογιάννης, Χοιρογιῶργος, Σχινᾶς, Πεταλᾶς. Τὸ Κολοκυθᾶς εἶνε ἄγνωστον ἂν προέρχεται ἀπὸ ἄνθρωπο ποὺ πουλοῦσε κολοκύθια ἢ ἀπὸ ἄνθρωπο, στὸν ὁποῖον ἥρμοζε διανοητικῶς ἢ σωματικῶς τὸ παρατσοῦκλι αὐτό.

Ἄλλα ὀνόματα ἔχουν ὡς βάσιν λουλούδια, ὡς Γαρουφαλιᾶς, Γαρύφαλλος, Γαρυφαλίδης, Τριαντάφυλλος, Τριανταφυλλίδης, Τριανταφυλλόπουλος, Τριανταφύλλου. Ὁ Ἀμπελᾶς θὰ εἶχε βέβαια πολλὰ ἀμπέλια ἢ θὰ φύλαγε ἀμπέλια, ὁ Σπαθάκης καὶ ὁ Σπαθάρης κάποια σχέσι θὰ εἶχαν μὲ τὰ σπαθιά, ὁ Μακρῆς καὶ ὁ Κοντός, ὅπως καὶ ὁ Λιγνός, δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἐξηγήσεως καὶ ὁ πρόγονος τοῦ ἰατροῦ, τοῦ δικηγόρου ἢ τοῦ ὑπουργοῦ κ. Ξυνογαλᾶ, θὰ ἐπούλαγε ξυνόγαλο.

Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὀνοματολογίαν παίζει ἀρκετὰ σπουδαῖον ρόλον τὸ ἐπίθετον «μαῦρος», τόσο ἑλληνιστὶ ὅσο καὶ τουρκιστὶ «καρᾶ», τόσον ὑπὸ τὴν ἁπλῆν καὶ φυσικὴν ἔννοιαν τοῦ μελαχροινοῦ, μελαψοῦ ἀνθρώπου, ὅσο καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοια τοῦ τρομεροῦ καὶ φοβεροῦ (πολεμιστοῦ ἢ λῃστοῦ στὸν παλαιότερον καιρό). Ἐκτὸς τῶν δύο ὀνομάτων Μαῦρος καὶ Καρᾶς, ἔχουμε σωρεία συνθέτων Μαυρογιάννης, Καραγιάννης, Μαυρομιχάλης, Καραμιχάλης, Μαυροδῆμος, Καραδῆμος, Καραμάνης, Καραδόντης κλπ.

◆

Ἔπειτα προστίθενται αἱ διάφοροι κατὰ περιοχὰς καταλήξεις ποὺ καθορίζουν τὴν πατρότητα, τὴν προέλευσιν ὅπως εἶνε τὸ πουλος εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ Στερεὰν Ἑλλάδα, τὸ άκης εἰς τὴν Κρήτην, τὸ ίδης εἰς τὰ βορεινὰ μέρη, τὸ άτος στὴν Κεφαλληνία καὶ τὸ Τουρκικὸ ογλου. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται καὶ ἡ γενικὴ τῶν ὀνομάτων, ἡ ὁποία ἔχει τὴν αὐτὴν ἔννοιαν : Δημητρίου, Ἀποστόλου, Ἀντωνίου εἶνε τὰ παιδιὰ τοῦ Δημήτρη, τοῦ Ἀποστόλη, τοῦ Ἀντωνίου, ὅπως ἀρχικῶς θὰ ἦσαν παιδιὰ τοῦ παπᾶ, ἢ τοῦ κ. Παπᾶ, οἱ Παπαδάκηδες ἢ οἱ Παπαδόπουλοι ἢ οἱ Παπάδογλοι ἢ οἱ Παπαδάτοι, τοῦ ἰατροῦ οἱ Ἰατράκηδες, Ἰατρίδες, Ἰατρόπουλοι, καὶ οὕτω καθεξῆς. Οἱ καταλήξεις αὐτὲς ἔχουν, ὡς γνωστόν, ἄπειρους συνδυασμοὺς ὅπως π. χ. τὸ Παπαδογιαννάκης ἢ Παπαδογιαννακουδάκης ἢ Σταθόπουλος, Σταθακόπουλος, Σταθουλακόπουλος.

◆

Ὑπάρχουν καὶ τὰ ὀνόματα ποὺ ἔχουν ξένη τὴν προέλευσι, ὅπως εἶνε ὁ Σκαρλᾶτος, ἀπὸ τὸ ἰταλικὸν Σκαρλᾶτο = κόκκινος (ἀντίστοιχον ἑλληνικὸν ὑπάρχει ὁ κ. Κόκκινος) ἢ Κολοντοῦρος ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ἐπίσης κόλο = λαιμός, ντοῦρο = σκληρός, (ὑπάρχει τὸ ἑλληνικὸν ἀντίστοιχον Σκληρολαίμης» ἢ δηλοῦν τὴν τοπικὴ ἢ μετανάστευσι, ὅπως Σικελιανὸς ἀπὸ τὴν Σικελία, Ταραντῖνος ἀπὸ τὴν Τάραντο, Πρεμωβίτης Σαντοριναῖος, Μωραΐτης, Ἀρβανίτης, Κρητικὸς ἢ Παριανός, Γερμανὸς (ἴσως καὶ μόνον λόγῳ ὁμοιότητος, κλπ.)

Γιὰ νὰ τελειώσουμε — γιατὶ ἂν δὲν ἀποφασίσουμε νὰ τελειώσουμε μπορεῖ νὰ συνεχίσουμε ἐπ' ἄπειρον καὶ ἡ μελέτη αὐτὴ εἶνε ἀπὸ τὶς πιὸ ἐνδιαφέρουσες καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς καὶ ἀπὸ διεθνοῦς ἀπόψεως — μὲ ποιὸ καρδιοχτύπι θὰ πήγαινε μία ἔγκυος κυρία στὸ γιατρὸ ἢ στὴ μαμὴ ποὺ θὰ ἐλέγετο κ. ἢ Κα Τριδύμου, καὶ μὲ ποιὰ διάθεσι θὰ ἐνεπιστεύετο ἕνας πατέρας τὰ παιδιά του στὴν Δνίδα Κουτοπούλου ; Τοὐναντίον ὁ κ. Σπίθας θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ δεκτὸς σὲ ὁποιοδήποτε ἐπάγγελμα καὶ σὲ ὁποιαδήποτε ὑπηρεσία, χωρὶς τὸν ἐλάχιστο ἐνδοιασμὸ καὶ χωρὶς κανένα διαγωνισμό.

Ρ. ΚΡΑΟΥΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἀπὸ τὰ πιὸ χαριτωμένα τῆς παλαιοτέρας ἐποχῆς

Ὁ Βασιλάκης ὁ Ἀνδρονόπουλος —διηγεῖται ὁ κ. Νίκος Λάσκαρης— βρισκόταν μὲ τὸν Διονυσάκην — ἕνα κάποιον Διονυσάκην ποὺ ἀπήρτιζε τὸν... θίασον του — τῷ 1884 στὴ Βάρνα τῆς Βουλγαρίας. Ἦτο Μεγάλη Σαρακοστὴ καὶ ἀμφότεροι οἱ καλλιτέχναι ἐνήστευαν, μὴ ἔχοντες νὰ... φάγουν.

—Λοιπόν, φίλτατε Διονυσάκη—εἶπε πρὸς τὸν «θίασον» του, ὁ Ἀνδρονόπουλος — ποὺ ἐσυνήθιζε ν' ἀρχίζῃ κάθε φράσιν του διὰ τῆς λέξεως "λοιπὸν» — πρέπει ἐξάπαντος νὰ δώσουμε μερικὲς παραστάσεις .... Πρέπει ὅμως νὰ βροῦμε καὶ μιὰ γυναῖκα.

—Μὰ ποῦ νὰ τὴν βροῦμε ἐδῶ στὴν ξενητειά, τὴ γυναῖκα ;

—Πρέπει νὰ ψάξουμε....

—Ἂς ψάξουμε...

Κι' ἐπειδὴ ὁ ζητῶν συνήθως εὑρίσκει, μετ' ἀναζήτησιν τριῶν ἡμερῶν, ὁ Διονυσάκης ἀνήγγειλεν εἰς τὸν θιασάρχην του, ὅτι ηὗρε τὴν περιπόθητον γυναῖκα.

—Καὶ τί σοῦ εἶπε ;

—Δὲν μοῦ εἶπε τίποτε, γιατὶ εἶνε μουγκή.

—Τόσῳ τὸ καλύτερο, εἶπεν, ὁ Ἀνδρονόπουλος. Ἔχουμε ἐξασφαλίσει τὴν ἐπιτυχία διότι δὲν θὰ κάνῃ κανένα λάθος στὴν ἀπαγγελία.

Τὸ βράδυ, τὸ κεντρικὸ χάνι τῆς Βάρνας, εἶχε μεταβληθῆ εἰς θέατρον, ὅλοι οἱ Ἕλληνες παρηκολούθουν τὴν «Γαλάτειαν», ἡ πρώτη πρᾶξις τῆς ὁποίας διεξήχθη ὁμαλῶς — καθ' ὅσον, ὡς γνωστόν, ἡ Γαλάτεια εὑρίσκεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν της, ἐν ἀγαλματώδη καταστάσει, ἑπομένως δὲν ἔχει ἀνάγκην καὶ λόγου.

Τὸ ζήτημα ἦτο πῶς θὰ ἐκτελοῦντο αἱ ἄλλαι πράξεις. Ὁ Ἀνδρονόπουλος ὅμως εὗρε τὴν λύσιν.

Μόλις ὑψώθη ἡ αὐλαία διὰ τὴν δευτέραν πρᾶξιν, σπεύδει ὁ Πυγμαλίων καὶ καλεῖ τὴν Γαλάτειαν :

—Ἔλα Γαλάτεια ! ν' ἀκούσῃς τί διηγεῖται ὁ Ρέννος.

Καὶ ἡ Γαλάτεια ἀκούει, τὴν μακροσκελῆ τοῦ Ρέννου διήγησιν.

—Βλέπεις Ρέννο, πῶς σὲ θαυμάζει ἡ Γαλάτεια — ἔλεγεν ὁ Πυγμαλίων.

Κι' ἔτσι καὶ ἡ δευτέρα πρᾶξις ἐτελείωσε

◆◆

Κατὰ τὴν τρίτην πρᾶξιν, ὁ Πυγμαλίων διηγεῖτο τὰ τῶν σκηνῶν τοῦ Ρέννου πρὸς τὴν «Γαλάτειαν» διαρκῶς ἀναστενάζοντας.

—Ἐννοῶ τῆς ἔλεγεν ὁ Πυγμαλίων. «Φοβεῖσαι διὰ τὸν ἀδελφόν μου ... Πηγαίνω νὰ σοῦ τὸν φέρω. Αἱ διηγήσεις του, θὰ σοῦ ἐπαναφέρουν τὸ μειδίαμα στὰ χείλη, τὴν ζωὴν εἰς τὸ στῆθος.

Εἶπε καὶ ἀπῆλθε, ἐνῷ ἔπιπτε ἡ αὐλαία μὲ διαρκεῖς ἀναστεναγμοὺς τῆς Γαλατείας.

◆◆

Ὁ διάλογος τῆς τετάρτης πράξεως, μεταξὺ Ρέννου καὶ Γαλατείας, ἐξετελέσθη ὑπὸ μόνον τοῦ Ρέννου ὡς ἑξῆς :

Κάθε φορὰν ποὺ ἡ Γαλάτεια, ἐπρόκειτο νὰ ἀπαντήσῃ, ὁ Ρέννος ἐκινοῦσε τὴν κεφαλὴν λέγων :

—Ἃ ! ἐννοῶ..... θὰ θέλεις νὰ πῇς αὐτὸ κι' αὐτό.

Κι' ἀπήγγειλε τὸ μέρος τῆς Γαλατείας, ἡ ὁποία συγκατένευε, διότι δὲν ἦτο καὶ κουφή.

—Ὥστε λοιπόν, λέγει ὁ Ρέννος κατὰ τὸ τέλος τῆς πράξεως, —θέλεις ν' ἀποθάνῃ ὁ Πυγμαλίων ;

—Ναὶ ! — ἀπήντησε διὰ νεύματος ἡ Γαλάτεια.

—Σιωπή ! θὰ ἀποθάνῃ ἀπέθανε μάλιστα.

◆◆

Καὶ διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς, ἐτελείωσεν ὁλόκληρος ἡ Γαλάτεια.

Ἀλλ' οἱ θεαταί, οἱ ὁποῖοι φαίνεται δὲν ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν διαρκῆ βουβαμάραν τῆς Γαλατείας, παρεπονέθησαν δι' αὐτό, μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως εἰς τὸν Ἀνδρονόπουλον.

—Λοιπόν, ἀπήντησεν ὁ θιασάρχης, ἔπρεπε ἀγαπητοί μου νὰ καταλάβετε, ὅτι μπορεῖ μὲν ἕνα ἄγαλμα νὰ ζωντανέψῃ, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ ὁμιλήσῃ.....

Οἱ θεαταὶ πρὸ τῆς λογικῆς τοῦ θιασάρχου, ἀπῆλθον χωρὶς νὰ εἴπουν τίποτε... Ἀλλὰ καὶ τί μποροῦσαν νὰ εἰποῦν.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ Ζάπυρος, ὁ γυιὸς τοῦ Μεγαβάζου, ἦταν ὁ πιὸ ἀγαπημένος εὐνοούμενος τοῦ Δαρείου. Γιὰ τὴν ἀγάπη, ποὺ τοῦ εἶχε ὁ περίφημος Πέρσης μονάρχης, διηγοῦνται τὸ παρακάτω χαρακτηριστικό :

Μιὰ μέρα κάποιος ἀπὸ τοὺς αὐλοκόλακας ρώτησε τὸ Δαρεῖο ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα μεγάλο ὥριμο ρόδι :

—Ποιὸ ἀγαθὸ εἶνε ἐκεῖνο ποὺ θὰ εὐχόσουν νὰ πολλαπλασιαζότανε ὅσο καὶ τὰ κουκκούτσια τοῦ ροδιοῦ;

Κι' ὁ Δαρεῖος ἀπάντησε χωρὶς νὰ βασανίσῃ τὴ σκέψη του :

—Ὁ Ζώπυρος.

Ὁ Ζώπυρος ὅμως τὴν ἄξιζε αὐτὴν τὴν ἐξαιρετικὴν ἐκτίμησι κι' ἀγάπη :

Ὅταν ὁ Δαρεῖος ὕστερα ἀπὸ δεκαεννέα μηνῶν πολιορκία τῆς Βαβυλῶνος σκεπτότανε νὰ λύσῃ τὴν πολιορκία καὶ νὰ φύγῃ παρουσιάσθηκε μπροστά του ὁ Ζώπυρος κατακρεουργημένος, χωρὶς μύτη, χωρὶς αὐτιὰ γεμᾶτος πληγὲς σ' ὅλο του τὸ σῶμα.

Ὁ Δαρεῖος βλέποντάς τον σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι ἔγινε ἔξω φρενῶν καὶ τὸν ἐρώτησε τρέμοντας.

—Ποιὸ χέρι βαρβάρου σ' ἔκανε ἔτσι ;

—Ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἀπάντησε γαλήνιος ὁ Ζώπυρος: Ἔτσι ποὺ μὲ βλέπεις θὰ μπῶ στὴ Βαβυλῶνα. Ὅλοι μὲ ξέρουν καὶ ξέρουν τὴν ἐκτίμησι ποὺ μοῦ ἔχεις. Θὰ τοὺς πῶ λοιπὸν πῶς ἐσὺ μὲ κρεούργησες γιὰ νὰ μὲ τιμωρήσῃς γιὰ τὴ συμβουλὴ ποὺ σοῦδωσα νὰ λύσῃς τὴν πολιορκία. Θὰ μοῦ ἐμπιστευτῆς ἀκόμα ἕνα σῶμα στρατοῦ καὶ θὰ θυσιάσῃς μερικοὺς στρατιῶτες σου γιὰ νὰ μ' εὐκολύνῃς νὰ κερδίσω ἕνα δυὸ νίκες ἐναντίον σου, ποὺ θὰ στερεώσουν ἀκόμη περισσότερο τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ θ' ἀποχτήσουν οἱ Βαβυλώνιοι γιὰ μένα. Ἔτσι θὰ μοῦ ἐμπιστευθοῦν τὰ κλειδιὰ καὶ τὴν φρούρησι τῶν Πυλῶν. Τότε θ' ἀνοίξω τὶς Πύλες διάπλατες γιὰ νὰ περάσῃς, ἐσὺ κι' στρατός σου. Ἔτσι ἡ Βαβυλὼν θὰ γίνῃ δική σου.

Τὸ σχέδιο τοῦ Ζωπύρου ἐπέτυχε τελείως ἀλλὰ ὁ Δαρεῖος μπαίνοντας νικητὴς στὴν Βαβυλῶνα ἀναστέναξε :

—Θὰ ἔδινα ἑκατὸ Βαβυλῶνες γιὰ νὰ μὴν εἶχε συμβῆ ὅτι συνέβη στὸν Ζώπυρο.

◆◆

Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους, ποὺ συνέλαβαν στὴ μάχη τοῦ Ἀούστερλιτς, ἦταν κι' ὁ διάσημος μαθηματικὸς Μάουμπερτ ποὺ ἦταν φημισμένος στὸν τότε κόσμο γιὰ τὶς σπουδαῖες μαθηματικὲς ἐργασίες του.

Ὁ Ναπολέων μόλις τόμαθε ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμία του νὰ τὸν δῇ καὶ διέταξε νὰ τὸν φέρουν μπροστά του. Ὅταν ὁ αἰχμάλωτος παρουσιάστηκε ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ φέρθηκε μὲ πολλὴν καλωσύνη, μίλησε μαζί του κάμποση ὥρα ἐπάνω σὲ μαθηματικὰ θέματα κι' ὕστερα τὸν ρώτησε μήπως οἱ οὐσάροι τοῦ εἶχαν πάρει τὰ πράγματα ποὺ εἶχε ἀπάνω του.

Ὁ Μάουμπερτ στὴν ἀρχὴ δὲ θέλησε νὰ πῇ τίποτα, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο πεισθεὶς ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα ὡμολόγησε ὅτι θὰ ἦταν εὐτυχὴς ἂν μποροῦσε νὰ διασώσῃ ἕνα παληὸ ρολόϊ ποὺ τοῦ ἦταν ἀπαραίτητο γιὰ τὶς μελέτες του.

Ὁ Ναπολέων ἔβγαλε τότε ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του τὸ περίφημο ἀδαμαντοκόλλητο ρολόϊ του θαῦμα τέχνης καὶ ἀκριβείας, καὶ προσφέροντάς το στὸν μαθηματικὸ τοῦ εἶπε :

—Οἱ οὐσάροι μου θέλησαν νὰ σᾶς κάνουν ἕνα μικρὸ ἀστεῖο. Πῆραν τὸ ρολόϊ σας καὶ μοῦ τόφεραν. Πάρτε το.

ΠΟΝΣΟΝ ΝΤΕ ΤΕΡΡΑΪΓ

Ὁ ΓΟΛΓΟΘΑΣ μιᾶς ΩΡΑΙΑΣ

ΑΙΣΘΗΜΑ ΙΠΠΟΤΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Ἕνα πραγματικὸ ἀριστούργημα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Μιὰ χειμωνιάτικη βραδυὰ τοῦ 1784, εἰς ἕνα πολυθόρυβο πανδοχεῖον, λίγες λεῦγες ἔξω ἀπὸ τὸ Βορδῶ, σ' ἕνα ξεχωριστὸ τραπέζι κάθονται τέσσαρες Γασκῶνοι ποὺ πίνουνε καὶ συζητοῦν. Ὁ καθένας ἀφηγεῖται φανταστικὰ ἀνδραγαθήματα κι' ἐρωτικὲς περιπέτειες.. Δίπλα τους, σ' ἕνα ἄλλο τραπέζι, κάθεται ἕνας νέος εἴσαμε εἴκοσι χρονῶν, ποὺ δὲν χάνει οὔτε μιὰ λέξη ἀπ' τὶς κουβέντες τους.

Ἔξαφνα ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ μπαίνει ἕνας γεροντάκος, ὁ μπάρμπα Σαμουήλ, ἕνας Ἑβραῖος ἔμπορος ἀπ' τὸ Βορδῶ. Οἱ τέσσαρες Γασκῶνοι ἀρχίζουν νὰ τὸν πειράζουν καὶ θέλουν νὰ τὸν διώξουν. Ἐπεμβαίνει ὅμως ὁ νέος Ραοὺλ ντὲ Μπλοσάκ, ποὺ τὸν ὑπερασπίζεται, μονομαχεῖ μ' αὐτοὺς καὶ τέλος συμφιλιώνεται. Τότε ὁ γέρος, ἀπὸ εὐγνωμοσύνη, τοῦ προτείνει νὰ πᾶνε μαζὶ στὸ Βορδῶ, ὅπου χάρις σ' αὐτὸν μποροῦν νὰ μποῦνε καὶ τὴν ἴδια νύχτα, ἐνῷ οἱ πύλες τῆς πόλεως θὰ μείνουν κλειστὲς γιὰ τοὺς τέσσαρες Γασκώνους ποὺ ἔχουν προαναφερθῆ.

Πράγματι, ἀφοῦ ἐμπῆκαν σὲ μιὰ βάρκα, μετὰ δυὸ ὧρες ἔφθασαν στὸ Βορδῶ, ὅπου οἱ φρουροὶ τοὺς ἄνοιξαν τὴν πύλη χωρὶς μεγάλες διατυπώσεις. Ὁ μπάρμπα Σαμουὴλ συσταίνει τὸν νεαρόν του φίλο εἰς ἕνα ξενοδόχον, ὁ ὁποῖος τὸν περιποιεῖται. Περιμένοντας νὰ ἑτοιμαστῇ τὸ δωμάτιό του, ὁ Ραοὺλ ἀκούει δύο νεαροὺς εὐπατρίδες, ποὺ μιλοῦν ἱσπανικὰ δίπλα του καὶ μαθαίνει ὅτι ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶνε βαλμένος ἀπὸ μιὰ μαρκησία νὰ κατασκοπεύῃ τὸ σπίτι τοῦ μπάρμπα Σαμουὴλ γιὰ νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν βρίσκεται ἐκεῖ ἡ ἀνηψιά του, μιὰ ὄμορφη Ἑβραιοπούλα. Γιατὶ ἡ μαρκησία θέλει νὰ τὴν ἐξοντώσῃ ἐπειδὴ εἶνε ἀντίζηλός της.

Τὴ νύχτα, ὁ Ραούλ, ἀπὸ τὸ δωμάτιο του περνάει στὴ στέγη τοῦ διπλανοῦ σπιτιοῦ, καὶ ἀπ' ἐκεῖ βλέπει ἕνα δωμάτιο ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ γέρω Σαμουήλ. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο ἦταν ἡ πεντάμορφη ἀνεψιά του, ἡ Σάρρα ἡ ἑβραιοπούλα, τὴν ὁποίαν ἡ μαρκησία ἤθελε νὰ ἐξοντώσῃ. Ἔξαφνα, τὸ πάτωμα ἀνοίγει καὶ παρουσιάζεται ἕνας ἄνθρωπος φτωχικὰ ντυμένος, σὰν ναυτικός, ποὺ τὴν ἀγκαλιάζει καὶ γλυκοκουβεντιάζει μαζύ της. Εἶνε ὁ ἐραστής της. Καὶ ὁ Ραοὺλ ἀγανακτεῖ ἐπειδὴ ἡ ὄμορφη ἑβραιοπούλα ἀγαπάει ἕνα τόσο ταπεινὸν ἄνθρωπον. Ἔπειτα ὅμως ἀναγνωρίζει σ' αὐτὸν τὸν ἐξάδελφόν του κόμητα Γεώργιον ντὲ Μπλοσάκ,. μετεμφιεσμένον, καὶ ἡ κατάπληξίς του εἶνε ἀπερίγραπτος.

4ον

Ἐκοιμήθηκε ὥς ἀργὰ τὸ πρωΐ καὶ δὲν ἐξύπνησε παρὰ ὅταν μιὰ θερμὴ ἀχτίδα τοῦ ἡλίου ἐμπῆγε καὶ τὸν ἐχάϊδεψε στὸ πρόσωπο.

Ὁ Γασκῶνος ἦταν ἔξυπνος ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ συνετός.

Ὁ Ραοὺλ ντὲ Μπλοσὰκ εἶχε τὴν συνήθεια κάθε πρωΐ ποὺ ξυπνοῦσε νὰ καταστρώνῃ τὸ πρόγραμμα τῆς ἡμέρας καὶ νὰ θυμᾶται ὅλα ὅσα τοῦ συνέβησαν τὴν προηγουμένην. Ἔτσι λοιπὸν κι' ἐκεῖνο τὸ πρωΐ εἶπε στὸν ἑαυτόν του:

—Φίλε μου Ραούλ, εἶπε, τὴν περασμένη νύχτα ἀπεκάλυψες ἕνα σπουδαῖο μυστικό Ἀγαπᾶς βέβαια τὸν ἐξάδελφό σου, ἂν καὶ ἔχῃς πολὺν καιρὸ νὰ τὸν ἰδῇς καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται πολὺ γιὰ σένα. Πρέπει λοιπὸν νὰ κρύψῃς λιγάκι τὰ φλογερά σου αἰσθήματα καὶ νὰ σκέφτεσαι ὅσον τὸ δυνατὸν λιγώτερο τὴν ὄμορφη Ἑβραιοπούλα.

»Ἔπειτα πρέπει νὰ παραδεχθῇς ὅτι ὁ ἐξάδελφός σου εἶνε μία προσωπικότης, ὅτι εἶνε ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας σου, ὅτι εἶνε λοχαγὸς τοῦ ἱππικοῦ καὶ ὅτι στὸ κάτω-κάτω δὲν εἶσαι παρὰ ἕνας νεαρὸς εὐπατρίδης, ἀδέκαρος σχεδόν, καὶ ὅτι ἔχεις ἀνάγκην προστασίας.

»Τώρα ἡ τύχη σ' ἐβοήθησε νὰ μάθῃς ἕνα μυστικό. Τί θὰ κάμῃς; Θὰ πᾷς ν' ἀφηγηθῇς στὸν ἐξάδελφό σου τὰ ὅσα εἶδες; Θὰ ἦταν ἡ μεγαλύτερη κουταμάρα ποὺ μπορεῖς νὰ κάμῃς. Ἐξ ἄλλου γνωρίζεις ὅτι τὸν παρακολουθοῦν καὶ εἶνε καθῆκον σου νὰ τὸν εἰδοποιήσῃς γι' αὐτό. Πρέπει λοιπὸν νὰ σκεφτῇς καλά, φίλε μου Ραούλ, καὶ νὰ μὴν κάμῃς τίποτε γιὰ τὸ ὁποῖον ἔπειτα...».

Ὁ Ραοὺλ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὸν μονόλογόν του. Κἄποιος ἐχτύπησε στὴν πόρτα.

—Ἐμπρός! ἐφώναξε ἀπὸ μέσα.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ παρουσιάστηκε ὁ ξενοδόχος.

—Κύριέ μου, εἶπε, ἦρθα νὰ ἰδῶ μήπως θέλετε τίποτε. Ἀφοῦ εἶσαστε φίλος τοῦ μπάρμπα Σαμουὴλ εἶμαι πρόθυμος νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω σὲ ὅλα.

—Μπᾶ! ἔκανε ὁ Ραούλ. Εἶνε λοιπὸν τόσο μεγάλη προσωπικότης ὁ μπάρμπα Σαμουήλ;

—Ὄχι, ἀλλὰ εἶνε πολὺ πλούσιος καὶ ὑποχρεωτικός, καὶ καθόλου τοκογλύφος, ὅπως διατείνονται μερικοί.

—Ἄ, ἐκατάλαβα! εἶπε χαμογελῶντας ὁ Ραούλ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μοῦ πῆτε περισσότερα.

—Φαίνεται πῶς ὁ κύριος εἶνε ἀπὸ τὴν περιφέρειά μας, παρετήρησε ὁ ξενοδόχος μὲ τὸ λεπτό του χαμόγελο. Μὲ μισὴ κουβέντα καταλαβαίνετε ἀμέσως.

Καὶ ἀφοῦ ὁ Ραοὺλ ὑποκλίθηκε σ' αὐτὸ τὸ κομπλιμέντο, ὁ ξενοδόχος ἐξακολούθησε:

—Εἶμαι στὰς διαταγάς σας, κύριε, καὶ μπορῶ νὰ σᾶς συνοδέψω στὴν πόλι, ἂν θέλετε νὰ ἐπισκεφθῆτε κανέναν ἢ ν' ἀγοράσετε τίποτε.

—Τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν πρόκειται νὰ κάμω. Θὰ σᾶς παρακαλέσω μονάχα νὰ μοῦ δώσετε χαρτὶ καὶ καλαμάρι γιὰ νὰ κάνω ἕνα γράμμα.

—Ἀμέσως, κύριέ μου.

—Καὶ αὐτὸ τὸ γράμμα σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ στείλετε εἰς τὸν ἐξάδελφόν μου, τὸν κόμητα Φίλιππον ντὲ Μπλοσάκ.

Στὸ ἄκουσμα αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος ὁ ξενοδόχος ἔκαμε μιὰ κίνησι ἐκπλήξεως καὶ ὑποκλίθηκε ὥς κάτω.

—Ὥστε λοιπὸν ἀλήθεια, κύριέ μου, εἶσαστε ἐξάδελφος τοῦ κόμητος;

—Βέβαια, πρῶτος.

—Ἔχετε λοιπὸν τέτοια συγγένεια, τέτοιες γνωριμίες;

—Ναί, βέβαια, ἔκανε ὁ Ραούλ, ποὺ ἄρχισε νὰ γίνεται λίγο Γασκῶνος. Ὁ ἐξάδελφός μου ἔχει ἀρκετὰ καλὴ θέσι ἐδῶ

—Δὲν λέτε καλύτερα πὼς εἶνε βασιλῆας τοῦ Βορδῶ.

—Μπᾶ!

Καὶ ὁ νέος ἐκύτταξε τὸν ξενοδόχον μὲ ἀπορία, ἐνῷ αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε·

—Ἀσφαλῶς ἡ ἐξοχότης σας ἔχει πολὺν καιρὸ νὰ ἰδῇ τὸν κύριον κόμητα!

—Ναί, βέβαια.

—Ὥστε δὲν ξέρετε τίνος εἶνε εὐνοούμενος;

—Δὲν ξέρω τίποτε.

—Κύριέ μου, ἐξακολούθησεν ὁ ξενοδόχος χαμηλώνοντας τὴ φωνή, θὰ ξέρετε βέβαια ὅτι ἡ πόλις μας ἔχει δύο διοικητάς, ἕνα πολιτικὸν καὶ ἕνα στρατιωτικόν. Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς ἔχει ἀνώτερόν του τὸν κυβερνήτην ποὺ διορίζεται ἀπὸ τὸν βασιλέα. Ἡ πολιτικὴ διοίκησις ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσαρες ἐνόρκους. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς λέγεται μαρκήσιος ντὲ Μπωσεζοὺρ καὶ ἔχει μίαν πολὺ ὄμορφην γυναῖκα.

—Ὡραία.

—Ὁ κυβερνήτης εἶνε τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν κυρίαν Μπωσεζοὺρ ποὺ εἶνε ἡ πραγματικὴ βασίλισσα τοῦ Βορδῶ.

—Καὶ ὁ ἐξάδελφός μου;

—Ὁ ἐξάδελφος τῆς Ἐξοχότητός σας εἶνε ὁ εὐτυχὴς ἐραστὴς τῆς μαρκησίας.

—Τότε λοιπὸν ὁ κυβερνήτης τὸν ζηλεύει;

—Καθόλου.

—Καὶ ὁ σύζυγος;

—Ἄ, ὁ σύζυγος εἶνε φίλος ὅλων τῶν φίλων τῆς γυναικός του. Εἶνε πρώτης τάξεως ἄνθρωπος! Πέρισυ ἐμονομάχησε πρὸς χάριν τοῦ ἐξαδέλφου σας.

—Ὥστε λοιπὸν ὁ ἐξάδελφός μου εἶνε παντοδύναμος;

—Μέχρι τέτοιου σημείου, ὥστε ἂν ἤθελε νὰ γίνῃ διοικητὴς τοῦ πύργου Τρομπέτ, ὁ κυβερνήτης θὰ ἔσπευδε νὰ τὸ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν βασιλέα.

—Τότε λοιπόν, φίλε μου, πήγαινε νὰ μοῦ στείλῃς τὰ χρειαζούμενα γιὰ νὰ γράψω στὸν ἐξάδελφό μου.

Καὶ ὅταν ὁ ξενοδόχος ἔφυγε, μὲ μιὰ βαθειὰν ὑπόκλισι, ὁ Ραοὺλ ἐψιθύρισε:

—Καὶ τώρα, καλέ μου φίλε, ἂν δὲν προοδεύσῃς μὲ τέτοιον ἐξάδελφον ποὺ ἔχεις, σημαίνει πὼς εἶσαι πάρα πολὺ βλάκας!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5ον

Σὲ λιγάκι ὁ ξενοδόχος ἐπέστρεψε φέρνοντας χαρτί, πέννα καὶ καλαμάρι.

Ὁ Ραοὺλ ἐκάθησε κι' ἔγραψε τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

Κύριε ἐξάδελφέ μου,

»Εἶσθε πολὺ μεγάλη προσωπικότης, ὥστε ἕνας νέος σὰν κι' ἐμένα δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς ἐπισκεφθῇ χωρὶς νὰ σᾶς ἀναγγείλῃ τὴν ἐπίσκεψί του. Ὁ κόμης πατήρ σας ἦταν μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ δικοῦ μου, ὥστε εἶσαστε ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας μας.

»Ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ σήμερα, κατὰ τὴν ὥραν ποὺ θὰ μοῦ ὑποδείξετε;

»Ὁ ἀφωσιωμένος ἐξάδελφός σας, ὑπογράφεται μὲ σεβασμὸ

Ραοὺλ ντὲ Μπλοσάκ».

Ὅταν ἔγραψε τὸ γράμμα, τὸ σφράγισε μὲ τὸ δαχτυλίδι του, ποὺ εἶχε ἀπάνω τὸν θυρεὸ τῆς οἰκογενείας του. Ἔπειτα τὸ ἔδωσε τοῦ ξενοδόχου, λέγοντας:

—Νὰ τὸ στείλετε ἀμέσως καὶ νὰ μοῦ ἑτοιμάσετε νὰ φάω.

—Τόσο ἐνωρίς; ἔκανε ὁ ξενοδόχος.

Ὁ Ραοὺλ ἐχαμογέλασε:

—Στὴν πατρίδα μου, εἶπε, ὁ κόσμος ἀρχίζει νὰ πεινάῃ ἀπὸ τὰ ξημερώματα.

—Καὶ πότε διψοῦν;

—Πάντα!

Ὁ ξενοδόχος ἔφυγε καὶ μετὰ δέκα λεπτὰ ὁ Ραοὺλ ἐπῆγε στὴν τραπεζαρία. Καὶ ἀπόρησε ἀρκετὰ ποὺ εὑρῆκε κι' ὅλα ἐκεῖ τὶς γνωριμίες του τῆς προηγουμένης: τοὺς δύο εὐπατρίδες δηλαδή, ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς ὁποίους ἔκανε τὸν κατάσκοπον γιὰ λογαριασμὸν τῆς μαρκησίας.

Ὅπως καὶ τὴν προηγουμένην μιλοῦσαν ἱσπανικά.

Ὁ Ραοὺλ ἄρχισε νὰ τρώῃ καὶ φαινόταν ὁπορροφημένος ἀπὸ δικές του σκέψεις, ἀλλὰ δὲν ἔχασε οὔτε λέξι ἀπὸ τὴν συζήτησί τους.

—Λοιπόν, ἔλεγε αὐτὸς ποὺ δὲν ἔμενε στὸ ξενοδοχεῖο. Ἔχεις κανένα νέο σήμερα;

—Ναὶ καὶ ὄχι.

—Δηλαδή;

—Θὰ σοῦ πῶ. Ἔρχομαι ἀπὸ τὸν πύργον. Πρῶτα ὅμως πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι ἔμεινα ὅλη τὴ νύχτα στὸ παράθυρο χωρὶς νὰ βγάλω τίποτε.

—Δὲν ἐμπῆκε κανεὶς στὸ σπίτι τοῦ Ἑβραίου;

—Ἀπολύτως κανείς, οὔτε κὰν βγῆκε. Ἔτσι λοιπὸν ἐπῆγα στὸν πύργο.

—Καὶ εἶδες τὸν κόμητα;

—Φυσικά. Μόλις εἶχε ξυπνήσει, καθὼς μοῦ εἶπε. Εἶδα ὅμως στὶς μπότες του λίγη ξερὴ λάσπη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκατάλαβα ὅτι μοῦ ἔλεγε ψέματα.

—Αὐτὸ ποὺ μοῦ λές...

—Μὰ γιὰ στάσου λοιπόν, μὴ μὲ διακό-

Ὁ χειμῶνας ἔρχεται. Αἱ σχολαὶ τῆς ρυθμικῆς ἀνοίγουν. Ἀνωτέρω μία ὡραία φωτογραφία τῆς Μόνας Ράγια, τῆς περιφήμου χορευτρίας Πάπρικα.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

ΠΩΣ ΗΡΧΙΣΕ ΝΑ ΣΤΕΡΕΩΝΕΤΑΙ

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰῶνος, τὰ κυριωτερα κρατη τοῦ κόσμου ἦσαν ἡ γερμανικὴ αὐτοκρατορία καὶ ἡ Ἱσπανία. Αὐτὲς ἦσαν οἱ δύο μεγάλες Δυνάμεις. Ἡ Ἱσπανία ἦτο τότε ἀπείρως ἰσχυρότερη ἀπὸ τὴν Γαλλία καὶ τὴν Ἀγγλία. Μὲ τὴν μικρὴ Πορτογαλία, ἦταν ἡ μόνη ναυτικὴ Δύναμις ποὺ εἶχε αὐλακώσει, ὅλες τὶς θάλασσες τοῦ κόσμου καὶ εἶχε ἀνακαλύψει καὶ δημιουργήσει ἕνα τεράστιο ἀποικιακὸ κράτος. Τὴν διαφορὰ ποὺ εἶχε προκύψει μεταξὺ Ἱσπανίας καὶ Πορτογαλίας γιὰ τὴν κατοχὴ τῶν ἀποικιῶν, εἶχε λύσει ὁ Πάπας κατ' ἁπλούστατον τρόπον. Εἶχε πάρει μίαν ὑδρόγειον σφαῖραν καὶ εἶχε σύρει μίαν γραμμὴν ἀπὸ τοῦ βορείου μέχρι τοῦ νοτίου Πόλου. Αἱ ἀνατολικῶς τῆς γραμμῆς ταύτης κτήσεις κατεκυρώθησαν εἰς τὸ ἕνα ἔθνος καὶ αἱ δυτικῶς ταύτης, εἰς τὸ ἄλλο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλαι αἱ νεώτεραι χῶραι ποὺ εἶχαν ἀνακαλυφθῆ, κατενεμήθησαν μεταξὺ Ἱσπανίας καὶ Πορτογαλίας. Ὅλα τὰ ἄλλα κράτη τῆς Εὐρώπης ἀπεκλείοντο ἀπὸ αὐτάς. Καθὼς δὲ ἡ Πορτογαλία, κατόπιν τῶν νικῶν τοῦ δουκὸς τοῦ Ἄλμπα, περιῆλθεν ὑπὸ τὴν ἱσπανικὴ κατοχήν, ὁλόκληροι αἱ ἀμερικαικαὶ κτήσεις περιῆλθον εἰς τὴν Ἱσπανίαν. Ὅταν οἱ Ἱσπανοί, συναντοῦσαν ξένα πλοῖα κοντὰ στὶς ἀμερικανικὲς ἀκτὲς καὶ κατώρθωναν νὰ τὰ νικήσουν, ἔρριχναν τοὺς ξένους ναυτικοὺς ζωντανοὺς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κατελάμβανον τὰ πλοῖα καὶ τὸ φορτίον των.

Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅμως τοῦ 16ου αἰῶνος, τὰ ναυτικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, ἤρχισαν νὰ ἐξασκοῦν πειρατείαν κατὰ τῶν ἱσπανικῶν πλοίων εἰς τὰ ἀμερικανικὰ ὕδατα καὶ πλησίον τῶν ἀκτῶν τῆς Ἱσπανίας καὶ τῆς Πορτογαλίας. Ἄγγλοι, Γάλλοι καὶ Ἰταλοὶ ἐξασκοῦσαν εἰς ἴσον βαθμὸν τὴν πειρατείαν. Κατόπιν τούτου, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας διεμαρτυρήθη ἐντόνως εἰς τὴν ἀγγλικὴν αὐλὴν διὰ τὴν πειρατείαν, ἀλλὰ ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ἀπήντησε διπλωματικώτατα, ὅτι αἱ ὑφιστάμεναι συνθῆκαι ἀφοροῦσαν μόνον τὴν Εὐρώπην καὶ ὄχι καὶ τὰς νέας κτήσεις.

Ἔτσι, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ πειρατεία εἰς τὴν τότε ἱσπανικὴν Ἀμερικὴν καθίσταται γιὰ τὴν Ἀγγλία ἐπικερδὴς ἐπιχείρησις. Πρὸ τῶν ὀργανωμένων αὐτῶν συνεχῶν ἐπιθέσεων, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπαίας, Φίλιππος ὁ Β', ἀπεφάσισε νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας. Ἠθέλησε ν' ἀποβιβάσῃ στρατὸν εἰς τὴν Ἀγγλία, νὰ τὴν καταλάβῃ καὶ γιὰ νὰ τὴν τιμωρήσῃ, νὰ ἐκθρονίσῃ τὴν βασίλισσα Ἐλισσάβετ καὶ νὰ ἀνεβάσῃ στὸ θρόνον τὴν Μαρία Στούαρτ.

Μὲ τὸ σχέδιον αὐτό, ἤρχισε ἀμέσως ἡ καθέλκυσις κραταιοῦ στόλου. Εἰς ὅλα τὰ ναυπηγεῖα τῆς Ἱσπανίας, χιλιάδες ἐργάται κατεσκεύαζαν μεγάλα, πολεμικὰ πλοῖα. Ἔτσι, συνεκεντρώθη ἀρκετὰ γρήγορα εἰς τὸν λιμένα τῆς Κορούνας ἕνας στόλος ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα μεγάλα—διὰ τὴν ἐποχήν— πολεμικά, εἰς τὰ ὁποῖα προσετέθησαν καὶ πολλὰ ἰταλικά. Τὸ πλήρωμά των, ἀνήρχετο εἰς εἴκοσι δύο χιλιάδας ἄνδρας. Ταὐτοχρόνως ὅμως οἱ πολεμικὲς παρασκευὲς ἐσυνεχίζοντο μὲ μεγάλη δραστηριότητα καὶ στὴν Ὁλλανδία, ποὺ ἦταν τμῆμα τοῦ ἱσπανικοῦ κράτους. Ἐκεῖ εἶχε συγκεντρωθῆ ἀποβατικὸν σῶμα δέκα τεσσάρων χιλιάδων ἀνδρῶν, τὸ ὁποῖο, μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου, ἦτο προωρισμέον ν' ἀποβιβασθῇ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ νὰ καταλάβῃ τὸ Λονδῖνον.

Εἰς τὰς 22 Ἰουλίου τοῦ 1588, ἡ «ἀήττητος ἀρμάδα», ὅπως εἶχε ὀνομασθῆ ὁ ἱσπανικὸς στόλος, ἐξῆλθε ὑπερήφανος ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Κορούνας.

Τὰ διακόσια τόσα πλοῖα, ὑπέφεραν ἀρκετὰ κατὰ τὴν διαδρομήν των ἀπὸ δυνατοὺς ἀνέμους καὶ ἀπὸ μεγάλη τρικυμία. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου εἶδε τὴν ἀρμάδα ποὺ ἐπλησίαζε περίπου ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ Πλύμουθ καὶ ὅταν ἔκρινε τὴν στιγμὴν κατάλληλον, ἀνοίχτηκε μὲ τὰ πλοῖά του εἰς τὸ πέλαγος, διὰ νὰ δώσῃ μαζύ τους, τὸν ἀγῶνα τῆς νίκης ἢ τῆς καταστροφῆς. Ὁ ἀγγλικὸς στόλος— πρέπει νὰ σημειωθῇ— ἦτο πολὺ μικρότερος καὶ εἰς ἀριθμὸν καὶ εἰς ὄγκον καὶ ἐξοπλισμὸν τῶν πλοίων. Ἀλλὰ ἡ καλὴ τακτικὴ τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου, τοῦ ἐξησφάλισε τὴν νίκην.

Τὰ ἱσπανικὰ πλοῖα ἦσαν βαρειὰ καὶ δυσκίνητα. Δὲν ὑπῆρχε ὅμως ἀμφιβολία, ὅτι ἐὰν ἐδίδετο τακτικὴ ναυμαχία πλοίου πρὸς πλοῖον, αἱ πιθανότητες τῆς νίκης θὰ ἦσαν ὑπὲρ τῶν Ἱσπανῶν, διότι ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ὄγκου τῶν πλοίων καὶ τοῦ πυροβολικοῦ των, θὰ ἐτσάκιζε τὸν μικρότερον καὶ ἀσθενέστερον ἀγγλικὸν στόλον. Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος ὅμως, δὲν ἐπετέθη κατὰ μέτωπον εἰς τόν, εἰς σχῆμα ἡμισελήνου, πλησιάζοντα ἱσπανικὸν στόλον. Ἐπετέθη πρῶτον κατὰ τῶν μεγάλων καὶ δυσκινήτων ἱσπανικῶν πλοίων, εἰς μεμονωμένας ἐπιθέσεις καὶ ἐπροξένησε ἀμέσως μεγάλες ζημίες εἰς αὐτά. Εὐτυχῶς δὲ δι' αὐτό, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης, ἐπῆλθε ἀπόλυτη νηνεμία, τὴν ὁποίαν ἐχρησιμοποίησε καταλλήλως ὁ Ἄγγλος ναύαρχος. Ὥπλισε ὀκτὼ μπουρλόττα, τὰ ὁποῖα διηύθυνε τολμηρῶς κατὰ τῆς ἐχθρικῆς παρατάξεως καὶ ἡ ὁποία, γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὰ ἐπικίνδυνα αὐτὰ ὅπλα τῶν Ἄγγλων, περιῆλθε εἰς μεγάλην ἀταξίαν. Τότε ὁ Ἄγγλος ναύαρχος ἐχώρισε τὸν στόλον του εἰς τρεῖς μοῖρες ποὺ ἐπετέθησαν ἀπὸ τρία διάφορα μέρη κατὰ τῶν Ἱσπανῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο δι' αὐτοὺς τραγικόν. Ἀπὸ τὰ ἑκατὸν πενῆντα πλοῖα, πολλὰ ἐκάησαν, ἄλλα παρέμειναν ἀκυβέρνητα καὶ ἀπὸ τὴν ὑπερήφανον καὶ ἀήττητον ἱσπανικὴν ἀρμάδα μόνον ἕνα μικρὸν ὑπόλοιπον κατώρθωσε νὰ σωθῇ διὰ τῆς φυγῆς. Ὁ ἰσχυρὸς νότιος ἄνεμος ποὺ εἶχε σηκωθῆ ἐν τῷ μεταξύ, ἠνάγκασε καὶ τὰ ὀλίγα ἱσπανικὰ ποὺ διέφυγαν τὴν καταστροφὴν νὰ τραποῦν πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Σκωτίας, ὅπου ἔπαθαν καὶ νέα συμφορὰ ἀπὸ τὰ ἀγγλικὰ ποὺ τὰ κατεδίωκαν.

Ὅσα διέφυγαν, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱσπανίαν ὡς βέβαιο τεκμήριον ὅτι τὸ ἄστρον τῆς Ἱσπανίας, ὡς μεγάλης Δυνάμεως καὶ κυριάρχου τῶν θαλασσῶν, εἶχε δύσει. Φυσικά, μὲ τὸν καιρόν, δὲν ἀπέμεινε τίποτε εἰς τὴν Ἱσπανίαν ἀπὸ τὰς ὑπερποντίους κτήσεις της. Τὰ κράτη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἐκήρυξα ὅλα τὴν ἀνεξαρτησίαν τους καὶ ἐκεῖ ὅπου οἱ Ἱσπανοὶ ἐκυριαρχοῦσαν πρὸ τῆς ἥττας τῆς ἀρμάδας των, ἄρχισε νὰ κυματίζῃ ἡ ἀγγλικὴ σημαία. Αἱ ἱσπανικαὶ ἀποικία ἔπεσαν μία-μία, εἰς τὰ χέρια τῶν Ἄγγλων. Ἔκτοτε τὸ ἄστρον τῆς Ἀγγλίας, ὑψώνετο διαρκῶς καὶ ψηλότερα εἰς τὸ στερέωμα καὶ μεσουρανεῖ ἀκόμη μέχρι σήμερον.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

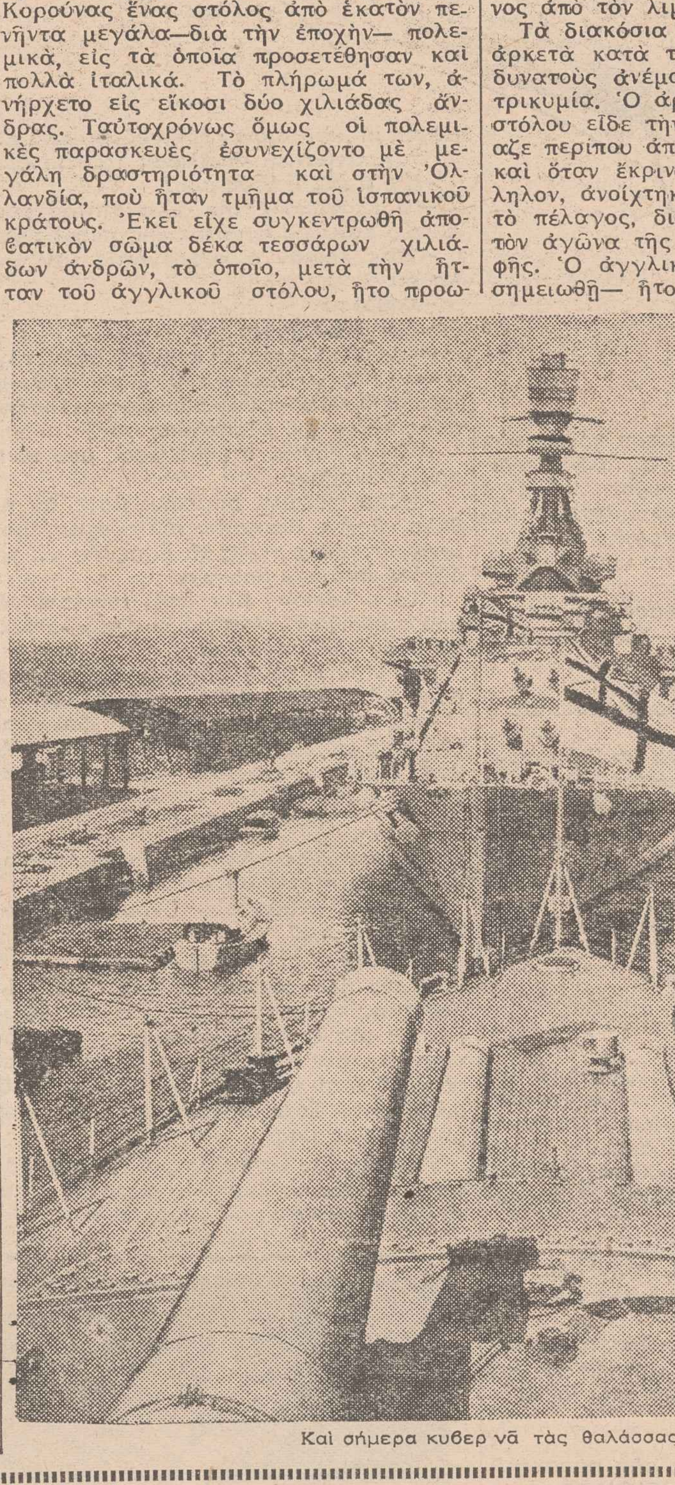

Καὶ σήμερα κυβερνᾶ τὰς θαλάσσας....

πτης! Ὁ κόμης δὲν μὲ ὑποπτεύεται καθόλου καὶ εἶνε πολὺ εἰλικρινὴς ἀπέναντί μου.

—Τὸν βλάκα!

—Ἐκάναμε ἕναν περίπατο στὸν κῆπο, ὅπου μοῦ ἔλεγε διάφορα πράγματα κι' ἐγὼ τὸν ἄκουα. Ἐκατεβήκαμε καὶ ἕως τὸν πυργίσκον ποὺ εἶνε ἀπάνου στὸ ποτάμι. Σ' αὐτὸν τὸν πυργίσκον ὑπάρχει μιὰ πόρτα καὶ μιὰ σκάλα ποὺ κατεβαίνει ἀκριβῶς στὸ νερό.

—Ναί, τὸ ξέρω.

—Κάτου στὴ σκάλα ὑπάρχει πάντα μιὰ μεγάλη βάρκα, τὴν ὁποίαν πολὺ σπανίως μεταχειρίζονται. Καὶ καθὼς εἴμαστε στὸ παραπέτο τοῦ πυργίσκου εἴδαμε δύο ἀνθρώπους ποὺ ἐκάρφωναν μιὰ σανίδα στὸ βάθος τῆς βάρκας. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ κόμης ἐξέχασε φαίνεται πὼς ἤμουν κοντά του κι' ἐρώτησε τοὺς δύο ἀνθρώπους:

»—Τί κάνετε αὐτοῦ πέρα;

»—Βουλώνουμε μιὰ τρύπα, ἀπάντησε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο.

»—Ἡ βάρκα φαίνεται πὼς ἐργάζεται πολὺ τώρα τελευταία! ἔκανε ὁ ἄλλος.

»—Καλά, καλά!» εἶπε ὁ κόμης.

Καὶ ἀπομακρύνθηκε ἀποτόμως. Ἐγὼ τὸν ἀκολούθησα. Μετὰ μιὰ στιγμὴ μὲ ἀποχαιρέτησε, λέγοντας:

—Μὲ συγχωρῆτε, ἀλλὰ ἔχω ὑπηρεσίαν καὶ πρέπει νὰ σᾶς ἀφήσω.

Ἐγὼ ἔκανα ὅτι προχωρῶ πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ πύργου. Ἐπέστρεψα ὅμως πάλι εἰς τὸ ἴδιο μέρος καὶ ἀπὸ τὸν πυργίσκον καὶ κατέβηκα στὸ ποτάμι. Ἐκεῖ βρῆκα φυσικὰ τοὺς δύο ἀνθρώπους ποὺ διώρθωναν τὴ βάρκα.

»—Δὲν μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, ἐρώτησα τὸν ἕναν ἀπὸ τοὺς δύο, αὐτὴ ἡ βάρκα χρησιμοποιεῖται καθόλου;

—»Κάθε βράδυ, ἀπάντησε αὐτός.

»—Ἀπὸ ποιόν;

»—Δὲν ξέρω.

Ἐκατάλαβα ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔλεγε ψέματα καὶ τοῦβαλα στὸ χέρι δύο Λουδοβίκια.

»—Κανεὶς δὲν μᾶς βλέπει, τοῦ εἶπα. Καὶ θὰ ἔχῃς ἄλλα δύο Λουδοβίκια, ἂν μοῦ πῇς ὅτι αὐτὴν τὴν βάρκα τὴν χρησιμοποιεῖ κάθε βράδυ ὁ κόμης Γεώργιος ντὲ Μπλοσάκ.

»—Καὶ τί σοῦ ἀπάντησε;

—Τίποτε. Ἅπλωσε ὅμως τὸ χέρι κι' ἐπῆρε τὰ λεφτά.

—Ἀπ' αὐτὸ ὅμως δὲν μαθαίνουμε μεγάλα πράγματα. Μήπως δὲν ἤξερες ὅτι ὁ κόμης βγαίνει κάθε νύχτα;

—Τὄξερα, βέβαια. Ἄκουσε ὅμως τί θὰ γίνῃ. Ἐγώ, καθὼς ξέρεις, εἶμαι σημαιοφόρος στὸ πλοῖο «Μπελλόν», ἔχω μιὰ βάρκα στὴ διάθεσί μου καὶ εἶνε καθῆκον μου νὰ γυρίζω τὴ νύχτα στὸ λιμάνι γιὰ νὰ βλέπω μήπως περάσῃ κανένα λαθρεμπόριο. Ἀπόψε λοιπὸν θὰ πάρω τὴ βάρκα μου καὶ θὰ πάω νὰ σταθῶ κοντὰ στὸν πυργίσκον.

—Καὶ θὰ παρακολουθήσῃς τὸν κόμητα;

—Φυσικά.

«Διάβολε! ἐσκέφτηκε ὁ Ραούλ, ποὺ δὲν ἔχασε οὔτε λέξι ἀπ' αὐτὴν τὴν συζήτησι. Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἀρκετὰ μπερδεμένη. Ἂν εἰδοποιήσω τὸν ἐξάδελφό μου, θὰ καταλάβῃ βέβαια ὅτι ἔμαθα τὸ μυστικό του. Ἂν δὲν τὸν εἰδοποιήσω, μπορεῖ νὰ πάθῃ κανένα κακό. Τί νὰ κάνω λοιπόν;»

Ἐνῷ σκεφτόταν αὐτά, ἡ πόρτα τῆς αἰθούσης ἄνοιξε καὶ δύο ἄντρες ἐμπῆκαν μέσα.

Ὁ Ραοὺλ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ μιὰ κίνησιν ἐκπλήξεως.

Αὐτοὶ ποὺ ἐμπῆκαν ἦταν δύο ἀπὸ τοὺς τέσσαρες Γασκώνους, τοὺς ὁποίους εἶχε συναντήσει τὴν προηγουμένην πρῶτα στὸ Λαγκὸν καὶ μετὰ δυὸ ὧρες ἔξω ἀπὸ τὴν πύλην Καγιόν.

—Μπᾶ! ἔκανε ὁ κόμης ντὲ Κοαράς. Ἂν δὲν κάνω λάθος εἶνε ὁ νεαρός μας φίλος!

— Ἐγὼ ὁ ἴδιος! ἀπάντησε ὁ Ραούλ, σφίγγοντας τὸ χέρι ποὺ τοῦ ἔτεινε ὁ Γασκῶνος.

—Καλημέρα λοιπόν, φίλε μου, εἶπε ὁ Ἀζαναῖος εὐπατρίδης, ἐκεῖνος ποὺ ἔλεγε πὼς εἶνε ἀνεψιὸς τοῦ διοικητοῦ καὶ πὼς ἐρχόταν στὸ Βορδῶ γιὰ νὰ παντρευτῇ μιὰ πλούσια νέα.

Δὲν ἦταν καλύτερα ντυμένοι ἀπὸ τὴν προηγουμένην καὶ τὰ ροῦχα τους ἦταν καταλασπωμένα.

—Τί κάνετε ἐδῶ; ἐρώτησε ὁ κόμης ντὲ Κοαράς.

—Καθὼς βλέπετε, τρώω.

—Κι' ἐμεῖς θὰ κάνουμε τὸ ἴδιο. Ἔ! κάπελα...

Καὶ ὁ Ἀζαναῖος ἐχτύπησε μὲ τὴ γροθιά του τὸ τραπέζι. Ὁ ξενοδόχος ἔσπευσε.

—Δῶσε μας νὰ φᾶμε, ταβερνιάρη!

Ὁ ξενοδόχος ὑποκλίθηκε.

—Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπε, ἀλλὰ μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.

—Γιατί;

—Ἐπειδὴ ὁ μάγειράς μου ἀρρώστησε.

—Καὶ τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἐμᾶς;

Τότε ὁ ξενοδόχος ἔσκυψε καὶ εἶπε σιγὰ στὸ αὐτὶ τοῦ κόμητος:

—Τὴν ἄλλη φορὰ ποὺ ἤρθατε, σᾶς εἰδοποίησα ὅτι...

—Ὅτι ἀρρώστησε ὁ μάγειράς σου;

—Ὄχι, ἀλλὰ ὅτι δὲν κάνω πιὰ πίστωσι.

—Βρὲ βρωμιάρη, ἐπενέβη τότε ὁ Ἀζαναῖος, δὲν ξέρεις λοιπὸν ὅτι πρόκειται νὰ πάρω τὸ πλουσιώτερο καὶ ὡραιότερο κορίτσι τοῦ Βορδῶ;

—Μὲ τὸ καλό! Ἡ ὥρα ἡ καλή! Καὶ νὰ μὲ θυμηθῆτε γιὰ τὸ γαμήλιο τραπέζι.

—Σύμφωνοι. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως..

—Σᾶς εἶπα: δὲν γίνεται τίποτε. Μοῦ ὀφείλετε καὶ ἔξῃ πιστόλες.

—Θὰ πάρῃς τριάντα.

—Ἀδύνατον.

Ὁ Ραοὺλ ποὺ εἶχε ἀκούσει ἐν τῷ μεταξύ, ἂν καὶ μιλοῦσαν σιγά, ἐφώναξε τὸν ξενοδόχον.

—Σὲ παρακαλῶ, τοῦ εἶπε, στρῶσε γιὰ τοὺς κυρίους στὸ τραπέζι μου, γιατὶ εἴμαστε φίλοι καὶ θὰ φᾶμε μαζί.

—Ἂν εἶνε ἔτσι, ἔκανε ὁ ξενοδόχος, πολὺ εὐχαρίστως!

Οἱ δύο Γασκῶνοι, ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν πρότασι, ἔδωσαν πάλι τὸ χέρι στὸν Ραούλ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .... Δραχ. 200
Ἑξάμηνος .... » 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .... Λίρ. 1
Ἑξάμηνος .... » ½

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
Τραπεζῶν καὶ Κινηματογράφων κατὰ στίχον Δραχ. 15
Ἐμπορικαὶ ἀγγελίαι Δραχ. 12

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑΣ ΣΤΙΓΜΑΣ ΔΙΕΡΧΕΤΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΧΑΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΝ ΠΙΣΤΕΥΕΤΑΙ ΟΤΙ ΑΠΕΦΕΥΧΘΗ ΤΕΛΙΚΩΣ Η ΕΝΟΠΛΟΣ ΣΥΡΡΑΞΙΣ

ΕΞΩΤΕΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Μὲ κινηματογραφικὴν ἀληθῶς ταχύτητα ἐξειλίχθησαν κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς καὶ εὐθὺς μετὰ τὸν ἐν Νυρεμβέργῃ ἐκφωνηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Χίτλερ λόγον ἐπὶ τοῦ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ Σουδητικοῦ ζητήματος, ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν εἰρήνην τῆς Εὐρώπης γεγονότα.

Αἱματηρὰ καὶ σοβαρώτατα ἐπεισόδια λαβόντα χώραν εἰς τὴν Τσεχοσλοβακικὴν περιφέρειαν τὴν κατοικουμένην ὑπὸ Γερμανῶν ἐξετράχυναν ἀποτόμως εἰς τοιοῦτον σημεῖον τὴν κατάστασιν, ὥστε νὰ εὑρεθῇ πράγματι, πρὸ μιᾶς περίπου ἑβδομάδος, ἐπὶ ποδὸς πολέμου ἡ Κεντρικὴ Εὐρώπη.

Αἱ ἐν Πράγᾳ διαπραγματεύσεις τῆς Ἀγγλικῆς ἀποστολῆς Ράνσιμαν διεκόπησαν, ἐνῷ παραλλήλως, ἡ Τσεχικὴ Κυβέρνησις ἐλάμβανε ἔκτακτα μέτρα κατὰ τῶν Σουδητῶν, κηρύττουσα τὸν στρατιωτικὸν νόμον εἰς τὰς Σουδητικὰς περιοχὰς καὶ ἀξιοῦσα τὴν διάλυσιν τοῦ Σουδητικοῦ κόμματος ἐπ' ἀπειλῇ συλλήψεως καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Σουδητῶν κ. Χενλάϊν.

Ἀλλ' ἡ ἀπότομος καὶ σοβαρωτάτη αὐτὴ ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως εἶχε καὶ τὴν καλήν της πλευράν. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, καὶ ἰδίᾳ ὁ ὑπερανθρώπως μοχθῶν πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης Ἄγγλος πρωθυπουργὸς κ. Τσάμπερλαιν, διεῖδον σαφῶς ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἡ συμφορὰ θὰ ἐπήρχετο καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ χαθῇ οὐδὲ δευτερόλεπτον πρὸς πρόληψιν αὐτῶν. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργὸς ἀπέστειλεν ἐπειγόντως πρὸς τὸν ἐν Μπερχτενσγκάντεν ἀναπαυόμενον, μετὰ τοὺς κόπους τοῦ συνεδρίου τῆς Νυρεμβέργης, Καγκελλάριον Χίτλερ τηλεγράφημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξέφραζε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συναντηθῇ ἀμέσως μετ' αὐτοῦ, ἕτοιμος νὰ ἐπιβῇ εἰδικοῦ ἀεροπλάνου. Ὁ κ. Χίτλερ ἀπεδέχθη προθύμως τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ἀμέσως ἐπραγματοποιήθη τὸ ἱστορικὸν καὶ συγκινῆσαν τὸν κόσμον ὅλον ταξίδιον τοῦ κ. Τσάμπερλαιν εἰς Μπερχτενσγκάντεν.

◇◇◇

Ἡ συνομιλία τοῦ Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ μετὰ τοῦ καγκελλαρίου Χίτλερ ὑπῆρξε μακρὰ χωρὶς ὅμως νὰ γίνουν ἐπ' αὐτῆς ὑπεύθυνοι ἀνακοινώσεις, τοῦ Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ ἐπιστρέψαντος καὶ πάλιν μὲ τὴν αὐτὴν ἀεροπορικὴν ἰλιγγιώδη ταχύτητα εἰς Λονδῖνον, ὅπου ἤδη εἶχε καταφθάσει ἐκ Πράγας καὶ ὁ λόρδος Ράνσιμαν.

◇◇◇

Εἰς τὸ Λονδῖνον ἀμέσως, καὶ χωρὶς νὰ ἀφεθῇ νὰ παρέλθῃ οὐδὲ λεπτὸν τῆς ὥρας ἄπρακτον, ὁ κ. Τσάμπερλαιν κατετόπισε τὸν Ἄνακτα, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ἐπὶ τῶν συζητηθέντων μετὰ τοῦ κ. Χίτλερ καὶ τῶν ἀπόψεων αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Σουδητικοῦ ζητήματος, μὲ κατάληξιν, ὅτι ἔπρεπε νὰ παρακληθοῦν νὰ ἔλθουν αὐθωρεὶ ἐκ Λονδίνου ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας κ. Νταλαντιὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μπονὲ ἵνα ἐν κοινῇ συσκέψει μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ληφθοῦν ὁριστικαὶ ἀποφάσεις.

Πράγματι, οἱ κ.κ. Νταλαντιὲ καὶ Μπονὲ ἔσπευσαν νὰ μεταβοῦν ἀεροπορικῶς εἰς Λονδῖνον, ἔνθα τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐγένοντο πολύωροι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν συσκέψεις καὶ συμβούλια. Τί ἀπεφασίσθη εἰς αὐτὰ δὲν ἀνεκοινώθη, διεπιστώθη ὅμως καὶ πάλιν, ὅτι ἐπῆλθε πλήρης ταὐτότης ἀντιλήψεων καὶ συμφωνίας μεταξὺ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς Κυβερνήσεως περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἔδει νὰ λυθῇ τὸ Σουδητικὸν ζήτημα διὰ ν' ἀποτραπῇ ὁ κίνδυνος τοῦ πολέμου.

◇◇◇

Ἀλλ' ἂν δὲν ἐγένοντο ἐπισήμως καὶ ὑπευθύνως γνωσταὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, κατέστη, ἐν τούτοις, δυνατὸν νὰ γνωσθῇ, ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα συμφωνία ἔχει ὡς βάσιν τὴν ἀρχὴν ὅπως ὅλαι αἱ περιοχαὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας εἰς τὰς ὁποίας τὰ 75% τῶν πληθυσμῶν ἀποτελοῦν Γερμανοί, θεωρηθοῦν ὡς ἀποδεχθεῖσαι τὴν ἐκχώρησίν των εἰς τὴν Γερμανίαν μὲ νέαν διαρρύθμισιν τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν συνόρων τῆς Τσεχοσλοβακίας οὕτως ὥστε αἱ περιοχαὶ αὗται νὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ Γερμανικὸν Ράϊχ. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς περιοχὰς ἐκείνας εἰς τὰς ὁποίας τὸ ποσοστὸν τῶν Γερμανῶν ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ θὰ ἦτο μέχρι 50%, αὗται θ' ἀποτελέσουν αὐτονόμους διοικήσεις ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ Κράτους καὶ ἐν τέλει θὰ συναφθοῦν συμβάσεις ἀνταλλαγῆς πληθυσμῶν, οὕτως ὥστε οἱ ἐν Γερμανίᾳ Τσέχοι, οἵτινες δὲν θὰ ἐπεθύμουν πλέον νὰ παραμείνουν ἐν αὐτῇ, καθὼς καὶ οἱ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ Γερμανοὶ ποὺ θὰ ἤθελον νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς Γερμανίαν, πραγματοποιήσουν ἐλευθέρως τὴν περὶ αὐτοῦ προαίρεσίν των. Ἡ ἀπομένουσα, μετὰ τὰ ἀνωτέρω, Τσεχοσλοβακία, θὰ ἐτίθετο συνοριακῶς ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν γειτονικῶν πρὸς αὐτὴν Κρατῶν.

Τὰς συμφωνίας ταύτας οἱ ἐπανελθόντες εἰς Παρισίους κ.κ. Νταλαντιὲ καὶ Μπονὲ ἀνεκοίνωσαν εἰς συμβούλιον, τοῦ ὁποίου προήδρευσεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας.

◇◇◇

Εἶνε ἀπαραίτητον νὰ σημειωθῇ σχετικῶς, ὅτι βάσις τῶν ἀποφάσεων τούτων, τόσον διὰ τὴν Ἀγγλίαν ὅσον καὶ διὰ τὴν Γαλλίαν, ἐχρησίμευσεν ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν Λαῶν, ὑπὲρ ἧς εἶνε ΑΝΕΚΑΘΕΝ ΚΕΚΗΡΥΓΜΕΝΑΙ καὶ ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία.

◇◇◇

Κατὰ τὰς αὐθεντικωτέρας πληροφορίας, δημοσιογραφικὰς πάντοτε, διότι ἐπίσημοι ἀνακοινώσεις δὲν ἐγένοντο, τηρουμένης ἄκρας ἐχεμυθείας, αἱ ἀποφάσεις αὗται τῶν Κυβερνήσεων Λονδίνου καὶ Παρισίων διεβιβάσθησαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Πράγας, πρὸς ἣν καὶ ἐγένοντο αἱ δέουσαι συστάσεις περὶ ἀποδοχῆς των, ὡς ἐλάσσονος κακοῦ ἄλλης λύσεως.

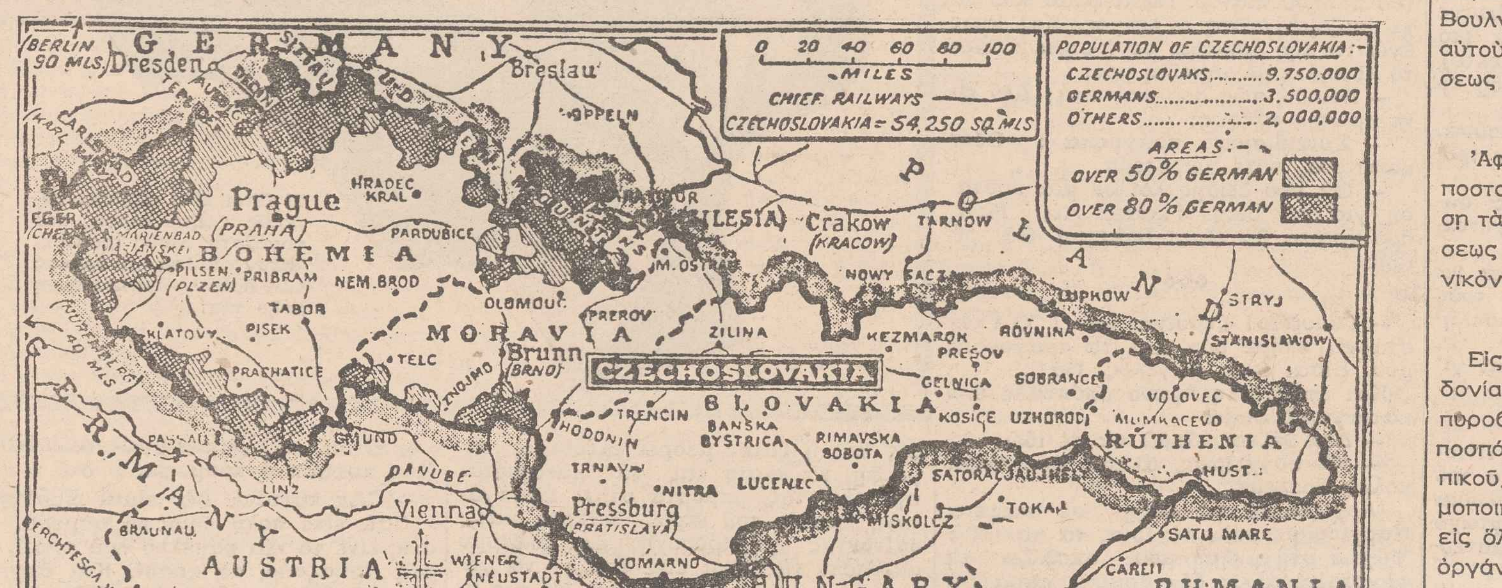

Ἡ Τσεχοσλοβακία κατὰ ἕνα παραστατικὸν ἀγγλικὸν χάρτην, ὁ ὁποῖος δεικνύει τὰς περιοχὰς εἰς τὰς ὁποίας εἶνε συγκεντρωμέναι αἱ διάφοροι μειονότητες ἐκ τῶν ὁποίων ἀπαρτίζεται τὸ Τσεχοσλοβακικὸν κράτος.

Εἰς τὴν Πράγαν, ὅπου ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ Τσεχικὸς Λαὸς διέρχεται αὐτόχρημα δραματικὰς στιγμάς, ἐγένοντο ἀλλεπάλληλα συμβούλια ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Μπένες, χωρὶς μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν χαράσσονται αἱ γραμμαὶ αὗται, νὰ ἔχουν ἀποσαφηνισθῆ αἱ ἀποφάσεις εἰς ἃς θὰ κατέληγε ἡ Τσεχικὴ Κυβέρνησις.

Ἐν τέλει, ὡς προεβλέπετο μοιραίως καὶ κατ' ἀνάγκην ἡ Κυβέρνησις τῆς Πράγας, εὑρισκομένη πρὸ τοῦ διλήμματος ν' ἀντιμετωπίσῃ μείζονα συμφοράν, ἔστερξεν εἰς ἀποδοχὴν τῶν συμφωνηθέντων μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, προσπαθοῦσα ἐν τῷ μεταξὺ νὰ μειώσῃ τὴν βαρεῖαν συμφοράν, τὴν ὁποίαν ἡ Μοῖρα, ἐπεφύλαξε διὰ τὴν χώραν της.

◇◇◇

Ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ σοβαρωτάτη ἔνδειξις αἰσιοδόξου μέλλοντος διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης εἶνε ὅτι αἱ συνομιλίαι τοῦ κ. Τσάμπερλαιν μετὰ τοῦ κ. Χίτλερ, καθὼς καὶ αἱ συνεννοήσεις τοῦ Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ μετὰ τοῦ Γάλλου συναδέλφου του κ. Νταλαντιὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας κ. Μπονέ, δὲν φαίνονται νὰ περιωρίσθησαν μόνον εἰς τὴν ἄμεσον πρόληψιν τοῦ ἀπειληθέντος πολέμου, ἀλλ' ἐπεξετάθησαν γενικώτερον ἐπὶ τῆς ὅλης εὐρωπαϊκῆς καταστάσεως καὶ τοῦ Ἱσπανικοῦ, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης. Συναφὴς πρὸς τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας εἶνε βεβαίως καὶ ἡ ἐπιμόνως κυκλοφοροῦσα ἐν Εὐρώπῃ φήμη, καθ' ἣν πρωτοβουλίᾳ τῆς Ἀγγλίας θὰ συνήρχετο προσεχῶς τετραμερὴς διάσκεψις, τῆς Ἀγγλίας, Γερμανίας, Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, πρὸς πλήρη κατοχύρωσιν τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης, λυομένου, ὡς ἐγράφαμεν ἀνωτέρω, καὶ τοῦ περιλαλήτου Ἱσπανικοῦ προβλήματος.

◇◇◇

Ἐπαληθεύουν οὕτω κατὰ μέγα μέρος αἱ αἰσιόδοξοι προβλέψεις, αἵτινες ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης διετυπώθησαν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ διαλύωνται ὁριστικῶς τὰ σύννεφα ποὺ εἶνε ἐνδεχόμενον εἰς μίαν στιγμὴν νὰ ἐξαπολύσουν τὴν καταιγίδα.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι, πρωτοστατούσης τῆς Ἀγγλίας, καὶ εἰλικρινῶς συνεργασθεισῶν τῆς Γαλλίας, Γερμανίας καὶ Ἰταλίας, διεπιστώθη ἡ εἰλικρινὴς προσήλωσις τῶν Δυνάμεων τούτων πρὸς τὴν εἰρήνην, χάριν τῆς ὁποίας ἐγένοντο θαρραλέαι ἐνέργειαι μὲ ψηλαφητὰ τὰ ἀγαθά των ἀποτελέσματα.

◇◇◇

Εἰς τὴν Ἱσπανίαν ἐσημειώθη κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ὕφεσις τοῦ ἀγῶνος, ὀφειλομένη προφανῶς εἰς τὸν κάματον καὶ τὰς θυσίας ἐπιτιθεμένων καὶ ἀμυνομένων.

◇◇◇

Ἀπὸ τὴν Κίναν δὲν διαβιβάζονται πληροφορίαι σημαντικαὶ περὶ τῆς σημερινῆς θέσεως τῶν ἐμπολέμων. Πάντως ἡ ἰαπωνικὴ προέλασις—ὡς ἀνακοινοῦν οἱ Ἰάπωνες— συνεχίζεται μεθοδικῶς.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΩΝ

(Ἐσωτερικὸν δελτίον)

Εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῆς Θεσσαλονίκης σημειοῦται καθημερινῶς ἐξαιρετικὴ κίνησις διὰ τῆς προσελεύσεως πολλῶν ξένων ἀποστολῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπισκεπτῶν. Ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα εἶνε ἡ κίνησις εἰς τὸ κρατικὸν περίπτερον, ὅπου ἀθρόα σημειοῦται ἡ συρροὴ τῶν ἐπισκεπτῶν, οἵτινες ὑπερέβησαν τὰς 200.000.

◇◇◇

Οἱ ἐπισκεφθέντες τὴν Ἔκθεσιν Θεσσαλονίκης ἀντιπρόσωποι τῶν Βουλγαρικῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων ἀφίκοντο εἰς Ἀθήνας, ὅπου ἐγένετο εἰς αὐτοὺς ἐγκάρδιος δεξίωσις. Ὁ πρεσβευτὴς τῆς Βουλγαρίας κ. Σισμάνωφ παρουσίασεν αὐτοὺς εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰω. Μεταξᾶν.

◇◇◇

Ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ἡ γερμανικὴ ἀποστολή, ἡ προωρισμένη νὰ συμπληρώσῃ τὰς συνεννοήσεις μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἀθηνῶν διὰ τὸ Ἑλληνογερμανικὸν Κλῆριγκ.

◇◇◇

Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σωχοῦ (Μακεδονίας) διεξήχθησαν ἀσκήσεις βολῆς πυροβολικοῦ συνδυασμέναι διὰ μικτοῦ ἀποσπάσματος ἐκ μονάδων πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ. Εἰς τὰς ἀσκήσεις ταύτας ἐχρησιμοποιήθησαν πραγματικὰ ἔνσφαιρα πυρᾶ εἰς ὅλας τὰς φάσεις τῆς μάχης. Ἡ ὅλη ὀργάνωσις καὶ ἐκτέλεσις τῶν ἀσκήσεων ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

◇◇◇

Εἰς εἰδικὰς συσκέψεις, τῶν ὁποίων προήδρευσεν ὁ ὑπουργὸς—διοικητὴς τῆς πρωτευούσης κ. Κ. Κοτζιᾶς ἐτέθησαν αἱ βάσεις νέου συγχρονισμένου συστήματος ρυθμίσεως τῆς τροχαίας κινήσεως τῆς πρωτευούσης. Διὰ τοῦ νέου κανονισμοῦ τῆς τροχαίας θ' ἀποφευχθοῦν ἀφ' ἑνὸς τὰ δυστυχήματα καὶ ἀφ' ἑτέρου θὰ ἐκλείψουν αἱ ἄνευ λόγου ἀποφράξεις τῆς κυκλοφορίας διὰ τῆς ἀσκόπου σταθμεύσεως τροχοφόρων ἢ ὑποστάντων ζημίας αὐτοκινήτων ἐξ ἀδεξιότητος τῶν ὁδηγῶν.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Η ΠΙΤΣΙ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΓΙΝΗ ΔΙΑΣΗΜΗ

ΤΗΣ ΚΑΡΛΑ ΜΑΡΙ

Ἡ Πίτσι εἶχε ἀλλάξει ἐντελῶς : Στὴ μορφή, στὰ φορέματα, στοὺς τρόπους. Ἦταν ἄλλος ἄνθρωπος κι' ἤμουν ἐρωτευμένος μαζύ της...

Ἂν καὶ ἤμουν ἕνας ἄσημος μαέστρος, σχεδὸν χωρὶς δουλειά, κι' ἐκείνη μιὰ πιανίστα χωρὶς μαθητάς, εὐχαρίστως θὰ τὴν ἔκανα γυναῖκά μου τὴν Πίτσι. Εἶχε ὅμως ἄντρα. Δὲν τὸν εἶδε ποτὲ κανείς, ἀλλὰ ὑπῆρχε. Ἔπειτα ἤμουν καὶ λιγάκι προχωρημένος στὰ χρόνια κι' αὐτὴ εἶχε μίαν ἀγιάτρευτην ἀδυναμία: Ἔλεγε πάντα τὴν ἀλήθεια.

— Δὲν εἶμαι σὰν τὶς ἄλλες, ἐγώ. Λέω πάντα τὴν ἀλήθεια. Ἔτσι ξέρουν οἱ ἄλλοι καὶ κανονίζονται.

Ὡραία. Ἀλλὰ συνέβαιναν ἕνα σωρὸ ἀστεῖες περιπλοκές. Ἐνῷ μοῦ ἐχάϊδευε ἢ μοῦ ἀνακάτευε τὰ μαλλιὰ—καὶ ἦταν τότε καστανὰ καὶ μεταξένια— ἦταν ἱκανὴ νὰ μοῦ ἀφηγηθῆ ὅτι ὁ τάδε τῆς ἔκανε κόρτε καὶ ἦταντόσο συμπαθητικός! Ἢ μοῦ ἔδινε νὰ διαβάσω τὸ μπιλιέττο ποὺ τῆς ἔστειλε ὁ τελευταῖος θαυμαστής της, ἐνῷ μ' ἔπνιγε στὰ φιλιά. Μετὰ μ' ἔλεγε βλάκα (τὸ λεξιλόγιό της δὲν ἦταν ποτὲ ἐκλεκτό) κ' ἔτρεχε στὸ πιάνο γιὰ νὰ παίξῃ τὸ τελευταῖο τραγουδάκι τῆςμόδας.

— Μ' ἀγαπᾷς, Πίτσι; τὴν ρωτοῦσα.

— Ναί, βέβαια, ἀλλὰ κατὰ τὸν τρόπο τὸν δικόν μου.

Ἐγὼ ὅμως τὴν ἀγαποῦσα στὰ σοβαρὰ τὴν ἀνυπόφορην ἐκείνη γυναικοῦλα.

Ἔτσι ἐπῆγα στὴ Βραζιλία, γιὰ νὰ διευθύνω μίαν ὀρχήστρα γιὰ τοὺς «μαθεντέρους» κι' ἔμεινα ἔξη ὁλόκληρα χρόνια.

Ὄχι βέβαια γι' αὐτήν, ἀλλὰ καὶ γι' αὐτή.

⋄⋄⋄

Θυμᾶμαι ὅτι συνάντησα τὴν Πίτσι κάτω ἀπὸ τὶς καμάρες, μιὰ μέρα τοῦ Νοεμβρίου. Ἔβρεχε μὲ τὸ τουλοῦμι καὶ ἡ Πίτσι μοῦ φάνηκε ἕνα φτωχὸ πουλάκι ποὺ ἐξέχασε νὰ μεταναστεύσῃ στὰ θερμὰ κλίματα.

—Γκουΐντο, κρυώνω. Πᾶμε νὰ μοῦ προσφέρῃς ἕνα τσάϊ.

Ἐμπήκαμε σ' ἕνα ζαχαροπλαστεῖο. Εἶνε τὸ μόνο κατάλληλο καταφύγιο ποὺ βρίσκει κανεὶς σὲ τέτοιες περιστάσεις.

Ἐνῷ ἐπροχωροῦσε, σινάμενη κουνάμενη, γιὰ νὰ βρῇ ἕνα τραπεζάκι, εἶδα ὅτι τὸ παλτό της δὲν ἦταν τῆς μόδας καὶ σὲ μερικὰ σημεῖα πολὺ τριμμένο.

— Πόσο χαίρομαι ποὺ σὲ ξαναβλέπω! εἶπε ἐνῷ μὲ σαΐτευε μὲ τὰ λεονταρίσια μάτια της.

Ἔβγαλε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ καπελάκι της, διώρθωσε μιὰ τοῦφα μαλλιά, καὶ μ' ἐρώτησε:

— Πές τὴν ἀλήθεια : πῶς μὲ βρίσκεις;

— Ὡραία. Μὲ ποιὸν ζῆς τώρα;

— Μὲ κανένα, σοῦ ὁρκίζομαι... Δὲν θἄμουνα τόσο κακοντυμένη. Ἂν ἤθελα, φυσικά...

Χωρὶς νὰ θέλω, θὰ ἔκανα μιὰ χειρονομίαν ἀμφιβολίας, γιατὶ ἐπρόσθεσε ἀμέσως:

— Θέλεις νὰ σοῦ ἀναφέρω ὀνόματα; Πρῶτ' ἀπ' ὅλους εἶνε ὁ Ντ' Ἀκούρσιο. Τὸν θυμᾶσαι; Μὲ πολιορκεῖ τόσο στενά, ποὺ πολλὲς φορὲς ἀναγκάζομαι ν' ἀλλάξω δρόμο ὅταν τὸν βλέπω.

Ἦταν πάντα ἡ ἴδια. Τότε μοῦ ἔλεγε διαρκῶς: «Ἂν ἤθελα, θἄβρισκα ἕνα κύριο.... Ἀλλὰ δὲν θέλω, γιατὶ ἀγαπάω ἐσένα!» Καὶ τὤλεγε αὐτὸ μὲ στόμφο, σὰν νὰ βρισκόταν στὴ σκηνὴ κανενὸς θεάτρου.

Τώρα ὅμως δὲν μοῦ τὸ εἶπε. Αὐτὸ δὰ μᾶς ἔλειπε! Μοῦ εἶπε ὅμως:

—Ἀχ' Γκουΐντο, ἂν ἤθελες νὰ μὲ βοηθήσῃς, τώρα ποὺ ἔγινες διάσημος ! Μήπως νομίζεις ὅτι δὲν ἔμαθα τοὺς θριάμβους σου; Ὅτι ἔγινες ἕνας διάσημος διευθυντὴς ὀρχήστρας; Ἀρκεῖ λοιπὸν μιὰ σύστασις δική σου, Γκουΐντο... Ἔχω ἕνα ντουλάπι γεμᾶτο τραγούδια: στίχοι καὶ μουσική, ὅλα δικά μου.

— Θεὸς φυλάξοι!

— Εἶνε πολὺ καλύτερα ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἔχει γεμίσει ὁ κόσμος. Ἀλλὰ δὲν τὰ παίρνει κανένας ἐπειδὴ εἶμαι γυναῖκα.

Τὴν ἐκύτταξα. Ἔμεινα λιγάκι διστακτικὸς καὶ μετὰ τῆς εἶπα, ὅσο μποροῦσα σιγώτερα, γιὰ νὰ μὴ μὲ ἀκούσῃ κανείς:

— Μὴ θέλῃς τίποτε λεφτά;

Ἡ ἀπάντησις ἦταν σὰν τσίμπημα ὀχιᾶς.

⋄⋄⋄

Μετὰ τρεῖς μέρες μὲ ἀνεκάλυψε στὸ ξενοδοχεῖόμου. Εὐτυχῶς στὸ ξενοδοχεῖο ἔμεναν μονάχα ξένοι, Γερμανοὶ καὶ Ἀμερικανοί.

Ἐπῆγε ἀμέσως ἐκάθησε στὸ πιάνο, ποὺ ἦταν στὸσαλόνι, κ' ἐγὼ ἀναγκάστηκα νὰ τὴν ἀκούσω ποὺ ἔπαιζε τὰ τραγούδια της.

Ἔπαιξε δυὸ-τρία κομμάτια, ποὺ τὰ τραγούδησε κιόλας μὲ τὴν ἀδύνατη φωνή της, μιὰ φωνὴ κοριτσιοῦ ποὺ δὲν ἀποφασίζει νὰ γίνῃ γυναῖκα.

Τὴν κυττοῦσα, καθὼς ἔπαιζε. Οἱ ἀδύνατοι καὶ κυρτωμένοι ὦμοι της ἦταν γυρτοὶ πάνω στὰ πλῆκτρα. Ὁ αὐχένας, κάτω ἀπ' τὰ κομμένα μαλλιά, ἦταν κατακίτρινος σὰν τὰ κόκκαλα τοῦ παληοῦ πιάνου. Πόσα φιλιὰ ποὺ εἶχε μαζέψει αὐτὸς ὁ λαιμός. Καὶ ἴσως ἐγὼ νὰ τῆς ἔσκαψα, σιγὰ-σιγά, αὐτὸ τὸ λακκάκι μὲ τὰχείλη μου.

— Λοιπόν, πῶς σοῦ φαίνεται; Δὲν εἶνε πρώτης τάξεως;

— Συνειθισμένα πράγματα : Οὔτε καλύτερα, οὔτε χειρότερα.

— Θὰ μοῦ δώσῃς λοιπὸν μιὰ σύστασῃ γιὰ τὸν οἶκον Γκαστάλντι; Μετὰ δυὸ χρόνια θὰ εἶμαι διάσημη. Θὰ τὸ ἰδῇς!

⋄⋄⋄

— Γκουΐντο! Γκουΐντο μου ! Ὁ Γκαστάλντι ἐπῆρε δύο ἀπὸ τὰ τραγούδια μου. Εἶσαι ἕνας ἄγγελος. Νά!...

Καὶ ἀπὸ τὸ τηλέφωνο μοὔστειλε ἕνα καταιγισμὸ φιλιά

— Δὲν θέλεις νἄρθῶ νὰ σὲ ἰδῶ;

— Μὲ συγχωρεῖς, ἀλλὰ ἔχω πάρα πολλὴ δουλειά.

Ἀρχίζει νὰ μὲ βάζῃ σὲ σκέψεις. Νἀρχίσουμε πάλι τὰ ἴδια, τὰ παληά ; Ψάχνω στὴ μνήμη μου, σκαλίζω τὴ φαντασία, ἀλλὰ δὲν βρίσκω παρὰ ξεθωριασμένες θύμησες. Θὰ εἶνε βέβαια καὶ ἀπὸ τὴν ἀξιοθρήνητη ἐμφάνιση ποὺ ἔχει σήμερα ἡ Πίτσι.

Μετὰ μιὰν ἑβδομάδα τὴν βλέπω πάλι μπροστά μου. Καὶ εἶνε ἐπιθετική:

—Δὲν μοῦ λές, Γκουΐντο: εἶμαι γιὰ πέταμα;

Ὄχι βέβαια, δὲν εἶνε γιὰ πέταμα. Ἔκανε περμανάντ, φορεῖ ἕνα ταγιεράκι τῆς προκοπῆς, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἡ χαρὰ τὴν κάνει καὶ λαμποκοπάει ὁλόκληρη. Καὶ τὰ νύχια της ἀκόμη εἶνε περιποιημένα.

— Πίτσι!

— Μὲ νομίζεις λοιπὸν ἀχάριστη; Τὸ βράδυ δὲν μπορῶ νὰκοιμηθῶ. Θἄπρεπε νὰ κάμω ἕνα ταξειδάκι.

Ὅταν τὴν ξαναεῖδα, σὲ μιὰ συναυλία, τὸ περμανάντ εἶχε σχεδὸν χαλάσει. Στὸ δρόμο, ὅπου μὲ περίμενε σὲ μιὰ γωνία ἐκατάλαβα πὼς ἦταν ἕτοιμη νὰ κλάψῃ. Ἔκλαιγε καὶ τότε κατὰ πολὺ περίεργον τρόπο.

Πρῶτον μὲ κυττοῦσε καλὰ-καλά, σὰν ὑπνωτισμένη. Ἔπειτα τῆς ἐκοκκίνιζαν γῦρω-γύρω τὰ βλέφαρα. Μετὰ γινόταν στὴ γωνία τῶν ματιῶν δύο γυάλινες μπαλίτσες ποὺ ἐφούσκωναν ὥς ποὺ κατατρακυλοῦσαν σὲ δυὸ μεγάλα δάκρυα.

—Σοῦ τὸ εἶπα, Πίτσι. Μὲ τὰ τραγούδια κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὰβγάλῃ πέρα. Πρέπει νὰ βρῇς μιὰ μόνιμη δουλειά. Θέλεις νὰ παίζῃς στὸ ραδιόφωνο;

Μ' ἐκύτταξε θυμωμένη.

— Θέλω νὰ γίνω διάσημη, ἐγώ. Καταλαβαίνεις ; Τί ραδιόφωνο κάθεσαι καὶ μοῦ λές! Καὶ θὰ τὸ καταφέρω. Οἱ γραπτὲς συστάσεις δὲν κάνουν τίποτε. Χρειάζονται προφορικές. Γιατὶ δὲν μὲ καλεῖς νὰ φᾶμε μαζὺ μὲ τὸν Γκαστάλντι; Ξέρεις ὅτι εἶνε σπουδαῖος ἄνθρωπος; Ἔχει κάτι μάτια ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ μ' ἀρέσουν!

⋄⋄⋄

— Ὄχι, Πίτσι. Ἐγὼ ἔχω πολὺ διαφορετικὰ μάτια. Θὰ καλέσω τὸν Γκαστάλντι. Θὰ σὲ καλέσω ἐσένα, νὰ φᾶμε μαζὺ δέκα εἴκοσι φορὲς ποὺ στὴν πόλι καὶ τότε στὴν ἐξοχή, τώρα ποὺ εἶνε ἄνοιξη. Εἶνε ὁ ἀξιοπρεπέστερος τρόπος γιὰ νὰ μὴ μείνῃς πολλὲς φορὲς νηστικιά.

Στὴ λίμνη δὲν πηγαίνει κανεὶς ἀκόμα, καὶ ἡ Πίτσι μπορεῖ ἐλεύθερα νὰ γελάῃ, νὰ κλαίῃ καὶ νὰ καταριέται τὴν τύχη της, μπροστὰ στὴν καταγάλανη ἔκταση τοῦ νεροῦ. Κάποτε, κατεβαίνοντας μὲ προσοχὴ ἕνα ἀπότομο μονοπάτι (ἡ Πίτσι εἶνε ἱκανὴ νὰ χορέψῃ [illegible] ...υκτιο, ἀλλὰ δὲν τῆς ἀρέσει νὰ περπατάῃ) μὲ φιλεῖ ὅπου τύχη, στὸν ὦμο ἢ στὸ χέρι, καὶ δίχως νὰ τῆς τὸ ζητήσω μοῦ ὁρκίζεται ὅτι ἀγαπάει μονάχα ἐμένα καὶ ὅτι κανένας ἄλλος δὲν τὴν ἐνδιαφέρει. Κι' ἐγὼ ἀλλάζω κουβέντα γιὰ νὰ μὴ συγκινηθῶ.

⋄⋄⋄

Μιὰ μέρα μπαίνει στὸ δωμάτιό μου σιγὰ καὶ κλείνει πίσω της τὴν πόρτα. Φαίνεται ἥσυχη, ἀλλ' ἀντιλαμβάνομαι ἀμέσως ὅτι τὰμάτια της πετοῦνε φωτιές. Κάθεται, ἀνοίγει ἕνα γράμμα καὶ μοῦ λέει:

— Διάβασε. Νομίζω πὼς εἶνε γερμανικά. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τὰ διαβάσω.

Ρίχνω μιὰ ματιὰ στὸ χαρτί.

— Γράφει ὁ ἐκδότης Γκρούμπαχ, ἀπὸ τὴν Λειψία. Εἶνε αὐτὰ ποὺ ἐδημοσίευσε ὁ Γκαστάλντι καὶ σοῦ προτείνει νὰ τ' ἀγοράσῃ αὐτός.

— Γιὰ πόσο;

Ἐγὼ διστάζω λίγο.

— Χίλια φράγκα.

— Ψέμματα! Γιὰ δὲς ἐδῶ: ἕνα τσὲκ ἀπὸ δύο χιλιάδες μάρκα. Δὲν ξέρω Γερμανικά, ἀλλὰ οἱ ἀριθμοὶ εἶνε οἱ ἴδιοι: δύο χιλιάδες μάρκα, ποὺ μᾶς κάνουν δεκατέσσαρες χιλιάδες φράγκα. Ἐπῆγα κ' ἐρώτησα. Ἄχ, Γκουΐντο....

Σωριάζεται καὶ μόλις προφθάνω νὰ τὴν ἁρπάξω ἀπὸ τὶς μασχάλες.

— Δὲν εἶνε τίποτε, Πίτσι. Ἀπὸ τὴν πολλὴ χαρά....

Συνέρχεται ἀμέσως καὶ φωνάζει:

— Ἔλα, πᾶμε! Σύντομα.

— Νὰ ψωνίσουμε μὲ τὶς δεκατέσσαρες χιλιάδες φράγκα. Πρέπει νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ διαλέξω κανένα φόρεμα τῆς προκοπῆς! Τί ὡραῖα ποὺ θὰ εἶνε! Θὰ ντυθῶ ἀπὸ πάνω ὥς κάτω. Θὰ βγάλω ἐπὶ τέλους αὐτὰ τὰ κουρέλια!

»Τί σοὔλεγα; Θὰ γίνω διάσημη! Καὶ χωρὶς συστάσεις. Ποιὸς τὸν ἤξερε αὐτὸν τὸν Γκρούμ...

— Μὰ τί λές Πίτσι! Ὁ Γκρούμπαχ εἶνε ὁ μεγαλείτερος μουσικὸς ἐκδότης τῆς Γερμανίας.

— Καὶ ἀσφαλῶς θὰ εἶνε πολὺ ὡραιότερος ἀπὸ τὸν Γκαστάλντι!

Ἐφάγαμε μαζὶ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστοκρατικώτερα ἑστιατόρια. Μὲ τὸ δεύτερο ποτῆρι τὴν ἐχτύπησε στὸ κεφάλι.

— Δὸς μου ἕνα φιλί.

— Πίτσι, μοῦ δημιουργεῖς σκάνδαλα. Μᾶς κυττάει ὁ κόσμος....

— Ἂς κυττάει. Δὲν εἶμαι ὥμορφη;

Ναί, εἶνε πολὺ ὥμορφη σήμερα. Ἴσως εἶνε τὸ νέο καπέλλο ποὺ φορεῖ, τὰ ρὸζ ἀμπαζούρ, τὸ κρασί. Καὶ ἀρχίζει νὰ μοῦ θολώνῃ τὴ σκέψη. Πῶς διάβολο βρέθηκα ἐκεῖ μέσα μαζύ της; Καὶ πῶς θὰ πληρώσω τὸν λογαριασμὸ στὸ μεγαλοπρέστατο αὐτὸ γκαρσόνι, ποὺ μοιάζει μὲ διαμαρτυρόμενον παπᾶ;

⋄⋄⋄

Τὴν ἀγαπῶ. Εἶμαι τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ της. Δέκα πέντε μέρες τώρα μὲ τραβάει κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὴ μύτη. μιὰ Πίτσι μεταμορφωμένη. ξανανειωμένη καὶ ὡραιότερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Εἶνε ἰδιότροπη. ἡ Πίτσι. ἀλλὰ κατὰ βάθος φέρνεται πολὺ καλὰ μαζύ μου.

Ἕνα βράδυ. ἐνῶ ἑτοιμάζομαι νὰ κοιμηθῶ. μὲ καλεῖ στὸ τηλέφωνο:

— Ἄκου Γκουΐντο. Μὴ θυμώσῃς. Γιὰ λίγο καιρὸ θὰ μὲ χάσῃς. Πηγαίνω στὴ Ρώμη. Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ κάμω ἕνα ταξειδάκι. Μήπως δὲν τὸ δικαιοῦμαι τώρα ποὺ ἔγινα διάσημη; Ἔχω μιὰν ἐξαδέλφη ἐκεῖ πέρα. Καὶ ξέρεις ποιὸς μὲ συνοδεύει; Ὁ Ντ' Ἀκούρσιο. Ἔτυχε νὰ πηγαίνῃ κι' αὐτὸς στὴ Ρώμη... Ἄ, ὄχι, δά!... Μένοι τὸν σταθμὸ κ' ἐκεῖ θὰ μ' ἀφήσῃ. Μὴ λὲς βλακεῖες! Βέβαια θὰ σοῦ γράφω τακτικά. Μεῖνε ἥσυχος. δὲν συμβαίνει τίποτε. Καλὴ νύχτα, ἀγάπη μου.

Ἀφίνω τὸ ἀκουστικὸ μὲκαρδιὰ πονεμένη, γιατὶ ξέρω ὅτι ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὅλα τελείωσαν μεταξύ μας. Τί αἰσθάνομαι; Τίποτε. Ἴσως κάποιο βάρος στὴ καρδιά, ἀλλὰ θὰ εἶνε ἀπὸ τὴν ἡλικία. Πηγαίνω μπροστὰ στὸν καθρέφτη. Καὶ βλέπω ὅτι ὁ χρόνος ἄφησε βαθειὰ τὰ σημάδιά του στὸ πρόσωπό μου. Ἴσως νὰ φταίῃ καὶ τὸ κλῖμα τῆς Βραζιλίας, ποὺ ἔμεινα κάμποσα χρόνια.

Πόσες ρυτίδες! Μὰ τί ἔχουν τὰ μάτια μου; Γιατὶ τὰ βλέφαρα κοκκινίζουν γύρω-γύρω καὶ δυὸ γυάλινα βολαράκια φουσκώνουν στὶς ἄκρες; Ἔτσι, ὅπως συνέβαινε μὲ τὴν Πίτσι...

Ὄχι. Ἡ Πίτσι δὲν θὰ μάθῃ ποτὲ ὅτι ἐγὼ τὸν ἐκατάφερα τὸν Γκρούμπαχ καὶ ὅτι τοῦ πούλησα τὰ μουσικά μου δικαιώματα γιὰ δύο χιλιάδες μάρκα. Ἡ Πίτσι δὲν πρέπει νὰ μάθῃ ποτὲ ὅτι ἡ πατρίδα τοῦ Μπετόβεν δὲν θὰ τραγουδήσῃ ποτὲ τὰ τραγούδια της.

ΚΑΡΛΑ ΜΑΡΙ

λαϊκές ταβέρνες

Ἐκεῖ ὅπου χορταίνουν οἱ λαϊκοὶ στόμαχοι καὶ ὅπου εὑρίσκουν τὸν ἐπίγειον παράδεισον οἱ κρασοπατέρες.

Διάλογος μεταξὺ δύο πελατῶν λαϊκῆς ταβέρνας, μεθυσμένων.

—Θὰ τὰ σπάσω ὅλα ἐδῶ μέσα, ἀναφωνεῖ ὁ ἕνας.

—Ὄχι, ἀδελφέ μου, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος. Μὴ θίγεις τὴν ταβέρνα.

—Θὰ τὰ κάμω γῆς μαδιάμ, ἐπιμένει ὁ πρῶτος.

Ἀλλ' ὁ φίλος του εὑρίσκει ἀποτελεσματικὸ τρόπο νὰ προασπίσῃ τὴν ἀκεραιότητα τῆς ταβέρνας.

—Στή... μάννα σου, ἀδελφέ μου, θέλεις νὰ κάμῃς κακό; τοῦ λέγει.

Ἀπὸ μεθυσμένους μπορεῖ ν' ἀκούσῃ κανεὶς μεγάλες ἀλήθειες. Ἡ λαϊκὴ ταβέρνα εἶνε πράγματι ἡ μάννα τῶν φτωχῶν...

⋄⋄⋄

Ἔχει θρέψει γενεὲς γενεῶν. Ἔχει γεμίσει πειναλέους στομάχους μὲ μικρὸ χρηματικὸ ποσό. Μὲ τὸ ἴδιο ποσὸ σ' ἕνα ἑστιατόριο περιωπῆς θὰ ἐπληρώνετο μονάχα τὸ κουβέρ.

Ἡ λαϊκὴ ταβέρνα δὲν εἶνε νὰ ἱκανοποιῇ στομαχικές, ἀριστοκρατικὲς ἰδιοτροπίες. Εἶνε γιὰ νὰ δίνῃ τὴ δύναμι στὸν ἐργάτη, ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ ζωή. Κινεῖ καὶ ἀναζωογονεῖ τὸν μηχανισμὸ τῆς ζωῆς. Προορισμὸς μέγας καὶ ἱερός.

Μέσα στὶς λαϊκὲς ταβέρνες, τὶς ὧρες τῆς ταπεινῆς εὐωχίας τῶν φτωχῶν καὶ τῶν ἐργατικῶν, φθάνει μιὰ μακρυνὴ ἀπήχησις τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ: «Λάβετε, φάγετε...» Ἐδῶ φθάνει ὁ ἀντίλαλος τῶν λόγων τοῦ Χρυσοστόμου: «Πτωχοὶ καὶ πένητες χορτασθήσονται...»

Στὴν ταβέρνα δὲν ὑπάρχουν ἰδιοτροπίες πελατῶν. Ἡ γεῦσις τῶν ἁπλοϊκῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχει περίπλοκα γοῦστα. Ἐδῶ, ἂν γκρινιάζῃ κάποιος, θὰ εἶνε γιὰ τὴν ποσότητα, ὄχι γιὰ τὴν ποιότητα:

—Βάλε λίγη σάλτσα παραπάνω, καϋμένε. Τί εἶνε αὐτά;

Ἡ ἐπιθυμία ὅμως τοῦ πελάτου ἱκανοποιεῖται ἀμέσως. Διότι οἱ λαϊκὲς ταβέρνες ἔχουν ὅλες τὴ συναίσθησι, ὅτι εἶνε φτωχομάννες. Δὲν θέλουν κανένα παιδί των νὰ μείνῃ παραπονεμένο.

⋄⋄⋄

Ἀποτελοῦν πράγματι ἕνα εἶδος πολυμελεστάτης οἰκογενείας οἱ πελάται μιᾶς ταβέρνας. «Πάτερ Φαμίλιας» εἶνε ὁ ταβερνιάρης. Ξέρει ὅλους τοὺς συνδαιτημόνας μὲ τὰ ὀνόματά των:

—Τί θὰ φᾶς, Κωνσταντῆ; Νὰ σοῦ δώσω γίγαντες;

Καὶ στέκει, ἕτοιμος μὲ τὴν κουτάλα, μπροστὰ στὴν ἀνοικτὴ κατσαρόλα. Οἱ ἀτμοὶ τοῦ ζεστοῦ φαγιοῦ τὸν περιτυλίσσουν, ὅπως ἡ καταχνιὰ τὴν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου...

⋄⋄⋄

Ἡ λαϊκὴ ταβέρνα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δεχθῇ καμμίαν ἀλλαγήν, καμμίαν βελτίωσιν. Ἂν καλυτερέψῃ, πάει, καταστράφηκε. Μερικοὶ ταβερνιάρηδες, ποὺ δοκίμασαν νὰ κάμουν εὐπρεπέστερο τὸ μαγαζί των, ἔχασαν ὅλην τὴν πελατείαν των.

Ἡ ταβέρνα πρέπει νὰ εἶνε ταβέρνα. Δηλονότι λίγδα δυὸ δάχτυλα ἀπάνω στὸ τραπέζι, καπνιὲς παντοῦ, μυρωδιὲς φαγιῶν καὶ κρασιοῦ, ποδιὲς γκαρσονιῶν ποὺ πενθοῦν, κατὰ τὴν ἐπιτυχῆ φράσιν χρονογράφου, «τὰ προδοθέντα ἐθνικὰ ἰδεώδη».

Μπῆτε λοιπὸν στὴν ταβέρνα, χωρὶς καμμίαν ἀξίωσιν ἀλλαγῆς. Μὴ στραβομουτσουνιάσετε, ὅταν ἰδῆτε τὸ τραπεζομάντηλο, ὅπου ἔχουν ζωγραφισθῆ μὲ τὶς σάλτσες οἱ χάρτες γνωστῶν καὶ ἀγνώστων χωρῶν. Μὴ σᾶς ξενίσῃ ἡ καπνιὰ καὶ κάθε τι τὸ γκρίζο στὴν ἐπιφάνειά του. Ὅταν ζητήσετε νὰ καθαρισθῆ καὶ νὰ λάμψῃ ἀπὸ πάστρα τὸ πᾶν ἐκεῖ μέσα, ἡ λαϊκὴ ταβέρνα, πάει, θὰ χάσῃ ἐν τῇ κυριολεξίᾳ τὸ χρῶμα της.

⋄⋄⋄

Ἡ ταβέρνα ἔχει συνυφανθῆ μὲ τὴν ἐθνικὴν ζωήν. Κι' αὐτὸ τὸ ὀφείλει κυρίως στὴ ρετσίνα. Αὐτὴ εἶνε ἡ βασίλισσα τῆς ταβέρνας. Ἡ Ρετσίνα εἶνε ἡ Κίρκη, ποὺ τραβᾷ ἐκεῖ τοὺς περισσότερους πελάτες.

Τὴ ρετσίνα ζητᾶ πρωτίστως, κι' ὄχι τὸ φαγί, ὁ ἀπόκληρος τῆς ζωῆς, ποὺ κάθεται στὸ τραπεζάκι καὶ προσπαθεῖ νὰ πνίξῃ τοὺς καϋμούς του στὴ μισή. Τὸ ἴδιο κι' ὁ ἐρωτευμένος, ποὺ ἔρχεται ν' ἀναπολήσῃ στὸ χρῶμα τῆς ρετσίνας τὰ ξανθὰ μαλλιὰ κάποιας, ποὺ δὲν τὸν ἀγαπᾷ πιά. Στὸ ἴδιο μαγικὸ αὐτὸ ποτὸ θὰ ζητήσῃ καὶ ὁ φτωχὸς τὴ λησμονιὰ γιὰ τὶς τόσες πίκρες, ποὺ τὸν ἔχει ποτίσει ἡ ζωή...

⋄⋄⋄

Ἐδῶ, στὴ μικρὴ ταβέρνα, βρίσκεται τὸ μεγάλο κέφι. Ἐδῶ τριγυρίζει τὸ γλυκὸ ὄνειρο τοῦ μεθυσιοῦ, μέσα στὸ ὁποῖο γίνεται ἄρχοντας, κατακτητὴς τοῦ κόσμου καὶ ὁ πιὸ ἀποτυχημένος. Ἐδῶ κορυφώνεται πότε-πότε τὸ γλέντι τῶν παρεῶν μέσα σὲ στεναγμοὺς κιθάρας καὶ κρότους θραυομένων ποτηριῶν.

Ἡ ταβέρνα ὅμως εἶνε καὶ τὸ κέντρο πολλῶν τραγῳδιῶν. Ἀπ' αὐτὴν προέρχεται ἡ δυστυχία τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ οἰκογενειάρχης εἶνε μέθυσος, ἡ ὁλονύκτιος ἀγωνία τῆς οἰκογενείας, ὅταν ὁ πατέρας τὰ κοπανᾷ στὴν ταβέρνα, τὸ ἀλύπητο ξύλο τῆς συζύγου καὶ τῶν παιδιῶν, ὅταν γυρίσῃ στὸ σπίτι γινωμένος φέσι.

Στὴν ταβέρνα ξεσπᾷ τόσο συχνὰ ὁ καυγᾶς μετὰ τὴν κρασοκατάνυξι, ἡ φοβερὴ καρεκλομαχία καὶ τὸ σπάσιμο κεφαλιῶν καὶ πιάτων. Ἐκεῖ γεννιέται μὲ τὸ παραμικρὸ ἡ παρεξήγησις, ἀπὸ κάποιο λόγο ποὺ πέταξε κάποιος στὴν παρέα —τὸ κρασὶ λύνει τὶς γλῶσσες— καὶ ποὺ θὰ καταλήξῃ σὲ δρᾶμα τοῦ ἀστυνομικοῦ δελτίου.

⋄⋄⋄

Ἡ ταβέρνα ἔχει καὶ τὶς ἐξαιρετικές της ἐποχὲς καὶ τὶς πανηγυρικὲς ἡμέρες της. Μία χαρμόσυνος γι' αὐτὴν περίοδος ἔχει ἀρχίσει τὶς τελευταῖες ἡμέρες. Εἶνε ἡ περίοδος τῶν προετοιμασιῶν γιὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ νέου μούστου.

Τὰ βαρέλια ἔχουν συρθῆ ἔξω καὶ ἔχουν παραταχθῆ, σὰν κοιλαράδες κύριοι, ἑτοιμαζόμενοι νὰ ὑποδεχθοῦν τὰ νέα κρασιά. Καθαρίζονται, εὐπρεπίζονται καὶ δοκιμάζουν τὶς φωνές των. Στὸ κάθε κτύπημα τοῦ ταβερνιάρη, ἀφήνουν ἤχους μπάσων καὶ βαρυτόνων.

⋄⋄⋄

Καὶ θὰ τοποθετηθῆ στὰ βαρέλια ὁ νέος μοῦστος. Καὶ θὰ φθάσῃ ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἡ ὁποία εἶνε ἡ πανηγυρικωτέρα ἡμέρα τῶν ταβερνῶν. Ἀνοίγουν τὰ γιομάταρια.

Ἡ ταβέρνα φθάνει στὴ μεγαλύτερη δόξα της. Γίνεται ἀνάκτορον τοῦ Σολομῶντος. Τὸ τραπεζάκι της μεταβάλλεται εἰς θρόνον, ὅπου ὁ μεροκαματιάρης στέφεται βασιλιᾶς μὲ τὸ ἀφρῶδες στέμμα τῆς μισῆς, ποὺ ἔχει μπροστά του.

Μέσα στὴν ταβέρνα, ὅταν κανεὶς ἔλθῃ στὸ κέφι, βρίσκει τὸν ἑαυτό του ἱκανὸ γιὰ ὅλες τὶς μεγάλες τρέλλες. Γίνεται κοσμοκράτωρ. Ὁ μεθυσμένος βρίσκει τοὺς μεγάλους ἄνδρες ἴδιους μ' αὐτόν. Ὄχι ἀνώτερους.

—Τί ἦταν, σοῦ λέγει, ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος; Κατακτητής; Ὡραῖα! Κατέκτησε τὸν κόσμο, διότι ἤξερε νὰ τὰ κοπανᾷ. Πῶς; Ἔχετε ἀντίρρησι; Ὄχι, ἂν μπορῆτε, ἀποδείξτε ὅτι δὲν εἶνε ἔτσι! Κι' ὁ Μέγας Ναπολέων τὸ ἴδιο.

—Ὄχι, ἀδερφέ, παρατηρεῖ κάποιος. Ὁ Μέγας Ναπολέων δὲν ἔπινε.

—Κάνεις λάθος, φίλε μου. Κι' αὐτὸς κατήγαγε τόσες νίκες, διότι μεθοῦσε. Δὲν μεθοῦσε μὲ κρασί, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία. Πάντως μεθοῦσε μὲ τὸν ἐνθουσιασμό του. Μάθε, ὅτι γιὰ νὰ κατορθώσῃς κάτι, πρέπει νὰ εἶσαι ἱκανὸς νὰ μεθᾷς...

»Ἀμ' ὁ χριστιανισμός; Ξέρεις γιατὶ εἶχε τόση ἐξάπλωσι; Διότι ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἄρχισε μὲ τὸ θαῦμα στὴν Κανὰ τῆς Γαλλιλαίας, ὅταν τὸ νερὸ ἔγινε κρασὶ καὶ ἐτελείωσε μὲ τὸ «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες».

⋄⋄⋄

Θ' ἀγνοοῦσε τὴ ζωὴ ἡ ποίησις, ἂν ἀγνοοῦσε τὴν ταβέρνα. Δὲν τὴν ἠγνόησε, ἀλλὰ τὴν ἐτίμησε μὲ ποιήματα, σὰν αὐτό:

Μέσ' τὴν ὑπόγεια τὴν ταβέρνα
μέσ' σὲ καπνοὺς καὶ σὲ βρισιὲς
(ἀπάνω στρίγγλιζε ἡ λατέρνα)
ὅλη ἡ παρέα ἐπίναμε ἐψές.
Ἐψὲς σὰν ὅλα τὰ βραδάκια
νὰ πᾶνε κάτω τὰ φαρμάκια.

Γιὰ τὴν ταβέρνα καὶ τὸν ταβερνιάρη ἐξεχύθη πικρὸ τὸ παράπονο τοῦ ποιητοῦ:

Καταραμένε κάπελλα
καὶ κλέφτη ταβερνιάρη
τί τὸ νερώνεις τὸ κρασὶ
πίνω καὶ δὲν μεθῶ;
«Τί φταίω ἐγὼ ἂν τὰ δάκρυα
ποὺ ἀπελπισμένος χύνεις
πέφτουν μέσ' στὸ ποτῆρι σου
καὶ τὸ νερώνουν τὸ κρασὶ
κι' ἀδύνατο τὸ πίνεις;
Τί φταίω ἐγὼ ἂν δὲν μεθᾷς
τί φταίω ἐγὼ κι' ἂν κλαῖς ;»

⋄⋄⋄

Τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι τὰ τελευταῖα χρόνια οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ ποὺ ζοῦσαν στὶς λαϊκὲς ταβέρνες, τὰ βρῆκαν σκοῦρα.

Πολλὲς ἀπ' αὐτὲς καὶ ἰδίως οἱ καλύτερες, ἐκεῖνες ποὺ μαγείρευαν ἀνθρωπινὰ καὶ ἔδιναν μερίδες ἀρκετές, ἐξεπορθήθησαν ἀπὸ τὴν... ἀριστοκρατία.

Πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ κακό, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ.

Πῶς, δηλαδή, ἡ «μὴ μοῦ ἅπτου» κυρία καὶ ὁ εὐγενὴς κύριος, κατεδέχθησαν νὰ κατέβουν στὶς ὑπόγειες ταβέρνες καὶ νὰ τίς... κατακτήσουν, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ. Τὸ κακὸν ὅμως ἔγινε...

Καὶ τώρα, πολλές, πάρα πολλὲς ταβέρνες λαϊκὲς ἔγιναν ἀριστοκρατικές. Καὶ ὄχι μόνον στὰ κέντρα. Ἀλλ' ἰδίως στὶς συνοικίες.

Ὑπολογίζεται ὅτι στὴν Ἀθήνα καὶ τὸν Πειραιᾶ, τὸ βράδυ, ἐλάχιστοι εὔποροι τρώγουν στὰ σπίτια τους. Σιτίζονται εἰς τὴν ταβέρνα.

Ἐκεῖ θὰ βρῆτε λογῆς-λογῆς κόσμο καὶ ἂς ἔγινε ἀριστοκρατικὴ ἡ ταβερνούλα.

Πλούσιους καὶ πτωχούς. Μεγάλους καὶ μικρούς. Διανοουμένους καὶ φορτοεκφορτωτὰς —μὲ μίαν διαφοράν: ὅτι ὅλοι εἶνε καλοντυμένοι, γιατὶ στὸν τόπο μας, γιὰ νὰ γίνῃς ἀριστοκράτης, ἀρκεῖ ἕνα καλὸ φόρεμα.

Ἀλλὰ στὶς ταβέρνες αὐτές, ποὺ πρόδωσαν τὸν προορισμό τους, τὴν ἀποστολή τους, δὲν πατᾶνε οἱ μπεκρῆδες καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ ποὺ ξέρουν νὰ τὰ κοπανᾶνε.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΣ

Ἡ Καικιλία Πάτρικ, ἡ ὡραία βεντέτα, στὸ ἔργο : «Ἡ Σπανιόλικη Ταβέρνα»

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΣ ! ....

Η ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΜΑΣ

Οἱ ἐφευρέται θὰ μᾶς παρουσιάσουν ἐκπλήξεις. —Τὸ αὐτόγυρον θὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ... αὐτοκίνητο καὶ τὸ σιδηρόδρομο. — Λύει καὶ τὸ ζήτημα τῆς... στέγης ! — Αἱ τελευταῖαι ἀνακοινώσεις.

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ τρέχοντος ἔτους μία καταπληκτικὴ εἴδησις διεδόθη εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Ἀθλητισμοῦ, εἰς τὸ Βερολῖνον, ἕνα ἑλικόπτερον κατώρθωσε νὰ ὑψωθῇ εἰς τὸν ἀέρα, νὰ μείνῃ ἀρκετὴν ὥραν μετέωρον καὶ νὰ προσγειωθῇ κατόπιν εἰς τὸν περιωρισμένον χῶρον τοῦ ἀμφιθεάτρου.

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως ὀλίγων μηνῶν, τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔχασε τὴν μεγάλην σπουδαιότητα ποὺ εἶχε, διότι ἀπὸ τότε ἡ τεχνικὴ ἔκαμε τεραστίας προόδους. Τὸ ἑλικόπτερον θεωρεῖται ὡς κάτι τὸ παλαιὸν καὶ ἔχει ἀντικατασταθῆ ἀπὸ τὸ αὐτόγυρον.

Ἐὰν συνεχισθῇ ὁ πυρετώδης αὐτὸς ρυθμὸς τῆς προόδου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον φαίνεται ἀπολύτως βέβαιον, πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ἀπὸ τώρα τὸ αὐτόγυρον ὡς τὸ αὐτοκίνητον τοῦ προσεχοῦς μέλλοντος. Θὰ εἶνε ἡ μηχανὴ ποὺ θὰ διασχίζῃ μὲ τὴν ἰδίαν εὐκολίαν τοὺς δρόμους μιᾶς πόλεως καὶ τὸ ἄπειρον. Τὸ κυριώτερον μεταφορικὸν μέσον τοῦ μέλλοντος. Ὁ πραγματικὸς συνδετικὸς κρίκος μεταξὺ τῶν ἐναερίων μεταφορῶν καὶ τῆς θορυβώδους κινήσεως τῶν μεγαλοπόλεων.

◆

Αἱ πόλεις θὰ εἶνε τότε τὰ κέντρα ὅλων τῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅσοι θὰ ἐργάζωνται ἐκεῖ, θὰ ἔχουν τὴν κατοικίαν των εἰς ἀπόστασιν ἑκατοντάδων χιλιομέτρων. Καὶ εἰς τὸν ἐνδιάμεσον χῶρον θὰ εὑρίσκονται τὰ πελώρια καὶ ἐκτεταμένα ἐργοστάσια.

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν γραφείων καὶ οἱ ἐπιχειρηματίαι δὲν θὰ χρησιμοποιοῦν πλέον τοὺς ταχεῖς ὑπογείους σιδηροδρόμους, ποὺ θὰ συνδέουν μόνον τὰ γραφεῖα μὲ τὰ ἐργοστάσια. Διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν ἐργασίαν των θὰ μεταχειρίζωνται τὸ ἱπτάμενον αὐτοκίνητον.

Τὸ πρωῒ θὰ τὸ βγάζουν ἀπὸ τὸ γκαρὰζ, ποὺ εὑρίσκεται δίπλα εἰς τὴν κατοικίαν των καὶ θὰ φθάνουν εἰς τὴν πλησιεστέραν πλατεῖαν, διερχόμενοι ἀπὸ πυκνὰς δενδροστοιχίας. Ἐκεῖ θὰ ἁπλώνουν τὰς πτέρυγας τῆς ὁριζοντίου ἕλικος, ποὺ ἦσαν ἕως τώρα διπλωμέναι. Ἔπειτα κάθονται πάλιν εἰς τὸ βολάν, βάζουν εἰς κίνησιν τὴν μηχανὴν καὶ ὑψώνονται τριακόσια ἢ τετρακόσια μέτρα, εἰς τὸ ὕψος δηλαδὴ τοῦ οὐρανοξύστου ὅπου πρόκειται νὰ μείνουν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐργαζόμενοι. Ἔπειτα ἀναπτύσουν ταχύτητα 350 χιλιομέτρων τὴν ὥραν καὶ μετὰ πάροδον μερικῶν λεπτῶν προσγειοῦνται εἰς τὴν στέγην τοῦ οὐρανοξύστου. Ἐκεῖ εἰδικευμένοι ὑπάλληλοι, μεταφέρουν τὸ αὐτόγυρον κάτω ἀπὸ τὸ ὑπόστεγον καὶ φροντίζουν δι' ὅλας τὰς ἐλλείψεις του.

Αὐτὸ δὲν εἶνε ἁπλῶς μιὰ προφητεία τοῦ προσεχοῦς μέλλοντος. Εἶνε καὶ μία πραγματικότης τὴν ὁποίαν θὰ ἠμπορέσουν νὰ θαυμάσουν οἱ ἐπισκέπται τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως τῆς Ν. Ὑόρκης, εἰς τὸ περίπτερον τῶν συγκοινωνιῶν.

◆

Τὸ αὐτόγυρον εὗρηκε ἤδη τὴν πρακτικήν του ἐφαρμογήν. Πολλοὶ ἰδιῶται ἐπῆραν τὴν ἄδειαν διὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν παντοῦ. Καὶ μερικὰ κράτη ἐξετίμησαν ἤδη τὴν ἀξίαν του, καὶ τὸ χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἐναερίου ταχυδρομείου ἀπὸ τὸ Ταχυδρομικὸν μέγαρον ἕως τὸ ἀεροδρόμιον.

Ἔπειτα προσφέρει πάρα πολλὰς καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸν στρατόν. Ἀντικαθιστᾷ τὰ ἀερόστατα, τὰ χρησιμοποιούμενα ὡς παρατηρητήρια. Χρησιμοποιοῦνται καὶ ἀπὸ τὸ πυροβολικὸν καὶ διὰ τοπογραφικὰς παρατηρήσεις, χωρὶς νὰ προσφέρουν μεγάλον στόχον εἰς τὸν ἐχθρὸν διότι εἶνε μικρὰ σχετικῶς καὶ ἀναπτύσσουν μεγάλην ταχύτητα. Ἐν γένει δὲ προσφέρουν πολυτίμους ὑπηρεσίας ἐκεῖ ὅπου καθίσταται δύσκολος ἢ ἀδύνατος ἡ χρησιμοποίησις ἀεροπλάνου ἢ ἀεροστάτου.

Εἶνε σπουδαιότατον τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ αὐτόγυρον ἠμπορεῖ νὰ ὑψωθῇ καθέτως ἀπὸ τὴν γῆν. Δὲν παρίσταται δηλαδὴ ἀνάγκη δημιουργίας καὶ συντηρήσεως ἀεροδρομίου, τὸ ὁποῖον καὶ δαπανηρὸν εἶνε καὶ προσφέρει μεγάλον στόχον εἰς τὸν ἐχθρόν.

Καταργεῖ τοὺς καταπέλτας καὶ τὰ μεγάλα καταστρώματα προσγειώσεως εἰς τὰ ἀεροπλανοφόρα. Ἐπειδὴ εἶνε κυρίαρχον εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰς τὸν ἀέρα κινεῖται εὐκολώτατα καὶ εἰς στενώτατον χῶρον, χωρὶς φόβον συγκρούσεως καὶ καταστροφῆς του. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς μελετᾶται ἡ κατασκευὴ νέων σχεδίων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε κάτι μεταξὺ αὐτοκινήτου καὶ ἀεροπλάνου.

Τὸ αὐτόγυρον εἶνε τὸ πρακτικώτερον μεταφορικὸν μέσον, ἀντάξιον τοῦ αἰῶνος μας. Εἰς τὰς μεταφορὰς κατέχει τὴν ἰδίαν θέσιν τὴν ὁποίαν εἶχε πρὸ τριακονταετίας τὸ αὐτοκίνητον. Τὸ σπουδαιότερον δὲ ἀπὸ ὅλα εἶνε ὅτι δὲν συναγωνίζεται κανένα μεταφορικὸν μέσον, ἀλλὰ τὰ συμπληρώνει ὅλα, δυνάμενον νὰ τὰ ἀντικαταστήσῃ εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις.

◆◆◆

ΔΙΑ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΤΟΝ ΚΕΡΑΥΝΟΝ

Νὰ μὴ καταφεύγετε ὑπὸ ὑψηλὰ δένδρα.

Μὴ προφυλάττεσθε ὑπὸ οἰκοδομὰς ὑψηλάς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν κεραυναγωγούς. Μὴ μένετε ὑπὸ ἀνοικτὴν θύραν ἢ ὑπὸ προστέγασμα.

Μὴ πλησιάζετε τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα, καὶ τὰ σύρματα δι' ὧν κρούονται οἱ κώδωνες τῶν οἰκιῶν.

Ν' ἀφήνετε παρευθὺς ἀπὸ τὰς χεῖράς σας πᾶν ὄργανον μετάλλινον καὶ νὰ ἀπομακρύνεσθε αὐτοῦ.

Νὰ ἀπομακρύνεσθε ἐπίσης ἀπὸ τὰς ἁμάξας.

Ἐὰν τὰ θυελλώδη νέφη εἶνε πολὺ χαμηλὰ καὶ ὑπεράνω τοῦ μέρους ὅπου εὑρίσκεσθε, πρέπει νὰ πίπτετε ἀμέσως κατὰ γῆς, ὅταν δὲν ὑπάρχουν δένδρα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα ἐκεῖ πλησίον.

Ἐὰν εὑρεθῆτε εἰς δρόμον ἔχοντα ἑκατέρωθεν δένδρα ἰσοϋψῆ, ἂν δὲν ἔχετε καιρὸν νὰ ἀπομακρυνθῆτε, βαδίζετε εἰς τὸ μέσον.

Εὑρισκόμενοι εἰς πεδιάδα, ἀπομακρυνθῆτε τάχιστα ἀπὸ πᾶν ἐξέχον ἀντικείμενον, οἷον μύλους, τηλεγραφικοὺς στύλους κλπ.

Ἔφιπποι ἢ ἐποχούμενοι, πρέπει νὰ καταβαίνετε ἀμέσως καὶ νὰ ἀπομακρύνεσθε τοῦ ἵππου καὶ τῆς ἁμάξης.

Ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, ἀποφεύγετε τοὺς σωλῆνας τῶν θερμαστρῶν, τὰς σιδηρᾶς κλίνας, τὰ μετάλλινα σκεύη τὰς ἐπιχρύσους εἰκόνας καὶ τὰς βιβλιοθήκας τὰς περιεχούσας βιβλία δεμένα.

ΠΡΟΣΟΧΗ!..

ΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΡΥΘΜΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

Ἂν τρῶτε σπανάκια, θὰ γίνετε γενναῖος. — Μὲ τὶς πατάτες θεραπεύετε τὴν νευρασθένεια. — Τὰ φρέσκα φασολάκια προκαλοῦν ὡραῖα ὄνειρα καὶ τὰ καρόττα καλμάρουν τὸν ἐρωτικὸ πυρετό.

Εἶνε πασίγνωστον πιὰ τὸ ὅτι ἡ οἰκογενειακὴ γαλήνη σὲ κάθε σπίτι, ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴν κουζίνα. Ἔχουμε πολλὲς φορὲς ἀκούσει καὶ διαβάσει ὅτι «ἡ καρδιὰ τῶν ἀνδρῶν βρίσκεται στὸ στομάχι» καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν μονάχα μὲ τὴν παρασκευὴ ἑνὸς καλοῦ φαγητοῦ μπορεῖ μιὰ γυναῖκα νὰ κατακτήσῃ ἕναν ἄνδρα.

Τὸ ὅτι ὅμως ἕνας μάγειρος μπορεῖ νὰ ρυθμίσῃ τὴ ζωή μας, δίνοντας στὴν πελατεία του χαρά, ἔρωτα καὶ δύναμιν θελήσεως ἢ θλῖψιν καὶ μελαγχολίαν, με τὰ φαγητὰ ποὺ τῆς προσφέρει, αὐτὸ ἕως τώρα κανεὶς δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ φανταστῇ.

Εἶνε βέβαια ἀπίστευτο αὐτό. Καὶ ὅμως ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν ἐφεύρεσιν ἑνὸς Δανοῦ ἐπιστήμονος, ὁ ὁποῖος ἔπειτα ἀπὸ ἔρευνες καὶ πειράματα ποὺ ἐκράτησαν χρόνια, ἔρχεται καὶ μᾶς λέει, ὅτι κάθε χορταρικὸ δὲν εἶνε μόνο πρώτης τάξεως τροφὴ γιὰ τὸν ὀργανισμόν μας, ἀλλὰ καὶ ἐπιδρᾷ εἰς τὴν ψυχήν μας, προκαλῶντας ἢ κατευνάζοντας τὰ πάθη καὶ διαμορφώνοντας ἔτσι τὴν προσωπικότητά μας.

◆

Μὰ νὰ λέῃ ἆρά γε τὴν ἀλήθεια; Ποιὸς ξέρει! Τὸ βέβαιον εἶνε, πάντα κατὰ τὸ λέγειν αὐτοῦ τοῦ κυρίου Δανοῦ ὅτι στὴν ἱστορία δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἕνας ἄντρας μὲ ἀλύγιστη θέλησι καὶ δραστηριότητα, ποὺ νὰ μὴν ἔτρωγε πολλὰ σπανάκια.

Καὶ τί σχέσιν ἔχουν τὰ σπανάκια μὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου; θὰ εἰπῆτε. Καὶ βέβαια ὅτι ἔχουν. Τὸ θαυματουργὸν αὐτὸ λαχανικὸν μὲ τὸ ὁποῖον ἐτρέφετο ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, ὁ Ναπολέων, ὁ Παστὲρ καὶ ἄλλοι, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλῃ ἕνα κουνέλι σὲ λεοντάρι, τοὺς δειλοὺς τοὺς κάνει ἀποφασιστικούς, τοὺς ἀπαθεῖς τοὺς δίνει τὴν ἐπιθυμίαν τῆς εὐτυχίας καὶ γενικῶς ἕναν μέτριον ἄνθρωπον τὸν μεταβάλλει σὲ προσωπικότητα.

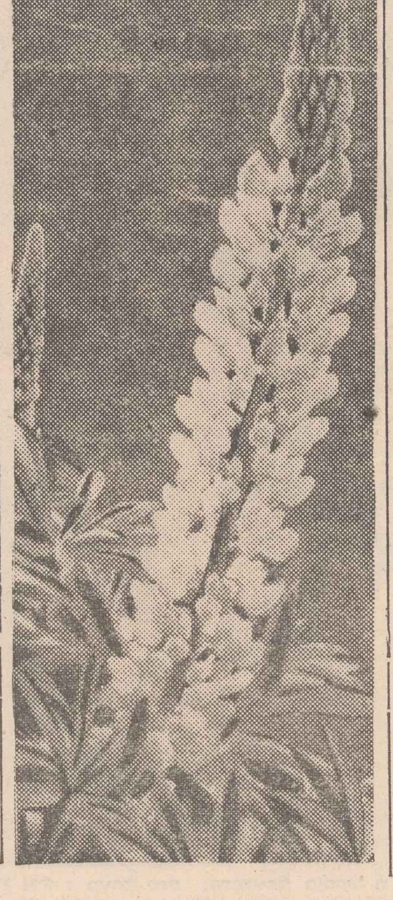

◆

Ἐπίσης καὶ ἡ πατάτα ἔχει τὰ προτερήματά της. Ὅταν τὴν ἔφερε στὴν Εὐρώπη ὁ Παρμαντιὲ, ὄχι μονάχα ἔσωσε τὴν Γαλλία ἀπὸ τὴν πεῖνα τὴν ἐποχὴ τοῦ Βασιλέως Ἡλίου, ἀλλὰ προστατεύει καθημερινῶς τὶς μεταπολεμικὲς γενεὲς ἀπὸ τὴν νευρικότητα καὶ τὴν νευρασθένεια, τὴν τρομερὰν αὐτὴν ἀρρώστεια ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν πολυκοσμίαν καὶ τὴν ἐντατικὴν κίνησι τῶν πόλεων.

Ὅταν ὁ ἄντρας σας, κυρία μου, ἔρχεται στὸ σπίτι μὲ τὰ νεῦρα ταραγμένα, ἕτοιμος νὰ ξεσπάσῃ μὲ τὸ παραμικρό, πηγαίνετε ἀμέσως στὴν κουζίνα καὶ ἑτοιμάστε του μερικὲς πατάτες βραστές, ψητὲς ἢ τηγανιτές... Εἶνε τὸ καλύτερο, τὰ ἀποτελεσματικώτερο καὶ πιὸ πρόχειρο φάρμακο γιὰ νὰ τοῦ κατευνάσετε τὰ νεῦρα.

Προσέχετε ὅμως νὰ μὴν κάμῃ κατάχρησιν αὐτοῦ τοῦ φαγητοῦ. Γιατὶ ἡ μεγάλη ψυχικὴ γαλήνη καταλήγει στὴν ἀπάθεια, ποὺ δὲν διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὴν αἰσθηματικὴν ἀδιαφορία.

Τὰ φρέσκα φασολάκια ἔχουν ἕνα λεπτότατον προορισμόν : τροφοδοτοῦν τὸν ὕπνον μας μὲ τὰ ὡραιότερα ὄνειρα Καὶ αὐτὸ εἶνε σπουδαιότατο ἂν σκεφτοῦμε ὅτι τὰ τρία τέταρτα τῆς ζωῆς μας τὰ περνᾶμε κοιμώμενοι καὶ ὅτι ἕνας καλὸς ὕπνος εἶνε πρώτης τάξεως τονωτικό.

Τὰ μπιζέλια μᾶς ἐξυψώνουν τὸ ἠθικό, μᾶς δίνουν χαρὰ καὶ ζωηρότητα, μᾶς βοηθοῦν ν' ἀντιμετωπίζουμε ὅλες τὶς ἀναποδιὲς τῆς ζωῆς. Νὰ τρῶτε μπιζέλια καὶ θὰ εἶσαστε πάντα εὔθυμοι, εὐχάριστοι στοὺς ἄλλους, ἀκόμη καὶ ὅταν εἶσαστε πάρα πολὺ κουρασμένος ἀπὸ τὴ δουλειά σας καὶ ἐδοκιμάσατε πολλὲς ἀπογοητεύσεις.

Ἂν σᾶς βασανίζῃ καμμιὰ ἐρωτικὴ ἀποτυχία νὰ τρῶτε καρόττα. Τὸ λαχανικὸ αὐτὸ δὲν κάνει μονάχα ὡραίαν ἐπιδερμίδα, ὅπως ὑποστηρίζουν οἱ ὑγειονολόγοι, ἀλλὰ ἔχει καὶ τὴν δύναμιν νὰ κατευνάζῃ τὶς ὁρμές, νὰ νικᾷ τὰ πάθη καὶ νὰ μᾶς βοηθᾷ νὰ ξεχνᾶμε ὅλες τὶς ἀτυχίες μας.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ! ....

ΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μία ἐφεύρεσις ἑνὸς μὴ ... ἰατροῦ, ἡ ὁποία κατόπιν πειραμάτων ἀπέδειξεν ὅτι αἱ ἀσθένειαι δὲν ἔχουν πλέον μυστικά. — Καταπληκτικαὶ ἀνακοινώσεις.

Πολλὲς φορὲς διαβάζουμε στὶς ἐφημερίδες τὴν εἴδησιν μιᾶς καταπληκτικῆς ἰατρικῆς ἐφευρέσεως. Πότε ὅτι ἐτελειοποιήθη ἡ μέθοδος θεραπείας τῆς φυματιώσεως, πότε ὅτι εὑρέθη τὸ φάρμακον κατὰ τοῦ καρκίνου, καὶ ἄλλα παρόμοια. Καὶ κάθε φορὰν ἡ ἀνθρωπότης ἀφίνει στεναγμὸν ἀνακουφίσεως.

Εἶνε τὸ ἀπραγματοποίητον ὄνειρον ποὺ ἐκδηλώνεται κατὰ περιόδους μὲ τὰς πλέον διαφορετικὰς καὶ ἀπροσδοκήτους μορφάς. Δικαίως λοιπὸν τὸ κοινὸν ὑποδέχεται μὲ κάποιαν δυσπιστίαν κάθε εἴδησι περὶ ἐφευρέσεως μιᾶς νέας θεραπευτικῆς ἢ διαγνωστικῆς μεθόδου.

◆

Παρ' ὅλα ταῦτα, ἕνας Ἑλβετός, ὁ Πφάϊφερ, ποὺ δὲν εἶνε κἂν ἰατρὸς (ἀλλὰ οὔτε καὶ ὁ Παστὲρ δὲν ἦτο γιατρὸς) εὗρηκε μίαν νέαν μέθοδον διαγνώσεως ὅλων τῶν ἀσθενειῶν, ποὺ μελετᾶται μὲ μεγάλην σοβαρότητα ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς ὅλου τοῦ κόσμου. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ σοβαρωτάτης ἐφευρέσεως, ποὺ θὰ ἀνακουφίσῃ πολὺ τὴν ἀνθρωπότητα.

Ὁ Πφάϊφερ αὐτὸς εὗρηκε ἕνα μέσον, χάρις εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε δυνατὴ ἡ ἐξακρίβωσις κάθε ἀσθενείας εἰς τὸν ὀργανισμόν, προτοῦ ἀκόμη ἐκδηλωθῇ καλά, ὥστε νὰ γίνῃ ἡ θεραπεία ἐγκαίρως καὶ ἀποτελεσματικά. Ἐχρειάσθησαν πολλὰ ἔτη ἐρευνῶν καὶ πειραμάτων διὰ νὰ τελειοποιηθῇ ἡ μέθοδος αὐτή, ἡ ὁποία ἄλλως τε εἶνε ἁπλουστάτη. Καὶ ἰδοὺ εἰς τί συνίσταται:

Ὁ ἰατρὸς παίρνει μερικὰς σταγόνας αἷμα ἀπὸ τὸν ἀσθενῆ καὶ τὸ διαλύει εἰς ἀποστειρωμένον νερό. Ἔπειτα προσθέτει καὶ μίαν διάλυσιν χλωριούχου χαλκοῦ ἡ ὁποία, μετὰ παρέλευσιν 18 ἕως 20 ὡρῶν, προκαλεῖ τὴν κρυσταλλοποίησιν τοῦ αἵματος.

Ἐξηκριβώθη λοιπὸν ὅτι ὁ χρόνος τῆς κρυσταλλοποιήσεως ποικίλει ἀναλόγως τῆς ἀσθενείας ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔχει προσβληθῆ ὁ ἀσθενής. Διαφέρει δηλαδὴ ἂν ὁ ἀσθενὴς πάσχῃ ἀπὸ φυματίωσιν, ἀπὸ καρκῖνον, ἀπὸ καλοήθη ὄγκον κλπ.

◆

Εἰς μίαν ἔκθεσιν τὴν ὁποίαν ἀνέγνωσεν ὁ καθηγητὴς Μπεγκὲν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Παρισίων ἀναφέρει τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἐπέτυχε μὲ τὴν μέθοδον Πφάϊφερ. Καὶ καταλήγει μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι τόσον ἀπὸ θεραπευτικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ διαγνωστικῆς ἀπόψεως ἡ μέθοδος αὐτὴ ἀνοίγει νέους ὁρίζοντας εἰς τὴν ἰατρικήν.

Ἡ μέθοδος αὐτὴ ἐφηρμόσθη εἰς 79 περιπτώσεις μὲ πολὺ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ἐπὶ πέντε προσώπων ποὺ ἔπασχαν ἀπὸ ὄγκους, ἡ διάγνωσις ὑπῆρξεν ἀκριβεστάτη. Ἐπὶ ἐννέα περιπτώσεων φυματιώσεως, εἰς τὰς ὀκτὼ ἡ ἀσθένεια ἐξηκριβώθη ἀμέσως ἐνῷ εἰς τὴν ὀγδόην τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἀμφίβολον, ἐπειδὴ ὁ ἀσθενὴς ἔπασχε καὶ ἀπὸ ἄλλην ἀσθένειαν. Ἐπὶ 31 ἀτόμων ποὺ ἔπασχαν ἀπὸ καρκῖνον, αἱ 30 διαγνώσεις ὑπῆρξαν ἀκριβεῖς. Ἄλλοι 34 ποὺ ἐξητάσθησαν εὑρέθησαν χαίροντες ἄκρας ὑγείας, ὅπως καὶ συνέβαινε εἰς τὴν πραγματικότητα.

Ἀξιοσημείωτον εἶνε τὸ γεγονός, ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἔκαμαν τὰ πειράματα, δὲν εἶχαν ἐξετάσει κλινικῶς τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπῆραν αἷμα. Κατὰ συνέπειαν δὲν ἐγνώριζαν ποῖος ἀπὸ αὐτοὺς εἶνε ἀσθενὴς καὶ ἀπὸ τί ἀσθένειαν πάσχει. Καὶ ἡ προφύλαξις αὐτὴ ἐλήφθη διὰ νὰ μὴν ἐπηρεασθοῦν καθόλου οἱ ἰατροὶ ἀπὸ αἴτια ξένα πρὸς τὴν νέαν μέθοδον τὴν ὁποίαν ἐφήρμοζαν.

Νέα σπουδαιότατα πειράματα γίνονται τὰς ἡμέρας αὐτὰς καὶ ἐλπίζεται ὅτι θὰ τελειώσουν πολὺ γρήγορα, ὥστε νὰ φανῇ ὅλη ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς νέας αὐτῆς μεθόδου.

Αἱ ἀσθένειαι λοιπὸν δὲν πρόκειται νὰ ἔχουν πλέον κανένα μυστικὸν διὰ τὸν ἄνθρωπον. Αὐτὸ εἶνε τὸ ὄνειρον ποὺ προσπαθεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠΟΠΑΝΤΟΥ

Διαλεγμένα ἀπὸ τὰ πιὸ καλύτερα παληὰ καὶ νέα.

Μιὰ νύχτα, εἶχε πιάσει φωτιὰ μιὰ μεγάλη ἀποθήκη τοῦ Λίβερπουλ καὶ ὁ γνωστὸς Ἰρλανδὸς δημοσιογράφος Μίλν, μαζὶ μὲ ἄλλους συναδέλφους του, ἔτρεξε στὸν τόπο τῆς καταστροφῆς γιὰ νὰ συλλέξῃ πληροφορίες γιὰ τὴν ἐφημερίδα του, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐκδοθῇ ἔπειτα ἀπὸ λίγες ὧρες.

Ἕνας Ἰρλανδὸς ὅμως πόλισμαν δὲν τοὺς ἐπέτρεψε νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν ἀπηγορευμένη ζώνη.

— Μὰ δὲν ἀντελήφθηκες, φίλε μου, εἶπε τότε τοῦ πόλισμαν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνυπόμονους ρέπορτερς ἐκνευρισμένος, ὅτι ἀντιπροσωπεύουμε τὸν τύπο;

— Τὸν τύπο; τὸν τύπο; ψέλλισε μὲ δυσπιστία ὁ πόλισμαν. Ἐγὼ σᾶς συμβουλεύω νὰ πᾶτε στὰ σπίτια σας νὰ κοιμηθῆτε καὶ αὔριο τὸ πρωῒ θὰ μάθετε τὰ καθέκαστα ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες.

◆◆

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς ἀρεσκόταν ν' αὐτοδιαφημίζεται καὶ νὰ λέῃ ὅτι ἀμοιβόταν πλουσιοπάροχα γιὰ τὶς ἐπιφυλλίδες καὶ τὰ ἄρθρα ποὺ δημοσίευε στὶς ἐφημερίδες.

— Καὶ πόση ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἀμοιβὴ ποὺ σᾶς ἔδωσαν; τὸν ρώτησε ἕνας ἄγνωστος κύριος, ὁ ὁποῖος παρευρισκόταν σὲ κάποια κοσμικὴ συγκέντρωσι ποὺ ἦταν κι' ὁ Δουμᾶς.

— Δέκα φράγκα γιὰ κάθε γραμμή! τοῦ ἀπάντησε ὁ Δουμᾶς μὲ αὐταρέσκεια.

— Πφ! ἔκανε ὁ ἄγνωστος. Τί ἐξευτελιστικὴ τιμή! Ἐγώ, κύριε, γιὰ κάθε γραμμὴ παίρνω 500.000 φράγκα!

— Γιὰ κάθε γραμμὴ μισὸ ἑκατομμύριο! ἔκανε κατάπληκτος ὁ Δουμᾶς, ἀφίνοντας νὰ διαγραφῇ στὰ χείλια του ἕνα εἰρωνικὸ μειδίαμα. Καὶ τί εἶσθε, παρακαλῶ;

— Ἐργολάβος σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἄγνωστος.

◆◆

Ὁ Μαρκήσιος ντὲ Λαβουὰ ἀποφάσισε νὰ θέσῃ τέρμα σὲ μιὰ ἄτακτη καὶ σπάταλη ζωή, παντρευόμενος μιὰ γυναῖκα μὲ μεγάλη περιουσία.

Ἡ νύφη ὅμως, ποὺ γνώριζε τὸ ζωηρὸ παρελθὸν τοῦ συζύγου της, τὴν ἡμέρα τῶν γάμων τους τοῦ ἐξεδήλωσε τὴν ἐλπίδα ὅτι στὸ ἑξῆς θὰ ἦταν συμμαζεμένος.

— Μάλιστα, κυρία, τῆς ἀπάντησε ὁ ντὲ Λαβουά, σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἡ ἀποψινή μου τρέλλα εἶνε καὶ ἡ τελευταία.

◆◆

Ἕνας Ἄραψ ἱεροκῆρυξ ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς πιστοὺς τοῦ Μωάμεθ.

— Ξεύρετε, ἀδελφοί μου, περὶ τίνος θὰ ὁμιλήσω σήμερον; ἐρωτᾷ.

— Ὄχι! ἀπήντησαν οἱ πιστοί.

— Ἀφοῦ δὲν τὸ ξεύρετε, δὲν θὰ λάβω τὸν κόπον νὰ σᾶς τὸ πῶ... Ἂν εἶσθε πράγματι πιστοί, ἔπρεπε νὰ τὸ ξέρετε!

Εἰς δευτέραν του ἐμφάνισιν, προβάλλων τὸ αὐτὸ ἐρώτημα ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν:

— Ξέρουμε! Ξέρουμε!

— Μὰ ἀφοῦ ξέρετε, εἶνε περιττὸν νὰ σᾶς μιλήσω! τοὺς εἶπε.

Καὶ κατῆλθεν ἀπὸ τὸν ἄμβωνα.

Εἰς τρίτην περίστασιν, ἐπανέλαβε τὰ ἴδια. Τότε μερικοὶ τοῦ ἀπάντησαν: «Ξέρουμε!», ἄλλοι δὲ «Δὲν ξέρουμε!»

Ὁ Ἄραψ ἐχάϊδεψε τὰ γένεια του καὶ ἀπεκρίθη:

— Πολὺ καλά! Ἐκεῖνοι λοιπὸν ποὺ ξέρουν, ἂς τὸ ποῦν σ' ἐκείνους ποὺ δὲν ξέρουν!

—Θέλω ἕνα κοστοῦμι τοῦ μπάνιου.

—Γιὰ λουτρὸ τὸ θέλετε ἢ γιὰ διαγωνισμὸν καλλονῆς;

ΤΟ ΛΑΧΕΙΟ

Ἕνα χαριτωμένο διήγημα τοῦ γνωστοῦ Γάλλου διηγηματογράφου Πὼλ Ἐρβιέ.

Μὲ μεγάλο κόπο ἀγόρασε ἕνα λαχεῖο. Ἑκατὸ φράγκα, βλέπεις, δὲν μποροῦν νὰ λείψουν εὔκολα ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸ μιᾶς φτωχῆς γυναίκας, ἐνῷ δίχως τὰ ἑκατομμύρια τοῦ μεγάλου λαχνοῦ πορεύεται.

— Καὶ τί νὰ τὰ κάνω γὼ τὰ ἑκατομμύρια, ἂν μοῦ πέσουνε, Παναγίτσα μου.

— Θὰ κάνῃς τὸ καλό, τῆς ἔλεγε ὁ γαμπρός της,

Εἶχε βέβαια παιδιὰ καὶ θὰ μποροῦσε νὰ τὰ βοηθήσῃ. Κι' ἔτσι ἀποφάσισε νὰ δώσῃ τὰ ἑκατὸ φράγκα.

Καὶ μήπως εἶνε μονάχα ὁ πρῶτος λαχνός, τὰ ἑκατομμύρια; Εἶνε κι' ἄλλοι μικρότεροι, ποὺ θὰ ξελάσπωναν, τὰ παιδιά της. Κι' ἔτσι, καθὼς ἦτανε καλὴ μάννα καὶ καλὴ γιαγιά, τ' ἀποφάσισε....

◆◆◆

Καὶ τώρα ἀπόμενε σαστισμένη, μπροστὰ στὸ λαχεῖο ἐκεῖνο καὶ στὴ δύναμι ποὺ ἀντιπροσώπευε: εἶχε κερδίσει τὸν πρῶτο λαχνό, ἑκατομμύρια! Ἦταν ἡ εὐτυχία γιὰ τοὺς ζωντανούς! Τρισάγια καὶ μνημόσυνα γιὰ τοὺς πεθαμένους! Τὸ πρόγραμμά της ἦταν ἁπλό, ὅπως ὅλη της ἡ ζωή, θὰ μποροῦσε ὅμως καὶ νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ;

Προσευχήθηκε στὴν Παναγία, μ' εὐλάβεια καὶ εἰλικρίνεια, ὅπως πάντα κι' ὕστερα πῆγε νὰ βρῇ τὸν παπᾶ:

—Πόσα πρέπει νὰ πληρώσω, δέσποτα, γιὰ νὰ μνημονεύωνται κάθε μέρα στὴ λειτουργία οἱ πεθαμένοι μου;

Καθὼς εἶδε τὸν γέρο-ἐφημέριο νὰ τὴν κυττάζῃ μὲ ἀπορία, πρόσθεσε:

— Κέρδισα, ξέρετε, τὸν μεγάλο λαχνό.

Ἀμέσως τὸ πρόσωπο τοῦ ἐφημέριου ἄλλαξε ἔκφρασι.

—Καλή μου Βικτωρία, τὸ μαθαίνω αὐτὸ μ' εὐχαρίστησι. Σοῦ ἄξιζε ὕστερα ἀπὸ τὰ τόσα σου βάσανα!

—Θὰ προτιμοῦσα νὰ κρατοῦσα τὰ παιδιὰ κοντά μου, δὲν θὰ θελήσουν ὅμως τώρα. Νὰ ποὺ τὸ χρῆμα δὲν κάνει τὴν εὐτυχία!

—Βοηθᾷ ὅμως πολὺ ὅταν ξέρῃ κανεὶς νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ. Ὑπάρχουν τόσοι φτωχοί, τόσοι δυστυχισμένοι!

—Ἐλπίζω νὰ μὲ φωτίσῃ ὁ Θεός!...

Ὤ! βέβαια, δὲν εἶχε σκοπὸ αὐτὴ νὰ ἀγοράσῃ αὐτοκίνητα καὶ πύργους. Εἶχε δῆ πολλοὺς πλούσιους, στὰ νειᾶτα της, ποὺ ἦταν ὑπηρέτρια, ἔβλεπε καὶ τώρα πολλοὺς ποὺ ξεκαλοκαιριάζανε στὸ χωριό. Ἤτανε πολλὲς κυρίες, εὐγενικὲς καὶ καλόκαρδες μὲ τὸν φτωχόκοσμο κι' αὐτὲς δὲν φορούσανε βαρειά, ἐπιδεκτικὰ διαμάντια. Αὐτὲς λοιπὸν ἤθελε νὰ μοιάσῃ. Μὰ πῶς ν' ἀλλάξῃ ζωὴ τώρα στὰ ἑξῆντα της;

◆◆◆

Ἔτσι τὰ μοίρασε ὅλα στὰ παιδιά της (ἐκτὸς βέβαια ἀπὸ τὸ μερίδιο τοῦ Θεοῦ) κι' ἔμεινε αὐτὴ στὸ σπιτάκι της μ' ἕνα μικρὸ εἰσοδηματάκι ὅσο γιὰ νὰ ζῇ δίχως νὰ δουλεύῃ.

Τὰ παιδιά της δὲν φάνηκαν ἀχάριστα, τῆς εἶπαν νὰ πάῃ μαζί τους στὸ Παρίσι καὶ ἀφοῦ δὲν θέλησε, πήγαιναν κεῖνα καὶ τὴν ἔβλεπαν, ὄχι πολὺ συχνὰ βέβαια... Δὲν εἶχαν, βλέπεις, καιρό: ὁ γαμπρός της ποὺ ἤτανε πρὶν ταχυδρόμος, ἔπαιρνε τώρα τὰ δικά του τὰ γράμματα στὸ μεγαλοπρεπέστατο γραφεῖο του σ' ἕνα ὡραῖο διαμέρισμα στὸ Πασσύ, κι' ἡ κόρη της, ποὺ ἤτανε πρὶν ράφτρα, δὲν ἔρραβε τώρα οὔτε τὰ δικά της τὰ φουστάνια. Δὲν ἔκαναν ὅμως καὶ τρέλλες: τὸ αὐτοκίνητο, οἱ ὑπηρέτες, οἱ τουαλέττες τους δὲν ἦσαν διόλου ὑπερβολικά. Τὰ παιδιὰ πήγαιναν στὰ καλύτερα σχολεῖα, ἔπαιρναν ὅμως καὶ ἰδιαίτερα μαθήματα κι' ἔτσι δὲν βρίσκανε κι' αὐτὰ καιρὸ νὰ ἰδοῦνε τὴ γιαγιά τους. Μονάχα ὅταν θέλανε περισσότερα χρήματα, τὴν θυμώντουσαν κι' αὐτήν.

Τὸ χειρότερο ὅμως ἤτανε ποὺ τώρα δὲν παίρνανε βραβεῖα στὸ σχολεῖο παρ' ὅλα τὰ ἰδιαίτερα μαθήματα. Τ' ἀπασχολοῦσαν πολὺ τὰ σπὸρ καὶ τὰ ντάνσιγκ. Ἤτανε βέβαια πολὺ εὐγενικὰ μαζί της, δὲν μποροῦσαν ὅμως νὰ τὴν λογαριάσουν περισσότερο ἀπὸ μιὰ γρηὰ παραμάνα ποὺ μένει στὴν ἐξοχή. Τὸ καταλάβαινε αὐτὸ ἡ γιαγιὰ καὶ πονοῦσε ἡ ψυχή της.

Ἡ κόρη της, ὁ γαμπρός της, ἤτανε τοὐλάχιστον πιὸ εὐτυχισμένοι; Ἴσως νὰ ἤτανε, δὲν φαινόντουσαν ὅμως διόλου χαρούμενοι. Ἐκεῖνος ἤτανε πάντα ἀπασχολημένος μὲ τὸ ἀνεβοκατέβασμα τῶν μετοχῶν στὸ χρηματιστήριο, καὶ κείνη ἀπορροφημένη ἀπὸ τὶς ἔγνοιες τοῦ σπιτιοῦ, ὑποδοχές, τσάγια, στενοχώριες μὲ τοὺς ὑπηρέτες. Κι' ἡ κακοκεφιὰ βασίλευε στὴν οἰκογένεια αὐτὴ ποὺ ἄλλοτε δὲν ἔλειπε τὸ τραγοῦδι καὶ τὸ γέλιο ἀπὸ τὰ χείλη της...

◆◆◆

Κι' ἔπειτα, μιὰ μέρα, ἦρθε ἡ καταστροφή! Σχετικὴ καταστροφὴ δηλαδή. Τοὺς ἀπόμεναν περισσότερα ἀπὸ ὅσα χρειαζόντουσαν γιὰ νὰ ζήσουν ἄλλη φορὰ εὐτυχισμένοι. Τώρα ὅμως εἶχαν καινούργιες ἀνάγκες καὶ ὄρεξι ἀκούραστη γιὰ τὴν πολυτέλεια. Τοῦ κάκου ἡ γιαγιὰ προσπάθησε νὰ τοὺς λογικέψῃ εἶχαν ἀκόμη ἀρκετὰ γιὰ νὰ ζήσουν ἄνετα, κι' αὐτὴ δὲν θὰ τοὺς ζητοῦσε πιὰ τίποτε, θὰ δούλευε πάλι, θὰ ξενόπλενε ὅπως πρίν.

—Μὰ τὴν ἀλήθεια, μητέρα, ἐσένα βέβαια δὲν σοῦ στοιχίζει τίποτε! φώναξε ἀγριεμένος ὁ γαμπρός της. Δὲν ἀνέβηκες διόλου κι' ἔτσι οὔτε τὸ καταλαβαίνεις τὸ πέσιμο...

Τρὶς χειρότερα τὰ μικρά! Ὁ ὑποψήφιος μηχανικὸς —χρόνια ὑποψήφιος— δήλωσε μὲ τραγικὸ τόνο:

—Προτιμῶ νὰ πνιγῶ στὸ ποτάμι παρὰ νὰ ξαναγίνω φτωχός!

Κι' ἡ καλὴ γρηούλα τρόμαξε τόσο ὅταν τ' ἄκουσε αὐτό... ὥστε ξύπνησε μούσκεμμα ἀπ' τὸν ἱδρῶτα τῆς ἀγωνίας.

◆◆◆

Βρισκότανε πάντα στὸ φτωχικὸ σπιτάκι της, μὲ τὸ μπαλωμένο της φουστάνι, κι' ἄκουε δίπλα, τὸν ἔγγονό της ποὺ μελετοῦσε φωναχτά, ἀκούραστος.

Δὲν εἶχε κερδίσει τὸν πρῶτο λαχνό, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ποὺ δὲν ἀγόρασε λαχεῖο..., εἶχε ἑκατὸ φράγκα περισσότερα... καὶ μερικὰ ἑκατομμύρια λιγώτερα

Τὸ ὄνομα τοῦ εὐτυχισμένου ποὺ κέρδισε χτὲς τὸν πρῶτο λαχνό, μὲ χτυπητὰ γράμματα τυπωμένο στὴν ἐφημερίδα, τῆς ἔφερε τὸν τρομακτικὸ ἐκεῖνον ἐφιάλτη...

Καὶ μὲ χαρούμενη καρδιά, ἡ γρηούλα ψιθύρισε:

—Δοξασμένο τ' ὄνομά σου, Παναγίτσα μου!

ΠΩΛ ΕΡΒΙΕ

ΕΒΡΑΪΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Οἱ καλύτερες ἀπ' ὅσες ἔχετε διαβάσει.

Ἡ Ραχὴλ, προσπαθῶντας νὰ πείσῃ τὸ φίλο της Ἰωσήφ, ποὺ διστάζει ν' ἀποφασίσῃ νὰ τὴν πανδρευθῇ λόγῳ ποὺ τὰ οἰκονομικά του δὲν εἶνε σὲ πολὺ εὐχάριστη κατάστασι, τοῦ λέγει:

— Ἔτσι φτωχὸς ἦταν κι' ὁ πατέρας μου ὅταν ἐπῆρε τὴ μαμά, ἀγάπη μου, αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ κάνῃ ὕστερα κολοσσιαία περιουσία. Θέλεις νὰ σοῦ πῶ πῶς ἐπλούτισε ὁ μπαμπᾶς, ἀγαπούλα μου;

Καὶ ὁ Ἰωσὴφ μὲ κάποια λάμψι ἐλπίδας στὰ μάτια:

— Θὰ προτιμοῦσα νὰ μοῦ πῇς ἂν ἐξακολουθῇ νὰ διατηρῇ αὐτὴ τὴν περιουσία ἀκόμη!

◆◆

Ὁ Ρουβὴμ πηγαίνει στὸ σπίτι του πεινασμένος καὶ στρογγυλοκάθεται στὸ τραπέζι, περιμένοντας νὰ σερβίρῃ ἡ γυναῖκα του τὸν ἀστακὸ ποὺ τῆς εἶχε στείλει.

Ὡστόσο ἡ Σάρρα τοῦ σερβίρει ἕνα ξερὸ κομμάτι τυρὶ ποὖχε μείνει ἀπὸ τὴν προηγούμενη, ἐνῷ ἐκείνη ἀρκεῖται σὲ ξερὸ ψωμί.

— Μὰ τί, δὲν ἐμαγείρεψες σήμερα τὸν ἀστακό; ρωτᾷ ὁ Ρουβὴμ νευριασμένος.

— Τὸν ἐμαγείρεψα, ἀλλά...

— Τὸν ἔκαψες μήπως;

— Ὄχι!

— Τὸν ἔφαγε ἡ γάτα;

— Οὔτε...

— Μὰ τότε;

— Καθὼς εἶχα κατέβει στὸ ὑπόγειο νὰ πιάσω λάδι, ἔπεσε μέσα ἕνας ποντικός...

— Ἂς τὸν ἔβγαζες καὶ νὰ μὴ μοῦ πῇς λέξι.

— Ναί, μὰ ἔλα ποὺ ὁ Βενιαμὶν, ποὺ τὸν εἶχα βάλει νὰ προσέχῃ τὸ φαγητό, ἔρριξε στὸν τέτζερη καὶ τὴ γάτα γιὰ νὰ πιάσῃ τὸν ποντικό;

Ὁ Ρουβὴμ συστρέφεται σκεπτικὸς γιὰ λίγες στιγμὲς στὸ κάθισμά του κι' ὕστερα ψιθυρίζει στενοχωρημένος:

— Εὐλογημένη, δὲν μποροῦσες νὰ τὴ βγάλῃς κι' αὐτὴ καὶ νὰ σερβίρῃς νὰ φᾶμε;... Μὲ τὴν ἀκρίβεια ποὖχουν οἱ ἀστακοὶ εἶνε νὰ τοὺς πετᾷ κανεὶς τζάμπα!

◆◆

Κάποτε ποὺ ὁ περίφημος τραπεζίτης Ρότσχιλδ εἶχε πάει στὸ Λονδῖνο, ἐξέφρασε σ' ἕνα φίλο του νευρολόγο τὴν ἐπιθυμία νὰ γευματίσῃ μ' ἕναν τρελλό.

— Εὔκολο πρᾶγμα, τοῦ εἶπε ὁ νευρολόγος. Ἐλᾶτε αὔριο νὰ φᾶμε μαζί.

Πράγματι τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἄγγλος ψυχίατρος ἐτοποθέτησε τὸν Ρότσχιλδ μεταξὺ δύο κυρίων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ ἕνας ἔτρωγε εὐπρεπέστατα χωρὶς νὰ μιλᾷ, ἐνῷ ὁ ἄλλος, ποὺ ἦταν ντυμένος κι' ἀτημέλητα, δὲν ἔπαυε νὰ μιλᾷ λέγοντας τοῦ κόσμου τὶς παραδοξολογίες καὶ νὰ χειρονομῇ νευρικώτατα.

Ὅταν ἔφθασαν στὰ φροῦτα, ὁ τραπεζίτης ἔσκυψε στ' αὐτὶ τοῦ νευρολόγου καὶ τοῦ εἶπε δείχνοντας τὸν ὁμιλητικὸ συνδαιτημόνα:

— Σᾶς εὐχαριστῶ θερμά, ὁ τρελλός σας μὲ διασκέδασε πολύ.

— Ἀλλὰ αὐτὸς δὲν εἶνε ὁ τρελλός. Εἶνε ὁ Μπέρναρ Σῶ. Ὁ ἄλλος, ποὺ δὲν εἶπε ὡς τώρα τίποτε, εἶνε ὁ τρελλός.

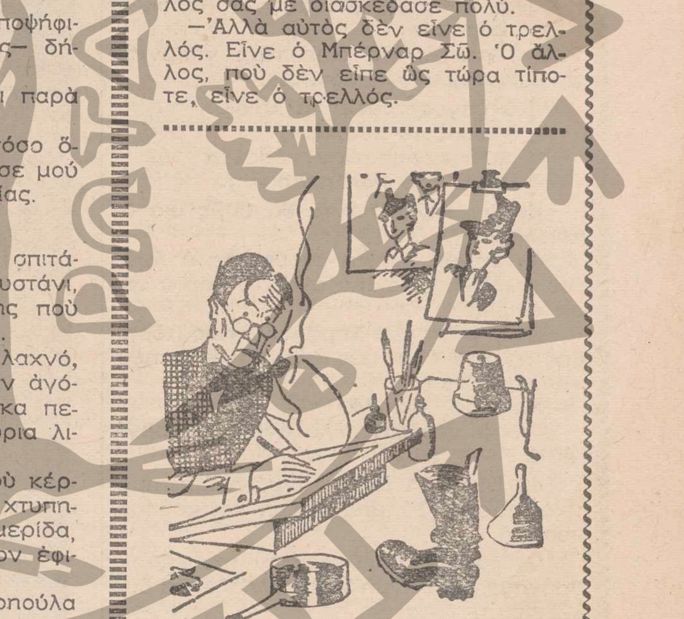

Ὁ σχεδιαστὴς τῆς μόδας προσπαθεῖ νὰ ἐμπνευσθῇ γιὰ κανένα νέο μοντέλλο γυναικείου καπέλλου.

Ὁ ἐραστὴς ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΚΙΜΠΕΡΛΕΥ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ κ. Γ. ΑΣΠΡΕΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ὁ Φίλιππος Βαλέντης—ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ—καὶ ἡ Ἀγγλὶς λαίδη Ἔλινορ Κιμπερλέϋ διαβατικὴ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἀγαπιῶνται καὶ ὁρκίζονται νὰ μὴ χωρίσουν ποτέ. Ἡ λαίδη γνωστοποιεῖ στοὺς γονεῖς της τὴν ἀπόφασί της νὰ μείνῃ κοντὰ στὸν ἀγαπημένο της στὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ αὐτοὶ ἀρνοῦνται νὰ δώσουν τὴν συγκατάθεσί τους, γιατὶ ἡ ὤμορφη λαίδη εἶνε ἀρραβωνισμένη μὲ τὸν ἀξιωματικὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ Κάουντ Κόρνουαλ. Αὐτὸς ὁ τελευταῖος μάλιστα ἔρχεται στὴν Ἀθήνα μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ βρῇ ἀφορμὴ νὰ μονομαχήσῃ μὲ τὸν Φίλιππο καὶ νὰ τὸν σκοτώσῃ. Τὴν ἄφιξι ὅμως τοῦ Κάουντ καθὼς καὶ τὶς προθέσεις του πληροφορεῖται ὁ Ζάρμπας—ἕνας ἀξιωματικὸς φίλος τοῦ Φιλίππου ποὺ ἔχει βοηθήσει πολὺ τοὺς δυὸ ἐρωτευμένους—καὶ ἀποφασίζει νὰ βρῇ ἀφορμὴ καὶ νὰ χτυπηθῇ αὐτὸς μὲ τὸν Κάουντ γιὰ νὰ σώσῃ τὸ φίλο του. Τὴν ἀπόφασί του αὐτὴ γνωστοποιεῖ στὴν ὡραία λαίδη, ποὺ ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ τὴ θυσία του καὶ πηγαίνει μόνη της νὰ συναντήσῃ τὸν Κάουντ. Ἡ Ἔλινορ προειδοποιεῖ τὸν Κάουντ ὅτι δὲν θὰ διστάσῃ νὰ ἀναφερθῇ στὴν Βρετανικὴ πρεσβεία ἂν ἐφαρμόσῃ τὶς δολοφονικές του προθέσεις. Ὁ Κάουντ ὅμως δὲν διστάζει καὶ πηγαίνει στὴ στρατιωτικὴ λέσχη γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Βαλέντη, ποὺ κατὰ σύμπτωσι ἐκείνη τὴν ὥρα κατέβαινε ἀπὸ τὴ λέσχη. Ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικὸς χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ τὸν σταματᾷ καὶ τοῦ ζητάει πληροφορίες γιὰ τὸ ἄτομό του. Ὁ Φίλιππος σπεύδει νὰ αὐτοσυστηθῇ. Ὁ Κάουντ τὸν προκαλεῖ. Ἀλλ' ὁ Φίλιππος, μὴ ξέροντας ποιὸς εἶνε, τὸν παίρνει γιὰ τρελλὸ καὶ φεύγει. Στὸ δρόμο συναντᾷ τὸν Ζάρμπα καὶ τοῦ λέγει τὰ συμβάντα. Τότε ὁ καλὸς φίλος ἀφήνει τὸν Φίλιππο, τρέχει στὴ λέσχη, βρίσκει τὸν Κάουντ καὶ τὸν προκαλεῖ αὐτὸς βρίζοντάς τον.

27ΟΝ

Ὅταν ἀνέβηκε ἀπάνω ἑτοιμαζόντουσαν νὰ καθήσουν στὸ τραπέζι.

Ὁ Σεραφεὶμ ἀνέβηκε γοργὸς καὶ γελαστὸς τὶς σκάλες.

— Ποῦ γύριζες, μπιρμπάντη; ἦσαν τὰ πρῶτα λόγια τῆς θείας του ποὺ τὸν περίμενε στὸ κεφαλόσκαλο νὰ τὸν ὑποδεχθῇ, ποῦ γύριζες, παρὰ λίγο νὰ σοῦ κρεμάσουμε τὸ κουτάλι.

—Δουλειές, θεία μου, δουλειές, καὶ αὔριο ἀπὸ τὸ πρωῒ θὰ παραλαμβάνω πυρομαχικά, τῆς ἀπήντησε ὁ Ζάρμπας, φιλῶντας τὸ χέρι της.

—Καλὰ καὶ σένα διαλέξανε νὰ φορτώσουνε ὅλη τὴ δουλειά, χάθηκαν τόσοι συνάδελφοί σου;

—Μὴ ξεχνᾷς πὼς σ' αὐτὲς τὶς δουλειὲς διαλέγουνε τὰ ξεφτέρια, τῆς εἶπε γελῶντας γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ ψεμματάκι ποὺ τῆς σέρβιρε.

Ὑπελόγιζε στὴ μονομαχία καὶ στὴν ἀπασχόλησι ποὺ θὰ τὸν εὕρισκε, καὶ ἔτσι δικαιολογοῦσε ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἐξαφάνισί του γιὰ τὸ αὐριανὸ πρωΐ.

Καὶ τῆς πρόσθεσε γελῶντας:

—Ἔχω κάτι φτώχειες, θεία μου, κάτι φτώχειες.

—Ἀ! σπάταλε, σπάταλε... τοῦ εἶπε ἡ εὐγενικὴ θεία του ποὺ τὸν λάτρευε, μὲ ὕφος καὶ ἔκφρασι γεμάτη τρυφερότητα.

—Θεία μου, μὴ ξεχνᾷς τὴν παροιμία.

—Τί παροιμία;

Ὁ Ζάρμπας τῆς εἶπε τότε γελῶντας τὴ ρουμελιώτικη παροιμία:

«Ὁ ὕπνος τρέφει τὸ παιδὶ
ὁ ἥλιος τὸ μοσχάρι
καλὸ κρασὶ στὸν γέροντα
λεφτὰ στὸ παλληκάρι».

—Καλὰ - καλά, πάντα θὰ βρῇς μιὰ δικαιολογία.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Φιλίππου ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τοῦ σαλονιοῦ.

—Μοῦ φαίνεται, Σεραφείμ, πὼς τὄρριξες ἀρκετὰ ἔξω, μᾶς ἔκανες νὰ ἀνησυχήσουμε ὅλοι.

—Ὄχι δά, ὄχι δά.

Οἱ δυὸ νέοι ἀνταλλάξανε μιὰ γοργὴ ματιά.

Τοῦ Βαλέντη ἦτανε γεμάτη ἐρωτηματικὰ καὶ τοῦ Ζάρμπα ἤρεμη καὶ καθησυχαστική.

Ὥς που νὰ μποῦνε στὴν τραπεζαρία βρήκανε μιὰ στιγμὴ ν' ἀνταλλάξουνε δυὸ λέξεις.

— Μισότρελλος, τοῦ ψιθύρισε ὁ Σεραφείμ, μοῦ φαίνεται πὼς πάσχει ἀπὸ μανία καταδιώξεως.

—Εἶνε πράγματι ἀξιωματικὸς τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ; ρώτησε γοργὰ ὁ Βαλέντης.

—Ναί.

—Τότε τὸ πρᾶγμα δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἔτσι.

—Μὴν ἀνησυχῇς διόλου, πρὸ παντὸς οὔτε λέξι στὴν Ἔλινορ.

—Καλά, ἅμα φᾶμε θὰ καπνίσουμε ἕνα τσιγάρο στὸ μπαλκόνι.

—Ναί, ἀλλὰ...

—Δὲν ἔχει ἀλλά.

—Ἔχω ραντεβοὺ στὶς ἕνδεκα μὲ μιὰ φιλενάδα μου.

—Σεραφείμ, εἶσαι τέρας.

—Μὴν ἀνησυχῇς.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη διεκόπη ἡ συνομιλία τους.

Εἶχε φανῆ στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας τῆς τραπεζαρίας ἡ Ἔλινορ.

Ὁ Ζάρμπας ἔσπευσε νὰ τὴ χαιρετήσῃ. Μαζὶ μὲ μιὰ εὐγενῆ ὑπόκλισι τῆς φίλησε τὸ χέρι της. Ὅταν μπήκανε στὴν τραπεζαρία ὁ Ζάρμπας διέκρινε στὴν ἔκφρασι τῶν ματιῶν τῆς Ἔλινορ ἀνησυχία. Αὐτὸ τὸν φόβισε μήπως ἡ Ἔλινορ ὑπωπτεύθηκε τίποτα.

Τὴν κύτταξε μὲ ματιὰ καθησυχαστική, ἀλλὰ δὲν βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ τῆς ψιθυρίσῃ λέξι.

Ἕως τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἦτανε βέβαιος πὼς ὁ Φίλιππος οὔτε ἤξερε οὔτε ὑπωπτεύετο τίποτα.

Ἂν ὑπωπτευότανε, ἀλλοίμονο, θὰ μπερδευότανε τρομερὰ ἡ ἀρκετὰ πολύπλοκος ἐκείνη ὑπόθεσις.

Ὁ Ζάρμπας ἤλπιζε στὸ σχέδιο ποὺ εἶχε συλλάβει.

Εἶχε, καθὼς ἐσημειώσαμε προηγουμένως, ραντεβοὺ μὲ τοὺς μάρτυράς του στὶς ἕνδεκα στοῦ Γουλιέλμου, μὲ τὸ ψεματάκι δὲ ποὺ εἶπε πρὸ ὀλίγων στιγμῶν στὸ Φίλιππο, θὰ κατώρθωνε νὰ τὸν ἀποπλανήσῃ καλὰ δίχως νὰ τοῦ ἀφήσῃ τὴν παραμικρὴ ὑποψία.

Ἡ μονομαχία κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ὡρίζετο τὴν ἄλλη μέρα πρὸ τοῦ μεσημεριοῦ. Ὁ Ζάρμπας θὰ ἐκάλυπτε τὴν ἀπουσίαν του μὲ τὴ δικαιολογία πὼς ἴσως τὴ νύχτα δὲ θἀρχότανε, γιατὶ μποροῦσε νὰ μείνῃ στὸ σπίτι τῆς ἐρωμένης του.

Θὰ κοιμώτανε στὸ ξενοδοχεῖο καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ θὰ πήγαινε στὴ Λέσχη ὅπου δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ συναντήσῃ τὸν Βαλέντη ποὺ θὰ κατηυθύνετο ἔφιππος ἀπὸ τὶς ἐφτὰ στὸ πυροβολικὸ γιὰ τὰ γυμνάσια.

Στὴ Λέσχη θἄβρισκε τὸν καλὸν ταγματάρχη τοῦ ἱππικοῦ καὶ θὰ ξαναγύμναζε τὸ μάτι του καὶ τὸ χέρι του.

Ἔπειτα θἄγραφε δυὸ λόγια τοῦ διοικητοῦ του, πὼς λόγοι ὑψίστης ἀνάγκης, λόγοι τιμῆς, τὸν ἀναγκάζουν νὰ ἀπουσιάσῃ τὸ πρωῒ ἐκεῖνο ἀπ' τὴν πυροβολαρχία.

Ἔτσι ὑπελόγιζε νὰ κανονίσῃ τὰ πράγματα καὶ νὰ βρεθῇ στὸν τόπο ποὺ θὰ ὥριζαν τὴ μονομαχία μὲ τοὺς μάρτυράς του χωρὶς νὰ ὑποπτευθῇ τίποτε οὔτε ὁ Φίλιππος οὔτε ἡ Ἔλινορ.

»Ἂν τοῦ καταφέρω καμμιὰ καλὴ σπαθιά, πάει στὸ διάβολο, τελειώνει ἡ ὑπόθεσις, ἂν μοῦ τὴν καταφέρῃ ἐκεῖνος, τότε βλαστήματα, σκεπτότανε μὲ ψυχραιμία καὶ ἀποφασιστικότητα ἀδιάσειστη.

Στὸ τραπέζι ὁ περισσότερον εὔθυμος ἀπὸ ὅλους ἦτανε ὁ Ζάρμπας.

Ἔπιανε ὅμως κάπου-κάπου τὴ ματιὰ τῆς Ἔλινορ γεμάτη ἀνησυχία καὶ στὴ ματιὰ τοῦ Φιλίππου τοῦ φαινότανε πὼς διέκρινε κάποια φιλυποψία.

Μόνον ἡ θειά του, ἡ εὐγενικὴ καὶ καλοκάγαθη ναυαρχίνα ποὺ τὸν ἀγαποῦσε, τὸν πονοῦσε καὶ τὸν καμάρωνε σὰν παιδί της, δὲν ὑποπτευότανε ἀπολύτως τίποτα.

Ἡ ναυαρχίνα εἶχε συγκινηθῆ ἀπὸ τὶς φτώχειες τοῦ πολύτιμου ἀνεψιοῦ της, καὶ προτοῦ καθήσῃ στὸ τραπέζι πῆγε στὸ δωμάτιό της, πῆρε δυὸ ἑκατοστάρικα καὶ τὰ εἶχε στὴν τσέπη τῆς φούστας της γιὰ νὰ τὰ δώσῃ στὸν Σεραφεὶμ τὴ στιγμὴ ποὺ θἄφευγε.

Ἡ ναυαρχίνα πίστεψε πὼς ἡ ἀνησυχία ποὺ δὲν κατώρθωνε νὰ κρύψῃ ἡ Ἔλινορ προήρχετο ἀπὸ μιὰ πληροφορία ποὺ τῆς εἶχε δώσει ἡ ἴδια, ὅτι δηλαδὴ τὴν ἄλλη μέρα ἤρχετο ταχυδρομεῖο ἀπὸ τὴν Ἀγγλία καὶ ὁ πρωθιερεὺς περίμενε νὰ λάβῃ τὰ πιστοποιητικὰ καὶ τὰ χαρτιὰ ποὺ εἶχε ζητήσει γιὰ νὰ εὐλογήσῃ τοὺς γάμους.

Στὴν ἰδία αἰτία ἀπέδιδε καὶ τὴν ἀφηρημάδα ποὺ ἔδειχνε κάπου-κάπου ὁ Βαλέντης.

Στὸ τραπέζι συνέβη κάτι, ὄχι ἀπροσδόκητον καὶ ἀσήμαντον.

Κάποια στιγμὴ ὁ Σεραφεὶμ ἀπὸ ἀπροσεξία ἀνέτρεψε τὸ ποτῆρι του γεμᾶτο ἐκλεκτὸ ρὸζ κρασί, τὸ «κλὸσ—Μαρατὼν», ἀπὸ τὰ καλύτερα ἑλληνικὰ κρασιὰ ποὺ εἶχαν γίνει στὴν Ἑλλάδα.

—Γοῦρι, γοῦρι... φώναξε ἡ ναυαρχίνα.

Καὶ γιὰ γοῦρι τὦχε καὶ ὁ Φίλιππος.

—Καλὸ γοῦρι, εἶπε ὁ Σεραφείμ, ἀλλὰ σοῦβαψε, θεία μου, τὸ τραπεζομάνδηλο.

Ἡ καμαριέρα ἔσπευσε νὰ σκεπάσῃ μὲ μιὰ πετσέτα τὸ κρασί, ἐνῷ ὁ Σεραφεὶμ γελοῦσε μὲ τὴν καρδιά του.

Μόνον ἡ Ἔλινορ ἔκανε κάποιο βεβιασμένο γέλιο.

Στὴν ἔκφρασί της χύθηκε φανερὴ ἀνησυχία.

Ἔρριξε μιὰ ἐκφραστικὴ ματιὰ στὸν Σεραφείμ, ποὺ ἐκεῖνος ἔκανε πάλι πὼς δὲν τὴν ἔνοιωσε.

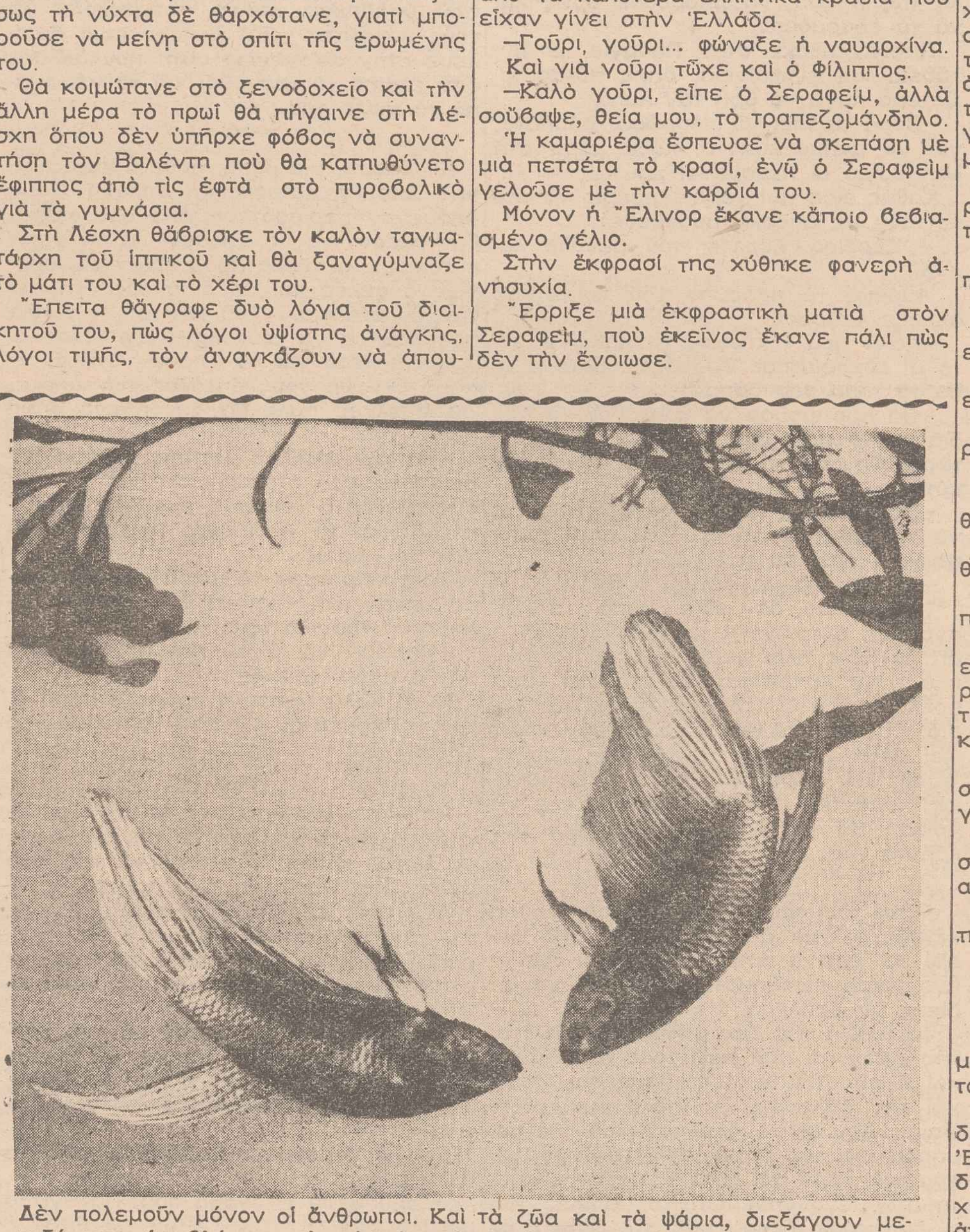

Δὲν πολεμοῦν μόνον οἱ ἄνθρωποι. Καὶ τὰ ζῶα καὶ τὰ ψάρια, διεξάγουν μεταξύ των, ὡς βλέπετε εἰς τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα, πολέμους. Ὁ ἰσχυρότερος νικᾷ πάντοτε.

Ὅταν σηκωθήκανε ἀπὸ τὸ τραπέζι ὁ Ζάρμπας ηὗρε κάποια στιγμὴ νὰ ψιθυρίσῃ στὴ θεία του λίγα λόγια.

—Προσπάθησε νὰ βρῇς τρόπο νὰ ἀπασχολήσῃς τὸ Φίλιππο, εἶνε ἀνάγκη νὰ πῶ δυὸ λόγια ἰδιαιτέρως στὴν Ἔλινορ.

Δὲν τῆς ἔδωσε καμμιὰ ἐξήγησι καὶ ἀπεμακρύνθη λίγα βήματα πρὸς τὴν ἀνοιχτὴ μπαλκονόπορτα ἀνάβοντας ἕνα τσιγάρο.

Ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν Ἔλινορ σὰν νὰ τῆς ἔλεγε: «πρέπει νὰ σᾶς πῶ ἰδιαιτέρως».

Ὁ Φίλιππος ἄναψε κι' αὐτὸς τὸ τσιγάρο του, ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ποὺ θἄβγαινε στὸ μπαλκόνι ἡ ναυαρχίνα τὸν κράτησε.

—Κύριε Βαλέντη, τοῦ εἶπε, μπορῶ νὰ σᾶς ρωτήσω κάτι;

Ἡ Ἔλινορ βρῆκε τὴν εὐκαιρία καὶ βγῆκε μὲ τὸν Ζάρμπα στὸ μπαλκόνι.

—Πέστε μου τί συμβαίνει, κύριε, τοῦ εἶπε ἀμέσως, σᾶς ἐξορκίζω στὴν ἱερότητα τῆς φιλίας ποὺ τόσο βαθειὰ αἰσθάνεσθε, πέστε μου τὴν ἀλήθεια.

—Τίποτε τὸ ἔκτακτο, τίποτε τὸ σοβαρὸ μὶς Ἔλινορ.

—Καὶ ὅμως αὐτὸ ποὺ συνέβη εἶνε ἀλάνθαστο.

—Τί συνέβη;

—Χύσατε τὸ ποτῆρι μὲ τὸ ρὸζ κρασί.

—Τὦχετε γιὰ κακὸν οἰωνό;

—Στὴν Οὐαλλία πιστεύουν πὼς εἶνε ἀλάνθαστος οἰωνός.

—Τί οἰωνός;

—Θὰ χύσετε αἷμα.

—Ἂν μὲ ἀναγκάσουν νὰ χύσω αἷμα, νὰ εἶσθε βεβαία πὼς δὲν θὰ διστάσω.

—Δὲν θέλω νὰ χτυπηθῆτε μὲ αὐτὸν τὸν ἄθλιον.

—Μήπως τὸ θέλω ἐγώ, ἀλλ' ἂν εἶνε μοιραῖον, πῶς θέλετε νὰ τὸ ἀποφύγω;

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη φάνηκε ὁ Βαλέντης στὸ ἄνοιγμα τῆς μπαλκονόπορτας.

Ἡ ναυαρχίνα δὲν κατώρθωσε νὰ τὸν ἀπασχολήσῃ περισσότερο.

—Προσοχή, ψιθύρισε ὁ Σεραφείμ, οὔτε λέξι.

Οὔτε ὁ Φίλιππος οὔτε ἡ ναυαρχίνα εἴχανε ἀποδώσει καμμιὰ ἐξαιρετικὴ σημασία στὸ ἀναποδογύρισμα τοῦ ποτηριοῦ μὲ τὸ κρασί, ἐνῷ ἡ Ἔλινορ μὲ τὴν ψυχικὴ ἀνησυχία ποὺ ἐπίεζε τὰ στήθη της καὶ τὴν πρόληψι τῶν Οὐαλλῶν κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες γιὰ νὰ φανῇ ἀμέριμνος.

Ἦτανε περασμένες δέκα, καὶ ὁ Σεραφεὶμ ἔπρεπε νὰ βρεθῇ στὸ ραντεβοῦ του μὲ τοὺς μάρτυρας.

—Θὰ μὲ συγχωρήσετε, τοὺς εἶπε, πρέπει νὰ φύγω.

Στὸν Φίλιππο ψιθύρισε κρυφά.

—Δὲν θέλω νὰ τὴν κάνω νὰ περιμένῃ, εἶνε αἰθέριο πλάσμα!...

Ὁ Βαλέντης δὲν φάνηκε νὰ ὑποπτεύεται τίποτα.

—Ἂν δὲν ἔρθῃς ἀπόψε, τοῦ εἶπε, αὔριο πρωῒ-πρωῒ στὴν πυροβολαρχία.

—Βεβαίως.

Στὸ διάδρομο τὸν ἀποχαιρετοῦσε ἡ θεία του.

—Πάρε παληόπαιδο, τοῦ εἶπε, καὶ σὲ θέλω αὔριο βράδυ νὰ εἶσαι ἀπένταρος.

Τοὔβαλε στὸ χέρι δύο ἑκατοστάρικα, ποσὸν σημαντικὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Ὁ Σεραφεὶμ παρὰ τὴν πεποίθησι ποὺ εἶχε στὸ χέρι του καὶ στὸ σπαθί του, χαιρετῶντας τὴ θεία του, ποὺ ἦτανε γι' αὐτὸν σὰν μητέρα του, κατελήφθη ἀπὸ κάποια ἀκούσια καὶ βαθειὰ συγκίνησι.

Τὴν ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιά του, τὴν ἔσφιξε καὶ τὴν φίλησε καὶ στὰ δυὸ μάγουλα.

—Μπᾶ, μπᾶ... φώναξε ἐκείνη ξαφνιασμένη καὶ συγκινημένη, μπᾶ, πῶς ἦταν αὐτό, παληόπαιδο.

Οἱ ἀγκαλιὲς καὶ τὰ φιλιὰ τοῦ ἀνεψιοῦ της ἦτανε σπανιώτατα.

Ὁ Σεραφεὶμ συνῆλθε ἀμέσως.

—Καληνύχτα, τῆς εἶπε, καληνύχτα...

Καὶ κατέβηκε γοργὸς τὴ σκάλα

Τράβηξε κατ' εὐθεῖαν στοῦ Γουλιέλμου μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θἄβρισκε ἐκεῖ τοὺς δύο συναδέλφους μάρτυράς του.

Στὴ σάλα τοῦ μονήρους ζυθοπωλείου δὲν ἦσαν παρὰ πολὺ ὀλίγοι θαμῶνες. Ἐκάθησε σὲ μιὰ γωνιὰ πρὸς τὸ βάθος, διέταξε μιὰ μπύρα, καὶ γιὰ νὰ ἔχῃ πρόχειρο τὸ μέσον νὰ κρυφτῇ ἀπὸ κανένα ἀνεπιθύμητο πρόσωπο, ποὺ θἄμπαινε στὴ

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 30ὴν σελίδα)

ΘΗΡΙΑ - ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Ἱστορίες θηρίων—φαντασμάτων, ποὺ ἔσπειραν τὸν τρόμο, σὲ περιφέρειες ὅπου ποτὲ δὲν εἶχαν ἐμφανισθῆ ἄγρια ζῶα καὶ ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐξηφανίσθησαν κατόπιν γιὰ νὰ συνεχίσουν τὴν δρᾶσιν των ἢ νὰ σκοτωθοῦν ἀπὸ ἔμπειρους κυνηγούς.— Ἡ «ἄσπρη ἀλεποῦ» ποὺ ξέπεσε ἀπὸ τὸν Βορρᾶ στὴν Τρίπολι.— Καὶ μιὰ ἀρκούδα ποὺ ἔφθασε ἕως τὴν Δράμα.

ΟΛΟΙ οἱ ἀναγνῶσται μας θὰ θυμοῦνται τὸ περίφημο τέρας τοῦ Λωχνὲς, τὸ ὁποῖον εἶχε ἀπασχολήσει ἐπὶ μῆνες τὴν εἰδησεογραφία τοῦ διεθνοῦς τύπου καὶ εἶχε γεμίσει μὲ ἀφθονώτατη ὕλη τὶς στῆλες τοῦ καθημερινοῦ καὶ τοῦ περιοδικοῦ τύπου ὅλου τοῦ κόσμου. Τί ἔγινε τὸ τέρας τοῦ Λωχνές; Κανεὶς δὲν τὸ γνωρίζει, γιατὶ καὶ κανεὶς δὲν ἐγνώριζε καὶ ὅταν ἀκόμη χαλοῦσε ὁ κόσμος γύρω ἀπὸ τὴν ἐμφάνισί του, ποιὸ ἦταν καὶ εἰς ποῖον μέρος τῆς λίμνης ἐνεφανίζετο.

Πάντως, στὴν ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ, φέτος, οἱ ἀγγλικὲς ἐφημερίδες ἀνήγγειλαν ὅτι εἶχε συσταθῆ μία Ἑταιρία, ἡ ὁποία οἰκοδόμησε σπιτάκια, παρατηρητήρια, καὶ ξενοδοχεῖον στὶς ὄχθες τῆς λίμνης. Οἱ μέτοχοί της δὲ, κατὰ τὶς ἐμπιστευτικὲς ἀνακοινώσεις των, ἦσαν βέβαιοι ὅτι θὰ ἐπετύγχαναν μεγάλα κέρδη ἀπὸ τὰ ἀκριβὰ ἐνοίκια ποὺ θὰ πλήρωναν ὅλοι οἱ περίεργοι ποὺ θὰ ἤθελαν νὰ ἰδοῦν τὸ τέρας νὰ περιφέρεται καὶ νὰ παίζῃ μέσ' στὰ νερὰ τῆς λίμνης.

◇◇◇

Ἐν τούτοις, τὸ τέρας τοῦ Λωχνές, δὲν εἶνε μιὰ μεμονωμένη ἐκδήλωσις, ἕνα ξεκρέμαστο γεγονὸς εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν αἰώνων. Τέτοια τέρατα — ὄχι βέβαια σὰν τοῦ Λωχνὲς — ἀλλὰ μεγάλα ζῶα, διαφόρου εἴδους καὶ σχήματος, ποὺ σκορπίζουν τὸν τρόμο — εἴτε λόγῳ τῶν διαστάσεών των καὶ τῆς περιέργου των ἐμφανίσεως, εἴτε διότι προξενοῦν φοβερὲς καταστροφές ὅπου περνοῦν, ἔχουν ἐμφανισθῆ καὶ ἐμφανίζονται κατ' ἐπανάληψιν σὲ ὅλες τὶς Χῶρες τοῦ κόσμου, μας.

Ἐὰν ξεφυλίσσετε τὶς ἐφημερίδες τῶν τελευταίων ἑκατὸ ἐτῶν, τόσο τῆς πρωτευούσης ὅσο καὶ τὶς τῶν ἐπαρχιῶν, θὰ ἰδῆτε κατ' ἐπανάληψιν νὰ ἀναγράφεται ἡ εἴδησις ὅτι : — ἄγνωστον θηρίον τεραστίων διαστάσεων, ἐνεφανίσθη κλπ.

Μήπως πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἀκόμη δὲν μᾶς ἦρθε ἡ εἴδησις ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα ὅτι ὠργανώθη κάπου ἐκεῖ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν κυνῆγι ἐναντίον δύο λεόντων, ποὺ εἶχαν ἐμφανισθῆ καὶ κατασπαράξει ἀρκετὰ πρόβατα ;

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὰ πιὸ πολιτισμένα καὶ τὰ πιὸ πυκνὰ κατοικημένα κράτη.

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι τὰ θρυλικὰ αὐτὰ ζῶα φαντάσματα ἐμφανίζονται αἰφνιδίως σὲ μιὰ περιοχή, χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰ καθορίσῃ κανεὶς ἀπὸ ποῦ ἦρθαν καὶ μίαν ὡραία ἡμέρα ἐξαφανίζονται καὶ πάλι ἀπὸ τὴν πόρτα ποὺ εὐχαρίστως ἀφίνει ἀνοικτὴ ὁ θρῦλος, χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰ καθορίσῃ κανεὶς ποῦ πῆγαν.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ζῶα αὐτὰ, κατὰ κανόνα, οὔτε συλλαμβάνονται, οὔτε φονεύονται, συμβαίνει καὶ τὸ ἄλλο περίεργο — ὅπως καὶ γιὰ τὸ τέρας τοῦ Λωχνές — ὅτι δὲν καθορίζεται ἀκριβῶς περὶ ποίου ζώου πρόκειται.

◇◇◇

Ὅπως εἴπαμε, δὲν πρέπει νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι τὰ πράγματα αὐτὰ δὲν συμβαίνουν στὴν ἐποχή μας Τοὐναντίον, τὰ δύο παραδείγματα ποὺ ἀναφέραμε, τὸ πιστοποιοῦν. Καὶ δὲν εἶνε μόνον τὸ περίφημο θαλάσσιο φεῖδι ποὺ κάθε τόσο τὸ βλέπουν καὶ βεβαιώνουν ἐνόρκως τὴν παρουσία του πλοίαρχοι, ναῦτες καὶ ταξειδιῶτες. Μιὰ ξένη ἐφημερὶς ἀναγράφει π.χ. ὅτι τῷ 1935 καὶ ἐπὶ ἓν ὁλόκληρον ἑξάμηνον, ἕνα μυστηριῶδες ζῶον ἐνεφανίζετο κοντὰ σ' ἕνα χωριὸ καὶ κάθε νύκτα οἱ φωνές του, ποῦ δὲν ἐμοιάζαν οὔτε μὲ οὔρλιασμα λύκου οὔτε τσακαλιοῦ, οὔτε κανενὸς ἄλλο γνωστοῦ ζώου, ἐτάραζαν τὴν ἡσυχία τῶν χωρικῶν.

Ὅλοι οἱ κυνηγοί, ποὺ κατέφθασαν ἐκεῖ δὲν κατώρθωσαν τίποτε, ἐνῷ διάφορα κατοικίδια ζῶα ἐξηφανίζοντο ἀπὸ τὶς αὐλές κι' ἀπὸ τὶς στάνες καὶ εὑρίσκοντο, ἔπειτα ἀπὸ μέρες, ξεσχισμένα στοὺς κάμπους καὶ στὰ δάση. Τὸ ζῶον ἐξηφανίσθη μίαν ὡραίαν ἡμέραν κατὰ τὸν ἴδιον μυστηριώδη τρόπον ποὺ εἶχεν ἔλθη. Τὸ ἑπόμενον ἔτος μιὰ ἄλλη ἐπαρχία ἐτρομοκρατήθη ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι ἄλλου μυστηριώδους ζώου. Καὶ πάλιν τὰ οὐρλιάσματά του μέσα στὶς νύκτες, ἐτρομοκρατοῦσαν τοὺς χωρικούς. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἐσημειώθησαν θύματα, ἀλλὰ καὶ τὸ ζῶον, παρὰ τὸ ἐντατικὸ κυνῆγι ποὺ τοῦ ἔγινε δὲν ἐθεάθη οὐδαμοῦ.

◇◇◇

Κατόπιν, εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν, πρὸς νότον τοῦ Παρισιοῦ — ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν στὴν Γαλλία — μιὰ μέρα ἐξηφανίσθη ἕνας μικρὸς βοσκός. Τὸ πτῶμα του εὑρέθηκε, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς μέρες, φοβερὰ ἀκρωτηριασμένο καὶ ξεσχισμένο, μέσα σὲ μιὰ πυκνὴ λόχμη ἀπὸ ἀγκαθωτοὺς θάμνους, ποὺ περιεβάλλετο ἀπὸ μία βραχώδη κακοτοπιὰ στὴν ὁποία οὐδέποτε σχεδὸν πατοῦσε ἄνθρωπος. Τὸ βρῆκε ὁ σκύλος του. Στὴν ἀρχὴ ὅλοι εἶπαν, ὅτι ὁ μικρὸς εἶχε πέσει θῦμα ἐγκλήματος. Οἱ ἀστυνομικοὶ ὅμως καὶ οἱ ἰατροδικασταί, ἐβεβαίωσαν ὅτι τὸ τσοπανόπουλο εἶχε ἁρπαχθῆ ἀπὸ κάποιο δυνατὸ ζῶο, τὸ ὁποῖο, ἀφοῦ τὸ ἔσυρε ἕως ἐκεῖ, τὸ ἐξέσχισε καὶ κατέφαγε διάφορα κομμάτια ἀπὸ τὸ κορμί του.

Τί ζῶον ὅμως νὰ ἦταν, ἀφοῦ ἐπισήμως ἐβεβαιοῦτο ὅτι ἀπὸ δεκάδας ἐτῶν δὲν ὑπῆρχε οὔτε λύκος οὔτε ἄλλο ἄγριο ζῶο, εἰς τὴν περιοχὴ αὐτή.

Ὅλες οἱ ἔρευνες, ἐννοεῖται, δὲν ἔδωσαν κανένα ἀποτέλεσμα καὶ τὸ μυστήριο τῆς ἀπαγωγῆς καὶ τοῦ φόνου τοῦ μικροῦ βοσκοῦ παρέμεινε μυστήριο......

◇◇◇

Πέρυσι πάλι, σ' ἕνα δάσος τῆς Γερμανίας, ὄχι μακρυὰ ἀπὸ δύο τρία χωριά, εὑρέθηκε τὸ κεφάλι ἑνὸς μεγάλου τσοπανόσκυλου, σχισμένο καὶ αὐλακωμένο ἀπὸ φοβερὲς δαγκωματιές, ἐνῷ γύρω τὸ ἔδαφος ἦταν καταματωμένο καὶ γεμᾶτο τρίχες, κομμάτια δέρματος καὶ κομμάτια κρέατος. Ἦταν φανερὸ ὅτι ὁ σκύλος, νεαρὸ ζῶο, εἶχε παλαίψει καὶ ἀμυνθῆ μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις πρὶν ὑποκύψῃ καὶ σπαραχθῇ καὶ φαγωθῇ ἀπὸ τὸν κατὰ πολύ, βέβαια, ἰσχυρότερο ἐχθρό του.

Τὸ ἄγνωστο θηρίο δὲν περιορίσθηκε μόνο εἰς αὐτὸν τὸν ἄθλο. Διάφορα κατοικίδια ζῶα ἐξηφανίσθησαν κατ' ἐπανάληψι, πότε ἀπὸ τὸ ἕνα, χωριό, πότε ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μιὰ νύχτα μιὰ χωρικὴ ποὺ ἄκουσε τὸν σκύλο της νὰ γαυγίζῃ μὲ λύσσα, ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βρέθηκε στὴν αὐλὴ μπρὸς σ' ἕνα τεράστιο μαῦρο ζῶο, μὲ μεγάλα δόντια καὶ μάτια ποὺ ἔλαμπαν στὸ σκοτάδι, σὰν ἀναμμένα κάρβουνα. Μετὰ λίγες μέρες ἕνα κοριτσάκι, ποὺ γύριζε ἀφοῦ εἶχε νυχτώσει σπίτι του, εἶδε ἕνα τεράστιο μαῦρο ζῶο μὲ μεγάλα μάτια — ἔτσι τὸ περιέγραψε — ποὺ ἔτρεχε ὁλοταχῶς στὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ, ἔπεσε ἐπάνω του, τὸ ἔρριξε κάτω καὶ τὸ ἅρπαξε μὲ τὰ δόντια του ἀπὸ τὸ δεξὶ χέρι, γιὰ νὰ τὸ πάρῃ μαζί του, ἀλλὰ μόλις ἄκουσε φωνὲς καὶ βήματα ἀνθρώπων, ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ ἕνα γειτονικὸ σπίτι, τὸ ἄφισε καὶ ἔφυγε.

◇◇◇

Ὑπάρχουν, λοιπὸν ἀκόμη στὸ κέντρο τῆς Εὐρώπης, ζῶα ποὺ ἀνήκουν σὲ εἴδη ποὺ ἔχουν πρὸ πολλοῦ ἐξαφανισθῆ καὶ ποὺ ζοῦν σὲ ἀπρόσιτα λημέρια, μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο κατὰ τοῦ ὁποίου ἐπιτίθενται μόνον ὅταν, ἴσως, ἡ πεῖνα ἢ ἄλλα περιστατικὰ τὰ σπρώχνουν νὰ κατεβοῦν πρὸς τὰ κατοικημένα μέρη ; Ἢ μήπως πρόκειται γιὰ μεγάλους λύκους, ἢ γιὰ σκύλους, ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ τὰ σπίτια καὶ ξαναβρῆκαν στὴν ἐρημιὰ τὴν ἄγρια, ἀρχική τους κατάστασι ;

Ἤ, τέλος, εἶνε ἄγρια πεινασμένα σαρκοβόρα, — μεγάλοι λύκοι τοῦ βορρᾶ ἀρκοῦδες, ἢ λύγκες ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ τὰ δάση τῆς Φιλανδίας ἢ τῆς Ρωσσίας, ἴσως καὶ τῆς Πολωνίας, ἢ τῶν Καρπαθίων, καὶ ἀπὸ δάσος σὲ δάσος καὶ ἀπὸ ἀγριότοπο σὲ ἀγριότοπο, κρυβόμενα τὴν ἡμέρα καὶ συνεχίζοντα τὴν πορεία τους τὴν νύχτα, φθάνουν εἰς τὶς περιοχὲς ἐκεῖνες ὅπου τὰ θηρία εἶνε πιὰ ἄγνωστα καὶ ὅπου ἐνσπείρουν τὴν καταστροφὴ καὶ τὸν τρόμο ; ἄγνωστο.

Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι ἐνῷ δὲν χωρεῖ καμμία ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἐμφάνισι τους καὶ τὴ δρᾶσι τους, μὲ μιᾶς, χωρὶς κανένας κυνηγὸς νὰ κατορθώσῃ νὰ τὰ χτυπήσῃ, ἐξαφανίζονται.

◇◇◇

Ὑπὲρ τοὺς θρύλους ὅμως, πρέπει ν' ἀναζητηθῇ ἡ πραγματικότης.

Τὸ βεβαιότερον εἶνε, ὅτι τα θηρία αὐτὰ παραπλανῶνται. Χάνουν τὸ δρόμο τους. Κι' ἀπὸ χώρα σὲ χώρα, ἂν ξεφύγουν τοὺς κυνηγούς, δημιουργοῦν τοὺς θρύλους, ἕως ὅτου κάπου, πέσουν μπροστὰ στὴ κάνη τοῦ τουφεκιοῦ, ἑνὸς καλοῦ σκοπευτοῦ, ποὺ μὲ μιὰ γερὴ σφαίρα, τὰ ξαπλώνει νεκρά, βάζοντας ἔτσι τελεία καὶ παῦλα στοὺς... θρύλους.

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, μᾶς ἔκαμε κατάπληξι, ἡ ἀφήγησις ἑνὸς γουναρᾶ Μακεδόνος γνωστοῦ εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν ἀγοράν, γιὰ μιὰ «ἄσπρη ἀλεποῦ», ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ζοῦν στὸν βορρᾶ καὶ τῶν ὁποίων τὸ τομάρι, εἶνε πανάκριβο. Κάθε κυρία ποὺ φοράει μιὰ ἀλεποῦ βεριτὰμπλ ἀρζὰν τὲ τὴν κυττάζουν ζηλόφθονα οἱ ὁμόφυλές της, γιατὶ κοστίζει πάνω ἀπὸ δέκα χιλιάρικα.

Λοιπὸν ὁ φίλος μας, ἔμεινε κατάπληκτος καὶ ὁ ἴδιος, ὅταν ἕνα πρωῒ ἦλθε στὸ μαγαζί του ἕνας χωρικὸς Τριπολιτσιώτης ποὺ ἀπὸ ἕνα σακκίδιον, τράβηξε ἕνα δέρμα, μιᾶς ἄσπρης ἀλεποῦς.

—Ποῦ τὴν βρῆκες :

—Τὴν σκότωσα.

—Ποῦ ;

—Στὸ χωριό... Κατὰ τὸ δάσος.

Καὶ τοῦ διηγήθη, πῶς ἡ «ἄσπρη ἀλεποῦ» ποὺ συχνὰ ἐνεφανίζετο, στὴν περιφέρεια τοῦ χωριοῦ του, εἶχε ἐνσπείρει τὸν τρόμο, γιατὶ τὴν ἔπαιρναν γιὰ ...φάντασμα !

◇◇◇

Ἄλλη ἱστορία ζώου — φαντάσματος εἶνε ἡ ἀρκούδα τοῦ Ντουλουμπὰρ — ἑνὸς ὀχυροῦ ἀνασχέσεως ποὺ βρισκόταν ἄλλοτε, πάνω ἀπὸ τὸ χωριὸ Μοκρός, τέσσαρες ὧρες ἔξω ἀπὸ τὴ Δράμα πρὸς τὰ Ἑλληνοβουλγαρικὰ σύνορα.

Βρισκόμαστε τότε στὸ ὀχυρὸ Ντουλουμπὰρ στὴ ἐπιστράτευσι τοῦ 1915.

Κάθε βραδάκι — ἅμα ἐσουρούπωνε — ἔβγαινα στὴν «περιβολὴ» τοῦ φρουρίου —στὴν ταράτσα του ἂς εἰποῦμε — καὶ κυττάζοντας τὶς ἀλλεπάλληλες πτυχώσεις τοῦ ἐδάφους, ἔμενα ἐκεῖ, ὡς ποῦ τὸ σκοτάδι, σκέπαζε σιγά — σιγά, τὰ πάντα. Εἶχα μία ἀπέραντη νοσταλγία γιὰ τὴν Ἀθήνα καὶ ἡ ἀπραξία ποὺ εἴχαμε καταδικαστεῖ — ἐννηὰ μῆνες ἐπέρασα ζωσμένος χωρὶς νὰ κινοῦμαι— τὴν ἔκανε πιὸ ψυχοφθόρο.

Κεῖνο τὸ βράδυ — καλοκαιριάτικο — εἴχαμε ξαπλωθεῖ στὴν ἄκρη τῆς «περιβολῆς», κοντὰ στὰ συρματοπλέγματα, ποὺ εἰς ἀλλεπάλληλες γραμμές, ἔφθαναν ἕως τὰ κάτω τοῦ λόφου, ὅπου τὸ φρούριο, ὅταν ἀνάμεσα των, μοῦ φάνηκε ὅτι ἀντελήφθην ἕνα μαῦρο κινούμενο ὄγκο.

Ἤμουνα μόνος καὶ ὁμολογῶ ὅτι φοβήθηκα. Ἀλλὰ μὲ μιᾶς, ἄφησα ἕνα σφύριγμα — εἰδοποιητικὸ τῶν σκυλιῶν τοῦ φρουρίου. Σὲ δυὸ λεπτά, ἀκούστηκε ὁ σάλαγός των — ἦσαν δώδεκα — ποὺ ἐρχότανε ἀπὸ διάφορες διευθύνσεις πρὸς τὰ ἐκεῖ. Κύτταξα τὸν κινούμενο ὄγκο, μὲ προσοχή. Μόλις ἄκουσε τὰ σκυλλιὰ σταμάτησε. Κι' ὕστερα μὲ μιᾶς, ὥρμησε πρὸς τὰ κάτω, ἐνῷ τὰ σκυλιὰ πῆραν τὸ κατόπι του.

Δὲν ἐξηκρίβωσα τί ἦταν καὶ οὔτε στὸ φρούριο, οἱ σύντροφοί μου, μπόρεσαν νὰ δώσουν μιὰ ἐξήγησι, ἂν καὶ ἕνα σκυλί, τὸ πιὸ γερό, εἶχε μιὰ ἄγρια δαγκωματιά στὴν πλάτη, ὅταν ἐπέστρεψε ἀπὸ τὸ κυνηγητό του.

Σὲ κάμποσες ἡμέρες, μιὰ νύχτα ἀκούστηκε μεγάλος θόρυβος, στὸ σταῦλο τοῦ φρουρίου. Οἱ σκύλοι οὔρλιαζαν, τὰ ἄλογα εἶχαν φρενιάσει — τί νὰ γινόταν.

Πήγαμε ἕως ἐκεῖ ὡπλισμένοι, μὲ δαδιὰ στὰ χέρια καὶ σὲ λίγο, μιὰ ἀρκούδα ξεπόρτισε ἀλαφιασμένη, μὴ ξαίροντας ποῦ νὰ πάῃ, ὅταν δέχτηκε μιὰ ὁμοβροντία καὶ ἔπεσε νεκρή. Πλησιάσαμε. Ἦταν καταματωμένη ἀπὸ τὰ δαγκώματα τῶν σκυλιῶν μας. Μὰ κι' αὐτὰ, δὲν ἦσαν σὲ καλύτερη θέσι. Χρειάστηκε καιρὸς γιὰ νὰ γιάνουν οἱ πληγές τους.

Πῶς ἡ ἀρκούδα αὐτὴ ἔφθασε εἰς τὴν Δρᾶμα σχεδόν ; Καὶ πόσο τρόμο θὰ σκόρπισε κατεβαίνοντας ἕως νὰ φθάσῃ ἐκεῖ καὶ νὰ σκοτωθῇ, τὸ θηρίο — φάντασμα, ποὺ τοῦ ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ ἀπὸ τὰ μάνλιχέρ μας ;

ΜΙΝ.— ΑΝΔΡ.—

ΟΙ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΙΔΟΥΣ

ΧΟΝΤΡΟΙ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΤΟΙ

...Ὅταν ἡ Φύσις, σ' ἄλλους μὲν εἶνε γενναιόδωρη εἰς παροχὴν ἀφθόνων σαρκῶν, καὶ σ' ἄλλους τσιγγούνα....

Οἱ ἄνθρωποι, λέγει ὁ Ἀριστοφάνης, ἦσαν ἀρχικῶς διπλοί. Ἀλλ' οἱ θεοί, γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσουν γιὰ μιὰ θρασεία πρᾶξι των, τοὺς ἔσχισαν στὰ δύο.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι κατὰ τὴν θεϊκὴν αὐτὴν χειρουργικὴν ἐπέμβασιν, ἔγιναν πολλὰ καὶ σοβαρὰ λάθη. Μερικοὶ ἄνθρωποι ἐκ παραδρομῆς τῶν θεῶν δὲν ἐσχίσθησαν. Καὶ ἔμειναν διπλοῖ. Αὐτοὶ εἶνε οἱ χοντροί, τοὺς ὁποίους ὁ λαός, ὡς νὰ διαισθάνεται τὴν ἀλήθειαν τῆς χαριτωμένης Ἀριστοφανείου θεωρίας, τοὺς ἀποκαλεῖ καὶ σήμερα «διπλούς».

Ἄλλοι πάλι ἐσχίσθησαν, ἐκ λάθους ἐπίσης, δυὸ φορές. Δηλαδὴ διεχωρίσθησαν στὰ τέσσαρα. Καὶ ἔτσι βγῆκαν οἱ ἀδύνατοι, οἱ ὁποῖοι εἶνε πράγματι τὸ ἓν τέταρτον ἀνθρωπίνης μερίδος. Νὰ λοιπὸν γιατὶ ἡ κοινωνία εἶνε γεμάτη σφάλματα δημιουργίας, τὰ ὁποῖα συναντοῦμε σὲ κάθε μας βῆμα ὑπὸ τύπον φοβεροῦ ὄγκου σαρκῶν ἢ κινουμένων σκελετῶν.

◆◆◆

Χοντροί, ἀδύνατοι. Εἶνε ἡ πιὸ ἐμφανὴς παραλλαγὴ τοῦ ἀνθρωπίνου εἴδους. Τόσο δὲ διαφέρουν μεταξύ των ἕνας πολὺ χοντρὸς καὶ ἕνας πολὺ ἀδύνατος, ὥστε ὁ Πλάστης, βλέποντάς αὐτὰ τὰ δυὸ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα προϊόντα τῆς ἐξελίξεως, θὰ διαλογίζεται:

«Περίεργον! Ἐγὼ ἔπλασα ἕνα εἶδος ἀνθρώπων. Καὶ σήμερα βλέπω δύο».

Καὶ τὰ προσπαθῆ νὰ σκεφθῆ ὁ Ὕψιστος, πῶς ἔπλασε τὸν Ἀδάμ: Χοντρὸν ἢ ἀδύνατον; Πόσα κιλὰ λάσπης ἐχρησιμοποίησε γιὰ τὴν δημιουργίαν του; Πολλὰ ἢ λίγα;

Προτιμότερον ὅμως θὰ ἦταν, νὰ ἀναλογισθῆ ὁ Πανάγαθος, πόση ὥρα ἔκαμε νὰ κατασκευάση τὸν Ἀδάμ: Ἂν ἔκαμε ἕνα τέταρτο, θὰ τὸν ἔφτιαξε ἀδύνατον. Ἂν ἔκαμε ἓξ ὧρες, θὰ τὸν ἔπλασε χοντρόν.

◆◆◆

Εἶνε ὅμως δύσκολο νὰ ἐξευρεθῆ ποιὸς ἔχει τὰ πρωτεῖα τῆς δημιουργίας: Ὁ χοντρὸς ἢ ὁ ἀδύνατος; Καὶ τοῦτο καθίσταται δυσκολώτερο, δεδομένου ὅτι παρεμβάλλεται καὶ τρίτος τύπος ἀνθρώπου, ὁ μέτριος. Πάντως εἰς τὴν ζωήν, μεταξὺ χοντροῦ καὶ ἀδυνάτου, τὰ πρωτεῖα τὰ παίρνει ὁ πρῶτος. Καὶ τὰ παίρνει μόνος του, μὲ τὴν ἐπιβλητικότητά του.

Δύο ἀδύνατοι δὲν μποροῦν νὰ ἰσοφαρίσουν ἕναν χοντρόν, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ εὐρύτερον στόχον τῶν βλεμμάτων μας. Αὐτὸν θὰ προσέξουμε πρῶτον. Καὶ θὰ αἰσθανθοῦμε εὐθὺς κάποιον σεβασμὸν μπροστὰ στὸν ὄγκον του.

Ἕνας ἀδύνατος περνᾷ συνήθως ἀπαρατήρητος. Ἕνας χοντρὸς ποτέ. Πρὶν μάθουμε ποιὸς εἶνε, θὰ τοῦ ἀποδώσουμε κάποιον ἀξιοζήλευτον τίτλον. Θὰ τὸν ἐκλάβουμε ὡς τραπεζίτην, ὡς μεγάλον ἐπιχειρηματίαν, ὡς σπουδαίαν προσωπικότητα. Σὲ ἕνα τέτοιον μεγάλον ὄγκον, σκεπτόμεθα, δὲν μπορεῖ, παρὰ νὰ προσαρμόζεται κάτι τι τὸ ἐπίσης μεγάλο, ἕνα μεγάλο προσὸν ἢ ἕνα μεγάλο τίποτε. Μὲ ἄλλα λόγια, ἕνας τιποτένιος χοντρὸς εἶνε πιὸ σημαντικὸς ἀπὸ ἕναν τιποτένιον ἀδύνατον.

◆◆◆

Οἱ χοντροὶ ἔχουν δίπλωμα καλοκαρδωσύνης. Τοὺς τὸ ἀπένειμεν ὁ Θερβάντες μὲ τὴν ρῆσιν του: «Χοντρὸς ἄνθρωπος, ἄρα καλὸς ἄνθρωπος».

Ὅλοι συμμεριζόμεθα αὐτὴν τὴν ἀντίληψιν, ὅτι οἱ χοντροὶ εἶνε πιὸ καλόκαρδοι. Ἴσως διότι ἀναλογιζόμεθα, ὅτι ἀναλόγως τῶν διαστάσεών των, ἔχουν φυσικὰ καὶ «μεγάλη, πλατειὰ καρδιά». Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴν κοινὴν αὐτὴν ἀντίληψιν, θὰ εἶνε εὐκολώτερον νὰ περάση ἀπὸ τὴν στενὴν πύλην τοῦ Παραδείσου ἕνας χοντρός, παρὰ ἕνας ἀδύνατος.

Ἕνας εὔσωμος ἄνθρωπος σπάνια εἶνε κοινὸς κακοποιός. Τὸ δυσκίνητον βάρος του δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ σκαρφαλώνη στὰ ξένα παράθυρα, νὰ γλυστρᾷ ἀθέατος στὸ σκοτάδι, νὰ χυμᾷ σὰν αἴλουρος κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του. Στερεῖται δηλαδὴ φυσικῶν προσόντων λωποδύτου καὶ κακοποιοῦ.

Καὶ γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς κακῆς καὶ ὑπόπτου πράξεως, ὁ χοντρὸς θέλει τὴν ἀπαραίτητη ἄνεσι, ποὺ παρέχει μιὰ εὐνομουμένη χώρα. Γι' αὐτὸ οἱ παχεῖοι μπορεῖ νὰ εἶνε ἐπικίνδυνοι μονάχα ὡς μεγαλοκαρχαρίαι. Ποτὲ ὅμως ὡς μικροκακοποιοί.

Ἀλλὰ καὶ πάλι προτιμότεροι εἶνε - προτιμότερο ν' ἀπομυζηθῆ κανεὶς μὲ νομιμόφρονα καὶ πολιτισμένον τρόπο ἀπὸ ἕναν χοντρόν, παρὰ νὰ σφαγῆ ἀπὸ ἕναν ἀδύνατο κακοποιὸ γιὰ τὰ λίγα κέρματα, ποὺθὰ ἔχη ἐπάνω του.

◆◆◆

Ἡ γελοιογραφία βρίσκει εὔκολον θῦμα τὸν χοντρόν. Τὸ μολῦβι τοῦ γελοιογράφου χαράσσει εὐκολώτερα τὶς καμπύλες τοῦ πάχους, παρὰ τὶς ὀξεῖες γωνίες τῆς ἀδυναμίας. Ἀλλὰ καὶ ἡ λαϊκὴ σάτυρα παραλαμβάνει ἀλύπητη τὸν παχύσαρκον:

—Ἀούα, χοντρέ!

Γιατί δὲν περιπαίζουμε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ τὸν ἀδύνατο; Εἶνε λιγώτερο κωμικός; Ἴσως. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο συμβαίνει: Τὸν χοντρὸν τὸν κοροϊδεύουμε ἀπὸ μακρυά, διότι ξέρουμε, ὅτι εἶνε ἀνίκανος νὰ τρέξη καὶ νὰ μᾶς φθάση, γιὰ νὰ χειροδικήση ἐπάνω μας. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸν ἀδύνατο.

Ἀλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ, ἕνας ἀδύνατος εἶνε μᾶλλον ἀξιολύπητος γιὰ κεῖνο ποὺ τοῦ λείπει. Ἐνῷ ἕνας χοντρὸς εἶνε μόνον ἄξιος περιπαιγμοῦ γιὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν σαρκῶν του. Μέσα εἰς τὸν σαρκασμόν μας εἰς βάρος του, δὲν βρίσκετε μιὰν κάποιαν ζήλεια μας γιὰ τὰ πλούσια σωματικά του ἀγαθά;

◆◆◆

Καὶ ὅμως αὐτοί, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ φύσις ὑπῆρξε γενναιόδωρη, δὲν τὸ θέλουν τὸ πάχος των. Τὸ αἰσθάνονται ὡς ἀνεπιθύμητον βάρος. Καὶ βάρος μὲν εἶνε, πράγματι, διότι περὶ βάρους πρόκειται, ἀλλὰ γιατί νὰ τοὺς εἶνε ἀνεπιθύμητον;

Ὑπάρχουν πολλοὶ λόγοι. Καὶ πρῶτον, λόγοι αἰσθητικῆς. Ἡ κομψότης ἔχει ἐξορισθῆ ὁριστικῶς ἀπὸ τὰ εὐρέα σύνορα τοῦ σωματικοῦ ὄγκου τοῦ χοντροῦ. Καὶ αὐτὸ θεωρεῖται σὲ μιὰ κοινωνία, ποὺ θύει νυχθημερὸν στὴν δυαδικὴν θεότητα Μόδας καὶ Κομψότητος, ἕνα δυστύχημα.

Περισσότερο βαρύνει τὸ δυστύχημα αὐτὸ τοῦ βάρους στὶς γυναῖκες. Ἂς παρηγορηθοῦν ὅμως οἱ χοντρὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες μὲ τὴν σκέψιν, ὅτι ἂν χάνουν αἰσθητικῶς κερδίζουν αἰσθησιακῶς. Ἂς ἔχουν πάντα ὑπ' ὄψιν των, ὅτι τὸ ξέχειλο πιάτο τῶν θελγήτρων, δὲν εἶνε περιφρονητέον ἀπὸ τὸν ἄνδρα —ἰδίως τῶν δικῶν μας, τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν— καὶ πρὸ παντὸς ἀπὸ τοὺς πολὺ νεαρούς, οἱ ὁποῖοι ὀνειρεύονται νὰ ἐμπιστευθοῦν τοὺς πόθους τῆς πρώτης των νεότητος, ποὺ δὲν ἔχουν πεῖραν τῆς ὡριμότητος, στὰ παχουλά, στιβαρὰ μπράτσα μιᾶς εὐσάρκου γυναικός.

◆◆◆

Οἱ χοντροὶ ἄνδρες, ποὺ ὡς ἄνδρες δὲν ἔχουν καὶ τόσο μεγάλην ἀνάγκην τῆς κομψότητος, πρέπει νὰ θεωροῦν μᾶλλον ὡς προτέρημα τὸ πάχος των. Διότι τοὺς βοηθεῖ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ζωῆς. Τοὺς ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιβλητικότητα. Τοὺς κάνει νὰ κερδίζουν τὴν εὐμένειαν τῆς πρώτης ἐμφανίσεως.

Γιατί στενοχωρεῖσθε, ἀγαπητὲ κύριε χοντρέ; Μήπως διότι κάποιος θὰ βρῆ εὔκολο νὰ σᾶς βρίση «βόδι»; Μὰ αὐτό, ἂν πιστέψουμε τὸν Ὅμηρον, δὲν εἶνε βρισιά. Εἶνε ὁμολογία τοῦ φυσικοῦ προσόντος σας, νὰ ὁδηγῆτε λαούς. Διότι μὲ «βοῦν» παρομοιάζει ὁ ἀθάνατος ραψωδὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἀχαιῶν. Αὐτὴν τὴν λέξιν βρίσκει γιὰ νὰ δηλώση τὰ προσόντα τοῦ Ἀγαμέμνονος ὡς ἀρχηγοῦ.

Γιὰ μᾶς τοὺς ἄλλους εἶνε ἐνίοτε μεγάλο βάσανο οἱ σωματώδεις, ὅταν αἴφνης τύχη νὰ καθήσουμε πίσω των στὸ θέατρο ἢ κοντά των στὸ κάθισμα τοῦ ὀχήματος. Ἀλλὰ οἱ ἴδιοι πρέπει νὰ εἶνε ὑπερήφανοι γιὰ τὸν ὄγκον των. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ καλαμποῦρι, ἡ μανία τῆς ἐποχῆς, δὲν τοὺς θίγει. Τοὺς εὐνοεῖ. Γιὰ τὸν χοντρὸν μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι ἡ γνώμη του βαρύνει. Δὲν θὰ γίνουμε δὲ εὔκολα πιστευτοί, ἂν ἐπιχειρήσουμε νὰ παρουσιάσουμε ἕναν παχὺν ὡς... ἐλαφρὸν ὑποκείμενον.

◆◆◆

Καὶ τώρα περὶ ἀδυνάτων. Θὰ ποῦμε λίγα γι' αὐτούς, διότι οἱ χοντροί, ὅπως παντοῦ, κατέλαβαν καὶ στὴ σελίδα αὐτὴ μὲ τὸν ὄγκον των τὸν μεγαλύτερον χῶρον.

Αὐτὸ συμβαίνει σ' ὅλες τὶς περιπτώσεις: Οἱ ἀδύνατοι εἶνε οἱ ὀλιγαρκεῖς τοῦ χώρου. Ἐξοικονομοῦνται εὔκολα. Μποροῦν νὰ τρυπώσουν παντοῦ. Καὶ στὴ μάχη δίνουν λιγώτερο στόχο στὶς ἐχθρικὲς σφαῖρες.

Πρὸς τὸν ἀδύνατον πλησιάζει ὁ τύπος τοῦ Ρωμηοῦ. Τὰ λίπη καὶ τὸ ρῆμα «λείπει» φωνητικῶς εἶνε τὰ ἴδια στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα. Ἀπὸ αὐτό, ἕνας παράξενος συσχετιστὴς τῶν λέξεων, θὰ μποροῦσε νὰ καταλήξη στὴν σκέψιν, ὅτι τὰ πολλὰ λίπη λείπουν ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν λαόν.

Εἶνε καὶ φυσιολογικῶς εὐεξήγητον τοῦτο, ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν τὸ πατροπαράδοτον λιτοδίαιτον τοῦ Ἕλληνος. Οἱ προπάτορές μας ἠλευθέρωσαν τὴν πατρίδα τρώγοντες ψωμὶ κι' ἐληές. Μὲ τέτοιαν δίαιταν, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἡρωϊκοὶ ἄνδρες θὰ εἶχαν πολὺ σὶκ σιλουέττα.

Ὅταν λοιπὸν ὁ Σολωμός, ἐξυμνῶν τὴν Ἐλευθερίαν, ἔλεγε «ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη», δὲν ὑπονοοῦσε μόνον τὰ κόκκαλα τῶν σκοτωμένων, ἀλλὰ καὶ τὰ εὐδιάκριτα κόκκαλα τῶν ζωντανῶν.

◆◆◆

Ἡ ἀδύνατη σιλουέττα εἶνε τὸ ὄνειρον τῶν μοντέρνων γυναικῶν. Ἐπ' αὐτοῦ, ὅπως εἴπαμε, οἱ γυναῖκες διαπράττουν μίαν ἐρωτικὴν πλάνην. Διότι ὁ ἔρως, ὁ ὑγιής, φυσιολογικὸς ἔρως, θέλει τὴν γυναῖκα μὲ καμπύλες γραμμές, ποὺ περικλείουν κάποιαν εὐτράφειαν. Ἡ Ἀφροδίτη δὲν ὑπῆρξε ποτὲ στέκα.

Ὁ ἴδιος αὐτὸς φυσιολογικὸς ἔρως ἀπαιτεῖ τὸν ἄνδρα μᾶλλον ἀδύνατον. Κανεὶς χοντρὸς δὲν διεκρίθη ὡς ἐξαιρετικὸς ἐραστής. Καὶ ἕνας ὀγκώδης δὲν προσφέρει τίποτε. Τὰ ἔχει κρατήσει ὅλα γιὰ τὴν ἐπαύξησιν τοῦ ὄγκου του.

Ἐνῷ ἕνας ἀδύνατος μέχρι καχεξίας, θαρρεῖ κανείς, ὅτι κατήντησεν ἔτσι διότι προσέφερε παραπάνω ἀπὸ τὸ κανονικὸ εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ἔρωτος. Τὸ γυναικεῖον ἔνστικτον δὲν γελιέται ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Προτιμᾷ τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς ἰσχνούς, τοὺς σκιώδεις.

Οἱ ἀδύνατοι, λοιπόν, εἶνε οἱ ἐκλεκτοὶ τῶν γυναικείων καρδιῶν. Αὐτὸ εἶνε τὸ μέγιστον προτέρημά των, τὸ ὁποῖον ὅμως πληρώνουν γινόμενοι ἀνάρπαστοι ἰδίως... ἀπὸ τὶς χοντρές. Καὶ τότε καταδικάζονται εἰς μαρτύριον ὅμοιο σχεδὸν μὲ τὸν Σίσυφον. Στὶς ἐρωτικές των διαχύσεις μὲ τὴν εὔσωμον... γυναικοῦλαν —τὶ ὀξύμωρον σχῆμα!— μοιάζουν μὲ τὸν ἀρχαῖον ἐκεῖνον κατάδικον, κυλίοντες εἰς τὴν κόλασιν τοῦ πάθους τὸν συζυγικόν... βράχον.

ΑΣΗΜ. ΓΙΑΛΛΑΜΑΣ

ΕΝΑ ΑΛΛΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟ ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ!

Ὁ Παῦλος ὁ Α' τῆς Ρωσσίας συνάντησε μιὰ μέρα καθὼς περπατοῦσε σὲ κάποιο πάρκο, ἕναν στρατιώτη ποὺ τοῦ φάνηκε συμπαθητικὸς γιὰ τὸ παράξενο σουλοῦπι του καὶ τὴν ἀγαθή του φάτσα.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἀνέβηκε στὸ ἁμάξι του μὰ πρὶν νὰ δώση διαταγὴ στὸν ἁμαξᾶ του νὰ ξεκινήση γύρισε πρὸς στρατιώτη καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀνέβα στὸ ἁμάξι μου ὑπολοχαγέ.

—. Εἶμαι στρατιώτης, μεγαλειότατε, ψιθύρισε τρέμοντας ὁ στρατιώτης.

— Ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἀπατᾶται ποτὲ λοχαγέ! φώναξε ὁ Παῦλος.

Ὁ στρατιώτης τρέμοντας πάντα ἀνέβηκε στὸ ἁμάξι.

— Ὑπακούω Μεγαλειότατε.

— Πολὺ καλὰ ταγματάρχα.

Καὶ γυρίζοντας στὸν ἁμαξᾶ του:

— Στὰ ἀνάκτορα εἶπε εὔθυμος.

Τὰ ἄλογα ἄρχισαν νὰ τρέχουν ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ γυρίζει καὶ λέει στὸν παρακαθήμενό του.

— Ὄμορφος καιρός, ἀντισυνταγματάρχα.

—Μάλιστα Μεγαλειότατε. Ἀλλά...

—Τί θέλεις νὰ πῆς συνταγματάρχα;

Δυστυχῶς ὁ δρόμος ἀπὸ τὸ πάρκο ὥς τὸ παλάτι τοῦ Τσάρου δὲν ἦταν πολὺ μακρυὰ καὶ τὰ ἄλογα τρέχαν πολὺ γρήγορα, ἀλλοιῶς ὁ τυχαῖος ἐκεῖνος στρατιώτης θὰ γινότανε σίγουρα Στρατάρχης. Ὁπωσδήποτε ὅταν πρόσφερε τὸ χέρι του στὸν Τσάρο γιὰ νὰ κατεβῆ ἀπὸ τὸ ἁμάξι εἶχε γίνει κιόλας.... ὑποστράτηγος.

Γράμματα-Τέχνη-θέατρον

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΒΛΗΘΟΥΝ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τὰ κινηματοθέατρα ἀνοίγουν σὲ λίγο. Ἡ βασιλεία τῶν θερινῶν κινηματογράφων καὶ τῶν διπλῶν προβολῶν λήγει. Ἀρχίζει ἡ πρώτη προβολή. Τὸ διάλεγμα τῶν ἔργων ἀπὸ τὸ κοινόν. Ἡ προτίμησις τοῦ τάδε θεάτρου ἢ τοῦ τάδε. Καί.. καί...

Ἡ βασιλεία λοιπὸν τῆς κλειστῆς σάλας ἀρχίζει ν' ἀνατέλλη.

Ἀλλὰ ποιὰ θὰ εἶνε τὰ καινούργια φίλμ;

Ἕνα ἐρώτημα, στὸ ὁποῖον τώρα μόνον ἀρχίζουν ν' ἀπαντοῦν οἱ κινηματογραφικὲς ἑταιρεῖες. Καὶ δὲν εἶνε λίγες: Ἔχουμε τὴν «Α.Ε.Κ.Κ.Ε.» τοῦ κ. Ἀντ. Ζερβοῦ, τὴν «Μετρογκόλντουϊν», τὴν «Σκούρας Φίλμς», τὴν «Ἑλληνικὴ Κινηματογραφικὴ Ἕνωσι», τὴν «Γουῶρνερ Μπρόδερς» κ.ἄ.

Οἱ πληροφορίες λένε, ὅτι οἱ ἑταιρεῖες αὐτὲς κατέβαλαν κάθε προσπάθεια διὰ νὰ δώσουν στὸ ἑλληνικὸ κοινὸν τὸν ἀφρὸ τῆς διεθνοῦς κινηματογραφικῆς παραγωγῆς. Καὶ στηρίχθηκαν στὴν προσπάθειά τους αὐτή, ὄχι μόνο στὴ γνωστή τους ἐκλεκτικότητα ἀπὸ τὰ τελευταῖα χρόνια, ἀλλὰ καὶ στοῦ κοινοῦ τὴν ὑποστήριξι. Γιατὶ τὸ κοινὸν αὐτὸ ἔδειξε, ὅτι ξέρη νὰ κρίνη καὶ νὰ ὑποστηρίζη τὶς καλὲς ταινίες.

◆◆

Ἡ «Α.Ε.Κ.Κ.Ε.» τοῦ κ. Ἀντ. Ζερβοῦ ἔχει κάνει μιὰ ἐκλογὴ ταινιῶν ποὺ θὰ καταπλήξη. Στηριζομένη στὸ ὅτι τὸ κοινὸν πάντοτε ἔδειξε προτίμησι γιὰ τὶς ταινίες της, ἀκριβῶς γιατὶ πάντα ἦσαν προσεκτικὰ διαλεγμένες, κατέβαλλε καὶ ἐφέτος κάθε προσπάθεια πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνσι, ἐπέτυχε δὲ καταπληκτικὲς ταινίες, ποὺ οἱ κινηματογραφόφιλοι δὲν μποροῦν παρὰ νὰ μείνουν ἐνθουσιασμένοι.

Ἀλλὰ γιὰ τὶς ταινίες τῆς ἑταιρείας τοῦ Ζερβοῦ θὰ γράψουμε σ' ἄλλο φύλλο, ποὺ θὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ στοιχεῖα.

◆◆

Ἡ «Ἑλληνικὴ Κινηματογραφικὴ Ἕνωσις» τῶν κ.κ. Δαμασκηνοῦ καὶ Κουρουνιώτη, θὰ ἐμφανίση ταινίες γαλλικὲς καὶ γερμανικές.

Μεταξὺ τῶν ταινιῶν της εἶνε: «Κάτια, ὁ παρήγορος ἄγγελος τοῦ Τσάρου Ἀλεξάνδρου», μὲ τὴν δημοφιλῆ βεντέττα Ντανιὲλ Νταριέ. Τὸ σενάριο ἔχει βάσι τὸ γνωστὸ μυθιστόρημα τῆς πριγκηπίσσης Μπιμπάσκο. Ἄλλο φίλμ εἶνε ἡ «Ταρακάνοβα», μὲ τὴν Ἄννυ Βερναὶ καὶ τὸν Πιὲρ Ρισὰρ Βίλμ. Εἶνε φίλμ ρωσσικῆς ὑποθέσεως. Σκηνοθέτης του ὁ Φεντὼρ Ὀζέπ.

Τὰ πολεμικὰ φίλμ δὲν λείπουν. Τὸ «Συναγερμὸς στὴ Μεσόγειο», μὲ τὸν Πιὲρ Φρεσναί, εἶνε ἕνα ἔργο ποὺ θὰ ἀρέση.

Τὸ «Κατηγορῶ», μὲ πρωταγωνιστὴν τὸν Βίκτωρα Φρανσεν καὶ σκηνοθέτην τὸν Ἄμπελ Γκάντ, εἶνε ἕνα ἄλλο ἔργο ἀπὸ τὰ λεγόμενα δυναμικά.

Ὁ «Βέρντι» εἶνε ἕνα δημιούργημα τῆς ἰταλικῆς κινηματογραφίας, ποὺ τώρα τελευταῖα ἔχει κινηθῆ ἀρκετά. Πρωταγωνιστεῖ ἡ Γαλλὶς βεντέττα Γκάμπυ Μορλαί, οἱ Μπενζαμῖνο Τζίλι καὶ Μαρία Τσεμπουτάρι καὶ ὁ Ἰταλὸς ἠθοποιὸς Φόσκο Τζιατσέτι, ποὺ ὑποδύεται τὸν Ριγολέττο. Τὸ ἔργον αὐτὸ πῆρε τὸ βραβεῖο Μουσσολίνι στὴν Ἔκθεσι τῆς Βενετίας.

Μουσικὸν φίλμ —τῆς «Οὖφα» αὐτὸ— εἶνε καὶ ἡ «Κάρμεν», ἀπὸ τὸ γνωστὸ γαλλικὸ μυθιστόρημα, μὲ ἡρωΐδα τὴν Ἰμπέρια Ἀρζεντίνα, ποὺ πολλὰ τὰ καλὰ λέγονται.

Ἄλλα φίλμ εἶνε : «Τὸ μυθιστόρημα ἑνὸς χαρτοκλέπτου», μὲ τὸν Σασὰ Γκιτρύ, ἡ «Τόσκα», μὲ τὴν Ἔγκερθ καὶ τὸν Κιεπούρα, ἡ «Τιμή», τοῦ Σούντερμαν, μὲ τὴν ἀσύγκριτη Ζάρα Λεάντερ καὶ «Γυναῖκες στὰ κάτεργα», μὲ τὸν Βέλυ Μπίργκες. Ἡ «Ἀδριανὴ Λεκουβρὲρ» —ποὺ τόσος λόγος ἔχει γίνει— μὲ τὴν Ὑβὸν Πρεντὰν καὶ τὸν Πιὲρ Φρεσναί.

Ἐπίσης ἡ «Ε.Κ.Ε.» θὰ δώση στὸ κοινὸν τὴν «Προσφυγοπούλα», μὲ σενάριο τοῦ θεατρικοῦ συγγραφέως κ. Μπόγρη καὶ μουσικὴ τοῦ συνθέτου κ. Γιαννίδη.

Τὸ ὅτι πρωταγωνιστοῦν ἡ Σοφία Βέμπο καὶ ὁ Μάνος Φιλιππίδης, εἶνε μιὰ ἐγγύησις ἀκόμη γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου.

Λέγεται ὅτι ἡ Βέμπο ἔχει ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία στὴν πρώτη αὐτὴ κινηματογραφική της ἐμφάνισι.

◆◆

Ἔργα τῆς «Σκούρας Φίλμς» εἶνε:

«Τούρα, ἡ θεὰ τῆς ζούγκλας».

«Ρόδο τοῦ Μεξικοῦ».

«Δόξα τοῦ Μαύρου Χρυσοῦ».

«Μπροστὰ στὸν Ἄνεμο».

Σ' αὐτὰ τὰ ἔργα πρωταγωνιστεῖ ἡ Ντόροθυ Λαμούρ, τὸ ἔνσαρκο αὐτὸ ἄγαμα ποὺ θαυμάσαμε στὴν «Καταιγίδα».

Τὸ «Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα» (Φλόγες στὴ Σαγκάη), μὲ τὸν Ταῦρον Πάουερ καὶ τὴν Ἀλὶς Φαίη.

Ἄλλα ἔργα ἔχει:

Τὸ «Σουέζ», μὲ τὴν Ἀναμπέλλα καὶ τὸν Ταῦρον Πάουερ.

«Ὀγδόη σύζυγος τοῦ Κυανοπώγωνος», μὲ τὸν Γκάρυ Κοῦπερ καὶ τὴν Κλωντὲρ Κολμπέρ.

«Ἡ χιονάτη μὲ τοὺς ἑπτὰ νάνους», τοῦ Γουῶλτ Ντίσνεϋ.

Ὁ «Κουρσάρος» μὲ τὸν Φρέντυ Μπαρτολομὺ καὶ οἱ «Γῦπες τῶν θαλασσῶν» μὲ τὴν Μαντελὲν Κὰρὸλ καὶ τὸν Ταῦρον Πάουερ.

Τὸ «Ξανανοίγουν τὰ ρόδα», μὲ τὴν Ἀλὶς Φαίη καὶ τὸν Πάουερ.

Τὸ «Ἔγκλημα μιᾶς ἀθώας», μὲ τὴν Ἄνν Χάρντιγκ, τὴν ὑπέροχο τραγωδό.

Τὸ «Ξεκίνημα ἑνὸς λαοῦ», μὲ τὴν Φρανσὶς Ντῆ καὶ παρτενaίρ της τὸν Τζόελ Μὰκ Κρῆ.

Ὁ «Εἰρηνικὸς» μὲ σκηνοθέτην τὸν περίφημον Ἀμερικανὸν μὲ τὰ ἱστορικὰ ἔργα Σέσιλ ντὲ Μίλ, τὸν πατέρα τῆς ἠθοποιοῦ Κάθριν Ντὲ Μίλ, ποὺ ἐξελίσσεται πολὺ καλά.

Τὸ «Φάσμα τῆς Ὄπερας», μὲ τὸν Μπόρις Κάρλωφ.

Ἡ «Χίμαιρα» μὲ τοὺς Ντίτα Πάρλο, Πιὲρ Φρεσναί, Ἔρρικ φὸν Στροχάϊμ.

Τὸ «Ραμοῦντσο», μὲ τὸν Λουῒ Ζεβὲ καὶ τὴν Φρανσουὰζ Ροζέ.

Ἐπίσης καὶ ἄλλα ἔργα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τέσσαρα τῆς Σίρλεϋ Τὲμπλ, τὰ ἑξῆς: «Ρεβέκκα», «Μὶς Μπροντγουαίη», «Χαρούμενα Μαγουλάκια» καὶ «Μικρὴ λαθρεπιβάτις».

Στὸ ἑπόμενο φύλλο θὰ συνεχίσουμε διὰ τὰ ἔργα τῶν ἄλλων ἑταιρειῶν.

ΛΑ·Ι·ΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΠΩΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΥΝ ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΜΑΣ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ

ΤΟΥ κ. ΜΙΧ. ΚΥΡ.

Τὸ σκεφθήκατε ποτὲ αὐτό; Τὶς τελευταῖες ἡμέρες ποὺ βρέθηκα στὸ Βελιγράδι, τὸ ἔζησα καὶ τὸ χάρηκα. Ἐπείσθην ὅτι ἡ λέξις «διασκέδασις» δὲν εἶνε ἀφῃρημένη καὶ ὅτι ὅταν κάπου λέγεται —φυσικὰ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα— περιέχει κάποιο περιεχόμενο. Διασκεδάζω ἔξω ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ σύνορα, θὰ πῆ χαίρομαι, ξεχνῶ, εἶμαι εὐτυχὴς μὲ τὴν ἔννοια τὴ συμβατική. Πίνω, χορεύω, τραγουδῶ γελῶ, δὲν παρεξηγῶ, πειράζω, ἐρωτεύομαι, βλέπω ὅλες τὶς γυναῖκες ὡς Βεατρίκες καὶ ἡ ζωὴ προβάλλει μπροστά μου χαρούμενη καὶ γεμάτη ρόδα. «Τὲ βουὰ λὰ βὺ ἂν ρόζ...» Ἠμπορεῖ ὁ Λένιν νὰ μὴν κατώρθωσε νὰ ἐπαναστατήση τὰ Βαλκάνια. Τὰ ἔμαθε ὅμως νὰ τρῶνε, νὰ πίνουν, νὰ χορεύουν, νὰ γλεντοῦν, νὰ ἐρωτεύωνται σὰν ἀληθινοὶ Σλαῦοι. Τὸ βλέπετε σὲ κάθε φωτισμένη γωνιὰ σὲ κάθε μπάρ, σὲ κάθε ταβέρνα, σὲ κάθε ἑστιατόριο, σὲ κάθε ντάνσιγκ. Εἴτε στὴν ἀριστοκρατία ἀνήκει, εἴτε στὸ λαό, εἴτε στὴν χωριατιά. Ὅταν καθήσουν νὰ φᾶνε τὸ βραδάκι τὰ ὡραῖα χοιρινά, τὶς τεράστιες μπριζόλες, τὰ κεμπάπια, τὶς πάπρικες καὶ τὰ γκούλας τὰ χοντρὰ κρεμμύδια, καὶ νὰ πιοῦν τὰ ὡραῖα ἀρωματισμένα τους κρασιά, ἡ κατάστασις δὲν εἶνε τυχαία καὶ ἐγκυμονεῖ σοβαροὺς κινδύνους!!

Ἐὰν τὸ κατάστημα διαθέτη μερικὰ ὄργανα, μιὰ μικρούλα ὀρχήστρα —κοινότατον πρᾶγμα— τότε τὸ φαῒ καὶ τὸ κρασὶ ἀνάβουν καὶ σκοτίζουν τὸ κεφάλι. Ἡ ὀρχηστρούλα αὐτὴ δὲν εἶνε μιὰ κάποια ὀρχηστρούλα ποὺ παίζει κάθε τέταρτο τῆς ὥρας ἕναν γλυκανάλατο ρωμαντικὸ σκοπό, ὥσπου νὰ περάση ἡ ὥρα γιὰ νὰ σχολάσουν οἱ μουσικοὶ καὶ νὰ εἰσπράξουν τὸ ἡμερομίσθιο. Ἡ ὀρχηστρούλα αὐτή, ποὺ ἀποτελεῖται συνηθέστατα ἀπὸ τσιγγάνους Μαγυάρους, Σλοβένους καὶ Ρώσσους, δὲν σταματάει ἕνα λεπτό. Προκαλεῖ, διεγείρει, μερακώνει, ἐνθουσιάζει καὶ ξεσηκώνει τὸν κόσμο. Οἱ μουσικοὶ παθαίνονται οἱ ἴδιοι. Εἴτε ροῦμπα παίζουν, εἴτε τσιγγάνικα, εἴτε τραγούδια τοῦ τόπου, χωριάτικα, ἐρωτιάρικα, γεμᾶτα αἴσθημα καὶ ποίησι. Σκορπισμένοι μέσα στὸ κατάστημα, ποὺ συνήθως δὲν εἶνε καὶ τόσο μεγάλο, πλησιάζουν τὶς διάφορες παρέες, διακρίνουν ἐκείνη ποὺ εἶνε ἕτοιμη νὰ ἐκραγῆ καὶ νὰ δώση τὸ σύνθημα τοῦ γλεντιοῦ καὶ παίζουν μὲ αἴσθημα καὶ πάθος τὰ πιὸ χαριτωμένα τοπικὰ κομμάτια. Χορεύουν, τραγουδοῦν, μερακώνουν, κινῶντας ἀδιάκοπα τὰ δοξάρια τῶν βιολιῶν , κτυπῶντας τὰ ξυλόφωνα καὶ ἀνοιγοκλείοντας τὰ ἀκορντεόν. Τὸ τραγοῦδι τὸ παίρνει καθένας μὲ τὴ σειρά του, γιὰ νὰ τελειώση σὲ λίγο στὰ χείλη τῶν πελατῶν, ποὺ ἔχουν ἤδη ζεσταθῆ καὶ ἐκδηλωθῆ γιὰ τὸ ὁμαδικὸ γλέντι. Ὁ ρυθμὸς κρατιέται μὲ τὶς παλάμες, τὰ πόδια κτυποῦν καὶ τὰ κεφάλια κινοῦνται ρυθμικὰ καὶ ἀνάλογα μὲ τὸ σκοπό. Ὅταν γίνη αὐτό, τὸ κατάστημα ἐξησφάλισε τὴ βραδυά, Οἱ παραγγελίες ἐπαναλαμβάνονται καὶ ὅσοι πελάται ἐστέκοντο ἔξω ἀπὸ τὰ μεγάλα κρύσταλλα, ἀμφιβάλλοντες ἐὰν θὰ περάσουν εὐχάριστα τὶς ὧρες των ἐκεῖ, προχωροῦν καὶ διασκελίζουν τὸ κατῶφλι. Σὲ λίγο δὲν χωράει μέσα στὴν αἴθουσα οὔτε κουνοῦπι. Τὸ γλέντι ἀποκτᾷ χαρακτῆρα ἄκρας οἰκειότητος καὶ ὁ καταστηματάρχης, σὰν φρόνιμος ἄνθρωπος ποὺ γνωρίζει τὰ μυστικὰ τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὴν ψυχολογία τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀπεφάσισαν ἐντελῶς ἀκουσίως καὶ τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ τὸ ρίξουν ἔξω ἀπόψε, ρίχνει τὶς βαρειὲς κουρτίνες στὰ κρύσταλλα τοῦ καταστήματος καὶ κλείνει τὸ ὁμαδικὸ αὐτὸ γλέντι ἀπὸ τὰ μάτια τῶν περιέργων. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ μόνον αὐτὸς διατάσσει.

Ἐγύρισα σὲ πολλὰ κέντρα. Στὰ καμπαρὲ καὶ στὰ ντάνσιγκ. Στὴ «Ρούσσικη λίρα» καὶ στὸν «Τσάρο». Σὲ ἀριστοκρατικὰ καὶ σὲ λαϊκά. Στὰς 11 τὸ βράδυ παντοῦ ὑπάρχει κέφι καὶ ἰδίως ἀτμόσφαιρα. Ὅταν τραγουδοῦν καὶ ὅταν χορεύουν θυμοῦνται πὼς εἶνε Σλαῦοι καὶ χαίρονται καὶ εὐθυμοῦν. Οὔτε σκοτωμοί, οὔτε αἵματα, οὔτε χαμοὶ καὶ κλάματα γι' ἀγάπες. Ὁ ἐρωτευμένος στὰ Βαλκάνια δὲν σκοτώνει, δὲν ἀσκητεύει, δὲν ξερριζώνει τὴν καρδιά του καὶ δὲν διαλαλεῖ τὸν ἔρωτά του μὲ κοπετοὺς καὶ θρήνους. Χαρούμενος ζητᾶ τὸν ἔρωτα σὰν κατακλεῖδα τοῦ γλεντιοῦ. Καὶ ἂν ἡ σκληρόκαρδη δὲν ἐνδώση, δὲν ἀποφασίζει νὰ πάρη δισκία κινίνης. Ὄχι. Στρέφεται πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν γιὰ νὰ βρῆ ἑκατοντάδες ξανθά, καστανὰ καὶ μελαχροινὰ κεφαλάκια, μύριες Ἄννες, Μπόμπες, Μπίρες, Κατοῦσες καὶ Σόφτες ἕτοιμες νὰ τοῦ χαμογελάσουν καὶ νὰ τὸν παρηγορήσουν στὴν στιγμιαία του ἀπογοήτευσι ἢ θλῖψι.

Καὶ οἱ σκοποί τους καὶ τὰ τραγούδια τους; Χαρὰ Θεοῦ. Χαρούμενα, ξένοιαστα, ἐλαφρά, γεμάτα παλμὸ καὶ ζωή. Ἕλληνες, ποὺ θέλετε νὰ διασκεδάσετε καὶ συνθέται, ποὺ ἐπιθυμεῖτε νὰ γράψετε γιὰ νὰ χαροποιήσετε τὸν κόσμο, ξεκινῆστε, ἂν σᾶς ἔλθη βολικό, γιὰ τὸ Βελιγράδι καὶ καταποντισθῆτε μερικὰ βράδυα στὰ ἀναρίθμητα αὐτὰ κέντρα τοῦ γλεντιοῦ. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ ἀλλάξετε χαρακτῆρα καὶ δὲν θὰ ξαναγράψετε στὴ ζωή σας ταγκό. Πρὸ παντὸς τὸ τελευταῖο.

Οἱ διασκεδάσεις αὐτὲς δὲν ἔχουν τίποτα τὸ κοινὸ μὲ τὶς ἀντίστοιχες δικές μας, ὅπου πηγαίνει κανεὶς γιὰ νὰ κάνη καυγᾶ παρὰ γιὰ νὰ διασκεδάση κι' οὔτε τὰ τραγούδια τους θυμίζουν τοὺς αἰώνιους κλαψιάρικους σκοποὺς ποὺ συνοδεύουν ἀπαραιτήτως κάθε ρωμαίϊκο γλέντι.

ΜΙΧ. ΚΥΡ.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΟΙ ΜΩΡΟΠΙΣΤΟΙ

ΝΟΘΕΥΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΑΤΕΩΝΕΣ

Οἱ περίφημοι σωτῆρες ποὺ ἀφαιμάσουν διαρκῶς τὶς τσέπες τῶν ἀφελῶν στὴν Ἀμερική.

Παντοῦ τὰ πάντα. Τὰ διάφορα «ἐλιξήρια», τὰ «καλλυντικά», τὰ «ἀδυνατίζοντα» καὶ τὰ παντὸς εἴδους «σπεσιαλιτὲ» καὶ οἱ διάφορες «μηχανὲς» στ' ἄλλα ἐπίπεδα, στήνονται παντοῦ κατὰ τῶν «μωροπίστων».

Ἡ Ἀμερικὴ ὅμως ἔλαβε τὰ δέοντα μέτρα ἐναντίον των, καλέσασα συγχρόνως τοὺς πολίτας, νὰ ἀμύνωνται καὶ μόνοι των κατὰ τῶν ἀπατεώνων, δηλαδὴ νὰ μὴν πιστεύουν σ' αὐτούς.

Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν τί λέγουν οἱ Ἀμερικανοί:

Ἡ Κυβέρνησις κάμνει τὸ καλύτερον ποὺ μπορεῖ, ἀλλὰ δὲν τῆς εἶνε δυνατὸν καὶ νὰ σκέπτεται διὰ λογαριασμὸν τῶν ἄλλων. Χρειάζεται πάντοτε καὶ κάποια αὐτοκρισία ἐκ μέρους τοῦ ἀτόμου διὰ τὴν ἄμυνάν του κατὰ πάσης παγιδεύσεως, ἡ ὁποία στρέφεται κατὰ τοῦ βαλαντίου, τῆς ὑγείας του ἢ ἀκόμη καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς του. Ἡ κυβέρνησις συλλαμβάνει τοὺς ἀπατεῶνας καὶ τοὺς νοθευτάς, ἀφοῦ ὀλίγοι ἢ πολλοὶ ἔπεσαν θύματά των, ἀλλὰ νέα πολυμήχανα κόλπα παρουσιάζονται εἰς τὴν πιάτσα καθημερινῶς.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξεφράσθη, μὲ κάποιον κουρασμένον τόνον, ἕνας Ὁμοσπονδιακὸς ἀξιωματοῦχος. Ἡ ἰδιαιτέρα ἀποστολή του εἶνε μὲ τὴν διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρομείων τῆς χώρας, μέσῳ τῶν ὁποίων χιλιάδες παραπλανητικῶν ἐν τύπων προσπαθοῦν καθημερινῶς νὰ ἁλιεύσουν νέα θύματα. Ὅταν, παραδείγματος χάριν, οἱ ταχυδρομικοὶ ἐπιθεωρηταὶ ἔρχωνται καὶ τοῦ ἀναγγέλλουν ὅτι ἡ «Τζὼν Ζέλη—Μέϊκ γιοὺ—θὶν—Κόμπανυ» ἐξεμύτισεν ἐκ νέου εἰς τὸν ὁρίζοντα τῶν λωποδυτικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν πωλεῖ εἰς τοὺς ἁπλοϊκοὺς παχυσάρκους ἕνα ἀλάνθαστο σαποῦνι ποὺ σὲ λιγνεύει, δίχως καμμία προσπάθεια ἢ κίνδυνο ἐκ μέρους σου, τὰ ὄργανα τοῦ νόμου, κατόπιν τῆς δεούσης ἐρεύνης, ἀποκλείουν τὴν ὕποπτον Ἑταιρείαν τοῦ Τζὼν Ζέλι ἀπὸ τὰ ταχυδρομεῖα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνέργειαι τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιθεωρητῶν ἐνισχύονται ἐκ παραλλήλου ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδιακῆς ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία κατέστη τὸ φόβητρον παντὸς, ὅστις διαφημίζει ἀπατηλὰ ἢ ψευδῆ πράγματα. Εἰς τὸ γενικὸν τοῦτο ἔργον τῆς προφυλάξεως τῆς ἁπλοϊκωτέρας μερίδος τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν ἀπατεώνων καὶ τῶν παντοίου φυράματος ἐκμεταλλευτῶν, συμπράττει ὡσαύτως εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τὸ Ὁμοσπονδιακὸν τμῆμα ἐπὶ τῶν φαρμάκων καὶ τῶν τροφίμων, τὸ ὁποῖον ἐσχάτως ἐξουσιοδοτήθη ὅπως αὐτοστιγμεὶ ἀφαιρέσῃ ἐκ τῆς ἀγορᾶς πᾶν φάρμακον, τρόφιμον ἢ καλλυντικὴν οὐσίαν, ἅτινα χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ κατασκευαστοῦ των, εἶνε ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν ὑγείαν. Τὸ ἴδιον διοικητικὸν τμῆμα ἠμπορεῖ νὰ καταδιώξῃ ὡσαύτως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς «ἐτικέττας» τὸν κατασκευαστὴν οἱουδήποτε φαρμάκου, ὅστις διεκδικεῖ ἢ ὑπόσχεται δι' αὐτοῦ ἀνύπαρκτον ἢ ψευδῆ θεραπευτικὴν ἰδιότητα καὶ δύναται ὡς ἐκ περισσοῦ νὰ τοῦ ἐπιβάλῃ ὅπως παρουσιάσῃ τὴν «ἐτικέτταν» του κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ δεικνύῃ ἐπακριβῶς τί περιέχει κάθε διαφημιζομένη ἀμβροσία ἢ νέκταρ.

⁂

Ἀλλ' ἂς ἀκούσωμε καὶ μερικὰ ἀμίμητα:

Ἄνοιξε κάποτε ἐν τῷ παρελθόντι —δίχως νὰ ἀποκλείεται ἡ μεγάλη πιθανότης νὰ ἔχῃ μιμητὰς καὶ τώρα— μία αὐτοκληθεῖσα «Λέσχη εὐημερίας». Παρόμοιαι κατόπιν ἀνεφάνησαν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην, τὸ Σικᾶγον καὶ ἀλλαχοῦ. Ὑπὸ οἱονδήποτε ὄνομα καὶ ἂν ἐκρύπτοντο, ὁ μηχανισμὸς των ἦτο πάντοτε ὁ ἴδιος. Ἐπληρώνατε ἕνα ἕως πέντε δολλάρια, ὡς δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὴν λέσχην καὶ ἀνελαμβάνατε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐγγράψητε εἰς τὴν Λέσχην πέντε ἄλλα μέλη ἐκ τῶν φίλων σας. Ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ὑπεχρεοῦτο νὰ φέρῃ ἄλλα πέντε μέλη καὶ οὕτω καθεξῆς ἐπ' ἄπειρον.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἡ ἀπατηλὴ ὑπόσχεσις πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθ. ἕνα μωρόπιστον ἦτο ὅτι μετὰ τὴν διὰ τῆς ἐνεργείας του ἐγγραφὴν εἴκοσι πέντε νέων μελῶν (ἢ πέντε φορὰς μιᾶς πεντάδος μελῶν κατὰ τὴν ἄνωθι τεχνοτροπίαν) θὰ ἐλάμβανε ὁ ἴδιος πενῆντα τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων παρ' αὐτοῦ χρημάτων.

Εἶνε σχεδὸν περιττὸν νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ ὑπόσχεσις αὐτὴ οὐδέποτε ἐξεπληρώθη.

⁂

Πολὺ περισσότερον παγιδευτικὸν ἦτο τὸ λωποδυτικὸν τέχνασμα μιᾶς Ἑταιρίας, πρὸς μελοποίησιν φὸξ ἢ ταγκό. Ψυχολογήσασα αὐτὴ τὴν ἐρασιτεχνικὴν μεγαλομανίαν μερικῶν, ὅπως ἀναδειχθοῦν ἀντὶ πάσης θυσίας στιχουργοὶ κάποιου «λαϊκοῦ τραγουδιοῦ» ποὺ νὰ κάμῃ «φουρόρε» στὰς μάζας, τοὺς ἐδιπλάρωναν ἐπιτηδείως καὶ τοὺς ὑπέσχοντο νὰ «μελοποιήσουν» μερικοὺς στίχους των, νὰ τοὺς τιτλοφορήσουν, νὰ τοὺς τυπώσουν καὶ νὰ τοὺς ἐκδώσουν μὲ τὸ ὄνομά των, φαρδὺ-πλατὺ μὲ ὁλόχρυσα γράμματα. Ὅλα αὐτὰ ἀντὶ τοῦ μηδαμινοῦ, ὁμολογουμένως, ποσοῦ τῶν πεντήκοντα μόνον δολλαρίων. Περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὅσοι ἔστειλαν τὰ δολλάριά των ἔλαβον μετὰ πάροδον ἀορίστου χρονικοῦ διαστήματος ὡς ἀντάλλαγμα… ἀέρα κοπανιστόν.

⁂

Οἱ ψευδοφθαλμολόγοι ὡσαύτως ἀφθονοῦν. Ἐκεῖ ποὺ ἀπέτυχον ὅλοι οἱ πρίγκηπες τῆς ἐπιστήμης, αὐτοὶ κάμνουν καλὰ μιὰ γιὰ πάντα. Μὲ ὀλίγας λέξεις, ἐὰν δὲν σᾶς μισοστραβώσουν μὲ τὸ ἀζημίωτον, ἐνδέχεται νὰ σᾶς βγάλουν τὰ μάτια σας ὁλότελα.

Ἀκολουθεῖ σειρὰ ὁλόκληρος ἀπὸ διάφορα ἐξωφρενικὰ μέσα διὰ νὰ ψηλώσουν οἱ κοντοί, νὰ βγάλουν τρίχες οἱ φαλακροί, νὰ γίνουν Δημοσθένεις οἱ τραυλοί, κλπ.

Προφυλαχθῆτε, ὅθεν, ὦ εὔπιστοι προφυλαχθῆτε καὶ οἱ ἴδιοι, ἔστω καὶ παρὰ τὴν κυβερνητικὴν προστασίαν καὶ βοήθειαν!

Διαλεκτὰ τραγούδια.

Χριστίνα

Δώδεκ' ἀγόρια τοῦ σκολειοῦ,
Χριστίνα—Χριστίνα,
κι' ἡ Χριστινιὼ μιὰ τάξη.
Μὴ βρέξει καὶ μὴ στάξει.

Τ' ἀγόρια τ' ὁρκιστήκανε
στὴν παλληκαρωσύνη
νὰ κλέψουν τὴ Χριστίνα.

Βαρκοῦλαν ἀρματώνουνε
μὲ σταυρωτὸ πανάκι,
Χριστίνα—Χδιστινάκι.

Ποιὸς εἶδε πετροπέρδικα
νὰ παίζῃ μὲ γεράκια
στὸ πλάϊ στὰ θυμαράκια;

Ποιὸς εἶδε τὴν ξανθόμαλλη,
γελοῦσα καὶ πανώρια,
νὰ παίζῃ μὲ τ' ἀγόρια.

Ἔμπα, Χριστώ, στὴ βάρκα μας
νὰ πᾶμε καὶ νἀρθοῦμε,
τραγοῦδι ποὺ θὰ εἰποῦμε.

Τ' ἀστέρια τρεμουλιάζουνε
στοῦ Ζέφυρου τὸ χάδι
τ' ὄμορφο τοῦτο βράδυ.

Σπαρμένο χρυσολούλουδα
τὸ πέλαγο λιβάδι
τ' ὄμορφο τοῦτο βράδυ.

Ἄλλοι ταιριάζουν τὰ πανιὰ
κι' ἄλλοι κουπὶ τραβοῦνε—
Χριστίνα ὁ νοῦς σου ποῦναι;

Τὸ Χριστινάκι τραγουδεῖ
τῆς βάρκας κυβερνήτης—
γλυκειὰ ποῦν' ἡ φωνή της!

Καὶ λέει τραγοῦδι τοῦ ἔρωτα
καὶ γιὰ τὸν πόθο λέει,
γιὰ τὸ φιλὶ ποὺ καίει.

Κι' ἡ βάρκα ἐποθοφτέρωσε
κι' ὀρθοπηδάει τὸ κῦμα,
καθὼς πηγαίνει πρῖμα.

Γέλια, τραγούδια, ἐσώπασαν,
τ' ἀγόρια συμπαλεύουν,
μοχτοῦν, φιλὶ γευρεύουν.

Χουγιάζει ὁ ἀγέρας γιὰ φιλί,
βγάζουν καημοὺς καὶ πάθη
στῆς θάλασσας τὰ βάθη.

Κανεὶς δὲν εἶνε στὸ κουπί,
κανεὶς καὶ στὸ τιμόνι—
λαχτάρα ποὺ τοὺς ζώνει.

Γιὰ τὸ φιλὶ τῆς Χριστινιῶς
χυμᾶν μὲ χίλια χέρια
νερά, βουνὰ κι' ἀστέρια.

Κι' ἡ βάρκα ἡ ποθοπλάνταχτη
πάει στῶν νερῶν τὰ βάθη
μὲ τοῦ ἔρωτα τὰ πάθη.

Κι' ἐκεῖ σαλεύουν τὰ παιδιά,
ψάχνουν νὰ βροῦν ἀκόμα
τῆς Χριστινιῶς τὸ στόμα.

Δὲν κλαίω τὰ δώδεκα παιδιὰ
τοὺς νειούς, τοὺς μαθητάδες
τὶς δώδεκα μανάδες,

μόν' κλαίω τὰ μάτια τὰ γλαρά,
τὸ λυγερὸ κορμάκι,
τ' ἀγρίμι, τ' ἀλαφάκι,

ποὺ ἤτανε δώδεκα χρονῶ
—Παρθένα Παναγιά μου,
κι' ἔλαμπε ἡ γειτονιά μου.

Β. ΡΩΤΑΣ

Τό 3ον ἔτος

Τὸ «ΕΡΓΟΝ» ἑορτάζει σήμερον μὲ εὔλογον συγκίνησιν τὴν δευτέραν ἐπέτειόν του καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ 3ον ἔτος του, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι οἱ πολυπληθεῖς ἀναγνῶσται του θὰ τὸ παρακολουθήσουν μὲ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν νέαν του προσπάθειαν.

Τὸ «Ἔργον» κλείνει δύο χρόνια ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του καὶ μπαίνει εἰς τὸ τρίτο.

Οἱ πιστοὶ ἀναγνῶσται του, ποὺ τὸ παρακολουθοῦν μὲ τόσην στοργὴν ἀπὸ τὰ πρῶτα του βήματα, οἱ ἄλλοι, ποὺ προσετέθησαν ἀργότερα, εἰς τὸ ἀτελείωτον στράτευμα τῶν φίλων του, δὲν ἠμποροῦν παρὰ νὰ χαροῦν γι' αὐτὴν τὴν ἐπέτειον τοῦ ἀγαπημένου των περιοδικοῦ, ποὺ γιορτάζουν σήμερα μὲ εὔλογον συγκίνησιν οἱ δημιουργοί του.

Τοὺς γνωρίζετε σχεδὸν ὅλους. Ὅλων ἔχετε ἤδη τυπωμένα τὰ ὀνόματα, ἔχετε διαβάσει τοὺς στοχασμοὺς καὶ τὶς ἐμπνεύσεις, ἔχετε μαντεύσει τὴν ἐργασίαν των.

Ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην καὶ διευθυντὴν ποὺ ἐνεπνεύσθη καὶ ὠργάνωσε τὴν ἔκδοσιν μέχρι τῶν συντακτῶν ποὺ τὴν ἐπραγματοποίησαν, μέχρι τῶν τσιγκογράφων, τῶν τυπογράφων καὶ τῶν πιεστῶν ποὺ σᾶς τὴν παρέδωσαν ἑτοίμην γιὰ διάβασμα —ὅλοι ἐργάσθηκαν μὲ τὸν ἴδιον ζῆλον, γιὰ νὰ σᾶς παρουσιάσουν τὸ νέον περιοδικόν, ποὺ ἀπετέλεσε τότε ποὺ ἐξεδόθη μιὰν ἀληθινὴν ἐπανάστασιν εἰς τὸν τύπον.

✻

Θυμᾶστε τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, σὲ τί κατάστασι βρισκόταν ὁ περιοδικὸς τύπος; Ἕνα εἶδος μόνον περιοδικοῦ ποὺ εἶχεν ἐκδοθῆ πρὸ 15ετίας, εἶχεν χρησιμεύσει ὡς καλοῦπι γιὰ νὰ ἐκδοθοῦν ὅλα τὰ ἄλλα ὅμοια κι' ἀπαράλλακτα:

Τὸ «Ἔργον» ἦρθε αὐτὴν τὴν τάξιν τῶν πραγμάτων νὰ τὴν ἀνατρέψῃ. Παρουσίασε ἕναν τύπον νέου περιοδικοῦ, καθαυτὸ ἑλληνικοῦ, μὲ συνεργάτας ἐκλεκτούς, λογίους, ἐπιστήμονας καὶ δημοσιογράφους. Τὸ κοινὸν ποὺ γνωρίζει πάντοτε νὰ ἐκτιμᾷ κάτι τέτοιες προσπάθειες, ἐνεκολπώθη τὸ «Ἔργον» μὲ πρωτοφανῆ φανατισμόν. Ποτὲ ἄλλοτε εἰς τὰ ἐκδοτικὰ ἑλληνικὰ χρονικὰ δὲν εἶχε σημειωθῆ τέτοια κυκλοφοριακὴ ἐπιτυχία. Τὸ νέον περιοδικὸν κατέκτησε τὸ ἑλληνικὸ σπίτι. Γιατὶ ἀποτελοῦσε μίαν ζωντανὴ ἀπεικόνισι τῆς ἑβδομαδιαίας ζωῆς, γιατὶ περιεῖχε θέματα σπαρταριστοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ γιατὶ ἀκόμη, κοντὰ εἰς τὴν λογοτεχνίαν, καὶ τὴν σάτυραν καὶ τὸ εὔθυμον σχόλιον τῶν γεγονότων, περιεῖχε ὅ,τι χρειάζεται σήμερον ἡ πρακτικὴ ζωὴ μας: τὴν ἐγκυκλοπαίδειαν, τὴν ἐκλαΐκευσιν ὅλων τῶν μεγάλων προβλημάτων.

Ἦτο ἀναπόφευκτον μιὰ τέτοια λαμπρὴ ἐπιτυχία νὰ σπεύσουν νὰ τὴν μιμηθοῦν πολλοὶ ἄλλοι ἐκδόται. Δεκάδες περιοδικῶν ἐξεδόθησαν ἔκτοτε κατὰ πιστὴν ἀντιγραφὴν τοῦ «Ἔργου», ἀλλὰ ἔσβυσαν ἀγνοημένα, ἄλλα φυτοζωοῦν ἀκόμη, εἰς ἄπειρες ἐκδόσεις δουλικῆς ἀπομιμήσεως. Κανένα δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ φθάσῃ τὸ «Ἔργον» σὲ ζωντάνια, σὲ παλμό, σὲ κυκλοφορία. Γιατὶ τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ «Ἔργου» παρέμεινε πιστὸ στὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν, γιατὶ τὸ κέφι δὲν ἔλειψε ποτὲ ἀπὸ τὴν ὁμοιογενῆ ὁμάδα τῶν συνεργατῶν του, γιατὶ ἀκόμη, μὲ ἀπόλυτον σεβασμὸ πρὸς τὸ κοινὸν ποὺ τόσο τὸ ὑπεστήριξε, τὸ «Ἔργον» προσεπάθησε διαρκῶς νὰ βελτιώνεται, γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἀναγνωστῶν του.

✻

Ὅταν τὸ ξεφυλλίζετε, φίλοι ἀναγνῶσται, θὰ σᾶς εἶνε ὡρισμένως ἀδύνατον νὰ φαντασθῆτε πόσους κόπους καὶ πόσες ἀγωνίες περιέχουν οἱ ἑβδομαδιαῖες 32 σελίδες του.

Μόλις τὸ μεγαθήριον τοῦ πιεστηρίου ἀρχίσῃ τὸ βαρύ του μούγκρισμα καὶ γεννοβολήσῃ τὰ πρῶτα φύλλα, ἀρχίζει ἡ ἐργασία γιὰ τὸ ἑπόμενο φύλλο. Πρέπει νὰ καταστρωθοῦν τὰ σχέδια, νὰ γίνουν συσκέψεις, νὰ δοθοῦν ἐντολὲς εἰς τοὺς συνεργάτας νὰ ἀναζητηθῇ ἡ εἰκονογράφησις, νὰ τεθοῦν εἰς κίνησιν οἱ βραδυκίνητοι σκιτσογράφοι νὰ δοθοῦν παραγγελίες στοὺς ἐμβριθεῖς συντάκτας τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν ἄρθρων νὰ γίνουν ἀναδιφήσεις εἰς τὰ ξένα περιοδικὰ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς καταλλήλου ἐξωτερικῆς ἐπικαιρότητος νὰ κινητοποιηθῇ τὸ συνεργεῖον τῶν γελοιογράφων καὶ νὰ καταναλωθῇ πολὺ πνεῦμα διὰ τὴν ἀναζήτησιν τῶν θεμάτων τους. Ἔπειτα θὰ ἀρχίσῃ ἡ παρέλασις τῶν λοιπῶν συνεργατῶν ποὺ ἔχουν τὴν τακτικήν των ἐργασίαν, τοῦ συντάκτου τοῦ διπλωματικοῦ δελτίου, τοῦ μουσικοῦ καὶ θεατρικοῦ κριτικοῦ, τοῦ χρονογράφου, τοῦ φιλολόγου, τοῦ συντάκτου τῶν σημειωμάτων τῶν μεταφραστῶν κλπ. Ὅλες οἱ στῆλες ποὺ ἔχετε ἐμπρός σας ἔχουν καὶ τὸν ἄνθρωπόν τους. Εἶνε ὁ ἴδιος πάντα ποὺ ἀναλαμβάνει νὰ τὶς γεμίσῃ μὲ κάτι ἐκλεκτόν, μὲ ἕνα θέμα ποὺ πρέπει νὰ συγκεντρώνῃ ἕνα σωρὸ προσόντα, νὰ εἶνε σύντομο, εὔληπτο, καλογραμμένο, ἐνδιαφέρον καὶ νὰ ἀρέσῃ σὲ σᾶς.

✻

Νὰ ἀρέσῃ σὲ σᾶς! Ἂν ξέρετε φίλοι ἀναγνῶσται, τί ἀντιπροσωπεύει γιὰ μᾶς αὐτὴ ἡ φράσις! Εἶνε τὸ σύνθημα ποὺ μᾶς καθοδηγεῖ στὴν ἐργασία μας. Εἶνε ὁ μπαμπούλας καὶ ἡ καθημερινὴ ἀγωνία μας. Εἶνε τὸ αἰώνιον ἐρώτημα, ὁ δισταγμός, ἡ ἀντίρρησις τοῦ κ. Ἀρχισυντάκτου: «Μὰ θὰ ἀρέσῃ στοὺς ἀναγνώστας αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;»

Ἀνάγκη πᾶσα νὰ δοθῇ μιὰ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα αὐτό, προτοῦ ληφθῇ μιὰ ὁποιαδήποτε ἀπόφασις. Πρέπει, φίλοι ἀναγνῶσται νὰ… σᾶς σφυγμομετρήσωμε ἐκ τοῦ μακρόθεν. Νὰ μαντεύσωμε τί θέλετε καὶ τί δὲν θέλετε. Τί ὕλην προτιμᾶτε καὶ σὲ ποιὰν ἀναλογία. Μήπως ἔχομε πολλὰ διηγήματα; Μήπως μᾶς λείπουν τὰ ἀνέκδοτα; Μήπως δὲν γελάσετε μὲ τὰ εὔθυμά μας; Μήπως βρῆτε σαχλὰ τὰ ἀστεῖα μας; Ὅ,τι κάνομε ἐδῶ σκεπτόμεθα. Γιατὶ κατὰ βάθος, φίλοι ἀναγνῶσται σᾶς ἀγαποῦμε, χωρὶς νὰ σᾶς γνωρίζουμε… Σᾶς ἀγαποῦμε γιατὶ εἶσθε ἡ δουλειά μας, τὸ ἐπάγγελμά μας, γιατὶ εἶσθε καὶ σεῖς ἕνα ἀπὸ τὰ στοιχεῖο —καὶ μάλιστα οὐσιωδέστατον— τῆς ἐπιτυχίας τῆς προσπαθείας μας.

Εἶνε ἀδύνατον, νὰ κάμωμε δίχως ἐσᾶς, ὅπως καὶ σεῖς δὲν μπορεῖτε δίχως ἐμᾶς. Διότι ὅλοι μαζὶ ἐμεῖς εἴμεθα τὸ «Ἔργον» —αὐτὸ τὸ περιοδικὸ ποὺ ἀγαποῦμε ἀπὸ κοινοῦ καὶ τοῦ ὁποίου γιορτάζομε σήμερα μὲ ἰδιαίτερη ὑπερηφάνεια τὴ δεύτερη ἐπέτειο.

Δὲν νομίζομε πὼς εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς δώσωμε διαβεβαιώσεις γιὰ τὸ μέλλον. Τὸ λαμπρὸ παρελθὸν τοῦ «Ἔργου» σᾶς ἐγγυᾶται γιὰ τὴν μέλλουσα σταδιοδρομία του. Αὐτὸ τὸ περιοδικὸν ποὺ τόσο ἐκαινοτόμησε, ποὺ ἦρθε σὰν μιὰ νέα πνοὴ στὴν δημοσιογραφία τοῦ τόπου μας, θὰ ἐξακολουθήσῃ πάντα νέο, πάντα σπαρταριστό, πάντα ζωντανό, νὰ σᾶς προσφέρῃ μιὰν συνοπτικὴ εἰκόνα τῆς ἑβδομαδιαίας ζωῆς μας.

Καὶ σᾶς ὑπόσχεται ἀκόμη στὸν τρίτο του χρόνο ποὺ ἀρχίζει σήμερα, νὰ σᾶς συντροφεύσῃ πιστὰ καὶ νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσῃ μὲ τὴν ἴδια εὐσυνειδησία καὶ τὴν ἴδια ἀγάπη.

Μικρὰ διαμαντάκια.

Σκέψεις

Ἡ ὑστεροφημία μοιάζει μὲ τὸν οὔριο ἄνεμο ποὺ πνέει ὕστερα ἀπὸ ἕνα ναυάγιο.

Βουαλὼ

⁂

Ἡ εὐτυχία εἶνε ἡ ἴδια, εἴτε τὴν βρίσκει κανεὶς στὸν μεγάλον πλοῦτον, εἴτε στὴν ταπεινὴ κατάστασι.

Εὐριπίδης

⁂

Ἡ αὐτοκτονία εἶνε τὸ φρικτότερον ἁμάρτημα, κατόπιν τοῦ ὁποίου δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μετανοήσῃ, γιατὶ τὸ ἔγκλημα καὶ ὁ θάνατος ἐπέρχονται ταυτοχρόνως.

Σίλλερ

⁂

Τὸ παράδειγμα τῆς κακίας εἶνε χειρότερο καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν πρᾶξι.

Κικέρων

⁂

Κάθε κακία εἶνε πάντα γέννημα κἄποιας ἀδυναμίας.

Ρουσὼ

⁂

Ἐνῷ ποταμοὶ αἱμάτων ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ ἐξιλεωθοῦν τὰ σφάλματά μας, ἀπέναντι τῶν ἀνθρώπων, ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ ἕνα δάκρυ μετανοίας εἶνε ἀρκετό.

Σατωμπριάν.

⁂

Ἂν ἤξερα πὼς ὁ σκοῦφος μου γνωρίζει ὅ,τι σκέπτομαι, θὰ τὸν ἔρριχνα στὸ τζάκι νὰ καῇ!

Χὸς

⁂

Ποτὲ δὲν εἴμαστε τόσον δυστυχεῖς ἢ τόσον εὐτυχεῖς, ὅσον νομίζουμε. Ὁ ἄνθρωπος πάντα βλέπει μὲ μεγενθυντικὸ φακὸ καὶ τὴν εὐτυχίαν του καὶ τὴν δυστυχίαν του.

Βολταῖρος

⁂

Τὴν γυναῖκα, τὰ πλούτη τὴν κάνουν ξιπασμένη, ἡ ὀμορφιὰ ὕποπτη καὶ ἡ ἀσχήμια μισητή.

Εἰρ. Ἀσώπιος

⁂

Οἱ ἀγιάτρευτες ἀρρώστειες τοῦ ἀνθρώπου ἔχουν μόνον μιὰ παρηγοριά: τὴν γυναῖκα.

Λιβάνιος

⁂

Ἡ γυναῖκα στὸν ἔρωτα βρίσκει χίλιους δυὸ τρόπους γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τὸν ἄνδρα. Καὶ τὸ πιὸ ἀθῶο κοριτσάκι, ἀπάνω στὸ πεδίο τῆς ἀγάπης, νικάει καὶ τὸν πιὸ τετραπέρατο ἄνδρα.

Κα Ντ' Ἀλαμπὲρ

⁂

Ἐκεῖνος ποὺ παίρνει στὰ σοβαρὰ τὶς γυναῖκες, εἶνε μισογύνης.

Μπέρναρ Σῶ

⁂

Ἡ γυναῖκα… Ἡ ἴριδα τῶν θυελλῶν τοῦ βίου. Τὸ λυκόφως, ποὺ ἀπομακρύνει τὰ σύννεφα καὶ προαναγγέλλει, ὅτι θὰ ξημερώσῃ μιὰ ἡμέρα γλυκειὰ καὶ φωτεινή.

Λόρδος Βύρων

⁂

Ἀπ' ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς χαρίσῃ ἡ τύχη, ἡ ἀφωσιωμένη σύζυγος εἶνε τὸ καλύτερο, τὸ πιὸ οὐράνιο δῶρο.

Πὼπ

⁂

Οἱ γυναῖκες δὲν ἀγαποῦν παρὰ μόνον τὸν ἑαυτόν τους. Κάθε γυναῖκα γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ γοῦστα της καὶ τὶς φιλοδοξίες της, εἶνε ἱκανὴ νὰ πάρῃ γιὰ ἄνδρα της καὶ τὸν διάβολο!…

(Ἱσπανικὴ παροιμία)

⁂

Μὴ δίνετε ποτὲ τὴν παραμικρότερη πίστι στὶς ὑποσχέσεις μιᾶς γυναίκας, γιατὶ ἡ καρδιά της μοιάζει μὲ ἕναν τροχό, ποὺ διαρκῶς γυρίζει.

(Γαλλική)

ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

ΑΛΛΟΤΕ ΣΤΕΠΠΑ ΣΗΜΕΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Μαντσουκουό, μὲ τὴν ζωηρὴ κίνησί της καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις της.

Περιπατῶντας κανεὶς εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ μαντζουριανοῦ κράτους (ποὺ λέγεται Μαντσιουτικουὸ ἐνῷ ἡ χώρα λέγεται Μαντσουκουὸ) ντυμένος εὐρωπαϊκὰ καὶ πρὸ παντὸς μὲ εὐρωπαϊκὴ φυσιογνωμία, θὰ περιμένῃ ἴσως νὰ ἰδῇ ὅλους τοὺς ντόπιους νὰ γυρίζουν γιὰ νὰ τὸν ἰδοῦν σὰν περίεργο φαινόμενο. Δὲν συμβαίνει ὅμως τέτοιο πρᾶγμα.

Οἱ μαντζουριανοί, τοὐλάχιστον ἐκεῖνοι τοῦ Χσύνγκιγκ (ἔτσι ἐλέγετο ἄλλοτε ἡ πρωτεύουσα τοῦ νέου κράτους) ἔχουν συνηθίσει πιὰ νὰ βλέπουν τὸν κόσμον τους νὰ ἐξελίσσεται τόσο γοργά, ὥστε τίποτε δὲν τοὺς κάνει πιὰ ἐντύπωσι.

Ἡ πόλις αὐτή, ὅπως θὰ θυμοῦνται βέβαια πολλοί, ἐλέγετο κἄποτε Τσιὰγκ Τσιούν, καὶ μὲ τοὺς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας κατοίκους της ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἄθλιες πολιτεῖες, κατεστραμένες στὴν ἀπέραντη μαντζουρανὴ στέππα.

Ἡ ἐγκατάστασις αὐτονόμου κυβερνήσεως εἰς τὴν πόλιν αὐτήν, τὴν 1ην Μαρτίου 1932, καὶ ἡ δημιουργία τοῦ ἀνεξαρτήτου κράτους τῆς Μαντζουρίας μετὰ δέκα μέρες, ἔκαμαν πολὺ μεγαλύτερην ἐντύπωσιν εἰς τὸ κοινὸν τῆς μακρυνῆς Εὐρώπης παρὰ εἰς τοὺς μαντζουριανούς, ποὺ ἀδιαφοροῦν φαινομενικῶς γιὰ ὅλα.

Εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως ὁ λαὸς αὐτὸς δὲν εἶνε ἀπαθής, ὅπως διαπιστώνει κανεὶς κάνοντας ἕναν περίπατον στὴν ἀπέραντην αὐτὴν πολιτεία. Τὸ μεγαλύτερο ὅμως ἐνδιαφέρον βρίσκεται στὰ περίχωρα.

Ἐκεῖ ὅπου πρὸ δεκαετίας ἀκόμη ἦταν ἄγονη καὶ ἀκαλλιέργητη στέππα, τώρα εἶνε φυτεῖες ἀπὸ βαμβάκι καὶ καπνό, ὅπως θὰ γίνουν καὶ οἱ ἄλλες στέππες ποὺ μένουν ἀκόμη ἀκαλλιέργητες.

⁂

Ὅταν τὸ Τσιὰγκ Τσιοὺν ἄλλαξε τὸ ὄνομά του καὶ ἔγινε Χσύγκιγκ, ἦταν πολὺ προβληματικὸ ἕνα ταξίδι ἕως ἐκεῖ. Γιατὶ θὰ ἔπεφτε ἀσφαλῶς στὰ χέρια Κινέζων λῃστῶν ποὺ ἦσαν οἱ πραγματικοὶ κυρίαρχοι τοῦ τόπου. Τώρα ὅμως ταξιδεύει κανεὶς μὲ τὴν ἰδίαν ἄνεσι καὶ τὴν ἴδια ταχύτητα ποὺ ταξιδεύει εἰς τὴν Εὐρώπη.

Παρατηρεῖται δὲ καὶ τὸ ἑξῆς καταπληκτικὸν φαινόμενον γιὰ τὴν Ἄπω Ἀνατολήν: ὅτι τὰ δρομολόγια τῶν τραίνων εἶνε ἀκριβέστατα, πρᾶγμα ποὺ συμβαίνει μονάχα εἰς τὴν Ἰαπωνίαν. Καὶ σὲ κάθε ταξίδι γνωρίζεται κανεὶς μὲ τόσο ἀνεπτυγμένους ἀνθρώπους, ὥστε ἀπὸ τὴν συζήτησι ποὺ θ' ἀνοίξῃ μαζί τους μαθαίνει ἀμέσως ὅλην τὴν καταπληκτικὴν πρόοδον τῆς χώρας σὲ διάστημα ὀλίγων ἐτῶν.

Γίνονται καὶ ὁμιλητικοὶ οἱ Μαντζουριανοὶ ὅταν ταξιδεύουν, αὐτοὶ ποὺ δὲν μιλοῦνε ποτέ, οὔτε ὅταν βρίσκωνται μὲ δικούς των. Ἔτσι μαθαίνει κανεὶς πολλὰ πράγματα, ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν ἰδιωτική τους ζωή.

Μαθαίνει κανεὶς λοιπόν, σ' αὐτὲς τὶς συνομιλίες, ὅτι ὅσοι ταξιδεύουν ἔχουν σχεδὸν πάντα γιὰ σκοπό τους τὴν πραγματοποίησι μιᾶς ἐλπίδας καὶ ὀνειροπολοῦν διαρκῶς καὶ δὲν δυσκολεύονται νὰ ἀνακοινώσουν σὲ ὅλον τὸν κόσμο τοὺς πόθους των.

Οἱ ταξιδιῶτες τῆς τρίτης θέσεως δὲν βλέπουν τὴν ὥρα νὰ φθάσουν στὸ κτῆμα ποὺ ἀγόρασε γιὰ λογαριασμό τους κάποιος συγγενὴς ποὺ ἔχει προηγηθῆ ἢ στὸ ἐργοστάσιο ὅπου πρόκειται νὰ προσληφθοῦν ὡς ἐργάται.

Στὴ δευτέρα θέσι ταξιδεύουν κατὰ τὸ πλεῖστον φοιτηταί, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ ἔχουν ἐξευρωπαϊσθῆ στὴν ἐμφάνισι καὶ στὴ νοοτροπία, ἔρχονται ἀπὸ τὶς σχολὲς τοῦ Τόκιο, τῆς Ὀζανίου καὶ τῆς Σαγκάης μὲ τὴν αὐτοπεποίθησιν ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο, ἐπειδὴ ξέρουν ὅτι τὸ μέλλον τοὺς ἀνήκει.

Στὴν πρώτη θέσι βρίσκουμε βιομηχάνους πλουσίους σὲ κεφάλαια καὶ σὲ σχέδια. Δὲν σχηματίζει ὅμως κανεὶς τὴν ἐντύπωσι ὅτι πρόκειται περὶ ἀνθρώπων ποὺ θέλουν νὰ πλουτίσουν εἰς βάρος τῆς χώρας. Εἶνε ὁλοφάνερο ὅτι ὅλοι ἐπιθυμοῦν καὶ ἐργάζονται γιὰ τὴν πρόοδον τοῦ Μαντζουκουό, καὶ ὅλοι θεωροῦν τὸ νέο αὐτὸ κράτος σὰν δημιούργημα δικό τους, σὰν κάτι ποὺ πρέπει νὰ τὰ προστατεύσουν καὶ νὰ κάνουν τὰ πάντα γιὰ τὴν πρόοδόν του.

Αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν δίνουν καὶ οἱ ταπεινότεροι ἐργάται, οἱ κτίσται, ἀπὸ τὰ χωρία τῶν ὁποίων δημιουργεῖται ἡ νέα πόλις. Καὶ τὴν βλέπουν μὲ εἰλικρινῆ χαρὰν νὰ μεγαλώνῃ καὶ ν' ἁπλώνεται μέρα μὲ τὴν ἡμέρα στὸ μέρος ὅπου τὸ Τσιὰγκ Τσιοὺν ἔμεινε ἀπαθέστατον καὶ ἀμετάβλητον ἀπὸ τόσους αἰῶνες.

Μιὰ μέρα ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος ἔμαθε ὅτι γίνεται πόλεμος καὶ ἐσυνήθισαν σ' αὐτόν, ὅπως ἐσυνήθισαν στὶς τόσες θεομηνίες ποὺ τοὺς δεκατίζουν τόσο συχνά. Παρὰ τὶς καταστρεπτικὲς ὅμως προβλέψεις καὶ τὶς ὑπερβολικὲς πληροφορίες, ὁ πόλεμος δὲν ἦταν παρὰ μιὰ μικρὴ παρένθεσις ποὺ ἐβελτίωσε αἰσθητὰ τὴν κατάστασιν. Καὶ σήμερα ἡ εὐημερία δὲν φαίνεται μονάχα στοὺς ἀγροὺς καὶ στὶς πολιτεῖες, ἀλλὰ καὶ στὸ πρόσωπα τῶν πολιτῶν, ποὺ εἶνε κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν μεταβολὴν αὐτήν.

Κι' αὐτὸ τὸ βλέπετε, ὅπου καὶ ἂν πᾶτε στὴν πόλι. Στὸ κέντρο της μέγαρα ὑψώνονται, πολυκατοικίες πυργώνονται καὶ ἡ κίνησις εἶνε τόσον πυκνή, ὥστε δύσκολα θὰ φθάσετε ἐκεῖ ποὺ θέλετε, ἂν δὲν μεταχειρισθῆτε μεταφορικὸν μέσον.

Γιατὶ τόσο τὰ πράγματα ἀλλάζουν. Ἡ τροχαία κίνησις, στὴν νέα αὐτὴ πόλι εἶνε ἰδεώδης. Οἱ πολίσμαν, δὲν χωρατεύουν. Καὶ οἱ σωφὲρ ὅμως εἶνε πειθαρχικοί.

Ἐξ ἄλλου, ἡ νέα πόλις ἔχει θαυμάσια κέντρα, εὐρωπαϊκώτατα, ὅπου ἐντόπιοι καὶ ξένοι, περνοῦν ἀλησμόνητες ὧρες.

Καὶ σᾶς φαίνεται παράξενο, ὅταν ὁ ἰθαγενὴς θὰ σᾶς εἰπῇ, μὲ ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια:

—Ξέρετε… Αὐτὴ ἡ πόλις, τὸ Μαντζουκουό, εἶνε ἀκόμη στὰ σπάργανά της.

Φαντάζεσθε τί θὰ γίνῃ, ὅταν… μεγαλώσῃ!…

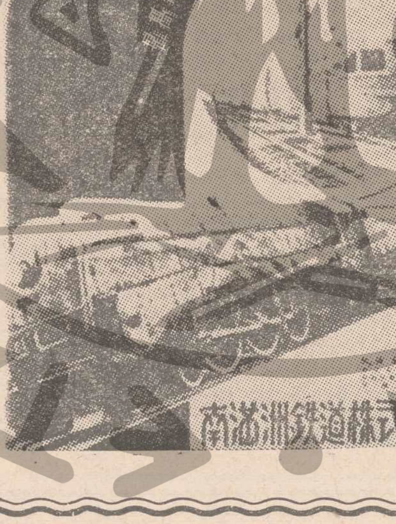

ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ

ΤΟΥ κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΒΟΥΤΥΡΑ

Πρὸ χρόνων, πολλῶν χρόνων, κοντὰ στὸν καιρὸ ἐκεῖνον τὸν εὐλογημένον, ποὺ ἔδεναν τὰ σκυλιὰ μὲ τὰ λουκάνικα, μοῦ ἔλεγε μιὰ μέρα ὁ φίλος μου γέρο Ἀθανασιάδης, εἶχε βαλθεῖ σὲ μένα καὶ σὲ δυὸ φίλους μου νὰ βγάλουμε περιοδικό, γιὰ νὰ πλουτίσουμε.

Ὁ Μπασούλης, ἕνας καλὸς καὶ ἄξιος νέος, ποὺ δὲ μποροῦσε ὅμως νὰ σταθεῖ σὲ ἐφημερίδα περισσότερο ἀπὸ δέκα πέντε μέρες, εἶχε κάνει σωστοὺς λογαριασμούς, ὅπως ἔλεγε, καὶ θἄχα ἀρκετὰ κέρδη, καὶ θὰ μασσοῦσε κι' αὐτὸς λιγάκι. Ὁ ἄλλος ὁ φίλος, ποὺ ἦταν πολὺ μεγαλύτερός μας, σαραντάρης, μὲ κάτι δόντια μεγάλα, θἄδινε δωρεὰν ἐργασία, ἀλλὰ θὰ μασσοῦσε κι' αὐτὸς τὶς ἡμέρες ποὺ θὰ τοῦ ἐρχόντουσαν ἀνάποδα τὰ πράγματα. Καὶ τοῦ ἐρχόντουσαν συχνά, ἢ πάντοτε. Καὶ ἦταν περισσότες αὐτὲς οἱ μέρες.

Αὐτὸς δὲν εἶχε δουλέψει ποτὲ του ἄλλοτε. Εἶχε πατέρα πλούσιο καὶ περίμενε νὰ πεθάνει γιὰ νὰ πάρῃ τὸ μερτικό του καὶ νὰ τὸ φάῃ, ὅπως εἶχε κάνει σὲ μιὰ κληρονομιά, ποὺ τοὔχε ἀφίσει κάποια θειά του. Εἶχε τραβηχτεῖ καὶ ἀπ' τὸ πατρικό του σπίτι γιὰ νὰ γλεντήσει καλά. Ὅταν τὰ λεφτὰ ἐπὶ τέλους, ἐφαγώθηκαν θέλησε νὰ ἐπιστρέψει στὸ μέγαρο τοῦ πατέρα του. Ἀλλὰ βρῆκε τὴν πόρτα κολλημένη στὸν τοῖχο. Ἔπιασε τότε, ἕνα δωματιάκι καὶ μαζεύτηκε. Ἡ μάνα του τοῦ ἔδινε ἕνα ποσόν, γιὰ νὰ ζεῖ, κάθε μῆνα. Ἴσως τὄκανε ὁ πατέρας του καὶ γιὰ νὰ μὴ φανεῖ αὐτός...

Τὰ χρήματα, ποὺ τοὔδινε ἦταν ἀρκετά, ἀλλ' αὐτός, ἐννοοῦσε νὰ γλεντήσει!

—Εἶνε οἱ μέρες τῶν παχυῶν ἀγελάδων, ἔλεγε, ὕστερα θἄρθουν τῶν ἰσχνῶν.... Καὶ ὅταν τἄτρωγε κακοπερνοῦσε. Ἔπιανε ὅμως τότε τοὺς δυὸ ἄλλους ἀδελφούς του στὸ δρόμο, καὶ τοὺς ἔπαιρνε λεφτά...

Μ' ὅλα αὐτὰ ἔκανε καὶ τὸ φιλόσοφο! Καὶ ὅταν ἔπινε μάλιστα τοῦ ἄναβε ἡ φιλοσοφία καὶ ἄρχιζε. Ὧρες μιλοῦσε. Ἔτυχε νὰ μοῦ ἔρθουν κάτι λεφτάκια τότε, καὶ σκεφτόμουνα τί μπορῶ νὰ κάνω. Ὁ Μπασούλης μόλις τὄμαθε, μὲ συμβούλεψε νὰ βγάλω περιοδικὸ ἐπίσημο! Ὅμοια καὶ ὁ σαραντάρης, ποὺ λεγόταν Νέλσων! Ὁ πατέρας του εἶχε πλουτίσει στὶς Ἰνδίες καὶ θαύμαζε τοὺς Ἄγγλους ὑπερβολικά, καὶ γι' αὐτὸ τοῦ εἶχε δώσει τὸ ἐπώνυμο τοῦ μεγάλου ναυάρχου, γιὰ ὄνομα! Ἴσως καὶ ὁ γυιός του....

Ὁ Νέλσων λοιπόν, θἄγραφε στὸ περιοδικὸ φιλοσοφίες, ὁ Μπασούλης θὰ μετέφραζε κι' ἐγὼ θἄγραφα ποιήματα καὶ ἄλλα διάφορα.

Κι' ἔγινε. Βρήκαμε κ' ἕνα γραφεῖο καὶ ἀρχίσαμε τὴν ἔκδοση.

Ὁ Μπασούλης ἔτρεχε γιὰ συνδρομητές, ἔτρεχε καὶ ὁ Νέλσων. Αὐτὸς εἶχε γράψει καὶ τἀδέλφιά του νὰ παίρνει τὸ καθένα τέσσερα φυλλάδια.

Ἀλλὰ τὸ περιοδικὸ δὲν εἶχε ἀγοραστὲς περισσότερους ἀπὸ ἑκατό. Ἄλλους τόσους εἶχε καὶ συνδρομητές. Ὅσο κι ἂν προσπαθούσαμε νὰ γίνουν περισσότεροι, δὲ γινόντουσαν. Κάπου, κάπου ἕνας δυό.

Τὸ περιοδικό, ἀντὶ νὰ δίνει σὲ μένα κάτι, ὅλο καὶ ἔδινα. Τρώγαμε καὶ τρεῖς ἄνθρωποι!

Ἐπάθαινα ταραχὴ κάθε τόσο, ποὺ ἔβλεπα τὰ λεφτά μου νὰ χάνονται. Κ' ἔλεγε τότε ὁ Νέλσων:

— Ἔ, νὰ κοντεύουνε οἱ μέρες ποὺ θὰ πάρω τὸ μισθό μου!....

Ἔλεγε τὰ λεφτά, ποὺ τοὔδινε ἡ μάνα του, μιὰ γρηὰ σεβάσμια, γιὰ μισθό του! Καὶ ἦταν ἀρκετά, ἀλλὰ τἄχε μόνο γιὰ τὸ γλέντι!

Σιγά, σιγὰ ἄρχισα νὰ χρωστῶ καὶ νοίκια. Γιὰ νὰ βγαίνει τὸ περιοδικό, ἔπρεπε αὐτὸ νὰ γίνει. Καὶ μιὰ βραδυὰ φύγαμε κρυφὰ καὶ στριμωχθήκαμε στὸ δωμάτιο τοῦ Νέλσωνος, ὅσο νὰ βροῦμε δωμάτιο καὶ γραφεῖο. Ὁ Μπασούλης ἔτρεχε δῶ καὶ κεῖ, γιὰ νὰ βρεῖ γραφεῖο καὶ δωμάτιο σὰ σκύλος ποὺ ζητάει τὸν ἀφέντη του.

Καὶ βρῆκε. Ἔρχεται καὶ μοῦ λέει, πὼς ὑπάρχει σὲ μιὰ ἀπόκεντρη γειτονιά, ἕνα ὁλόκληρο σπίτι φτηνότατο! Καὶ μοῦ εἶπε πόσο. Καὶ τὸ δίνει ἔτσι φτηνὰ ἡ σπιτονοικοκυρά του, γιατὶ τῆς εἶνε ξενοίκιαστο τρία χρόνια!...

Αὐτό, τὸ ξενοίκιαστο τρία χρόνια, μέβαλε σὲ ὑποψίες.

— Μὴν πέθανε κανείς, φθισικός σαὐτό; τὸν ρώτησα.

— Βρέ! ἀλήθεια! λέει αὐτός. Θὰ μάθω στὸ μουμέντο!...

Καὶ ἦρθε πάλι, καὶ μοὖπε, ὅτι, ὅπως τοὖπε ὁ μπακάλης τῆς γειτονιᾶς, ποὔχει ἕνα θυμάσιο κρασί, νέκταρ τὸ σπίτι δὲ μπορεῖ νὰ νοικιαστεῖ, γιατί λένε, πὼς βγαίνει φάντασμα!

Ἕνας κλέφτης ἔφευγε......

— Ἄ, ἔκανε ὁ Νέλσων, ποὺ τἄκουσε, τότε τὸ σπτι εἶνε θεῖο! Θἄρθω κ' ἐγὼ νὰ κατοικήσω!... Ἄ, ἐμένα μἀρέσουν τὰ φαντάσματα, μόνο ποὺ δὲ μπορῶ νὰ δῶ κανένα! Ἐπὶ τέλους νά, θὰ δῶ!..

Καὶ ὁ Μπασούλης ἀκόμα μᾶς εἶπε, ὅτι εἶχε μάθει καὶ πὼς ἡ γρηὰ ποὺ τὄχε ἦταν πλούσια. Εἶχε καὶ δυὸ ἄλλα σπίτια σὲ κεντρικοὺς δρόμους...

—Δηλαδή, εἶπε ὁ Νέλσων καλὸ εἶνε κι' αὐτό!... Ἄμα τῆς φᾶμε κάμποσα νοίκια, δὲν θὰ μᾶς τύπτει ἡ συνεδηση, πὼς κάναμε κακό!... Καλὸ κι' αὐτό!...

◆◆◆

Τὸ ἀπάνω πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ νοικιαζόταν στὸ κάτω καθόταν ἡ σποιτονοικοκυρά. Κι' ἦταν αὐτὴ μιὰ ἡλικιωμένη γυναῖκα παχυά μὲ ἀδύνατο πρόσωπο.

Ἔξη δωμάτια θἄχε. Γαλαρίες ταράτσες. Μπαλκόνι ὅμως δὲν εἶχε. Παληὸ σπίτι, παληό. Εἶχε καὶ κῆπο ἀρκετὰ μεγάλο. Καὶ ὅπως μᾶς εἶπε ἡ ἴδια ὁ κῆπος αὐτὸς μιὰ φορὰ ἦταν περιβόλι, μὲ τὰ μαγκάνια του, τὰ ὠπωροφόρα δέντρα του, τὰ λαχανικά του. Κι' αὐτό, ὅταν ζοῦσε ὁ πατέρας της.

Κουβαλήσαμε τὰ πράγματά μας, δηλαδή, δυὸ τραπέζια τοῦ γραφείου, τρεῖς καρέκλες, τὸ κρεββάτι μου, ἕνα μπαοῦλο. Ὁ Μπασούλης ἔφερε ἕνα παληὸ σεντούκι, κάτι παληοκουβέρτες καὶ μιὰ σπασμένη ὀμπρέλα.

Ἦρθαν ἔπειτα, καὶ τὰ πράγματα τοῦ Νέλσωνος. Μιὰ ὡραία βιβλιοθήκη μὲ πέντε, ἔξη βιβλία μόνο, φιλοσοφικά, τὸ κρεββάτι του, δυὸ βαλίτσες μεγάλες, κ' ἕνα κασόνι.

Τὸ κασόνι νομίζαμε, πὼς θἄχε τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης, ἀλλὰ μὲ κατάπληξη εἴδαμε νἆνε γεμᾶτο μὲ παπούτσια καὶ μάλιστα μὲ παληὰ παπούτσια, ποὺ εἶχαν ἐπάνω καὶ ἀριθμούς!..

— Μὰ τί εἶνε αὐτά; τὸν ρώτησα.

Αὐτὸς ὕψωσε τὸ χέρι:

— Ὁ καθένας ἔχει τὶς ἀδυναμίες του! ἀπάντησε.

Ἄλλη μέρα μᾶς εἶπε γιατὶ τὰ φύλαγε.

Τοῦ ἐρχόταν κακὸ νὰ πετάξει παπούτσια, ποὺ τόσον καιρό τὰ φοροῦσε, τἄβλεπε κάθε τόσο, τρέχανε μαζί ἐδῶ καὶ κεῖ. Τοῦ φαινότουσαν τόσο γνωστά, ποὺ μποροῦσε νὰ τὰ γνωρίσει, ὅπως πρόσωπα παληῶν φίλων, μέσα σὲ ἄπειρα ἄλλα! Καὶ ὅταν τἄβλεπε νὰ γερνοῦν, τὸν ἔπιανε μελαγχολία, ὄχι γιατὶ θἄγόραζε ἄλλα, ἀλλὰ γιατὶ θὰ τἄβαζε στὴν ἄκρη, θἄπαυε νὰ τὰ βλέπει συχνά!...

◆◆◆

Κοιμηθήκαμε καὶ οἱ τρεῖς σ' ἕνα δωμάτιο, ἐνῷ ὑπάρχουν τόσα. Ἴσως τὄκανε αὐτὸ καὶ κάποιος φόβος κρυφός, ὁ φόβος τῶν φαντασμάτων!...

Ἐγὼ καὶ ὁ Νέλσων πλαγιάσαμε στὰ κρεββάτια μας καὶ ὁ Μπασούλης ἔστρωσε χάμω.

Τὰ παράθυρα τἀφήσαμε ἀνοιχτά. Μόνο τὰ ἐξώφυλλα εἴχαμε γείρει.

Ἡσυχία, ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὴ κουβέντα ἀπ' τὰ κρεββάτια μας.

Ἐγὼ σκεπτόμουν, τὰ θυμοῦμαι ὅλα καλά, μὰ τἄχω πεῖ καὶ σἄλλους, πολλούς, σκεπτόμουν, πὼς θὰ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ κοιμηθῶ μόνος μέσα κεῖ!.. Εἶχε κάτι ταβάνια ψηλά, ψηλά!...

Κάποιος εἶχε μπεῖ στὸ δωμάτιο, κάποιος σὰν ἴσκιος ἀνθρώπινος, μόνος του χωρισμένος ἀπ' τὸν ἄνθρωπο, καὶ μεγάλος, μεγάλος ὅπως μεγαλώνουν οἱ ἴσκιοι κάποτε. Καὶ μὲ πλησίασε ἔτσι. Ἔφθανε ἴσαμε τὸ ψηλὸ ταβάνι!...

Ξύπνησα. Ἀλλὰ μιὰ μυρουδιὰ ἄσχημη, ἀπαισία μοῦ ἦρθε, καὶ κάτι βρώμικο ἔσπασε στὰ χέρια μου, ἔλυωσε...

Πετάχτηκα. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούω νὰ λέει ὁ Νέλσων:

— Μὰ τ' εἶνε τοῦτο, τ'εἶνε!...

—Σήκωσε τὸ φῶς τῆς λάμπας, τοῦ λέω γώ.

Μὰ τί εἴδαμε τότε, τί εἴδαμε!...Ἄπειροι κοργοὶ μυριάδες, μυριάδων εἶχαν γεμίσει τὰ κρεββάτιά μας!...

— Τὴ λεκάνη σου καὶ τὴ λεκάνη μου! τοῦ λέω.

Καὶ θέλησα νὰ ξυπνήσω τὸ Μπασούλη, ποὺ ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ κοργιούς!...

— Μή, ἄστον!... γιατὶ θὰ φύγουνε!.. Ὕστερα!....

Καὶ ὁ Μπασούλης κοιμώταν μακαρίως!....

Ἕως τὰ ξημερώματα σχεδὸν κράτησε αὐτὴ ἡ δουλειά.

— Νὰ αὐτὰ εἶνε τὰ φαντάσματα, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ Νέλσων Γι' αὐτὸ ἔρχονται καὶ φεύγουν γρήγορα, οἱ νοικάρηδες!...

◆◆◆

Καὶ μ' ὅλο αὐτὸ τὸ κακὸ δὲ φύγαμε. Ἴσα, ἴσα κολλήσαμε στὴν πόρτα κ' ἕνα χαρτόνι ποὺ ἔγραφε μὲ ὡραία γράμματα: Περιοδικὸν «Τὸ Παραδείσιον Πτηνόν».

Μεταφέραμε ὅμως τὴν κρεββατοκάμαρά μας στὸ μαγεριό, γιὰ νἄμαστε ἥσυχοι ἀπ' τοὺς κοργιούς. Καὶ ἦταν αὐτὸ μεγάλο, πολὺ μεγάλο σὰ σαλόνι.

Ἡ κυρία Ντίνα, ποὺ εἶχε πάρει ἀπὸ συμπάθεια τὸ Μπασούλη, καὶ τὸν λυπήθηκε ποὺ κοιμώταν χάμω, τοῦ ἔδωσε τρεῖς σανίδες πλατιές γιὰ νὰ μὴν κοιμᾶται στὶς πλάκες.

Ἦταν ἀρχὲς φθινοπώρου, ἀλλ' ἔκανε μεγάλη ζέστη. Ἐμεῖς ὅμως μιὰ βραδυά, μ' ὅλη τὴ ζέστη, εἴχαμε πιεῖ τὸν περίδρομο. Εἶχε πάρει ὁ Νέλσων τὸ μισθό του' κ' ἐπειδή, ὅπως πάντοτε τὸν ἐνοχλοῦσε, τὸν βοηθούσαμε νὰ τὸν ξεφορτωθεῖ.

Εἴχαμε πάει λοιπόν , πιομένοι καὶ πέσαμε στὸν ὕπνο.

Ἐγὼ ὅμως, ξύπνησα ξαφνικά.

Κάτι συνέβαινε στὸ σπίτι! Πρόσεξα νἀκούσω....

Ναί, κάποιος θόρυβος τώρα, σιγηλός, κάτι σὰν πατήματα!...

Ἀνασηκώθηκα καὶ κοίταξα πρὸς τὸ διάδρομο...

Νὰ κ'ἕνα φῶς!.. Γρήγορα ἔλαμψε καὶ κρύφτηκε!..

Οἱ τρίχες μου θἄχαν σταθῆ ὄρθιες. Τὰ φαντάσματα!.,.

Μίλησα ὅμως καὶ εἶπα:

— Ποιὸς εἶν' ἐκεῖ, τί συμβαίνει;

Ὁ Νέλσων ξύπνησε:

— Τί τρέχει; μὲ ρώτησε:

—Κάτι εἶν' ἐκεῖ, ξέρω κ' ἐγώ, κάτι ἀκούω εἶδα φῶς!...

— Ἄ ἄ! ἔκανε αὐτὸς καὶ πετιέται ἀπ' τὸκρεββάτι του καὶ σέρνει μιὰ μαχαίρα ἀπ' τὸ προσκέφαλό του.

— Τώρα, τώρα!..

Σηκώνει τὸ φῶς τῆς λάμπας, τὴν παίρνει μὲ τὸ ἄλλο του χέρι, καὶ δίνει μιὰ κλωτσιὰ στὸν Μπασούλη, ποὺ κοιμώταν.

— Σήκω βρέ, σήκω! Ὁ κόσμος χαλᾶ καὶ σὺ κοιμᾶσαι!,..

Ἀκουσαμε, καθὼς ὁρμούσαμε, βήματα τώρα, καθαρά, νὰ φεύγουν...

Μᾶς εἶχαν ἐπισκεφθῆ κλέφτες! Κ' ἔψαχναν, ἔψαχναν καθὼς φαίνεται, μέσ' στὰ δωμάτια, κάτι νἄβροῦν. Καὶ ποῦ νὰ βροῦνε!

Τὸ πρωῒ ὅμως εἴδαμε πὼς ἔλειπε τὸ κασόνι μὲ τὰ παληοπάπουτσα τοῦ Νέλσωνος!...

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

Τ' ΑΣΦΑΛΙΖΩ ΟΛΑ...

ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΖΩΡΖ ΦΡΙΝΤΜΑΝ

Τὸν εἶχα γνωρίσει πρὸ ἀρκετῶν ἐτῶν —προτοῦ ἀρθῇ ἡ ποτοαπαγόρευσις— σ' ἕνα ταξίδι ποὺ εἶχα κάνει στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

— Εἶμαι ἀσφαλιστὴς —μοῦ εἶχε πῆ— ἀλλὰ ὑπὸ τὴν νεωτεριστικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως. Ὅπως ὅλα τὰ πράγματα, ἔτσι καὶ οἱ ἀσφάλειες, πρέπει νὰ ἐμπνέωνται ἀπὸ τὴν πρόοδον, ν' ἀκολουθοῦν τὰ ἤθη, νὰ τροποποιοῦνται μαζὶ μὲ τὶς συνήθειες κάθε ἐποχῆς... μαζὶ μὲ τὴ μόδα... Ἕνα παράδειγμα: Εἰς τὸ Ντητρόϊτ, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ μητρόπολις τοῦ αὐτοκινήτου καὶ τῆς ἰλιγγιώδους ταχύτητος, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἐνεφανίσθη στοὺς δρόμους ἕνα ποδήλατον, ἡ μεγαλύτερη ἐφημερὶς τῆς πόλεως διεμαρτυρήθη σὲ κύριον ἄρθρον καὶ ἔγραφε, μὲ ὅλη τὴ δυνατὴ σοβαρότητα, ὅτι μόνον ἂν εἶχαν τρελλαθῆ οἱ ἀρχὲς τῆς πόλεως, θὰ ἐπέτρεπαν τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν τῶν «ἐπικινδύνων μηχανῶν» εἰς τοὺς δρόμους. Ὁ ἀσφαλιστὴς ποὺ θὰ ἠσφάλιζε ποδήλατο, θὰ κλεινότανε στὸ φρενοκομεῖο ὡς τρελλός. Τότε ἄρχισε πραγματικῶς ἡ σταδιοδρομία μου καὶ ἐκέρδισα τὰ πρῶτα μου λεπτά .

◆◆◆

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες συνήντησα πάλι τὸν Ράντολφ —ἔτσι λεγότανε ὁ Ἀμερικανὸς φίλος μου, μὲ τὸ παρατσοῦκλι «μικρὸς λόρδος», ποὺ ἔδειχνε ὅτι ἐκέρδιζε πολλὰ αὐτὸς ὁ τυπικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἀμερικανοῦ μπίσνεσμαν —σ' ἕνα μεγάλο καφενεῖο τῆς δεκάτης πέμπτης λεωφόρου.

Μοῦ εἶπεν ἐμπιστευτικῶς:

— Φαίνεται ὅτι τὸ τρὰστ ποὺ θέλω νὰ σχηματίσω, θὰ ἐπιτύχῃ.

— Τράστ; εἶπα καὶ ἔβλεπα ἤδη τὸν ἑαυτό μου φίλον καὶ ἔμπιστον κάποιου βασιλέως τῶν σιδηροδρόμων ἢ τῆς κονσερβαρισμένης τομάτας.

— Ναί, ἐπανέλαβε, τὸ τρὰστ τῆς γάμπας. Ἔχω ἤδη τὶς γάμπες τῆς Τζόαν Κράουφορντ καὶ τῆς Κάρολ Λόμπαρντ. Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχω τῆς Χάριετ Χόκτορ (ἦταν ἡ Τζίντζερ Ρότζερς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης), τῆς Λοῦπε Βελὲζ καὶ ἴσως τῆς Κλωντὲτ Κολμπέρ...

Ἐσκέφθηκα ὅτι, στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς, ἕνας ἄνθρωπος τῆς δουλειᾶς, ποὺ κερδίζει πολλά, μπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ δυὸ μικρές του λόξες.

— Μὲ συγχωρεῖτε τοῦ λέγω, τί πρόκειται νὰ τὶς κάνετε αὐτὲς τὶς γάμπες;

— Μπᾶ! πῶς φαίνεστε πὼς εἶσθε ἀφελής! Διάβολε! Τὶς ἀσφαλίζω!

◆◆◆

Μετὰ μίαν ἑβδομάδα ἔλαβα μιὰ πρόσκλησι σὲ ἕνα «ἰδιαίτερο» ἑνὸς ἀπὸ τὰ καλύτερα ἑστιατόρια τοῦ Μανχάταν, στὴν πεντηκοστὴ ὁδό. Ὅταν ὅμως εἶδα τοὺς ἄλλους συνδαιτημόνας μου, μοῦ φάνηκε πὼς εἶχα μπροστά μου ἢ τρελλοὺς ἢ ἠλιθίους. Ὁ ἕνας εἶχε ἕνα μυτερὸ κρανίο πουλιοῦ, ὁ ἄλλος κάτι τεράστια αὐτιά, κρεμασμένα στὸ κεφάλι του σὰν πιατάκια τοῦ καφφέ. Ἕνας τρίτος ἀλλοιθώριζε. Ὁ τέταρτος ἦταν ψευδὸς καὶ κοντά μου ἐκαθότανε ἕνας κοντόχοντρος νάνος μὲ τεράστια χέρια γορίλλα.

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ γεύματος, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν εἶπαν οὔτε μιὰ κουβέντα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ὅταν φεύγαμε, ὁ «μικρὸς λόρδος» μὲ ρώτησε:

— Πῶς τοὺς βρῆκες τοὺς φίλους μου;

Ἀσφαλίζω τὰ πάντα. Ἀκόμη ἀσφαλίζω καὶ τὰ πόδια τῶν γκέρλς ...

—Ὁμολογῶ... ἄρχισα.

Ἐγέλασε.

— Μὴν ὁμολογεῖς τίποτε, μὲ διέκοψε. Οἱ φίλοι μου δὲν ὁμολογοῦν ποτὲ τίποτε. Εἶνε γκάγκστερς!...

— Καλὰ, καὶ τί τοὺς κάνεις τοὺς γκάγκστερς;

Καὶ ὁ Ράντολφ μοῦ ἀπήντησε, ὅπως καὶ γιὰ τὶς γάμπες τῶν ἀστέρων τοῦ Χόλλυγουντ:

— Τοὺς ἀσφαλίζω! Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουν τεράστιες ἐπιχειρήσεις. Κινοῦν ἑκατομμύρια ὁλόκληρα, εἶνε «ἐργοδόται» χιλιάδων ἀνθρώπων. Κι' ὅμως ὁ νόμος τοὺς προστατεύει. Μπορεῖ νὰ πάθουν ὅλες τὶς ζημιὲς ποὺ παθαίνει ὅλος ὁ κόσμος καὶ σκέφθηκα ὅτι θὰ συνέφερε κι' αὐτοὺς καὶ μένα νὰ τοὺς ἀσφαλίσω ἐναντίον ὅλων τῶν δυνατῶν κινδύνων —ὡς μόνος προστάτης τους— καὶ μὲ γενναῖα ἀσφάλιστρα. Τοὺς ἀσφαλίζω κατὰ τῶν ἐπιθέσεων τῶν ἄλλων γκάγκστερς ἢ τῆς ἀστυνομίας, τῶν καταγγελιῶν, τῶν ἐκβιασμῶν, τῆς φορολογίας καὶ ὅ,τι μπορεῖ νὰ φαντασθῇ κανείς. Ἀσφαλίζω καὶ ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους των κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

— Θαυμασία ἰδέα! ἀνεφώνησα.

Μετὰ ἔξη χρόνια, δηλαδὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας Διεθνοῦς Ἐκθέσεως, ἤμουνα στὰ Ἠλύσια Πεδία, ὅταν κάποιος μοῦ ἔβαλε τὸ χέρι στὸν ὦμο. Ἐγύρισα. Ἦταν ὁ Ράντολφ. Ἀπαράλλακτος, ὅπως τὸν εἶχαν ἀφήσει.

— Ὥστε ἦρθες νὰ ἰδῇς τὴν Ἔκθεσι; τὸν ἐρώτησα.

— Μπᾶ, δὲν ἔχω καιρό. Εἶμαι πνιγμένος στὴ δουλειά.

— Ἐργάζεσαι ἀκόμη; Πάντοτε μὲ τὶς γάμπες τῶν στάρς; Πάντοτε μὲ τοὺς γκάγκστερς;

— Λυπᾶμαι ποὺ μὲ παίρνεις γιὰ ἠλίθιο, μοῦ ἀπήντησε σχεδὸν θυμωμένος. Γράφεις ἐσὺ τὰ ἴδια ἄρθρα ποὺ ἔγραφες πρὸ ἔξη ἐτῶν; Δὲν σοῦ εἶπα ὅτι οἱ ἀσφάλειες...

— ...ἀλλάζουν μὲ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα.

— Ὡραῖα λὲς τὸ μάθημά σου, μοῦ εἶπε, ἀλλὰ δὲν θἄκανες γιὰ ἀσφαλιστής.

— Δέχομαι. Ἀλλὰ σὺ τί ἔκανες αὐτὰ τὰ ἔξη χρόνια;

— Κατὰ τὸν πόλεμον τῆς Ἀβησσυνίας ὅλοι οἱ ἔμποροι ὅπλων ἐνόμιζαν πὼς θὰ ἐπλούτιζαν μὲ τὸν Νεγκοῦς. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ δυσκολίες ἦσαν μεγάλες, γιατὶ οἱ Ἰταλοὶ δὲν ἀστειεύοντο. Ἀλλ' ἀκριβῶς ὁ κίνδυνος ηὔξησε τὶς τιμὲς καὶ τὰ ἀσφάλιστρα. Ἀσφάλισα ἀτμόπλοια καὶ ἱστιοφόρα, πάσσαρες, καΐκια καὶ μαοῦνες, ἀεροπλάνα, αὐτοκίνητα κάρρα, γκαμῆλες καὶ μουλάρια. Βέβαια ὅλα αὐτὰ δὲν ἦσαν εὔκολα ἀλλ' εὐχαριστιόμουνα ποὺ νικοῦσα τὶς δυσκολίες καὶ ἐκέρδιζα ἑκατομμύρια. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ζωῆς μου δὲν εἶχα πάντοτε ἐπιτυχίες καὶ ἐπτώχευσα ἀρκετὲς φορές. Μέσα σὲ μιὰ ἑβδομάδα π.χ. ἕνας πιανίστας, τὸν ὁποῖον εἶχα ἀσφαλίσει γιὰ τὰ χέρια του, ἔπαθε γενικὴ παράλυσι, ἕνας μισοπλίθιος, τὸν ὁποῖον εἶχα ἀσφαλίσει «κατὰ παντὸς κινδύνου», ἄφησε τὴ βρύσι ἀνοικτὴ στὸ μπάνιο του καὶ πνίγηκε. Ἕνας πατέρας, ποὺ εἶχε κλείσει μιὰ μεγάλη ἀσφάλεια γιὰ τὰ δέκα ὀκτὼ παιδιά του, σκοτώθηκε σὲ μιὰ σύγκρουσι τραίνων. Εἴκοσι ἑκατομμύρια ζημίες, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μισὰ εἰς βάρος μου. Ἀλλὰ δὲν ἀποθαρρύνθηκα. Οἱ κοινοὶ ἀσφαλισταί, πᾶνε ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα γιὰ ν' ἀσφαλίσουν μερικὰ ἔπιπλα, ἕνα διαμέρισμα, ἕνα σπίτι ὁλόκληρο. Αὐτὰ δὲν κάνουν γιὰ μένα. Γιὰ νὰ εἶσαι καλὸς ἀσφαλιστής, πρέπει νὰ εἶσαι ψυχολόγος, φιλόσοφος καὶ... ριψοκίνδυνος. Εὐτυχῶς μόλις τελείωσε ἡ Ἀβησσυνία ἄρχισε ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Κίνα. Ἔχω αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὀκτὼ πελάτες Σουηδούς, Ἄγγλους, Ἕλληνες καὶ Γάλλους. Ὅλοι ταξιδεύουν μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὰ πολεμικὰ τοῦ Φράνκο καὶ τῶν Ἰαπωνέζων. Ἂν τοὺς πιάσουν ζωντανούς, πληρώνω τὰ μισά, ἂν τοὺς πιάσουν πεθαμένους, ὁλόκληρο τὸ ποσόν. .

— Γιατί αὐτὴ ἡ διαφορά; τὸν ἐρώτησα ἔκπληκτος.

— Ἁπλούστατα. Εἶχα ἕναν Ἕλληνα πελάτην, ὁ ὁποῖος μὲ κοροΐδεψε τρεῖς φορές. Ἔπειτα ὅμως τὸ κατάλαβα. Ἀσφαλιζότανε, ἐμπαρκάριζε στὸ πλοῖο μὲ τὰ πολεμοφόδια, εἰδοποιοῦσε ταυτοχρόνως τοὺς Ἰσπανοὺς νὰ τὸν συλλάβουν καί, φυσικά, εἰσέπραττε τὴν ἀσφάλεια. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ δὲν πληρώνω τώρα παρά, ἂν ὁ πελάτης σκοτωθῇ, στοὺς κληρονόμους του. Ἔπειτα ὀργανώνω ἀποστολὰς ἀνδρῶν, νοσοκόμων, φαρμάκων καὶ ὅ,τι ἄλλο μπορεῖς νὰ φαντασθῇς.

Ὁμολογῶ —καὶ μπορῶ νὰ ὁμολογήσω ἀφοῦ δὲν εἶνε γκάγκστερ— ὅτι μποροῦσα νὰ φαντασθῶ πολλὰ ἄλλα πράγματα, ἀλλ' ἰδίως ὅτι ἐθαύμασα τὴν τολμηρὴ καὶ ἀτέλειωτη ἐπιχειρηματικότητα τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀμερικανοῦ μπίζνεμαν.

ΖΩΡΖ ΦΡΙΝΤΜΑΝ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΑΛΕΣΕ ΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΦΟΝΩΝ

Αἱ κοινωνικαὶ κρίσεις καὶ ἡ καταπολέμησίς των δὲν εἶνε, ὅπως ἴσως νομίζουν πολλοί, ἀποτελέσματα τῶν νεωτέρων κοινωνικῶν συνθηκῶν, ἐφευρέσεις τῆς ἐποχῆς μας. Καὶ εἰς παλαιότερες ἐποχὲς παρετηρήθησαν παρόμοια κοινωνικὰ φαινόμενα, ἰδίως δὲ στὴν ἀρχαία Ρώμη, ἡ ὁποία, ὡς Μητρόπολις τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, ὡς κέντρον διανοητικόν, ἐπιστημονικὸν καὶ πολιτικόν, ὄχι μόνον τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ μιᾶς ἀπεράντου αὐτοκρατορίας, ὑπέστη κατ' ἐπανειλημμένας ἐποχάς, ἕνα ἀφάνταστον κῦμα ἀστυφιλίας ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τῆς αὐτοκρατορίας, πολὺ μεγαλύτερον δὲ ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ σημειοῦται σήμερον στὸ Λονδῖνον, στὴ Βιέννη ἢ στὸ Βερολῖνον, ἢ καὶ ἀκόμη στὰς Ἀθήνας.

Ἡ συνεχὴς αὐτὴ μετανάστευσις τῶν πληθυσμῶν πρὸς τὴν δοξασμένη καὶ πλούσια πρωτεύουσα τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους ἐσημείωσε μίαν τεραστίαν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ, χωρὶς νὰ ὑφίσταται τότε, ὅπως σήμερα, ἡ δυνατότης ἐγκαταστάσεως τῶν νέων αὐτῶν χιλιάδων κατοίκων εἰς συνοικισμοὺς καὶ προάστεια, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς πόλεως, μὲ ταχεῖαν καὶ καλὴν συγκοινωνίαν πρὸς τὸ κέντρον. Τοὐναντίον οἱ νεοερχόμενοι συνεκεντροῦντο εἰς περιωρισμένον χῶρον καὶ εἰς στενοὺς δρόμους, περιήρχοντο δὲ σιγὰ-σιγά, ἀφοῦ κατέτρωγον τὰς οἰκονομίας των, εἰς ἀθλίαν κατάστασιν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως.

Ὅταν τυχὸν οἱ ἄρχοντες ἐσκέπτοντο νὰ ἀπαλλοτριώσουν μεγάλα τμήματα τῆς πόλεως γιὰ νὰ δημιουργήσουν ἀγορὰς ἢ πάρκα, νὰ οἰκοδομήσουν ναοὺς ἢ παλάτια, οἱ κάτοικοι τῆς Ρώμης ἠναγκάζοντο νὰ συσπειρωθοῦν ἔτι μᾶλλον στὰ ἀπομείναντα τμήματα τῆς πόλεως, ἐφ' ὅσον τοὺς ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀπομακρυνθοῦν, ἐλλείψει συγκοινωνιακῶν μέσων. Ἡ κατάστασις αὐτὴ ἐδημιούργησε στὴ Ρώμη μίαν φοβερὰν κρίσιν στέγης. Ἤρχισε τότε ἡ οἰκοδόμησις γύρω ἀπὸ τὶς ἀρχικὲς μονοκατοικίες διαμερισμάτων πρὸς ἐνοικίασιν, τὰ ὁποῖα, αὐξανόμενα συνεχῶς, κατελάμβανον κάθε ἐλεύθερον χῶρον. Τότε οἱ Ρωμαῖοι ἐσκέφθησαν νὰ οἰκοδομήσουν εἰς ὕψος. Ἐνέσκηψε καὶ ἐκεῖ τὸ «βασίλειον τῆς πολυκατοικίας». Τὰ μεγάλα τετράγωνα ὠνομάζοντο ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους «Ἴνσουλα» (νῆσος) καὶ οἱ διαχειρισταί των ὠνομάζοντο «Ἰνσουλάριοι». Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ προήρχοντο κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν σκλάβων καὶ ἐφέροντο πρὸς τοὺς ἐνοίκους αὐθαιρέτως καὶ χωρὶς καμμίαν δικαιοσύνην. Ἡ ἐνοικίασις τῶν πολυκατοικιῶν αὐτῶν δὲν ἄργησε νὰ ἐξελιχθῇ εἰς ἐπάγγελμα καὶ ἐσχηματίσθησαν ἑνώσεις μὲ σχεδὸν μονοπωλιακὸν χαρακτῆρα. Αἱ ἑνώσεις αὐταὶ παραχωροῦσαν τὶς «Ἴνσουλες» εἰς ἐκμισθωτάς, οἱ ὁποῖοι πάλιν τὰς παρεχώρουν εἰς ὑποεκμισθωτάς, τὸ ἐνδιάμεσον δὲ κέρδος τῶν δύο αὐτῶν κατηγοριῶν ἀνθρώπων προσετίθετο εἰς τὸ ἐνοίκιον, εἰς βάρος τῶν πτωχῶν ἐνοικιαστῶν. Τὰ πατώματα τῶν πολυκατοικιῶν ηὔξανον συνεχῶς, ἐνῷ τὰ δωμάτια ἐγίνοντο ὁλοένα μικρότερα —δὲν νομίζετε ὅτι ὑπάρχει κάποια ὁμοιότης μὲ τὴν σημερινή μας κατάστασι;— καὶ ἐὰν ἡ ἀρχαία Ρώμη δὲν εἶδε οὐρανοξύστες, τοῦτο ὀφείλεται μόνο καὶ μόνο εἰς διάταγμα τοῦ αὐτοκράτορος Αὐγούστου, ὁ ὁποῖος ὥρισε τὸ ἀνώτατον ὕψος τῶν σπιτιῶν εἰς εἴκοσι τέσσαρα μέτρα.

Λόγῳ τῶν ἐνδιαμέσων κερδῶν τῶν ἐκμισθωτῶν καὶ ὑπεκμισθωτῶν, τὰ ἐνοίκια ἐγίνοντο ὁλοένα καὶ ἀκριβώτερα, μὲ ἔκπληξιν δὲ πληροφορεῖται κανεὶς ἀπὸ τοὺς ρωμαϊκοὺς πανδέκτας, ὅτι ἡ μεσιτεία τῶν πρώτων ἀνήρχετο εἰς 30% καὶ τῶν δευτέρων εἰς 20% τοῦ ἐνοικίου.

◆◆◆

Ἡ κατάστασις, ἡ ὁποία ἐπιδεινοῦτο συνεχῶς, προεκάλεσε κατ' ἐπανάληψιν τὴν ἐπέμβασιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ Πραίτωρ Γαέλιος Ροῦζος ἠναγκάσθη, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς φοβερᾶς κρίσεως τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν οἱ ἐκμεταλλευταὶ τῶν πολυκατοικιῶν, νὰ ἐκδώσῃ τὸν νόμον «ντὲ νόβις τάμπουλις» (περὶ ἐξοφλήσεως χρεῶν), διὰ τοῦ ὁποίου, διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐχορηγήθη ἀναστολὴ καταβολῆς ἐνοικίου εἰς τοὺς πολὺ πτωχοὺς ἐνοικιαστὰς καὶ εἰς τοὺς ἄλλους διάφορες εὐκολίες, ἐν ἀναλογίᾳ τῶν ἐνοικίων ποὺ ἐπλήρωναν. Ἀμέσως ὅμως ἐξηγέρθη κατὰ τοῦ νόμου τὸ ἰσχυρότατον κόμμα τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ὁ Ροῦζος δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπιβάλῃ τὸν νόμον του, τοὐναντίον μάλιστα ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Ρώμην.

Ὅταν, μετὰ ἕνα χρόνο, ὁ ἄρχων Κορνήλιος Ντοραμπέλα ἐτόλμησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἰδίου νόμου, χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ τὸ ἐπιτύχῃ, προεκλήθη στάσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν ὀκτακόσιοι ἄνθρωποι.

◆◆◆

Μόνον ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ κατώρθωσε νὰ προστατεύσῃ τοὺς πτωχοὺς ἐνοικιαστάς. Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἀπὸ τοὺς νικηφόρους πολέμους του στὴν Ἀνατολή, ἀντελήφθη καὶ αὐτὸς τὴν ἀφόρητον κατάστασιν ποὺ εἶχε δημιουργηθῆ εἰς τὴν Ρώμην ἀπὸ ἀπόψεως κατοικίας καὶ ἐξέδωκε τὸν πρῶτον ἐφαρμοσθέντα νόμον περὶ ἐνοικιοστασίου, ὁ ὁποῖος μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐθέσπιζε τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐνοικιασταὶ κατοικιῶν μὲ ἐνοίκιον δύο χιλιάδων σεστερτσίων ἐν Ρώμῃ καὶ πεντακοσίων σεστερτσίων εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἰταλίας, ἀπαλλάσσονται ἐπὶ ἓν ἔτος τῆς καταβολῆς ἐνοικίου». Ἦτο τὸ πρῶτον μέτρον κατὰ τῶν πλεονεκτῶν ἰδιοκτητῶν. Μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Καίσαρος, ὁ διάδοχός του ὁ Ὀκτάβιος, ὁ κατόπιν αὐτοκράτωρ Αὔγουστος, ἠναγκάσθη καὶ α[illegible]ός, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς λαϊκῆς ἀθλ[illegible]τος, νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν λαὸν [illegible]τέραν ἐτησίαν ἀναστολὴν καταβολῆς [illegible]ν ἐνοικίων.

Η ΚΟΥΡΣΑΡΑ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

Ἕνα συγκλονιστικὸ ἐρωτικὸ θαλασσινὸ ἀνάγνωσμα τοῦ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΑΨΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ἡ κουρσάρα Δέσποινα—θυγατέρα τοῦ καπετὰν Μάρκου ποὺ τὸν σκότωσαν μὲ προδοσιὰ οἱ Βενετσιάνοι—ὁρκίζεται νὰ ἐκδικηθῆ τοὺς δολοφόνους τοῦ πατέρα της. Μὲ τὰ καράβια της ἔχει γίνει ὁ τρόμος τῶν Βενετῶν, ποὺ τὰ κυβερνάει αὐτὴ μὲ τον ἀρραβωνιαστικό της, τὸν καπετὰν Μανέττα. Κάποτε ὅμως ἀρρώστησε καὶ τὴ μετέφεραν στὸ Καστελλόριζο ἀπὸ ὅπου μιὰ μέρα οἱ Βενετσιάνοι ἀφοῦ ἀπομάκρυναν μὲ μπαμπεσιὰ τὸ στόλο της μὲ τὸν καπετὰν Μανέττα τὴν ἅρπαξαν σκλάβα καὶ τὴ μεταφέρανε στὴν Ἄνδρο. Ἐκεῖ σπεύδουν γιὰ νὰ τὴν ἐλευθερώσουν τόσο ὁ στόλος της μὲ τον καπετὰν Μανέττα, ὅσο καὶ ὁ Τουρκικὸς στόλος ὑπὸ τὸν Χαιρεδδίν, ποὺ ἦταν παληὸς φίλος τοῦ πατέρα της, τοῦ καπετὰν Μάρκου. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Δέσποινα ἀφήνεται ἐλεύθερη ἀπὸ τὸ Βενετσιάνο ἀξιωματικὸ Ρενιέρη καὶ σπεύδει νὰ ἀναλάβη τὴν ἀρχηγία τοῦ στόλου της. Οἱ δύο στόλοι κατατροπώνουν τὸν Βενετικὸ καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς ναυμαχίας ἡ Δέσποινα ἐπισκέπτεται τὴν ναυαρχίδα τοῦ Χαϊρεδδίν, ὁ ὁποῖος κατάπληκτος ἀπὸ τὴν παλληκαριά της τῆς χαρίζει ὡς ἡγεμονία τὴν νῆσον Ἄνδρο, τὴν ὁποίαν καὶ κατέλαβε. Ἀκολούθως ὁ Χαϊρεδδὶν παρέστη στοὺς γάμους της μὲ τὸν Μανέττα καὶ ἔφυγε μὲ τὸ στόλο του.

18ΟΝ

Σ' αὐτὸ συμφωνῶ, ἀπαντᾷ ὁ εὐγενὴς ἄρχοντας

—Αὔριο τὴν αὐγὴ λοιπὸν φεύγω καὶ ἀπὸ τώρα σοῦ παραδίνω τὴ διοίκησι τῆς Ἄνδρου. Ὅσον καιρὸ λείπομε εἶσαι σὺ ὁ διοικητὴς καὶ πιστεύω πὼς οἱ νησιῶτες θὰ μείνουν εὐχαριστημένοι ἀπὸ σένα.

—Γι' αὐτὸ μὴν ἔχεις καμμιὰ ἀμφιβολία. Θὰ κυβερνήσω τὸ νησὶ ὅπως ἐὰ τὸ κυβερνοῦσες σὺ ἡ ἴδια.

—Εἶμαι σίγουρη γι' αὐτό, γενναῖε μου φίλε, εἶπε ἡ Δέσποινα κι' ἔδωσε τὸ χέρι της στὸν γενναῖο καπετάνιο.

⁂

Ὁ Χαϊρεδδὶν Μπαρμπαρόσας, θαλασσινὸς μὲ τὰ ὅλα του, τράβηξε γιὰ τὴν Κρήτη, μὰ δὲν ἔβγαλε ἀσκέρι νὰ καταλάβη τὸ μεγάλο νησὶ καὶ νὰ τὸ πάρη ἀπὸ τοὺς Βενετσιάνους ποὺ τὸ κατεῖχαν. Πέρασε μονάχα μὲ τὸ στόλο του ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν Κάντια, τὸ μεγάλο κάστρο τοῦ νησιοῦ, ποὺ εἶχε τὴν ἕδρα του ὁ Βενετσιάνος διοικητὴς καὶ χωρὶς νὰ σταματήση καθόλου τράβηξε γιὰ τὴν Γραμβοῦσα, τὸ γνωστό μας μικρὸ νησάκι ποὺ ἦταν ἄλλοτε τοῦ καπετὰν Μάρκου τὸ ὁρμητήριο.

Γιατί αὐτό;

Γιατὶ ὁ Χαϊρεδδὶν ἤξερε πὼς ἂν καταλάβαινε τὴν Κρήτη, χωρὶς προηγουμένως νὰ καταστρέψη τὸ στόλο τῆς Βενετιᾶς, δὲν θἄκανε τίποτα. Θὰ τὴν ξανάχανε τὴν Κρήτη. Γι' αὐτὸ ἔκανε ἐπιδείξεις στὰ Κρητικὰ νερά, γιὰ νὰ προκαλέση τὸν Βενετσιάνικο στόλο καὶ νὰ τὸν κάμη νὰ κατεβῆ κάτω βγαίνοντας ἀπὸ τὴ θάλασσα τοῦ Ἀδριατικοῦ.

Καὶ τὸ κατάφερε.

Ὁ Βενετσιάνικος στόλος, φοβερὸς καὶ τρομερός, ἔχοντας ἀρχηγὸ τὸν ξακουσμένο ναύαρχο Ντ' Ἄντρια, κατέβαινε μεγαλόπρεπα στὴ Μεσόγειο. Ὁ Χαϊρεδδὶν ἦταν ἀραγμένος στὴν Γραμβοῦσα καὶ οἱ σπιοῦνοι του τὸν πληροφοροῦσαν κάθε μέρα γιὰ τὴν πορεία τοῦ ἐχθροῦ.

—Σὲ δυὸ μέρες θὰ τρακάρουμε μὲ τοὺς Βενετσιάνους, χωρὶς ἄλλο, ἔλεγε ἕνα βράδυ στοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ἐπιτελείου του ὁ Χαϊρεδδίν, γιατὶ εἶχε πληροφορηθῆ πὼς ἡ ἁρμάδα τοῦ Ντ' Ἄντρια καβατζάρισε τὸν Κάβο Ματαπᾶ. Ὅπου, ἐκεῖ ποὺ κουβέντιαζε μὲ τοὺς ἀξιωματικούς του, ἡ μικρὴ «Σπίθα», ποὺ ἦταν φουνταρισμένη στὴν ἄκρη τοῦ λιμανιοῦ, κάνει σινιάλο πὼς φάνηκαν στὸ πέλαγος τὰ φῶτα πολλῶν καραβιῶν.

—Εἶνε ἡ ἁρμάδα τοῦ Ντ' Ἄντρια, κάνει ἕνας ἀξιωματικός.

—Ὄχι, ἀπαντᾶ ὁ Χαϊρεδδίν, δὲν μπορεῖ νἆνε ὁ Ντ' Ἄντρια. Ἂν ἦταν αὐτός, θἄχε τὰ φῶτα του σβυσμένα. Τὰ καράβια ποὺ ἔρχονται εἶνε φιλικά μας. Βάζω στοίχημα πὼς εἶνε ὁ καπετὰν Μανέττας.

⁂

Καὶ ὄντως, τὰ ἄγνωστα καράβια ἦσαν τὰ κουρσάρικα τοῦ καπετὰν Μανέττα. Ὁ ἀνδρεῖος Ἕλλην ἀρχικουρσάρος, τὴν ὥρα ποὺ ἔμπαινε μέσα στὸ λιμάνι τῆς Γραμβούσας, ἔνοιωσε τὰ μάτια του νὰ δακρύζουν ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Θυμήθηκε τὸν καπετὰν Μάρκο, τὸν πεθερό του, ποὺ εἶχε τὴ Γραμβοῦσα γιὰ ναύσταθμο, θυμήθηκε τὴ μεγάλη ναυμαχία ποὺ εἴχανε μὲ τὰ Ἀλγερίνικα κουρσάρικα τοῦ Χαϊρεδδὶν Μπαρμπαρόσα. Τώρα ἡ τύχη τἄφερε νὰ ἔρχεται σὲ βοήθεια τοῦ Χαϊρεδδίν.

Ὡστόσο τὰ ἑλληνικὰ κουρσάρικα μπήκαν στὸ λιμάνι τῆς Γραμβούσας καὶ φουντάρανε. Ὁ καπετὰν Μανέττας εἶχε σκοπὸ νὰ μὴν ἀνησυχήση τὸν καπετὰν Πασσᾶ. Θὰ ἡσύχαζε καὶ τὸ πρωῒ θ' ἀνέβαινε στὸ «Γιλδιρίμ», γιὰ νὰ παρουσιασθῆ στὸν Χαϊρεδδὶν καὶ νὰ τεθῆ στὴ διάθεσί του. Μὰ μόλις φουντάρισε, ἦλθε στὸν «Ἀτρόμητο» μιὰ πάσαρα τοῦ «Γιλδιρίμ» καὶ ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ τὴν κουμάνταρε ἀνέβηκε πάνω καὶ εἶπε στὸν καπετὰν Μανέττα πὼς ὁ καπετὰν Πασσᾶς Χαϊρεδδὶν Μπαρμπαρόσας τὸν προσκαλεῖ νὰ πάη ἀμέσως νὰ τὸν ἰδῆ. Ὁ καπετὰν Μανέττας ὑπήκουσε καὶ μπῆκε στὴν πάσαρα ποὺ τὸν περίμενε καὶ σὲ λίγα λεπτὰ βρισκότανε στὸ κατάστρωμα τοῦ «Γιλδιρίμ». Τὸν ὡδήγησαν ἀμέσως στὴν κάμαρα τοῦ ναυάρχου. Μὲ γελαστὸ πρόσωπο ὁ Χαϊρεδδὶν τοῦ δίνει τὸ χέρι καὶ τοῦ λέγει:

—Τί εἶνε αὐτά, καπετὰν Μανέττα, ἄφησες τὴ θέσι σου χωρὶς νὰ ζητήσης τὴν ἄδειά μου; Γιατί ἦλθες; Τί θὲς ἐδῶ; Πῶς ἄφησες τὴν Ἄνδρο ἀφύλακτη;

—Ναύαρχέ μου— ἀπαντᾶ μὲ σεβασμὸ ὁ καπετὰν Μανέττας— σοῦ ζητῶ συγγνώμην ποὺ ἔφυγα ἀπὸ τὴ θέσι μου χωρὶς νὰ σὲ ρωτήσω. Μὰ ἐγὼ κι' ἡ γυναῖκα μου κάναμε αὐτὴ τὴ σκέψι: Ἂν πάθης τίποτα —ὃ μὴ γένοιτο— θὰ χαθοῦμε κι' ἐμεῖς. Ἂν νικήσουν οἱ Βενετσιάνοι, τὰ λίγα καράβια μας δὲν θἆταν ἱκανὰ ν' ἀντισταθοῦν σ' ὁλόκληρο τὸν Βενετσιάνικο στόλο. Γι' αὐτὸ ἀποφασίσαμε νὰ μείνη στὴ θέσι μου προσωρινῶς ἡ γυναῖκα μου, ποὺ τὰ καταφέρνει μιὰ χαρά, κι' ἐγὼ παίρνοντας τὰ καράβια μου νἄρθω νὰ σὲ βοηθήσω ὅσο μπορῶ. Ἂν πρόκειται νὰ χαθῆς, νὰ χαθῶ κι' ἐγὼ μαζί σου. Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ἡ Δέσποινα κράτησε τὴ «Σκύλλα» στὴν Ἄνδρο. Ἂν νικηθοῦμε, θὰ βγῆ στὸ πέλαγος καὶ θὰ προτιμήση νὰ πνιγῆ χίλιες φορὲς παρὰ νὰ ξαναπιαστῆ σκλάβα ἀπὸ τοὺς Βενετσιάνους. Νὰ γιατὶ ἦλθα ἐδῶ, ναύαρχε Χαϊρεδδίν, καὶ θέλω νὰ σὲ παρακαλέσω ὅπως, ὅταν συναντηθοῦμε μὲ τὸν ἐχθρό, τὰ καράβια μου νὰ ἀποτελέσουν τὴ Μοῖρα τῶν ἀνιχνευτικῶν. Θέλω ἡ πρώτη κανονιὰ νἆνε δική μου.

Ὁ καπετὰν Πασσᾶς ἄκουε τὸν ὑπερήφανο Ἕλληνα κουρσάρο μὲ θαυμασμό. Καὶ ὅταν ἐτελείωσε τοὖπε:

—Μωρὲ τί ράτσα εἴσαστε σεῖς οἱ Ρωμηοί; Γιατί, μωρέ, νὰ χαθῆτε ἐσεῖς ποὺ εἴσαστε παλληκάρια τῶν παλληκαριῶν; Ἔ! καπετὰν Μανέττα, ἄκουσε καλὰ αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. Θἄλθη μιὰ μέρα ποὺ Τοῦρκοι καὶ Ἕλληνες θὰ δώσουν γκαρδιακὰ τὰ χέρια καὶ σὰν ἀδέλφια θὰ πολεμοῦν ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον ἐναντίον κοινοῦ ἐχθροῦ. Σὲ θαυμάζω γι' αὐτὸ ποὺ ἔκαμες καὶ σ' εὐχαριστῶ. Τὸ περίμενα, ἤμουν βέβαιος πὼς θἄλθης καὶ θὰ σοῦ κάμω τὴ χάρι νὰ ρίξης τὴν πρώτη κανονιὰ στοὺς Βενετσιάνους.

⁂

Ἂς ἰδοῦμε τώρα τί ἔκανε ἡ Δέσποινα.

Ἡ πρώην ἀρχικουρσάρα, ὅταν κάθησε καὶ πάλι στὸ τιμόνι τῆς «Σκύλλας» καὶ ἔνοιωσε νὰ τῆς χαϊδεύη τὰ χρυσᾶ μαλλιὰ ὁ θαλασσινὸς ἀέρας ὅταν βρέθηκε καὶ πάλι ἀνάμεσα πελάγους, ἔνοιωσε τὸν ἑαυτό της νὰ ξαναγεννιέται.

Ἂς μὴν τὸ λένε πὼς τὰ καράβια δὲν ἔχουνε ψυχὴ καὶ δὲν αἰσθάνονται. Ἔχουν καὶ παραέχουν καὶ νοιώθουν κι' αὐτὰ παλμὸ καὶ συγκινοῦνται.

Ἡ «Σκύλλα», τὸ παινεμένο καὶ χιλιοτραγουδημένο καράβι τοῦ καπετὰν Μάρκου, ἔνοιωσε πὼς τὴν κυβερνοῦσε πάλι ἡ Ξανθὴ Κουρσάρα καὶ ἀπὸ ὑπερηφάνεια ἐχοροπηδοῦσε καὶ πετοῦσε ἀπὸ τὸ ἕνα κῦμα στ' ἄλλο σὰν ἀράπικο ἄτι. Ἡ Ξανθὴ Κουρσάρα, ἀφοῦ χαιρέτησε μὲ τὸ μαντῆλι της τὰ βουνὰ τῆς Ἄνδρου, ποὺ ἐχάνοντο ἀπὸ μπροστά της σιγὰ σιγά, χάϊδεψε ὕστερα τὴν κουπαστὴ τῆς «Σκύλλας» λέγοντας:

—Νἄμαστε πάλι μαζί, ἀγαπημένο μου καράβι. Ἀρχίζουμε καὶ πάλι τὸ κούρσεμα. Νὰ σὲ ἰδῶ, θὰ μὲ βγάλης καὶ πάλι ἀσπροπρόσωπη;

Κυττῶντας ὕστερα τὸ πέλαγος, γύρισε καὶ φώναξε:

—Γειά σου θάλασσα, ἀγαπημένη μου φιληνάδα· εἶμαι καὶ πάλι μέσα στὴν πλατειά σου ἀγκαλιά! Βοήθησέ με ν' ἀνταμώσω μιὰ ὥρα νωρίτερα τὸν ἀγαπημένο μου ἄνδρα καὶ μαζί του νὰ ξαναδείξουμε στὸν κόσμο, πὼς ἡ φυλή μας κι' ἂν εἶνε σκλάβα, δὲν ἔπαυσε ὅμως νὰ γεννᾷ ἐλεύθερους ἀνθρώπους!

⁂

Ὁ καιρὸς ἦταν φρεσκαδοῦρα καὶ ἡ «Σκύλλα» ἔκοβε μίλλια, ἔχοντας πλώρη γιὰ τὴν Κρήτη. Στ' ἀνοιχτὰ ὅμως ἀπὸ τὴ Μῆλο ὁ καιρὸς ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ κόβη καὶ στὸ τέλος μπουνατσάρισε τόσο, ποὺ ἔλεγες καὶ ἡ θάλασσα ἔπηξε. Τὰ πανιὰ τῆς «Σκύλλας» μπατάρανε καὶ τὸ μεγάλο καράβι ἔμεινε ἀκίνητο ἀνάμεσα στὸ πέλαγος. Ἡ ξανθὴ κουρσάρα, ποὺ ἀνυπομονοῦσε νὰ συναντηθῆ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα μὲ τὰ ἄλλα καράβια καὶ μὲ τὸν ἄνδρα της, παρακαλοῦσε κάθε τόσο τὸν Ἄη Νικόλα, ποὺ εἶχε τὴν εἰκόνα του στὴν κουκέττα της, νὰ φυσήξη λίγο. Τοῦ κάκου. Οὔτε μιὰ πνοὴ ἀέρα. Γυαλὶ ἡ θάλασσα καὶ ἡ «Σκύλλα» ἀκίνητη σὰν νἆταν φουνταρισμένη. Δὲν προχωροῦσε οὔτε βῆμα. Ὁ λοστρόμος, ποὺ τὴν ἔβλεπε νευριασμένη, τὴν πλησιάζη καὶ τῆς λέγει:

—Δὲν ξέρεις, καπετάνισσα, τὴν παροιμία; «Χίλια μίλλια ἕνας τάκος. Ἕνας τάκος χίλια μίλλια». Αὐτὸ πάει νὰ πῆ, πὼς ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε καλός, ἴσαμε ποὺ νὰ φάη τὸ πλήρωμα ἕνα παξιμάδι τὸ καράβι κάνει χίλια μίλλια δρόμο. Καὶ ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε μπουνάτσα, τὸ πλήρωμα τρώει χίλια παξιμάδια καὶ ὅμως τὸ καράβι δὲν κάνει δρόμο οὔτε ἕνα μίλλι.

—Οὔφ! λοστρόμο, ἀντὶ νὰ μὲ σκοτίζης μὲ τὶς παροιμίες σου θἄκανες καλύτερα νὰ πᾶς νὰ ρίξης τὶς δυὸ μεγάλες πάσσαρες στὴ θάλασσα γιὰ νὰ ρυμουλκάρουνε λίγο τὸ καράβι.

—Μετὰ χαρᾶς σου, καπετάνισσα, ἀπαντᾶ ὁ λοστρόμος καὶ εὐθὺς οἱ δυὸ πάσσαρες πέσανε στὴ θάλασσα.

Σὲ κάθε πάσσαρα 12 κουπιά. Οἱ νέοι ναῦτες λάμνανε μὲ ὅλη των τὴ δύναμι, ἀλλάζανε βάρδιες κάθε τόσο, μὰ τοῦ κάκου. Τὸ μεγάλο καράβι προχωροῦσε σὰν κάβουρας.

Ἡ κατάστασις αὐτὴ βάστηξε πάνω ἀπὸ μιὰ βδομάδα. Στὸ διάστημα αὐτὸ εἶνε ζήτημα ἂν ἡ «Σκύλλα» προχώρησε δέκα μίλλια.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ: Ἡ συνέχεια.

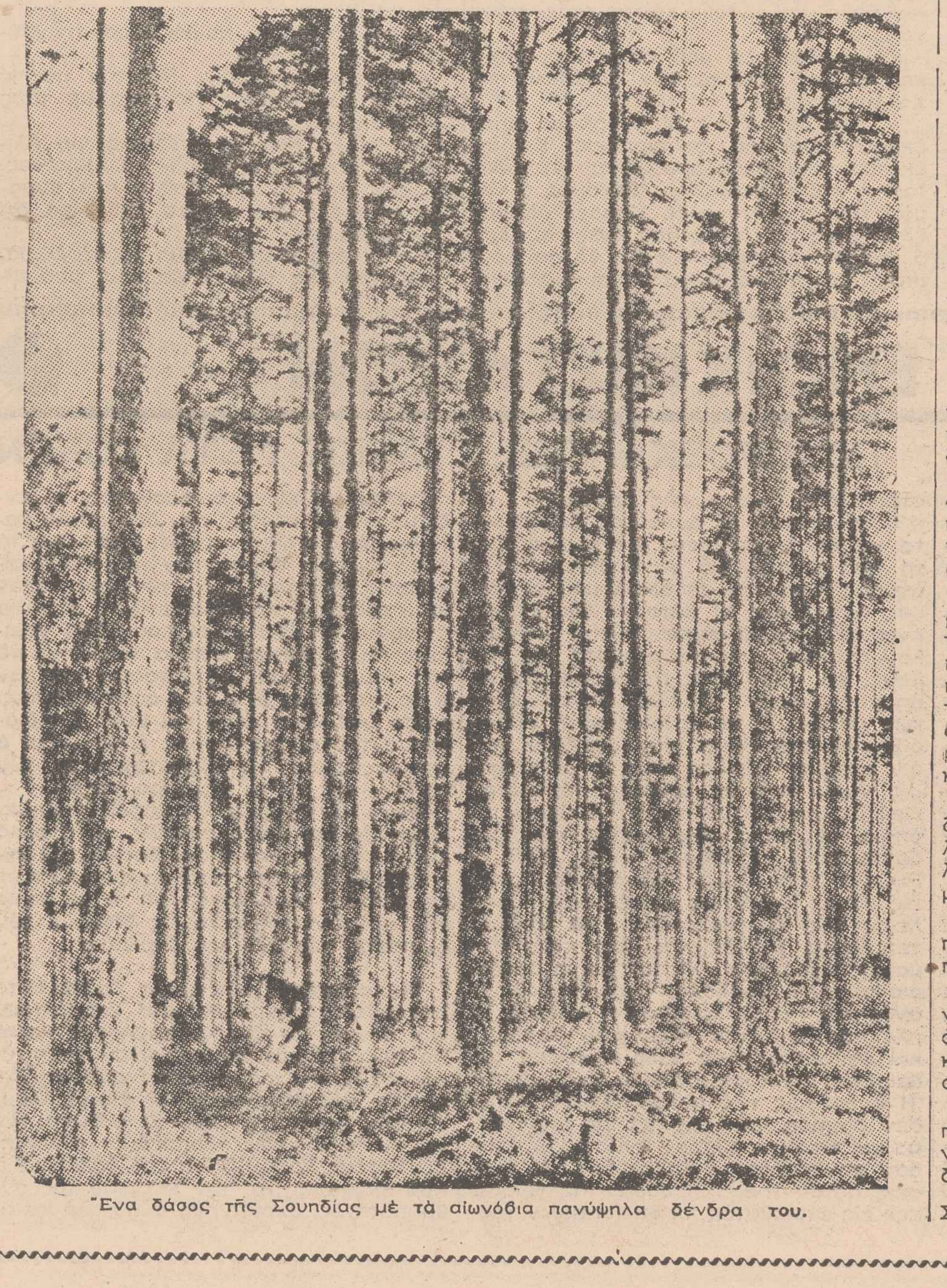

Ἕνα δάσος τῆς Σουηδίας μὲ τὰ αἰωνόβια πανύψηλα δένδρα του.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ

Οἱ φροντίδες καὶ οἱ σκοτοῦρες τῶν συμπολιτῶν γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τοῦ ἐπερχομένου χειμῶνος.

Νέφη παντοῦ.

Νέφη στὸν οὐρανό, νέφη φροντίδων γιὰ τὶς χειμερινὲς προετοιμασίες στὸ κεφάλι μας, νέφη στὸν κάθε συζυγικὸν ὁρίζοντα.

— Πελοπίδα, κατάλαβέ του, ἦλθε ὁ χειμῶνας. Θέλω νὰ ντυθῶ, κατάλαβες;

— Πόσο ἀφύσικη εἶνε αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία σου, Ἀλεξάνδρα!

— Γιατί ἀφύσικη;

— Διότι αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἡ φύσις γυμνοῦται. Καὶ σὺ θέλεις νὰ ντυθῆς;...

⁂

Ἀλλ' ὁ χειμῶνας δὲν μπορεῖ ν' ἀντιμετωπισθῆ μὲ τ' ἀστεῖα. Χρειάζονται πολλὰ ἐφόδια.

Ὁ ἄνεμος ἄρχισε ἤδη νὰ πνέη ψυχρὸς καὶ γιὰ τὴν προφύλαξίν μας ἀπὸ δαῦτον ἀπαιτοῦνται βαρειὰ ροῦχα. Πῶς ὅμως θ' ἀγορασθοῦν, ὅταν καὶ στὸ πορτοφόλι φυσᾷ ἐξ ἴσου ψυχρὸς ἄνεμος;

Ἡ ἔναρξις τῆς χειμερινῆς σαιζὸν μᾶς βάζει πάντα σὲ μεγάλες σκοτοῦρες. Ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα μπορεῖ νὰ φθάση κανεὶς εἰς σημεῖον αὐτοκτονίας. Ἐκτὸς ἂν μιμηθῆ τὸν γνωστὸν πρωτοδίκην, ὁ ὁποῖος ἐδιάλεξε αὐτὴν τὴν μοιραίαν ἐποχὴν τῶν χιλίων φροντίδων, γιὰ νὰ πάη, νὰ γίνη μοναχός.

⁂

Εὐτυχῶς γιὰ τοὺς φτωχούς, γιὰ τοὺς ὁποίους εἶνε μεγαλείτερον πρόβλημα ἡ κατὰ τὸν χειμῶνα διαβίωσις, λαμβάνεται ἐφέτος κρατικὴ μέριμνα. Θὰ καθιερωθῆ γιὰ τοὺς ἀπόρους δελτίον ἀπορίας.

Αὐτό, σὰν τὸ ἄκουσε μία κοσμικὴ κυρία, συνέλαβε μίαν θαυμασίαν ἰδέαν γιὰ τὸν σύζυγόν της.

— Τώρα θὰ τὸν διορθώσω, ἐγώ, εἶπε σὲ μία φίλη της, τὸν προκομένο τὸν ἄνδρα μου.

— Γιατί; Τί σοῦ ἔκαμε; Τὴν ρώτησε ἡ φίλη της.

— Τί μοῦ ἔκαμε, λέει; Μοῦ ἔχει ψήσει τὸ ψάρι στὰ χείλη. Κάθε τόσο ποὺ τοῦ ζητῶ λεφτὰ γιὰ χειμερινὲς τουαλέττες, μοῦ λέγει: «Ἀπορῶ τί θὰ τὰ κάμῃς τόσα λεφτά, ἀγαπητή μου». Διαρκῶς τὸ ἴδιο βιολί. Ὅλο «ἀπορῶ» καὶ «ἀπορῶ» τὸ πάει καὶ δὲν δίνει πεντάρα.

— Καὶ τί σκέπτεσαι νὰ τοῦ κάμῃς;

— Ἀφοῦ διαρκῶς ἀπορεῖ, θὰ τὸν στείλω κι' ἐγὼ νὰ τοῦ βγάλουν ἕνα δελτίον...ἀπορίας, νὰ ἰδῶ τί θὰ γίνῃ.

⁂

Χίλιες σκοτοῦρες ἀπασχολοῦν τὴν κάθε νοικοκυρά. Μὲ τὸν ὑπασπιστὴν της—τὴν ὑπηρέτριαν— διοργανώνει τὴν ἄμυνα τοῦ σπιτιοῦ κατὰ τοῦ ἐπερχομένου χειμῶνος.

Πανωφόρια, μάλλινες κάλτσες, φανέλλες, πουλόβορ, κασκὸλ ἀνασύρονται διαπιστώνονται οἱ ἐλλείψεις πολεμικοῦ ὑλικοῦ.

— Ὁ Κωστάκης δὲν ἔχει πανωφόρι.

— Ἡ Κικὴ δὲν ἔχει χοντρὲς κάλτσες.

Γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό της φροντίζει ἡ οἰκοδέσποινα. Γιὰ τὸν σύζυγον, τὸν ὁποῖον τὸ χειμερινὸ κουστοῦμι ἔχει ὑποβάλλει ἀπὸ δύο ἐτῶν αἴτησιν ἐθελουσίας ἐξόδου, δὲν ἐνδιαφέρεται κανείς.

— Καλὰ κι' ἐγὼ δὲν θέλω ροῦχα; Παρατηρεῖ ὁ φουκαρᾶς ὁ σύζυγος. Ἐγὼ πῶς θὰ περάσω τὸν χειμῶνα;

— Ἐσὺ ἔκαμες ροῦχα τὴν Ἄνοιξι, τοῦ ἀπαντᾷ ἡ σύζυγος. Πάλι θέλεις νὰ ξανακάμῃς;

— Ποιὰ ροῦχα ἔκαμα τὴν Ἄνοιξι;

— Τὰ... λινά σου.

Σωστά! Ἔχει, νὰ.... περάσῃ τὸν χειμῶνα...

Οἱ ἄνθρωποι τῶν πόλεων ζοῦν τὴν ἀλλαγὴν τῶν ἐποχῶν στὶς βιτρίνες τῶν καταστημάτων.

Στὰ μεγάλα κρύσταλλα καθρεφτίζονται τώρα τὰ ὄνειρα θαλπωρῆς τῶν διαβατῶν.

— Ἄχ, νὰ εἶχα ἐκεῖνο τὸ πανωφοράκι!

— Ἄχ, νὰ εἶχα αὐτὴ τὴ γοῦνα!...

Ἀλλ' ἀνοίγει τὸ στόμα τῆς κενῆς τσέπης καὶ φωνάζει στὸν χαζεύοντα στὴν βιτρίνα:

— Μὴν εἶσαι τόσο ὀνειροπόλος. Προχώρει.

Καὶ παρελαύνουν τὰ ὄνειρα τῶν διαβατῶν στὰ κρύσταλλα τῶν προθηκῶν, εἰς ἀτελείωτη πομπή...

⁂

Ἄλλο βασικὸν μέλημα εἶνε ἡ ἐξασφάλισις τῆς οἰκιακῆς θερμάνσεως. Αὔριο, μεθαύριο, πρέπει νὰ τοποθετηθῆ ἡ θερμάστρα — τὸ βαρύ, τοπομαχικὸν πυροβόλον κατὰ τοῦ ψύχους. Ἡ οἰκοδέσποινα ἔδωσε στὴν ὑπηρέτρια τὴν σχετικὴν διαταγήν:

— Κατερῖνα, νὰ φωνάξῃς αὔριο τὸ μάστορη, νὰ ἔλθῃ, νὰ βάλῃ τὴν καπνοδόχο τῆς θερμάστρας.

Ὁ παλαιὸς θρῦλος περὶ τῆς γλυκύτητος τοῦ ἀττικοῦ κλίματος κατέπιπτε πλέον ὁριστικῶς. Ἐπείσθημεν, ὅτι χρειάζεται κεντρικὴ θέρμανσις, διότι ἡ θερμοκρασία τῶνδύο βαθμῶν εἶνε ἐξ ἴσου ἀφόρητη, εἴτε στὸν βόρειον πόλον τὴν δείχνει τὸ θερμόμετρον εἴτε ὑπὸ τὸν ἀττικὸν οὐρανόν.

Τὴν πλάνην, ὅτι στὴν Ἀθήνα δὲν κάνει πολὺ κρύο, τὴν εἶχαν ἐπιτηδείως καλλιεργήσει οἱ οἰκογενειάρχαι, γιὰ νὰ μὴ ὑποβάλλωνται στὰ ἔξοδα τῆς ἀγορᾶς ξύλων ἢ ἀνθράκων. Ἀλλὰ τώρα τὰ ψέμματα τελείωσαν. Τὸ κάθε σπίτι, ὡς νὰ εἶνε ὑπερωκεάνειον, χρειάζεται ἀνθράκευσιν, γιὰ νὰ διαπεράσῃ τὰ κύματα τοῦ ψύχους.

Νὰ τί ἀπασχολεῖ σοβαρῶς τοὺς οἰκογενειάρχας. Ἕνας ἐξ αὐτῶν ἀπεφάνθη σχετικῶς:

— Πόσο ἀνόητος ἦταν ἐκεῖνος, ποὺ ἐλυπήθη, διότι ψάχνοντας γιὰ θησαυρό, εὕρηκε ἄνθρακες! Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα τοὺς ἄνθρακες ἀπὸ τὸν θησαυρό....

⁂

Ὁ ἐργένης ἐνοικιαστὴς εἶνε ἀπαιτητικὸς στὸ κεφάλαιο τῆς θερμάνσεως.

— Ἔχει θέρμανσι τὸ δωμάτιο;

— Τοῦ βάζουν σόμπα.

—Ἄ, ὄχι. Ἡ σόμπα εἶνε ἀπηρχαιωμένο κομφόρ.

Συμβουλεύεται τὶς ἀγγελίες τῶν ἐφημερίδων:

«Ἐνοικιάζεται δωμάτιον μὲ καλοριφέρ...»

— Ἄ ὄχι. Τὸ καλοριφὲρ χτυπᾷ στὸ κεφάλι σκέπτεται ὁ ἐργένης.

Ἡ σόμπα δὲν τοῦ ἀρέσει. Τὸ καλοριφὲρ τὸν χτυπᾷ στὸ κεφάλι. Τότε τί εἴδους θέρμανσι ζητᾷ; Ξέρει αὐτὸς τί ζητᾷ. Συνεχίζει τὴν ἀνάγνωσι τῶν ἀγγελιῶν καὶ... μεταπηδᾷ στὶς ἀγγελίες τοῦ γνωστοῦ Ρενέ:

«Νύμφη 25 ἐτῶν, μὲ καλὴν προῖκα, ζητεῖ γαμβρόν...»

Νὰ ἡ...κεντρικὴ θέρμανσις, ποὺ ζητοῦσα γιὰ τὸχειμῶνα. Μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι οἱ νύμφες δὲν ἐνοικιάζονται, ὅπως τὰδωμάτια...

⁂

Ἑτοιμάζονται οἱ χειμερινοὶ κινηματογράφοι, νὰ δεχθοῦν στὶς σκοτεινὲς αἴθουσες τοὺς παλμοὺς τῆς καρδιᾶς καὶ τὶς συγκινήσεις τῶν κινηματογραφοφίλων.

Γκρέτα Γκάρμπο, Ντανιέλ Νταριέ, Ζανὲτ Μακντόναλδ, καὶ οἱ ἄλλες σύγχρονες σειρῆνες τῆς ὀθόνης, φωτογραφημένες ἀπ' ὅλες τὶς πλευρές, ἑτοιμάζονται μὲ τὰ γλυκύτερα τῶν μειδιαμάτων, νὰ μᾶς κόψουν τὸ εἰκοσιπεντάδραχμο τοῦ εἰσιτηρίου.

Κουράστηκαν οἱ Ἀτθίδες, νὰ ἀναμασσοῦν, στὰ ὑπαίθρια σινεμά, παλαιὰ φίλμ καὶ πασατέμπο. Καὶ ἀνυπομονοῦν, νὰ ἰδοῦν τὶς νέες δημιουργίες, γιὰ τὶς ὁποῖες οἱ διαφημισταὶ θὰ ἐπιστρατεύσουν τὶς πειὸ πολύκροτες ἐκφράσεις:

— Τὸ φίλμ ὑπερκολοσσός. Τὸ φίλμ ἴλιγγος. Τὸ φίλμ ἀποκάλυψις. Τὸ φίλμ μαγεία.

Καὶ τὰ φίλμ τῶν πιστῶν τῆς ἑβδόμης τέχνης ἠλεκτρίζονται ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν καὶ βλέπουν καὶ στὸν ὕπνον τους ἀκόμα τὴν ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῆς χειμερινῆς κινηματογραφικῆς σαιζόν.

— Ξέρεις, Τάκη, εἶδα χθὲς στ' ὄνειρό μου, ὅτι πήγαμε μαζὺ σ' ἕνα χειμερινὸ κινηματογράφο καὶ παρακολουθήσαμε ἕνα νέο φίλμ θαῦμα.

— Καὶ ποιὸς πλήρωσε τὰ εἰσιτήρια;

— Ἐσύ.

— Ἐγώ; Ἔ τότε πράγματι... ἦταν ὄνειρο.

⁂

Ὁ ἔρως ἀρχίζει ν' ἀντιμετωπίζῃ πρόβλημα στέγης. Ὁ πάγκος τοῦ πάρκου γίνεται ἀφιλόξενος.

— Ἔλα νἀκαθήσουμε λίγο ἐδῶ.

— Ποῦ; Στὸν πάγκο;

— Ναί.

— Δὲν βλέπεις, καλέ; Εἶνε βρεμένος.

— Θ' ἁπλώσουμε ἀπάνω τὴν ἐφημερίδα.

Κι' ἁπλώνεται ἡ ἐφημερίς, ἡ ὁποία γράφει τὰ τελευταῖα νέα γιὰ τὴν ἐξέλιξι τῶν μαχῶν στὴν Κίνα καὶ Ἱσπανία.

— Ἂς ἐλπίσουμε, λέγει ὁ νεαρός, ὅτι τὸ πῦρ τῶν μαχῶν θὰ θερμάνῃ κομμάτι τὸν ψυχρὸν πάγκον.

Τὰ εἰδύλλια διέρχονται κρίσιμη περίοδο. Οἱ αἰσθήσεις, λέγουν οἱ φυσιολόγοι, πρὸ τοῦ ἐπερχομένου χειμῶνος παθαίνουν αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν ἕνα εἶδος ναρκώσεως. Ἡ παραμικρὴ ἀφορμὴ ἀρκεῖ, γιὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ μοιραία διακοπὴ στὶς σχέσεις τῶν ἐρωτευμένων.

— Τί λές; Δὲν πᾶμε;

— Βαρέθηκες;

— Ἐκαθίσαμε ἀρκετὴ ὥρα.

— Δηλαδή, βαρέθηκες.

— Μὰ ἄρχισε, νὰ κάνῃ καὶ κρύο. Ὁ καιρὸς ἐψύχρανε.

—Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι ἄρχισαν νὰ ψυχραίνωνται καὶ οἱ μεταξύ μας σχέσεις.

— Ἴσως.

Σηκώνονται καὶ διασχίζουν ἀμίλητοι τὸ δρομάκι τοῦ πάρκου. Κάτω ἀπὸ τὰ πόδια των τὰ κίτρινα φύλλα τρίζουν πένθιμα. Ἕνας ἔρως κηδεύεται...

Πολλὰ πεθαίνουν καὶ ξεψυχοῦν αὐτὲς τὶς μέρες: Εἰδύλλια, ξενοιασιές, θερινὲς συνήθειες. Ἀπὸ τοὺς τόσους θανάτους εἶνε χυμένη παντοῦ ἡ μελαγχολία.

Ἀλλ' ἡ ζωὴ εἶνε ἀκατάλυτη. Νέο σφρῖγος καὶ νέο μπρίο θὰ ξεπηδήσῃ ἀπὸ τὰ μαραμένα, φθινοπωρινὰ φύλλα. Ἀρχίζει, ὅπου νἆναι, ἡ χειμερινὴ κίνησις, γεμάτη ἀπὸ τὴν ζωηρότητα τῶν χορῶν, τὴν μέθην τῶν διασκεδάσεων, τὴν γοητεῖαν τῶν συγκεντρώσεων στὸ θάλπος φιλόξενου σαλονιοῦ, γύρω ἀπὸ ἀχνίζοντα φλυντζάνια τσαγιοῦ.

Ἔχει καὶ ὁ χειμῶνας τόσες γοητεῖες, ποὺ θὰ μᾶς ἀποζημιώσουν μὲ τὸ παραπάνω γιὰ τὶς τωρινὲς σκοτοῦρες τῶν χειμερινῶν προετοιμασιῶν...

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

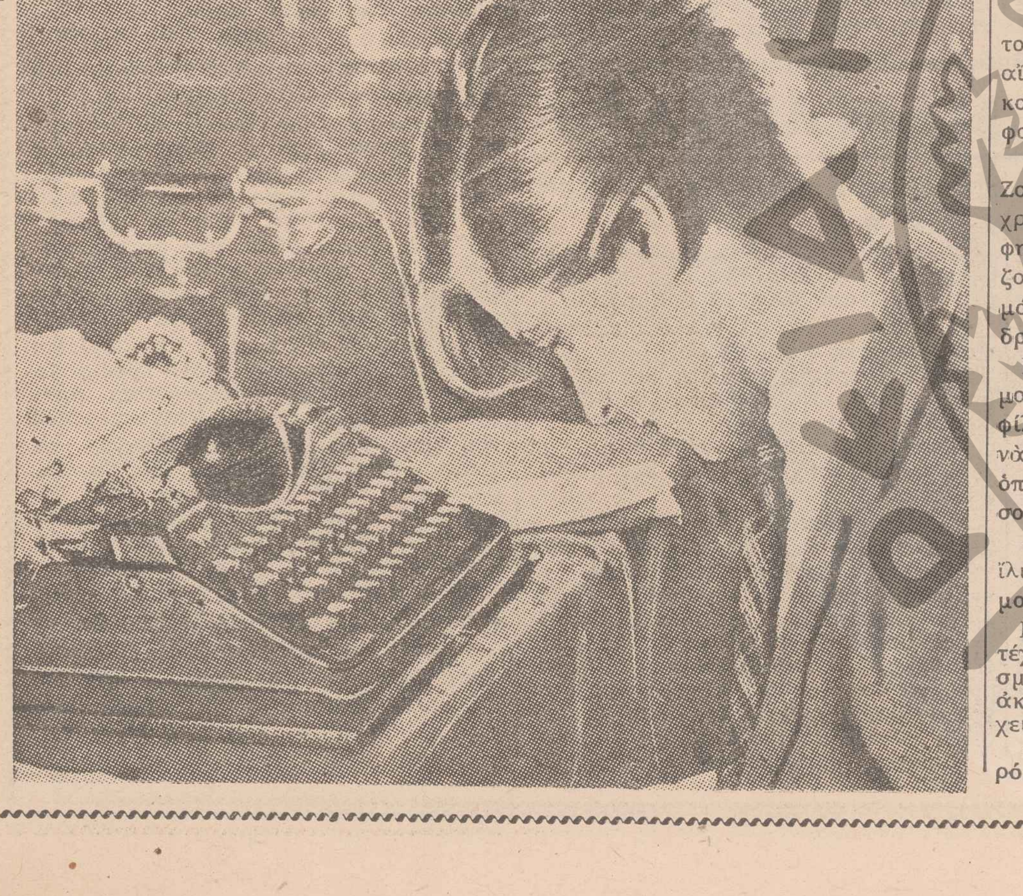

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

ΠΩΣ ΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ ΜΑΣ ΕΘΡΙΑΜΒΕΥΣΑΝ

Ἐντυπώσεις τοῦ μεταβάντος εἰς Βελιγράδιον τακτικοῦ συνεργάτου τοῦ «Ἔργου» κ. ΜΙΧ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ, Σεπτέμβριος. — Ὁ σάλος τῶν ἀγώνων παρῆλθε πλέον , τὰ φῶτα τῆς Ταράζιας τοῦ Βελιγραδίου ἐσβέσθησαν καὶ αἱ σημαῖαι ὑπεστάλησαν. Νομίζω ὅτι τώρα ἠμποροῦν νὰ λεχθοῦν μερικὰ πράγματα χωρὶς φόβον παρεξηγήσεως, χωρὶς τὸν κίνδυνον ἐπηρεασμοῦ κανενός. Ἄλωστε ἐὰν δὲν λέγεται τὸ κακὸ εἶνε μεγάλο καὶ τοῦ χρόνου εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς ὁπουδήποτε κι' ἂν γίνουν ἡ Ἑλλὰς θὰ παρουσιασθῇ χειρότερη ἀπὸ ἐφέτος.

Πολλοὶ θὰ ἐκπλαγοῦν καὶ θὰ ἐρωτήσουν: Ποῦ βρίσκετε κύριε τὸ κακό; Τὶ ἐννοεῖτε «χειρότερη» τὴν στιγμὴν ποῦ αὔριο ἢ μεθαύριο θὰ τούς ὑποδεχθοῦμε καὶ θὰ τούς χειροκροτήσωμεν διὰ τὴν λαμπρὰν νίκην τὴν ὁποίαν μᾶς φέρουν ἀπὸ τὴν γιουγκοσλαβικὴ πρωτεύουσαν;

Ἐπιμένω εἰς τὸ «χειρότερη» καὶ προσθέτω ὅτι ἂν δὲν διαθέσωμε μέσα καὶ δὲν λάβωμενμέτρα δραστήρια τοῦ χρόνου μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν θὰ νικηθοῦμε ἀπὸ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν εἰς τούς ἀγῶνας τοῦ στίβου. Θὰ συμβῇ διὰ πρώτην φορὰν, ἀλλὰ μοιραίως θὰ συμβῇ. Ἐκείνου ποὺ ἔχομεν ἰδιαιτέρως ἀνάγκην εἶνε ἡ ἐμφάνισις νέων ἀθλητῶν. Νέου ὑλικοῦ τὸ ὁποῖον ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον καὶ τὸ Πανεπιστήμιον.

Πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ γίνῃ ἀνανέωσις τῶν στελεχῶν, ἰδίως τῶν δρομέων μας. Εἶνε τὸ ἀδύνατον σημεῖον τὴν στιγμὴν αὐτὴν τοῦ ἀθλητισμοῦ μας καὶ μιὰ ματιὰ στὰ ἀποτελέσματα τῆς Βαλκανιάδος τὸ διαπιστώνει εὐκόλως. Κανένα δρόμο δὲν ἐκερδίσαμε ἐκτὸς τοῦ Μαραθωνίου καὶ τῆς σκυταλοδρομίας 4X100. Ὅλους τοὺς ἐκέρδισαν οἱ Γιουγκοσλαῦοι ἐκτὸς τῶν 400 ποὺ ἐκέρδισεν ὁ Τοῦρκος Γκερὲν καὶ τῶν 10.000 ποὺ ἐκέρδισεν ὁ Ρουμάνος Κριστέα. Ἐὰν ἐχάναμεν τὸν Μαραθώνιον καὶ τὴν δευτέραν θέσιν εἰς ἕνα οἱονδήποτε ἀγώνισμα ἢ τὴν σκυ προκριθοῦν εἰς τὸν τελικὸν τῶν 100 μέταλοδρομίαν τῆς τελευταίας ἡμέρας 4X 100, τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν θὰ ἑωρτάζαμεν ὑποδοχὴν τῶν ἀθλητῶν μας. Ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ναμίζωμεν κατόρθωμα ὅτι ἀθληταί μας κατώρθωσαν νὰ προκριθοῦν εἰς τὸν τελικὸν τῶν 100 μέτρων. Ἐθεωρήσαμεν εὐτύχημα ὅτι ἐκερδίσαμεν τὴν δευτέραν θέσιν μὲ τὸν Νίτσαν εἰς τὰ 5000 καὶ τὴν δευτέραν μὲ ἀπόστασιν 100 μέτρων ἀπὸ τοῦ πρώτου εἰς τὰ 10.000. Τοῦ Ἀρβανίτη τὴν ἐμφάνισι δὲν τὴν συνεζητήσαμεν διόλου.

Καὶ ὅμως εἰς τοὺς πόδας του εἴχαμε τοποθετήσει τὶς ἐλπίδες διὰ τὴν πρώτην θέσιν καὶ αὐτὸς ἐτερμάτισε μέσα εἰς τὸν σωρὸν τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῶν Τούρκων. Μ'αν σκυταλοδρομίαν, τὴν Βαλκανικὴν, τῆς δευτέρας ἡμέρας τῶν ἀγώνων τὴν ἐχάσαμεν ἀπὸ καθυστέρησιν καὶ κακὴν διαβίβασιν τῆς σκυτάλης ἀπὸ ἕνα ἀθλητὴν τῶν 100 μέτρων. Ὁ Γιουγκοσλαῦος Μπάουερ ὁ ὁποῖος ἔτρεχε τελευταῖος ἔφυγε πρῶτος, ὁ δὲ μετ' αὐτὸν Ἕλλην, ὁ Πιλαβίδης, ἔτρεξε φιλοτίμως καὶ ἐκάλυψε περὶ τὰ ἑπτὰ μέτρα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Μπάουερ εἶχε ἤδη τερματίσει. Ἐὰν ὁ Ἀρβανίτης παρουσιάζετο ὅπως τὸν ἐγνωρίσαμεν εἰς τὰ 5000 μέτρα θὰ ἐκέρδιζεν ἀσφαλῶς ὄχι διότι ἦτο καλλίτερος τῶν Γιουγκοσλαύων Κρὲβς καὶ Κότνικ. Ἀλλὰ διότι θὰ ἐπωφελεῖτο τῆς τροπῆς τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ διαδρομὴ ἐξ ἀρχῆς λόγῳ τοῦ σκληροῦ ἀνταγωνισμοῦ τοῦ Ρουμάνου Κριστέα καὶ τῶν δύο Γιουγκοσλαύων διὰ τὴν πρώτην θέσιν. Καὶ ὁ μὲν Κριστέα ὑπέκυψεν εἰς τὴν κόπωσι καὶ κατέλαβεν τὴν τρίτην θέσιν, ὁ δὲ Κότνικ ἔπεσε εἰς τὴν τελευταίαν στροφήν. Παρέμεινεν ὁ ἕτερος Γιουγκοσλαῦος ὁ ὁποῖος κατέλαβε τὴν πρώτην θέσιν διότι δὲν ὑπῆρχε κανεὶς μέσα εἰς τὸν ὅμιλον διὰ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ σοβαρῶς εἰς τὴν εὐθεῖαν. Ὁ φιλότιμος Νίτσας, νέος καὶ μικρόσωμος ἀθλητὴς, κατέλαβε διὰ μίαν στιγμὴν τὴν πρώτην θέσιν ἀλλὰ δι' ὀλίγα δευτερόλεπτα διὰ νὰ περιορισθῇ τελικῶς εἰς τὴν δευτέραν. Ἐὰν ὁ Ἀρβανίτης εὑρίσκετο εἰς καλλιτέραν κατάστασιν, ὁ Κρὲβς ἐξηντλημένος ὅπως ἦτο, θὰ ὑπέκυπτεν ἀσφαλῶς εἰς τὸ «φίνις» τοῦ Ἕλληνος. Εἰς τοὺς λοιποὺς δρόμους, τῶν 100, τῶν 200, τῶν 800 καὶ τῶν 1500 οἱ Γιουγκοσλαῦοι ἀσφαλῶς διαθέτουν δρομεῖς ἰσχυροτέρους καὶ ἀρτιώτερα προπονημένους. Τὸ ἀπέδειξαν καὶ αὐτοὶ εἶνε ὁ Κλήγκ, ὁ Στεφάνοβιας, ὁ Ντέσπωτ, ὁ Γκόρσεκ, ὁ Κότνικ, ὁ Πλέτερσεκ κ.ἄ.

Ἀλλὰ ἡ ἧττα τοῦ Μάντικα, πρᾶγμα ποὺ συμβαίνει διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὰ Βαλκάνια, ὅσον καὶ ἂν θεωρηθῇ συμπτωματικὴ, πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ μᾶς ἐμβάλῃ εἰς σκέψεις. Ἐὰν ἦτο ὁ Σκιαδᾶς εἰς τὸν ἀγῶνα, τότε δὲν θὰ ἐχάναμε τὴν πρώτην θέσιν.

Δυστυχῶς ὁ Χατζηγρηγορίου, νέος ἀθλητὴς δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἀποδώσῃ. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ἀποτελέσματος πρέπει νὰ σημειωθῇ ἡ ἐμφάνισις ἑνὸς ὄχι τυχαίου ἐμποδιστοῦ. Τοῦ Γιουγκοσλαύου Χατζέκοβιτς. Νέος μὲ θαυμάσιον σῶμα ἄριστα προπονημένος καὶ μὲ πολὺ καλὸ στὺλ ἔτρεξε θαυμάσια παρ' ὅλον ὅτι εἶχεν ἀντίπαλον τὸν Μάντικαν, ἡ φήμη τοῦ ὁποίου εἰς τὰ Βαλκάνια ἔχει φθάσει καὶ μέσα στὶς στροῦγκες τῶν κτηνοτρόφων. Μάντικας. Μάντικας. Ἀλλὰ μήπως εἰς τὰς ῥίψεις παρουσιάσθημεν ἐκεῖνοι ποὺ εἴμεθα; Ἐκτὸς τοῦ Σύλλα ὁ ὁποῖος ἔρριψεν εἰς τὴν ἐλευθέραν δισκοβολίαν 40.60, ὅλοι οἱ ἄλλοι δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν μίαν καλὴν ἐπίδοσιν. Ὁ Φλῶρος κατέλαβε τὴν τρίτην θέσιν μὲ 45.52 ἔναντι τῶν 46.18 τοῦ Γιουγκοσλαύου Κλέουτ. Ἐὰν ὁ Ρουμάνος Χάβαλετς δὲν ἦτο ἀσθενὴς δὲν θὰ εἴχαμε τὴν τρίτην θέσιν. Καὶ ὅμως ὑπελογίζαμεν καὶ τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν. Εἰς τὸν ἀκοντισμὸν τὸ ἴδιον. Ὁ Παπαγεωργίου μόλις ἐπέτυχεν 58.48, ἐνῷ ὁ δεύτερος ἐλθὼν Ρουμάνος Βαμάνου 55.43. Ὁ Μεταξᾶς τέταρτος μὲ 58.43. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν δισκοβολίαν ὁ Σύλλας ἔρριψε 40.12 καὶ ὁ Κλέουτ 37.59. Ὁ Φλῶρος ἦλθε πέμπτος 34.91 χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ καμμίαν καλὴν βολήν. Παρουσίαζεν ἕνα ἀδικαιολόγητο καὶ ἀνεξήγητο ἐκνευρισμόν.

Εἰς τὴν σφύραν λόγῳ τῆς ἀσθενείας τοῦ Δημητροπούλου μόλις κατωρθώσα διὰ τοῦ Πετροπούλου μὲ διαφορὰν 4½ μέτρων ἀπὸ τὸν Γιουγκοσλαῦον Γκόϊτς.

Θὰ ἐρωτήσετε τώρα: Τὶ τὰ θέλετε ὅμεν νὰ καταλάβωμεν τὴν τρίτην θέσιν λα αὐτά; Γκρίνιες καὶ μιζέριες. Ἐνικήσαμεν καὶ ὅλα πᾶνε θαυμάσια. Αὐτοῦ ἀκριβῶς εἶνε ὁ κίνδυνος καὶ αὐτὸν θέλομεν νὰ ἀποτρέψωμεν. Ἡ ἧττα μας ἐὰν δὲν ἀνασυγκροτήσωμεν καὶ δὲν ἐνισχύσωμεν τὴν ἀθλητικήν μας ὁμάδα εὑρίσκεται ἐπὶ θύραις. Μᾶς παρέχεται πίστωσις ἑνὸς ἔτους γι' αὐτό. Διάστημα ἀρκετὸν διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὰ κενὰ καὶ νὰ διορθώσωμεν μερικὲς ἐλλείψεις καὶ ἀτέλειες. Εἶμαι βέβαιος ὅτι πρῶτος ὁ Σέγας καὶ μετὰ ὅλοι οἱ πραγματικῶς φίλαθλοι τὸ ἐπιθυμοῦν καὶ τὸ εὔχονται. Μὲ τὶς σκέψεις αὐτὲς κάθε ἄλλο παρὰ νὰ μειώσω τὴν σημασίαν τῆς ἑλληνικῆς νίκης ἐπιθυμῶ καὶ νὰ σκιάσω τὴν λαμπρότητα αὐτῆς.

Τὴν νίκην αὐτὴν τὴν ἔζησα βαθμὸν πρὸς βαθμὸν μαζὶ μὲ τοὺς ἀθλητὰς καὶ τούς ἀντιπροσώπους τοῦ Σέγας, καὶ ἐδοκίμασα εἰς ἕνα περιβάλλον ξένον καὶ ἀδιάφορον δι' ἡμᾶς, ὅλας τὰς προσπαθείας, τὰς διακυμάνσεις τοῦ ἀγῶνος, τὰς ἀπογοητεύσεις καὶ τὰς συγκινήσεις, τὴν ἀγωνίαν τῶν στιγμῶν καὶ τὴν τελειωτικὴν χαράν. Οὔτε καὶ θὰ ἀποκρύψω ὅτι τὴν στιγμὴν ποὺ εἰσήρχετο Μαραθωνοδρόμος ὁ Ραγάζος πρῶτος εἰς τὸ γιουγκοσλαυϊκὸν στάδιον εἰς τὸν θαυμάσιον χρόνον τῶν 2.30' κρατῶν κλάδον ἐλαίας οἱ ὀφθαλμοί μου ἔμειναν ἀσυγκίνητοι.

Συνεμερίσθην καὶ ἐπόνεσα τὸν τρόπον ποὺ ἐπετεύχθη ἡ ἑλληνικὴ νίκη καὶ δι' αὐτὸ νομίζω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ διατυπώσω τὰς ἀνωτέρω σκέψεις αἱ ὁποῖαι ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν ἔχουν. Πῶς νὰ διατηρήσωμεν τὴν νίκην αὐτήν.

ΜΙΧ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

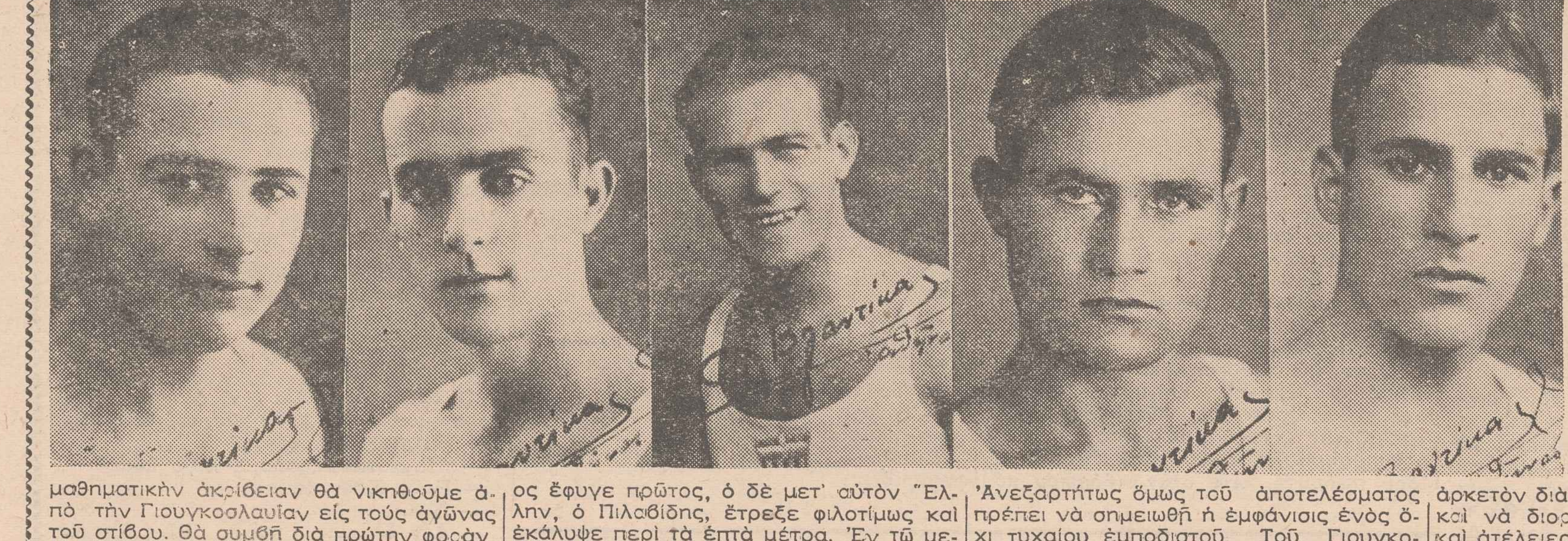

Οἱ θριαμβευταὶ Ἕλληνες Βαλκανιονίκαι (ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά) : 1) Σύλλας, ὅστις ἐπέτυχεν νέον βαλκανικὸν ρεκόρ μὲ 49,60 μ. εἰς τὴν δισκοβολίαν. 2) Θάνος, ὁ ἐπιτυχὼν πρώτην νίκην μὲ 3,90 μ. εἰς τὸ ἅλμα ἐπὶ κοντῷ. 3) Ὁ βαλκανιονίκης Χρ. Μάντικας τῶν 400 μ. μετ' ἐμποδίων. 4) Ὁ πρωταθλητὴς τῶν Βαλκανίων εἰς τὸν ἀκοντισμὸν Ναπ. Παπαγεωργίου καὶ 5) ὁ ἐπιτυχὼν τὸ ἐκπληκτικὸν ρεκόρ 2 ὡρῶν 31' 20'' εἰς τὸν Μαραθώνιον δεύτερος Βαλκανιονίκης Κυριακίδης.

ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ

Καὶ οἱ θελκτικὲς «Ἀμὰ — Σὰν»

Ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους, οἱ εἰδικοὶ ψαράδες τοῦ Εἰρηνικοῦ ἀνέβαζαν ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, μὲ χίλιους κόπους καὶ κινδύνους, τὰμαργαριτάρια ποὺ ἐσχηματίζοντο μέσα εἰς τὰ ὄστρακα ἀπὸ τὴν τυχαίαν εἴσοδον ξένων σωμάτων.

Μίαν ἡμέραν ὅμως, κάποιος ἐφευρετικὸς Ἰαπωνέζος, ὀνομαζόμενος Μικιμότο, ἐσκέφθηκε ὅτι ἠμποροῦσε νὰ προκαλέσῃ μόνος τὴν δημιουργίαν μαργαριταριῶν, εἰσάγοντας εἰς τὰ ὄστρακα ἕνα σῶμα ξένον, μὲ ἄλλα λόγια νὰ καλλιεργήσῃ μαργαριτάρια.

Ἔπειτα ἀπὸ ἐπανειλημμένα πειράματα, ὁ Μικιμότο διωργάνωσε μίαν τέτοιαν ἐπιχείρησιν, ἕνα ὀστρακοτροφεῖον, τὸ πρῶτον τοῦ εἴδους του. Γι' αὐτὸ, τὰ μαργαριτάρια ποὺ σχηματίζονται ἔτσι, ὀνομάζονται ἀκόμη «μαργαριτάρια Μικιμότο».

Τώρα, ἡ βιομηχανία αὐτὴ ἔχει ἀναπτυχθῇ καταπληκτικὰ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν. Εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τῶν ἀκτῶν τοῦ Γκοάσο ὑπάρχουν σημαντικὰ ὀστρακοτροφεῖα.

Ἡ ἐργασία δὲν εἶνε καθόλου εὔκολη. Χρειάζεται πολὺν καιρὸν καὶ μεγάλην ὑπομονήν.

Πρῶτα ἀπὸ ὅλα, τὰ ὄστρακα μένουν εἰς τὸ ὀστρακοτροφεῖον ἐπὶ 3 ἔτη διὰ νὰ μεγαλώσουν. Ἔπειτα διαλέγονται τὰ πειὸ ἀνεπτυγμένα, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα τοποθετεῖται ἕνα μικροσκοπικὸν σφαιρικὸν σῶμα— συνήθως ἕνα κομμάτι «σιντέφι»— ποὺ θὰ ἀποτελέσῃ τὸν πυρῆνα τοῦ μαργαριταριοῦ.

Ὀλίγον ἀργότερα, ἀφαιρεῖται ἡ μεμβράνη, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει προσκολληθῇ τὸ σῶμα αὐτό, καὶ εἰσάγεται μέσα εἰς τὸ κέλυφος ἄλλου ὀστράκου, ποὺ κλείεται εἰς ἕνα εἰδικὸν κλουβὶ καὶ ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτήν, τὰ ἔτσι προπαρεσκευασμένα ὄστρακα χρειάζονται εἰδικὰς φροντίδας διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ σχηματίσουν μὲ τὴν ἡσυχίαν των τὰ μαργαριτάρια. Πρωτίστως, τὰ νερὰ τῆς θαλάσσης, πρέπει νὰ εἶνε, εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, πάντοτε ἤρεμα. Καὶ ἡ περιοχὴ τοῦ Γκοκάσο θεωρεῖται ἡ καταλληλοτέρα, διότι, ἐκτὸς τῆς γαλήνης ποὺ ἐπικρατεῖ ἐκεῖ συνδυάζει καὶ μίαν ἄλλην ἀπαραίτητην εὐνοϊκὴν συνθήκην: τὸ νερὸ ἔχει διαρκῶς θερμοκρασίαν γύρω ἀπὸ τοὺς 10 βαθμούς.

Τὰ ὄστρακα πρέπει νὰ εὑρίσκωνται εἰς βάθος ἀπὸ 4 ἕως 15 μέτρων.

Πόσος καιρὸς ἀπαιτεῖται διὰ νὰ δημιουργηθοῦν τὰ μαργαριτάρια; Συνήθως 5 ἢ 6 ἔτη.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὅμως, οἱ ἐργάται τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν μένουν ἄπρακτοι.

Κυρίως, πρέπει νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ ἀναπαραγωγὴ τῶν ὀστράκων. Τὰ νεογέννητα τῆς ἀνοίξεως μαζεύονται τὸ καλοκαῖρι ἐπάνω εἰς μεγάλας ράβδους, σκεπασμένας μὲ μίαν ἀσβεστώδη οὐσίαν καὶ βυθισμένας ἐπίτηδες εἰς τὴν θάλασσαν, οὕτως ὥστε νὰ ἠμποροῦν νὰ ἀνελκυσθοῦν εὔκολα κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ζωῆς των, διὰ νὰ ὑποστοῦν τὴν ἀπαραίτητον.... ἐγχείρησιν.

Ἔπειτα χρειάζονται περιποιήσεις καὶ ἐκεῖνα ποὺ σχηματίζουν ἤδη τὰ μαργαριτάρια. Τρεῖς φορὰς τὸ ἔτος πρέπει νὰ καθαρίζωνται ἀπὸ τὰ φύκια καὶ τὰ παράσιτα καὶ νὰ ἐξετάζωνται ἐκεῖνα ποὺ φαίνονται ἐκ πρώτης ὄψεως πειό... ἐργατικά, διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν ἔχουν μέσα των μαργαριτάρια ἀρκετὰ μεγάλα, κατάλληλα πλέον νὰ ἰδοῦν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ νὰ παραδοθοῦν εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἄλλοτε, ἡ ἐξέτασις αὐτὴ ἐγίνετο μὲ μέσα πρωτόγονα καὶ ἐμπειρικά. Σήμερον ὅμως χρησιμοποιοῦνται ἀποτελεσματικὰ οἱ ἀκτῖνες Ραῖντγκεν. Μία γρήγορη ἀκτινοσκόπησις δείχνει τὸ περιεχόμενον τῶν ὀστράκων. Ἔπειτα, ἄλλα ἀπὸ αὐτὰ ἀνοίγονται διὰ νὰ βγοῦν τὰ μαργαριτάρια, καὶ ἄλλα ξαναρρίπτωνται εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ ἐξακολουθήσουν.... τὸ καθῆκόν των.

Ὅλη ἡ ἐργασία, τὴν ὁποίαν περιεγράψαμε πειὸ ἐπάνω, γίνεται εἰς τὸ Γκοκάσο ἀποκλειστικῶς ἀπὸ γυναῖκες: Ἕνα ὁλόκληρον στρατὸν κοριτσιῶν, τῶν «Ἀμὰ-Σάν», ποὺ θεωροῦνται εἰς ὅλην τὴν Ἰαπωνία ὡραιότατα καὶ γοητευτικά.

ΕΞ ΟΝΥΧΟΣ ΤΟΝ ΛΕΟΝΤΑ

ΟΙ ΑΧΙΒΑΔΕΣ ΚΑΙ Η ΓΗ ΜΑΣ

Πῶς ἀπὸ τὸ χρῶμα μιᾶς ἀχιβάδας, ἀπεκαλύφθησαν αἱ διαμορφώσεις τῆς ὑδρογείου σφαίρας

Θυμᾶμαι ὅταν ἤμεθα μικροί, ὅτι ἡ μεγαλύτερή μας εὐχαρίστησις ἦταν νὰ σκάβουμε τὴ μαλακὴ ἄμμο, μὲ τὰ χέρια μας, γιὰ νὰ βροῦμε τὶς ποικιλλόμορφες ἀχιβάδες, μὲ τὰ λαμπρὰ χρώματα, ποὺ μ' αὐτὲς στολίζαμε τὰ τέρατα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς μας ἐφευρετικότητος: τὰ μικρὰ ἀπὸ πηλὸ σπιτάκια ποὺ σκαρώναμε παίζοντας.

Ἀργότερα, ὅταν μεγαλώσαμε, περπατῶντας πάλι στὴ στρωτὴ ἀμμουδιὰ, ἀκούγαμε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μας νὰ τσακίζῃ κάτι: Ἦταν μιὰ ἀχιβάδα «πεθαμένη». Μιὰ ἀχιβάδα ποὺ ἅμα «πεθάνῃ» ξεραίνεται καὶ σπάζει εὔκολα.

Ποῦ νὰ φαντασθοῦμε ὅμως, ὅτι οἱ ἀχιβάδες αὐτὲς καὶ γενικὰ ὅλες οἱ ἀχιβάδες τῶν διαφόρων τύπων καὶ μεγεθῶν —οἱ ἰδιόρρυθμες αὐτὲς κατοικίες τῶν νοστιμωτάτων «θαλασσινῶν», εἶνε ἱκανὲς νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν τὴν ἱστορία τοῦ πλανήτου μας στὶς μακρυνὲς ἐποχὲς τῆς προϊστορίας.

Σὲ ἄλλες χῶρες, ἀλλὰ καὶ στὶς δικές μας ἀκόμη λίμνες καὶ στὰ μεγάλα ποτάμια, συναντοῦμε πολλὲς φορὲς ἀχιβάδες, ποῦ οἱ γεωλόγοι καὶ οἱ εἰδικοὶ ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐπιδοθῆ στὴ μελέτη ὅλων τῶν φαινομένων ποὺ μποροῦν νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν τὴν ἱστορία τῆς ζωῆς, τὶς μαζεύουν ἐπιμελῶς καὶ τὶς μελετοῦν μὲ προσοχή. Γιατί αὐτό; Μὰ αὐτὸ εἶνε, ἴσα-ἴσα, τὸ μυστικό των. Μὲ τὴν βοήθεια τῆς κάθε ἀχιβάδας, μὲ τὸ σχῆμα της, μὲ τὸ χρῶμα της, τὴν ποιότητά της ἔχουν φθάσει τὴ στιγμὴ αὐτὴ σ' ὡρισμένα συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα ἄλλως θὰ ἦσαν τελείως ἀδύνατα.

Πρῶτον οἱ ἀχιβάδες παρουσιάζουν γιὰ τὸν ἐπιστήμονα μελετητὴν μεγάλη ποικιλία σχημάτων, χρωμάτων, ἀποχρώσεων, μεγέθους καὶ πάχους. Δεύτερον, δὲν κινοῦνται σχεδὸν καθόλου ἢ κινοῦνται τόσο σιγά, ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ διανύσουν ἀποστάσεις χιλιάδων χιλιομέτρων, ποὺ χωρίζουν συχνὰ τοὺς τόπους στοὺς ὁποίους βρέθηκαν κογχύλια τοῦ αὐτοῦ εἴδους. Οἱ παρατηρήσεις αὐτὲς γίνονται ἰδίως στὰ ὄστρακα τῶν ποταμῶν καὶ λιμνῶν, διότι τὰ τῶν θαλασσῶν εἶνε φυσικὸ νὰ μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὴ μιὰ ἀκτὴ στὴν ἄλλη, καὶ σὲ μακρυνὲς ἀκόμη ἀποστάσεις, ἀπὸ τὰ κύματα, τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ ρεύματα τῶν ὠκεανῶν. Ἀλλὰ πῶς νὰ μετακινήθηκαν οἱ ἀχιβάδες μιᾶς λίμνης ἢ ἑνὸς ποταμοῦ, νὰ διήνυσαν μεγάλες ἀποστάσεις ξηρᾶς καὶ νὰ ἔφτασαν στὶς ὄχθες ἄλλων λιμνῶν, ἂν δὲν ὑπῆρχε κάποτε κάποια ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν αὐτῶν; Τὴν ὕπαρξι τῆς ἐπαφῆς αὐτῆς ἀκριβῶς, ἔστω καὶ πρὸ ἑκατομμυρίων ἐτῶν, ἀποκαλύπτουν στοὺς εἰδικοὺς ἐπιστήμονας τὰ ὄστρακα, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουν στὴ μελέτη τους.

Οἱ ἐπιστήμονες αὐτοὶ καθώρισαν ὅτι οἱ ἀχιβάδες ποὺ ἀνήκουν στὴν περιοχὴ ἑνὸς ποταμοῦ, ἀποτελοῦν ὡρισμένην ὁμάδα καὶ ὅτι οἱ διάφορες αὐτὲς ὁμάδες ἑνώνονται μὲ διάφορους ἐνδιάμεσους τύπους. Πράγματι, ἀπεδείχθη ὅτι τὸ σχῆμα, τὸ χρῶμα, ἡ ἀπόχρωσις, τὸ πάχος τῶν διαφόρων ὀστράκων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ σύνθεσι τοῦ νεροῦ τοῦ βυθοῦ καὶ τῶν ὀχθῶν τῆς λίμνης ἢ τοῦ ποταμοῦ, ἀπὸ τὰ πετρώματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα διέρχεται τὸ νερὸ, ἀπὸ τὴν κατὰ μέσον ὅρον ἔντασι τοῦ ρεύματος καὶ ἀπὸ ἄλλες δευτερεύουσες συνθῆκες. Ἔτσι, οἱ ἐπιστήμονες καθώρισαν διαφόρους ἀνεξαρτήτους περιοχὰς, στὶς ὁποῖες βρίσκονται διάφορα διαφέροντα μεταξύ τους ὄστρακα, ὅπως τὰ τῶν Βαλκανίων καὶ τῶν ἄλλων μεσημβρινῶν εὐρωπαϊκῶν χερσονήσων, τὰ τῶν ρωσσικῶν πεδιάδων, τῶν ὁποίων τὰ νερὰ χύνονται στὸν Εὔξεινον Πόντον καὶ στὴν Κασπία Θάλασσα, τὰ τοῦ Δουνάβεως, τὰ τοῦ Ρήνου, τὰ τῶν ποταμῶν τῆς Βορείου Εὐρώπης καὶ τὰ τῶν γαλλικῶν ποταμῶν ποὺ χύνονται στὸν Ἀτλαντικὸ καὶ στὴ Μεσόγειο.

Τα ὄστρακα εἶνε «συντηρητικώτατα» ὄντα, δὲν τροποποιοῦν καθόλου τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τους χειμῶνα καὶ καλοκαῖρι, εἴτε βρέχει, εἴτε χιονίζει, εἴτε κάνει ζέστη, εἴτε φυσοῦν παγεροὶ ἄνεμοι. Ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν μέσα στὸ νερὸ χωμένα κατὰ τὸ μισὸ στὴν ἄμμο ἢ στὴ λάσπη, τρεφόμενα ἀπὸ τοὺς μικροοργανισμοὺς τοῦ βυθοῦ, τῶν ὀχθῶν ἢ τοῦ νεροῦ καὶ πολλαπλασιαζόμενα κανονικῶς. Κατὰ θαυμαστὸν, πράγματι, τρόπον, τὸ κέλυφος —δηλαδὴ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄστρακο— μεγαλώνει καὶ ἀναπτύσσεται μαζὶ μὲ τὸ ζῶον. Φυσικὸν εἶνε ἑπομένως ν' ἀποτελῇ τοῦτο πραγματικὸν τεκμήριον τοῦ τόπου στὸν ὁποῖο γεννήθηκε, τῶν ὑλικῶν μὲ τὰ ὁποῖα σχηματίσθηκε καὶ τῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὶς ὁποῖες ἔζησε. Τὰ ὄστρακα ὑπέστησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο καὶ ὅλες τὶς φυσικὲς διαταράξεις ποὺ ὑπέστη ἡ γηραιά μας ἤπειρος, χωρὶς νὰ πάθουν μεγάλες ζημίες. Ὑπολογίζεται ὅτι τὰ ὄστρακα, ὅπως φαίνονται σήμερα, δὲν μετεβλήθησαν ἀπὸ τῆς τριτογενοῦς περιόδου, πρὸ ἀρκετῶν ἑκατομμυρίων ἐτῶν.

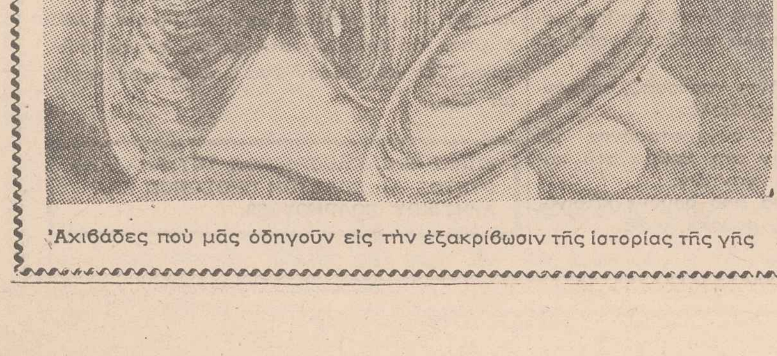

Ἀχιβάδες ποὺ μᾶς ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἱστορίας τῆς γῆς

ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ (εἰσέρχεται λαχανιασμένη καὶ τρέμουσα εἰς τὸ γραφεῖον).— Ἄχ, ἀφέντη!... Ἐλᾶτε μέσα... Ἡ κυρία ἀδιαθέτησε ἔξαφνα... Νὰ τρέξω νὰ φωνάξω τὸ γιατρό;

Ο ΚΥΡΙΟΣ (ἀτάραχος καὶ χωρὶς νὰ στραφῇ διόλου).— Ὄχι τὸ γιατρό... Καλύτερα νὰ φωνάξῃς τὴν μοδίστρα.

◆

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.— Γιὰ ποιὸν εἶνε αὐτὸς ὁ λογαριασμὸς, παρακαλῶ; Γιὰ τὴν κυρία ἢ τὸν κύριο;

Ο ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ.— Γιὰ τὸν κύριο... Μήπως εἶν' ἐδῶ;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.— Μάλιστα... Ἀλλὰ πρέπει νἄρχεσθε Τρίτη, Πέμπτη καὶ Σάββατο... Τὶς ἄλλες ἡμέρες ἔρχονται οἱ πιστωταὶ τῆς κυρίας...

◆

Η ΜΑΜΑ.— Κι' ἐφέτος ἡ κόρη μου ἐπῆγε στὰ λουτρά... Μόλις γύρισε.

Η ΦΙΛΗ.— Καὶ βλέπει καμμιὰ ὠφέλεια;

Η ΜΑΜΑ.— Δὲν βαρυέσθε!... Κάθε χρόνο γυρίζει μόνη.

◆

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ.— Τί νὰ σᾶς πῶ... Δὲν μοῦ φαίνεται πολὺ σὶκ ὁ κύριος αὐτός... Ἐγὼ περίμενα κάποιον ἄλλον... πιὸ τῆς προκοπῆς...

Ο ΜΕΣΙΤΗΣ ΓΑΜΩΝ (μὲ ἀγανάκτησι).— Μὰ κορίτσι μου, μ' ἑκατὸ χιλιάδες δραχμὲς προῖκα ἤθελες καὶ καλύτερο;

◆

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Εἶμαι μισοπεθαμένη ἀπὸ τὴν κούρασι.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Φυσικά' ὅλα ὅσα κάνεις εἶνε μισά...

◆

ΕΚΕΙΝΟΣ.— Εἶνε παρατηρημένο. Οἱ κουτότεροι ἄνδρες παίρνουν τὶς ἐξυπνότερες γυναῖκες.

ΕΚΕΙΝΗ.— Ἔλα, μασκαρατζίκο... Ἄσε τὰ κομπλιμάν!

◆

Η ΚΟΡΗ.— Μὰ καλή μου μαμὰ, ἀδίκως τὸν ὑποπτεύεσαι τὸν Ἀλέκο. Ἔχει ἀθώους σκοποὺς μαζί μου. Μοῦ ὁρκίζεται, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ χωρὶς ἐμένα καὶ πὼς ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τῶν ματιῶν του.

Η ΜΑΜΑ.— Ἄ, ἔτσι λοιπόν!.. Γι' αὐτὸ κατεβάζει τὸ φῶς τῆς λάμπας ὅταν εἶσθε μαζὶ στὴ σάλα;

◆

Η ΚΥΡΙΑ.— Ἄκουσε, Μαρούλα, Θέλω νὰ μοῦ πῇς καθαρὰ ὅλη τὴν ἀλήθεια: Αὐτὸς ὁ πυροσβέστης, ποὺ μιλοῦσες τώρα στὴν αὐλὴ, εἶνε ξάδελφός σου;

Η ΜΑΡΟΥΛΑ.— Ὄχι ἀκόμη, κυρία...

◆

Ο ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΣ.— Σᾶς εἶπα ὅτι ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν ἀνθρωποφαγία... Θέλει ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, νὰ προσεύχεσθε, νὰ νηστεύετε...

Ο ΑΓΡΙΟΣ.— Μὰ κι' ἐμεῖς, Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ δὲν τρῶμε ἀνθρώπινο κρέας.

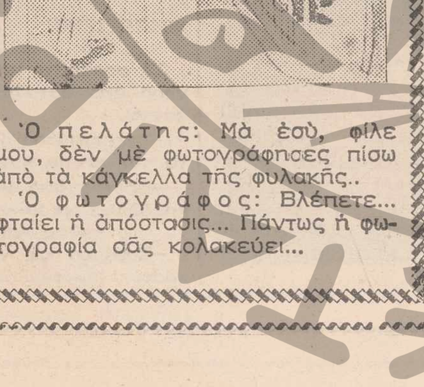

Ὁ πελάτης: Μὰ ἐσύ, φίλε μου, δὲν μὲ φωτογράφησες πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελλα τῆς φυλακῆς..

Ὁ φωτογράφος: Βλέπετε... φταίει ἡ ἀπόστασις... Πάντως ἡ φωτογραφία σᾶς κολακεύει...

Η ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΣ ΜΑΣ

ΟΡΜΟΝΑΙ ΒΙΤΑΜΙΝΑΙ

Χάρις εἰς αὐτάς, ὁ ἄνθρωπος θὰ ἴδῃ ταχέως τὴν ζωήν του παρατεινομένην ἐπὶ μακρόν

Δὲν παρέρχεται ἑβδομὰς χωρὶς νὰ διαβάσωμε εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ πολυάριθμα περιοδικὰ ἢ στὴν οἰκεία στήλη τοῦ καθημερινοῦ τύπου, ἄρθρον «ἐπιστημονικῆς ἐκλαϊκεύσεως» ἐπὶ τῆς μεγάλης φυσιολογικῆς σπουδαιότητος τῶν βιταμινῶν. Ἐξ ἄλλου, ὁ πρῶτος τυχὼν θὰ σᾶς πῇ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου, χάρις εἰς τὰς ὁρμόνας, ὁ ἄνθρωπος θὰ ἴδῃ τὴν ζωήν του παρατεινομένην, ἐνῷ θὰ διατηρῇ τὸ νεανικόν του σφρῖγος ἐπὶ εἴκοσιν ἢ τριάντα χρόνια.

Ἀπὸ τὰς αὐστηρῶς ἐπιστημονικὰς ἀνακοινώσεις τῶν Ἰατρικῶν Ἀκαδημιῶν καὶ τῶν Πανεπιστημίων, μέχρι τοῦ καταστήματος τῆς δευτέρας τάξεως φαρμακοποιοῦ συνοικίας ἢ καὶ χωρίου ἀκόμη, ὁ ὁποῖος σᾶς προτείνει «θεραπείαν ὁρμονῶν διὰ τῶν καταποτίων Χ» ἢ καὶ μέχρι τοῦ καταστηματάρχου, ὁ ὁποῖος σᾶς συνιστᾷ νὰ τρῶτε μπανάνες «διότι ἀφθονοῦν εἰς βιταμίνας», οἱ δύο αὐτὲς νέες ἀποκτήσεις τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης γίνονται ὁλοὲν καὶ περισσότερον τῆς μόδας. Λέγεται ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ ἀναγνώσματα ποὺ προτιμᾷ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ράϊχ εἶνε ἀκριβῶς τὰ βιβλία ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πραγματεύονται περὶ ἀδένων ἔσω ἐκκρίσεως καὶ ὁρμονῶν. Ἐπίσης ὅτι ἡ Γερμανία ἔχει τὴν πρόθεσιν νὰ ἐγκαινιάσῃ ἀπὸ τοῦ 1939 «τὴν ἡμέραν τῆς βιταμίνης», ἡ ὁποία θὰ εἶνε ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἐκλαΐκευσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ αὐτοῦ προβλήματος.

Ἐξ ἄλλου τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων πρόκειται νὰ ἀπονείμῃ ἐντὸς ὀλίγων ἑβδομάδων τὸν τίτλον τοῦ δόκτορος «τιμῆς ἕνεκεν» εἰς τὸν μεγάλον Οὔγγρον ἐπιστήμονα Ἀραλβέρτον Στσέντγκιοργκυ, ἤδη βραβεῖον Νόμπελ τῆς Ἰατρικῆς τοῦ 1937, διὰ τὰς ἐρεύνας του καὶ τὰς ἀνακαλύψεις του εἰς τὸ πεδίον τῶν βιταμινῶν.

Ἤδη ὁ Γάλλος μεγάλος ἐπιστήμων Κλῶντ Μπερνὰρ εἶχεν ἀναγνωρίσει, πρῶτος σχεδὸν, τὴν ὑψίστην σπουδαιότητα τῶν ὁρμονῶν καὶ εἶχεν ἀνοίξει, οὕτως εἰπεῖν, τὸν δρόμον πρὸς τὴν μέλλουσαν ὁρμονοθεραπείαν. Ἀλλὰ χωρὶς τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Γερμανοῦ ἐπιστήμονος Φ. Πρέγκελ, ἴσως δὲν θὰ εἶχαν σημειωθῇ αἱ σημεριναὶ πρόοδοι. Ὁ Πρέγκελ ἀνεκάλυψε μ'αν νέαν, οὕτως εἰπεῖν, ἐπιστήμην, ἡ ὁποία ἂν καὶ δευτερεύουσα, εἶνε ὑψίστης σπουδαιότητος. Πρόκειται μᾶλλον περὶ νέας μεθόδου, τὴν ὁποίαν ἐξήγγειλε τῷ 1912 ὁ Γερμανὸς ἐπιστήμων καὶ ἡ ὁποία ἀνεστάτωσε κυριολεκτικῶς τὰς βιολογικὰς καὶ φυσιολογικὰς ἐρεύνας: εἶνε ὀργανικὴ μικροανάλυσις. Ὅπως τόσοι ἄλλοι κλάδοι τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ὁ νέος αὐτὸς κλάδος ὀφείλει κατὰ μέγιστον μέρος τὴν ὕπαρξίν του εἰς τὴν τεραστίαν πρόοδον τῶν νεωτέρων ὀργάνων ἀκριβείας. Ὁ Πρέγκελ εἶχεν ἀντιληφθῇ ἀπὸ καιροῦ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ εἰσδύσῃ εἰς πλεῖστα ὅσα μυστικὰ τῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν ἢ μόνον τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ κατώρθωνε νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ ποσοτήτων ἀπείρως μικροτέρων ἢ μέχρι τοῦδε. Διὰ νὰ φθάσῃ στὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ, ἤρχισεν ὁ ἴδιος νὰ κατασκευάζῃ ὄργανα ἀναλύσεως πολὺ μικρότερα ἀπὸ τὰ ἤδη ὑπάρχοντα καὶ κατασκευασμένα κατὰ προτίμησιν ἀπὸ ἓν μόνον ὑλικόν. Τοῦτο, διὰ νὰ μειώσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον (καὶ κατόπιν σχεδὸν εἰς τὸ μηδὲν) τὴν ἀπώλειαν τῶν οὐσιῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναλύσεως.

Παραλλήλως πρὸς τὰς προσπαθείας του καὶ τὰς τῶν συνεργατῶν του καὶ διαδόχων του, ἡ τεχνικὴ τῶν πλαστίγγων ἀκριβείας, ἀπαραιτήτων διὰ τὰς ἐρεύνας ἐπὶ ἀπείρως μικρῶν ποσοτήτων, ἔλαβε καὶ αὐτὴ μεγάλην ἀνάπτυξιν. Γερμανικά τινα καὶ ἀμερικανικὰ ἐργοστάσια κατασκευάζουν νῦν πλάστιγγας, τῶν ὁποίων ἡ εὐαισθησία εἶνε ἑκατὸ φορὲς μεγαλυτέρα τῶν πρὸ εἴκοσι πέντε ἐτῶν παρομοίων ὀργάνων καὶ φθάνει μέχρι τοῦ χιλιοστοῦ τοῦ χιλιοστογράμμου. Διὰ τῆς κατασκευῆς τῶν λεπτοτάτων αὐτῶν ὀργάνων ἠνοίχθησαν νέοι ὁρίζοντες τόσον εἰς τὴν βιολογικὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν φυσιολογικὴν χημείαν. Τὸ ἐννοεῖ κανεὶς εὐκόλως, ἐὰν λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἐπιστήμων, βάσει αὐτῶν, δύναται νὰ ἐργασθῇ μὲ ποσότητας ὀργανικῆς οὐσίας ἑκατὸ περίπου φορὰς μικροτέρας ἢ τοῦ 1912. Φυσικὰ καὶ αἱ ἀναλύσεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων αὐτῶν ποσοτήτων, εἶνε τελείως διάφορα τῶν πρὸ ἐτῶν ἐπιτυγχανομένων. Ἀλλὰ καὶ ἡ πρακτικὴ σπουδαιότης τῶν νέων αὐτῶν μεθόδων δὲν εἶνε ὀλιγώτερον μεγάλη. Πράγματι μία ἁπλῆ ἀνάλυσις, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ γενικῶς πολλὰς φορὰς καὶ ἀπαιτεῖ, μὲ τὰς παλαιὰς μεθόδους, περίπου 0,2 γραμμαρίων ὀργανικῆς οὐσίας (ἐξ ὧν μερικαὶ κοστίζουν πολὺ ἀκριβὰ, δηλ. 25—30.000 φράγκα τὸ χιλιόγραμμον) δὲν ἀπαιτεῖ μὲ τὰς νέας ἢ μόνον 0 γρ. 002.

Ἡ ὀργανικὴ μικροανάλυσις παίζει σπουδαῖον ρόλον καὶ θὰ παίζῃ ὁλονὲν καὶ σπουδαιότερον εἰς τὴν νεωτέραν ἐπιστήμην. Εἶνε ἀπαραίτητος τόσον εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς χημείας ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἰατρικήν.

Τὸ ὄνειρο «Τῆς αἰωνίας νεότητος», θὰ συλληφθῇ ἄραγε κάποτε;

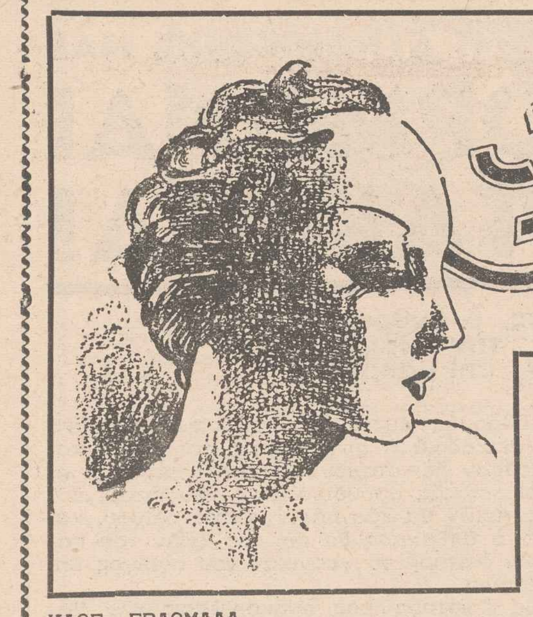

Η μόδα

ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

===== ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΛΑ === == =

Ἔχω νὰ συμβουλεύσω τὶς ἀναγνώστριες τοῦ «Ἔργου», — ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν Μόδα — καὶ ποιὰ δὲν ἐνδιαφέρεται ; — νὰ μὴ βιαστοῦν στὴν κατασκευὴ τῶν χειμερινῶν τουαλεττῶν των. Ἡ Ἑλληνικὴ Μόδα ποὺ τὸ Ὑπουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ τόσο ὑπεστήριξε, φαίνεται ὅτι θὰ κυριαρχίσῃ. Κατόπιν τῆς ἐκθέσεως τῶν Ἑλληνικῶν μοντέλλων στὸ Βερολῖνο, ὅλοι οἱ Ἑλληνικοὶ οἶκοι, ἀσχολοῦνται μὲ αὐτὰ καὶ θὰ μᾶς παρουσιάσουν ὡς πληροφοροῦμαι ἐκπλήξεις. Διότι τὰ Ἑλληνικὰ κουστούμια, μὲ βάσι τὰ λαικὰ χωρικὰ φορέματα, ἔχουν περισσότερη χάρι ἀπὸ τὰ ξένα καὶ ταιριάζουν καλύτερα, κάτω ἀπὸ τὸν γαλανὸν οὐρανό. Ξεφυλλίζοντας τὸ εἰδικὸ τεῦχος τοῦ Ὑπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ βρίσκω θαυμάσια φορέματα, παλτὰ ὑπέροχα, ὅλα ἐναρμονισμένα στὶς σημερινὲς ἀπαιτήσεις καὶ ὁμολογῶ, ὅτι θαυμάζω ὄχι μόνο τοὺς ἐκτελεστάς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐμπνευστάς των — τὴν ἐμπνεύστρια των μᾶλλον, ποὺ ὅσο μετριοφρόνως καὶ ἂν κρύπτεται, ὁ ἀγὼν ποὺ ἔχει ἀναλάβει εἶνε ἄξιος καὶ δημοσίου ἐπαίνου Καιρὸς ἦτο, νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν μίμησιν. Καιρὸς ἦτο καὶ ἐμεῖς νὰ ἀποκτήσουμε δική μας μόδα. Καιρὸς ἦτο, νὰ θυμηθοῦμε ὅτι εἴμεθα Ἑλληνίδες. Ἐκείνη ποὺ μᾶς τὸ ὑπέμνησε, ἡ Εὐγενὴς δέσποινα, ποὺ ἀνέλαβεν αὐτὸν τὸν ἀγῶνα, εἶνε ἀξία πάσης τιμῆς.

Πολὺ δὲ περισσότερον, ἡ Ἑλληνικὴ Μόδα, μᾶς ἐνθουσιάζει, γιατὶ τὰ Ἑλληνικὰ μοντέλλα ὡς θὰ ἰδῆτε, δὲν ὑστεροῦν καθόλου τῶν Παρισινῶν. Κατεβλήθη κάθε προσπάθεια γι' αὐτό.

Η Κα ΑΝΤΑ

ΤΑ ΤΑΓΙΕΡ

Τὸ πρῶτο φόρεμα ποὺ πρέπει νἄχῃ, μιὰ κυρία, εἶνε τὸ ταγιέρ. Τὸ ταγιεράκι, χρειάζεται πάντοτε καὶ ἀντικαθιστᾷ πολλὲς φορὲς τὰ πάντα.

Ἔχει ὅμως φέτο τὸ Ταγιέρ, τροποποιήσεις ἀρκετὰ σημαντικές.

Πρῶτο ἡ ζακέττα του ἔχει τρία μυτερὰ καὶ τρία διαφορετικὰ καὶ αὐτὰ φάρδη.

Τὴν φτειάνουν φέτο σὲ ἀντίθετο χρωματισμὸ ἀπὸ τὸ φόρεμα. Καὶ ἔτσι τὴν φορᾶτε καὶ μὲ ἄλλα φορέματα.

Ἐπίσης κατασκευάζεται ἀπὸ τὸν ἴδιο χρωματισμὸ τοῦ φορέματος, ἀλλὰ σὲ ὕφασμα πιὸ χοντρό.

Τὰ μάκρη εἶνε τρία—ὅπως ἐγράψαμε. Τὸ πρῶτο τοῦτο μάκρος, εἶνε ἐξαιρετικὰ χαριτωμένον γιὰ τὶς νέες.

Τὸ δεύτερο, μακρύτερο ἀπὸ τὸ παραπάνω, δίδει ἕνα ἁρμονικὸ σύνολο καὶ λεπτύνει τοὺς γοφούς.

Τὸ τρίτο, τὸ μακρύτερο, δίδει μπόϊ καὶ κάνει λεπτὴ τὴν σιλουέττα.

ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

Τὰ φθινοπωρινὰ — χειμερινὰ καπέλλα, εἶνε πολὺ ἐξαντρίκ. Τρελλὰ μπορούσαμε νὰ γράψουμε, χωρὶς νὰ παρεξηγηθοῦμε καθόλου.

Σὲ ἕνα ὡραῖο κεφάλι, ἂν περάσετε ἀπὸ τὰ κοσμικὰ κέντρα, μπορεῖ νὰ ἰδῆτε ἕνα φουγάρο ἢ ἕνα χωνί, ποὺ στὰ πλάγια των ξεπροβάλλουν μυτερὰ αὐτάκια ἢ αὐτάρες— ἀναλόγως τοῦ γούστου τῆς κυρίας. Τὰ καπέλλα αὐτά, γίνονται ἀπὸ μαῦρο φέτρ μὲ ψηλὴ καλότα καὶ εἶνε γαρνιρισμένα μὲ νουρβύρ.

Ἀλλὰ μέσα στὰ τρελλὰ αὐτὰ σχέδια, θὰ βρῆτε καὶ τὶς πατροπαράδοτες τόκες. Οἱ κυρίες, ποὺ δὲν θέλουν νὰ «σημαδεύωνται» τὰ προτιμοῦν καὶ εἶνε πολὺ τῆς μόδας. Μόνο ποὺ οἱ τόκες ἐφέτος δὲν εἶνε σκέτες. Γαρνίρονται μὲ μικρὰ πουλιὰ καὶ ἕνα πελώριο φτερό, ὑψώνεται καὶ κυματίζει ἐπάνω τους.

Μαῦρο ἀπὸ φέτρ ἀντιλόπ καπέλλο, χωρὶς καλότα, εἶνε πολὺ τῆς μόδας. Αὐτὸ γαρνίρεται μὲ δυὸ πουλιὰ — ἄσπρο καὶ μαῦρο — ποὺ φαίνονται πε τῶντα ἀντιθέτως καὶ ἐκάθησαν στὸ καπέλλο γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν. Φυσικὸν εἶνε ὅτι οἱ φτεροῦγες των, ἔχουν ἀντίθετον κατεύθυνσιν. Τοῦ ἄσπρου πουλιοῦ κατεβαίνει πρὸς τὰ ἐμπρός, τοῦ μαύρου ὑψώνονται πρὸς τἀπίσω.

ΚΑΙ ΤΑ... ΥΠΟΛΟΙΠΑ

Ἐν τῷ μεταξὺ, ἕως ὅτου ἡ χειμερινὴ μόδα ὁλοκληρωθῇ, μπορεῖτε νὰ καρφώσετε στὰ μαλλιά σας, γιὰ τὸ βράδυ, ἕνα μπουκέτο ἀπὸ λουλούδια ἢ κτενάκια, ποὺ ἔχουν γαρνιρισθῇ μὲ.... ἄνθη.

Τὰ μικρὰ κτενάκια ἔχουν γίνει ἀπαραίτητα στὰ καινούργια κτενίσματα, γιατὶ τὰ μαλλιὰ τεντώνονται πρὸς τὰ ἄνω.

Τὰ κολλιέ, εἶνε ἐπίσης... ἀνθισμένα.

Γίνονται μὲ μαργαρώδη ὄστρακα, ποὺ μοιάζουν σὰν πέταλλα ρόδων. Ἔχουν λεπτότατο γοῦστο καὶ καταντοῦν νὰ εἶνε πολὺ ἀκριβὰ— ἀκριβῶς διὰ τὴν τέχνην των.

ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΓΚΑΡΝΤΕΝ

Τὰ φορέματα γιὰ γκάρντεν — πάρτυ, γίνονται ἀπὸ πολὺ ἐλαφρὰ ὑφάσματα καὶ μολονότι διατηροῦν τὶς κύριες γραμμὲς τῆς βραδυνῆς τουαλέττας, εἶνε ὀλιγώτερον ἐπίσημα καὶ περισσότερον νεανικὰ κ, εὔθυμα. Τὰ φορέματα αὐτὰ ἀφίνουν γυμνοὺς τοὺς ὤμους, καθ-ς καὶ τὴν πλάτη, ἔχοντας, ἐξ ἄλλου, ἀρκετὸ ντεκολτὲ μπροστά. Εἶνε σούπλ καὶ τελεί ἐφαρμοστὰ στὴ μέση καὶ στὰ ἰσχία, ὑπογραμμίζοντας ὁλόκληρη τὴν σιλουέττα. Πολλὸ μοντέλλα γίνονται ἀπὸ τοῦλλι «ἐνφρουασάμπλ» μὲ ὡραιότατα βολὰν ποὺ κυματίζουν ὁλόγυρα στὸ σῶμα. Μεγάλες κάπες ἀπὸ μουσελίνα, γαρνιρισμένες μὲ μιὰ μπορντούρα ἀπὸ γκαλὸν μὲ πέρλες, χρυσὸ καὶ ἀσῆμι ἢ μεγάλες ἐσάρπες σκεπάζουν τοὺς ὤμους καὶ τὴν πλάτη, κάνοντας τὰ φορέματα αὐτὰ πιὸ πρακτικὰ γιὰ τὶς βραδυνὲς ἐξόδους.. Τὰ κομψὰ αὐτὰ ἐξαρτήματα εἶνε, ἄλλως τε, ἀπαραίτητα, ἐφ' ὅσον συνοδεύουν φορέματα ποὺ προρίζονται ὄχι μόνον γιὰ αἴθουσες χοροῦ, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ ὕπαιθρον. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὶς κάπες καὶ τὶς ἐσάρπες, ὡρισμένοι παρισινοὶ οἶκοι τῆς Ὦτ—Κουτύρ λανσάρουν χαριτωμένα μπολερὸ ἀπὸ ταφτᾶ σὲ τόνους παστέλ, γαρνιρισμένα μὲ πολύχρωμες πέτρες ἢ μικρὲς βέστες ἀπὸ μάλλινη δαντέλλα καὶ κεντημένες μὲ γυαλιστερὰ μοτίφ, ποὺ κάνουν τὶς γυναῖκες νὰ λαμποκοποῦν κάτω ἀπὸ τὸ ἡμίφως τῶν κήπων ἢ στὸ δυνατὸ φῶς τῶν αἰθουσῶν χοροῦ.

ΒΡΑΔΥΝΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ

Ὑπάρχουν ἄλλα μοντέλλα ποὺ συμπληρώνονται μὲ μεγάλα βραδυνὰ παλτά, μὲ ὑπέροχη κούπ. Τὰ παλτὰ αὐτὰ γίνονται ἢ πολὺ μακρυὰ καὶ φαρδυὰ καὶ κάνουν τὶς γυναῖκες νὰ φαίνωνται σὰν δόγισσες ἢ πολὺ ἐφαρμοστὰ στὴν μέση, σὲ στὺλ ρεντιγκότας. Ἄλλα πάλι μοντέλλα συνοδεύονται ἀπὸ πολὺ μακρυὲς καὶ φαρδυὲς κάπες ποὺ θυμίζουν μὲ τὸ φάρδος των τὴν ρωμαϊκὴν τήβενον. Τὰ παλτὰ αὐτὰ καθὼς καὶ οἱ κάπες γίνονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπὸ λαμέ, ἀπὸ βελοῦδο ἢ ἀπὸ χονδρὴ φάϊγ.

ΟΙ ΝΕΑΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

Ἃς γράψουμε ὅμως καὶ λίγα γιὰ τὶς νεαρὲς κυρίες. Γι' αὐτὲς τὰ παρισινὰ καταστήματα τῆς Ὦτ—Κουτύρ ἐπιδεικνύουν ὡραιότατες συλλογὲς μοντέλλων στὸ στὺλ ποὺ περιγράψαμε, ἀλλ' ἀπὸ ὑφάσματα μὲ ὑπέροχες ἐμπρεσιόν : λουλούδια, ρίγες καὶ πιὸ πολυποίκιλα σχέδια, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀπαιτοῦν ἐξαιρετικὴ προσοχή. Στὰ φορέματα αὐτὰ δὲν βλέπει κανεὶς ποτὲ ἕνα λουλοῦδι νὰ κόβεται σὲ δυό. Διευθετοῦν τὸ ὕφασμα κατὰ τέτοιον τρόπο ὥστε νὰ δίδῃ τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἔχει ὑφανθῆ «ἂν — φόρμ». Ἐννοεῖται αὐτὸ ποὺ φαίνεται θαῦμα ἁρμονίας εἶνε κυρίως ἀποτέλεσμα προσεκτικῆς ἐργασίας κι' ἀνεξαντλήτου ὑπομονῆς.

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

Σὲ φορέματα μαντὼ ἀπὸ λαινὰζ μαῦρο, μανίκια ἀπὸ ἀστρακὰν πολὺ φαρδειὰ πρὸς τὰ ἐπάνω.

–Ζακέττα ἀπὸ «σουέντ» τυρκουάζ, τορσάντα καὶ γάντια χρώματος βιολέ.

—Βέστες ἀπὸ γοῦνα συγκρατημένες μὲ κορδέλλα γκρὸ—γκραὶν στὸ χρῶμα τοῦ καθὼς καὶ τῶν γαντιῶν.

—Σουέτερ καὶ γάντια ἀπὸ σουέντ κίτρινο, καστόρι συντονισμένο, φοῦστα καφέ.

—Σεμιζιέ ἀπὸ ζερσὲ μπλὲ—κανὰρ ἢ ρουμπὺ μὲ περιλαίμια «πουαντιγιέ».

— Φόρεμα καὶ καπέλλο σὲ χρῶμα μὼβ πάρμας. Γάντια καὶ τσάντα γκρενά.

—Ταγιὲρ πράσινο λάντ, μὲ μπλοῦζα γκρίζι.

—Φοῦστα καφὲ πλισσὲ μὲ ζακέττα φραμπουάζ καὶ μπλούζα μὼβ—ρόζ.

—Μὲ φόρεμα μπλὲ μαρὶν ζακέττα ἐφηρμοσμένη τρία τέταρτα μάκρος ριγὲ σὲ χρῶμα ρουμπὶ καὶ μαῦρο.

—Φόρεμα κόκκινο λάκας μὲ μπερὲ καφὲ —γκρενά.

—Καπέλλα καστόρινα γιὰ νέες δεσποινίδες σχέδιο «Ντιρεκτουάρ» μὲ τεπὲ ὑψηλὸ καὶ κωνοειδῆ γαρνιρισμένα μὲ κορδέλλα μονόχρωμη.

ΠΑΝΤΕΣΠΑΝΙ

Δόσεις : 1 μεγάλο φλυτζάνι ζάχαρι κρυσταλιζέ, 6 αὐγά, 1 μεγάλο φλυτζάνι ἀλεῦρι, ξυμένη φλοῦδα μισοῦ λεμονιοῦ, 2 κουταλιὲς τῆς σούπας χυμὸς λεμονιοῦ, 1 κουταλάκι τοῦ καφὲ Ροαγιὰλ Μπέικεν Πάουντερ (πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ καλὰ παντοπωλεῖα), ½ κουταλάκι τοῦ καφὲ ἁλάτι.

Ἐκτέλεσις : Χωρίζομε προσεκτικὰ τοὺς κρόκους τῶν 6 αὐγῶν, βάζομε τὰ ἀσπράδια σὲ μιὰ λεκάνη πήλινη καὶ τοὺς κρόκους σὲ μιὰ ἄλλη. Χτυπᾶμε τοὺς κρόκους ἕως ὅτου πήξουν καλὰ καὶ πάρουν τὸ χρῶμα λεμονιοῦ. Κοσκινίζουμε ἕνα φλυτζάνι ζάχαρι καὶ τὴν προσθέτουμε λίγη—λίγη καὶ ἐξακολουθοῦμε νὰ δουλεύουμε ἕως ὅτου τὸ μίγμα γίνῃ πολὺ ἐλαφρὸ ἢ ἀφρᾶτο καὶ ἡ ζάχαρι ἀνακατευθῇ τελείως μὲ τοὺς κρόκους. Προσθέτουμε τὴν ξυμμένη φλοῦδα τοῦ λεμονιοῦ, κατόπιν τὸν χυμό του, τ' ἀνακατεύουμε καλὰ καὶ τὰ βάζουμε κατὰ μέρος. Ἔπειτα κτυπᾶμε τὰ ἀσπράδια, ἕως ὅτου γίνουν μιὰ ἐλαφριὰ μαρέγκα, ἀνοίγουμε μιὰ τρύπα εἰς τὸ πρῶτο μίγμα καὶ προσθέτουμε τὸ ἥμισυ τῆς μαρέγκας, ἀνακατεύοντάς τες καλά. Κοκκινίζουμε τὸ ἀλεῦρι μὲ τὸ ἁλάτι καὶ τὴν Μπέϊκι Πάουντερ ἀνοίγουμε πάλι στὴ μέση μιὰ τρύπα καὶ ρίχνουμε μέσα τὸ μῖγμα αὐτό, τὰ στεγνὰ ὑλικὰ καὶ ἀφοῦ ἀνακατέψουμε καλὰ τὸ μῖγμα αὐτὸ χύνουμε εἰς ἀβουτύρωτες φόρμες μὲ τρύπα στὴ μέση καὶ ψήνουμε σὲ μέτριο φοῦρνο τῶν 177 βαθμῶν ἐπὶ 50 λεπτὰ τῆς ὥρας περίπου.

ΜΕΛΙΤΖΑΝΕΣ ΚΟΤΟΛΕΤΤΕΣ

Διαλέγουν κανονικοῦ μεγέθους μελιτζάνες, ὥστε οἱ φέτες των νὰ βγαίνουν τεργιαστές, ὥστε ἡ μιὰ φέτα μὲ τὴν ἄλλη νὰ κλείνουν σὰν σάντουϊτς.

Τηγανίζουν ἀνάλογες φέτες μὲ λάδι ἢ βούτυρο, ἢ καὶ λίπος, χωρὶς νὰ ξεροτηγανίζωνται καὶ τὶς γεμίζουν λίγο κυμᾶ ἑτοιμασμένον, ὅπως γιὰ μουσακᾶ καὶ στὸν ὁποῖον προσθέτουν ἀκόμα λίγο τυρὶ τριμένο καὶ λίγη γαλέττα γιὰ νὰ σφίξῃ καλά. Τὶς γεμίζουν ὅπως κἄνουν τὰ σάντουϊτς καὶ κολλοῦν τὶς δυὸ φέτες μαζί. Κατόπιν δὲ τὶς κάνουν πανὲ μὲ αὐγὸ χτυπητὸ καὶ γαλέττα, ὅπως τὶς κοτολέττες καὶ τὶς τηγανίζουν σὲ μπόλικο λάδι ἢ λίπος σὲ πολὺ δυνατὴ φωτιά, τόσον, ὅσον ἀρκεῖ γιὰ νὰ πάρουν ἕνα χρυσὸ χρωματισμὸ ἀπ' ἔξω.

ΕΠΑΚΡΙΒΗΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥΝΤΟΣ ΔΙ' ΕΚΑΣΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΚΑΛ ΛΥΝΤΙΚΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ 33.

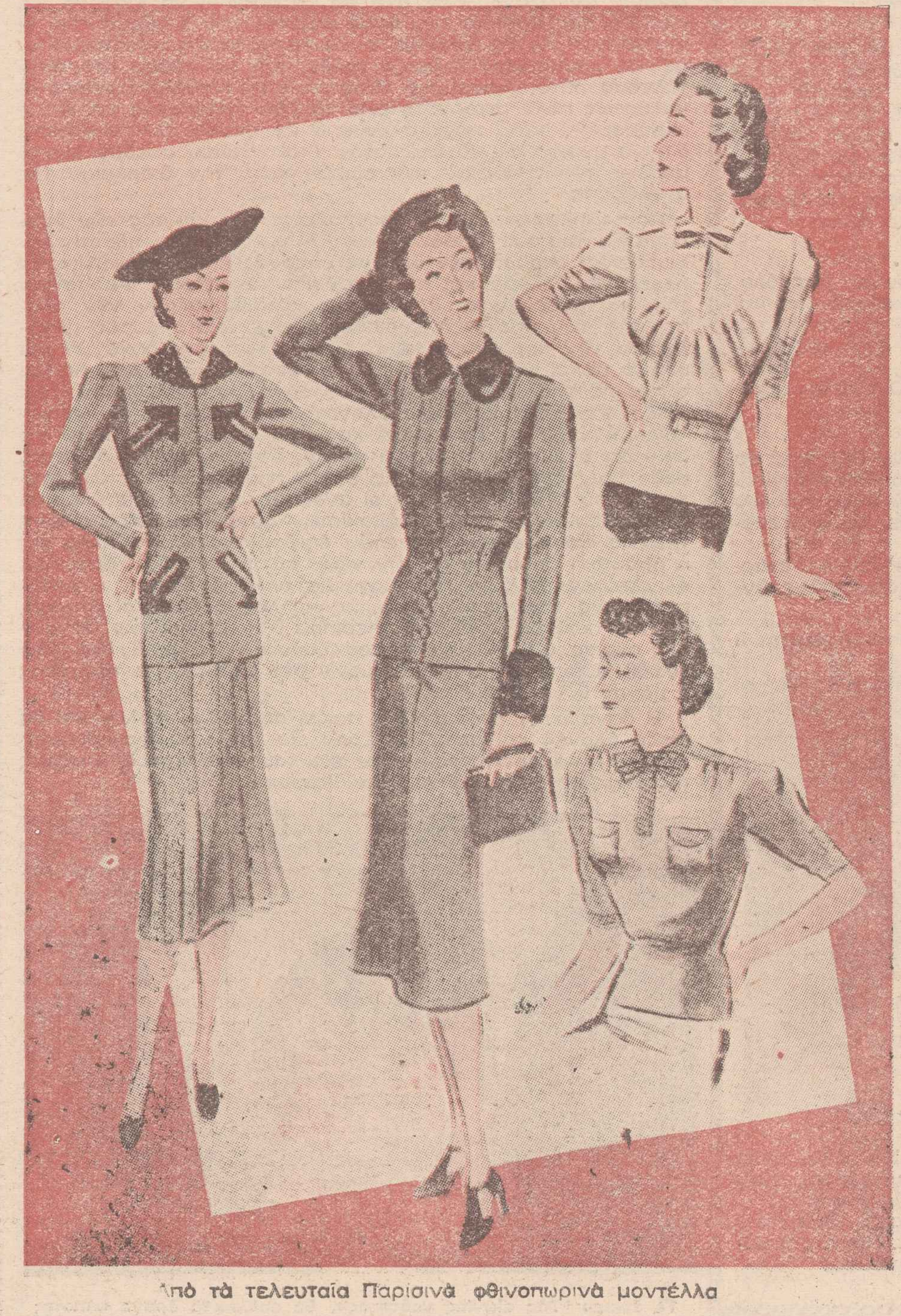

Ἀπὸ τὰ τελευταῖα Παρισινὰ φθινοπωρινὰ μοντέλλα

Χοροδιδασκαλεῖα

Μιὰ ματιὰ εἰς τοὺς ναοὺς τῆς Τερψιχόρης, ὅπου νέοι καὶ... γέροι, φροντίζουν νὰ περάσουν μερικὲς ὧρες εὐχάριστες.

Ἄρχισαν τὰ μαθήματα χορου... Τὸ ἀναγγέλλουν μ' ἐπιμονὴ τὶς τελευταῖες ἡμέρες οἱ ρεκλάμες τῶν χοροδιδασκαλείων. Καὶ τὰ κάτω ἄκρα τῶν νέων καὶ τῶν νεανίδων σκιρτοῦν ἀπὸ χαράν. Εἶνε τὰ μόνα μαθήματα, ποὺ ἀγαπᾷ καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα λαχταρᾷ ἡ νεολαία...

◆

«Τὰ μαθήματα χοροῦ ἤρχισαν».

Ἡ ἀγγελία δὲν ἀπευθύνεται μόνον σ' αὐτοὺς καὶ σ' αὐτές, ποὺ δὲν ξέρουν χορό. Ἀλλὰ καὶ σ' ὅσους ξέρουν. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ γενικῆς προσκλήσεως πρὸς προπόνησιν εἰς τὸ ἀγώνισμα τῆς διασκεδάσεως.

Εἰς τὶς αἴθουσες τῶν χοροδιδασκαλείων δὲν δίδονται μόνον χορευτικὰ μαθήματα, ἀλλὰ καὶ ἐρωτικά. Τὴν ὥρα, ποὺ τὰ κάτω ἄκρα διδάσκονται τὸ «α, β, γ» τοῦ βάλς ἢ τοῦ ταγκό, οἱ καρδιὲς εἶνε προχωρημένες. Ἔχουν μπῆ στὶς κλίσεις τῶν ρημάτων:

— Ἀγαπῶ, ἀγαπᾶς, ἀγαπᾷ...

◆

— Ἕνα, δυό, τρία. Ἕνα, δύο.

Τί συμβαίνει; Ἔχουμε μεγάλα γυμνάσια; Ἀκριβῶς. Μεγάλα χορευτικὰ γυμνάσια. Ὁ χοροδιδάσκαλος, σὰν Ἀρχιστράτηγος, ὁδηγεῖ τοὺς συμπολίτας εἰς τὴν μάχην τῆς χειμερινῆς χορευτικῆς διασκεδάσεως. Εἰς τὰ σαλόνια, στὰ κέντρα, ἡ πίστα τοῦ χοροῦ παίρνει τὴν μορφὴν πολεμικοῦ πεδίου. Ἐκεῖ θὰ γίνωνται οἱ ἀνταγωνισμοὶ τῶν χορευτικῶν ἐξοπλισμῶν — αὐτὸς χορεύει περίφημα τὸ ταγκό, ὁ δεῖνα στὸ βάλς εἶνε μοναδικὸς— ἐκεῖ ἐπιχειροῦνται στρατιωτικοὶ ἑλιγμοὶ ἐκπορθήσεων καρδιῶν καὶ προικῶν.

◆

Ἡ φοίτησις σὲ χοροδιδασκαλεῖο καταντᾷ ὑποχρεωτική, ὅπως ἡ στρατιωτικὴ θητεία. Πολὺ ἀφελεῖς εἶνε ὅσοι πιστεύουν, ὅτι μποροῦν ν' ἀπειθήσουν σ' αὐτὸν τὸν κοινωνικὸν νόμον, λέγοντες :

— Δὲν ξέρω χορὸ κι' οὔτε θέλω νὰ μάθω. Δικαίωμά μου δὲν εἶνε;

Δικαίωμά σου εἶνε, κύριε, ἀλλὰ δικαίωμά της εἶνε καὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, νὰ σὲ περιφρονήσῃ, ὅταν σκέφτεσαι ἔτσι. Σκέψου, ὅτι ἀπαρνούμενος τὸν χορόν, ἀπαρνεῖσαι συνάμα καὶ ἕνα μέγα μέρος τῆς ζωῆς. Σκέψου, ὅτι αὔριο, σὲ μιὰ συγκέντρωσι, θὰ τύχῃ νὰ σοῦ πῇ μία χαριτωμένη δεσποινίς:

— Χορεύετε;

Καὶ σὺ θὰ ὑποχρεωθῇς, νὰ τῆς ἀπαντήσῃς μ' ἕνα μαγκούφικο:

— Ὄχι.

Καὶ τότε τὰ γλυκὰ ματάκια θὰ σὲ κυττάζουν μὲ οἶκτο, σὰν νὰ σοῦ λείπῃ τὸ πόδι ἢ τὸ χέρι.

Καὶ μήπως, μὴ ξέροντας χορο, δὲν εἶσαι πράγματι ἕνας κοινωνικὸς ἀνάπηρος;

◆

Μὴ περιφρονῆτε τὸν χορὸν ἐφ' ὅσον εἶσθε νέοι. Μήπως γίνετε καὶ σεῖς ἀργότερα ἕνας θλιβερὸς Φάουστ τοῦ χοροῦ. Εἶνε συνειθισμένον τὸ φαινόμενον τῶν κυρίων μὲ τοὺς ρευματισμοὺς καὶ μὲ τὴν προτεταμένην κοιλίτσα, ποὺ ἀναγκάζονται νἀμάθουν χορὸ στὰ γεράματα.

Ἕνας τέτοιος ὑπερῆλιξ ὑπεχρεώθη ὑπὸ τῆς συζύγου του νὰ φοιτήσῃ εἰς χοροδιδασκαλεῖον.

— Πρέπει, τοῦ εἶπε, νὰ μάθῃς χορό.

— Μὰ τώρα στὰ γεράματα, βρὲ γυναῖκα;

— Τί νὰ σοῦ κάμω; Ἂς ἐμάθαινες νέος. Δὲν μπορῶ, νὰ σὲ βλέπω νὰ κάθεσαι σὰν κούτσουρο στοὺς χοροὺς ποὺ πηγαίνουμε.

Ὁ σύζυγος ἠναγκάσθη, νὰ δεχθῇ.

— Καλά. Θὰ πάω ἀπὸ αὔριο, νὰ μάθω, ὑπεσχέθη στὴν γυναῖκα του.

Ἀλλὰ ἀντὶ νὰ πηγαίνῃ στὸ χοροδιδασκαλεῖο, ἐπροτίμησε νὰ πηγαίνῃ στὸ καφενεῖο καὶ νὰ παίζῃ τάβλι. Ἡ γυναῖκα του κάθε τόσο τὸν ρωτοῦσε:

— Πῶς πηγαίνουν τὰ μαθήματα;

— Θαυμάσια.

Ἀφοῦ ἐπέρασαν δύο μῆνες, ἀνήγγειλε στὴν σύζυγόν του:

— Γυναῖκα, ἐτελειοποιήθηκα σ' ὅλους τοὺς μοντέρνους χορούς. Τὰ μαθήματα τελείωσαν.

— Μπράβο. Τὰ συγχαρητήριά μου, τοῦ εἶπε ἡ γυναῖκά του.

◆

Ἡ ἐν λόγῳ κυρία ἦταν πλέον ὑπερήφανη γιὰ τὸν σύζυγόν της. Καὶ ἐζητοῦσε εὐκαιρία, νὰ δείξῃ εἰς ὅλους ὅτι ὁ ἄνδρας της ἔγινε τέλειος χορευτής. Ἡ εὐκαιρία δὲν ἄργησε νὰ δοθῇ. Ἐκλήθη τὸ ἀνδρόγυνον εἰς ἕνα χορόν.

Ἐπῆγαν καὶ οἱ δύο σύζυγοι. Μόλις ἄρχισε ὁ χορὸς, ἡ κυρία τοῦ εἶπε:

—Ἔλα, λοιπὸν, νὰ χορέψῃς μὲ τὴν οἰκοδέσποινα αὐτὸ τὸ βάλς.

Ὁ φουκαρᾶς, ὁ ὁποῖος, ὅπως εἴπαμε, δὲν εἶχε μάθει καθόλου χορό, διότι δὲν εἶχε πατήσει σὲ χοροδιδασκαλεῖο, εὑρέθη ἀπροόπτως σὲ δύσκολη θέσι, Προσπάθησε νὰ βρῇ μιὰ δικαιολογία ὑπεκφυγῆς:

— Ξέρεις, γυναῖκα, εἶπε στὴν σύζυγό του, εἶμαι λίγο ἀδιάθετος. Δὲν θὰ μπορέσω ἀπόψε νὰ χορέψω.

— Γιατί; Τί ἔχεις;

— Μά! Μὲ πονεῖ λίγο τὸ αὐτί μου.

— Σπουδαῖο πρᾶμα ! Δὲν πρόκειται ἄλλωστε νὰ χορέψῃς μὲ τὸ αὐτί.

— Μὰ ξέρεις...,..

— Τίποτε, τίποτε. Θὰ χορέψῃς ὁπωσδήποτε μὲ τὴν οἰκοδέσποινα. Νά την! Σὲ περιμένει. Δὲν μπορεῖς, ν'ἀφήσῃς μία κυρία, νὰ περιμένῃ..

Καὶ ὡδήγησε τὸν σύζυγόν της ἐνώπιον τῆς οἰκοδεσποίνης.

— Σᾶς τὸν ἔφερα, Νὰ ἰδῆτε τί ὡραία ποὺ χορεύει.

Ὁ ἀτυχὴς σύζυγος μὴ δυνάμενος πλέον, νὰ ξεφύγῃ, ἐπῆρε τὴν οἰκοδέσποινα, νὰ τὴν χορέψῃ. Ἀπὸ τὸ πρῶτο βῆμα, ποὺ ἔκανε μαζύ της, τὴν ξενύχιασε μ' ἕνα γενναῖο πάτημα. Τὸ κακὸ συνεχίσθη μέσα σὲ δυὸ γύρους ὁ ἀφαὴς χορευτὴς εἶχε ἀχρηστεύσει καὶ.. τὰ δέκα νύχια τῶν ποδιῶν τῆς ντάμας

Καὶ τέλος, μ' ἕνα ἀκόμη ἀδέξιο πάτημα, τῆς... ἔσχισε τὸ φόρεμα.

Πατιρντὶ ἔγινε εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἡ σύζυγος τοῦ ἀτζαμῆ χορευτοῦ τὸν ἐπλησίασε κατακόκκινη ἀπὸ τὸ θυμό της. Ὁ ἀτυχὴς αὐτὸς ἐδοκίμασε καὶ πάλι νὰ δικαιολογηθῇ.

— Δὲν σοῦ εἶπα, γυναῖκα, ὅτι μὲ πονοῦσε τὸ αὐτί μου; Δὲν μποροῦσα ν' ἀκούσω καλὰ τὴν μουσικὴ καὶ νὰ τί ἔγεινε....

Ἀλλ' ἡ γυναῖκά τουδὲν τὰ ἔτρωγε πλέον αὐτά. Τὸν πῆρε ἡ ἴδια καὶ τὸν πῆγε στὸ χοροδιδασκαλεῖο.

◆

Ὁ χοροδιδάσκαλος παραλαμβάνει τὸν γηραιὸ κύριο καὶ τὸν κάνῃ νὰ πληρώσῃ ὅλες τὶς κατεργαριές του.

— Προσπαθῆστε, κύριε, νὰ σταθῆτε στὰ νύχια τῶ ποδιῶν, τὸν διατάσσει. Λίγη προσπάθεια χρειάζεται. Κυττάξτε ἐμένα....

— Σὰν δύσκολο μοῦ φαίνεται, βρὲ παιδί μου. Φοβᾶμαι, μὴν πέσω καὶ χτυπήσω ἄσχημα.

— Νά, ἔτσι... Ἔτσι μπράβο... Ἕνα, δύο, τρία. Ἔξοχα. Ἐσεῖς κύριε, πετᾶτε, σὰν παιδὶ δεκαοχτὼ χρο....

Δὲν ἐπρόφθασε «νῶν» νὰ εἰπῇ καὶ ἕνας φοβερὸς πάταγος ἠκούσθη. Μαθητὴς καὶ δάσκαλος ἐκυλίσθησαν στὸ πάτωμα.

Ὁ χοροδιδάσκαλος ἐσηκώθη πρῶτος καὶ προσπαθεῖ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὸν γηραιὸν τραυματίαν:

— Ἐχτυπήσατε, κύριε;

— Δὲν ξέρω ἀκόμα.

Ἀλλὰ διαπιστοῦται, ὅτι τίποτε τὸ σοβαρὸ δὲν συνέβη. Μία ἁπλῆ ἐξάρθρωσις τοῦ ἀριστεροῦ ποδιοῦ. Ὁ γέρος σηκώνεται καὶ κουτσαίνοντας τραβᾷ πρὸς τὴν ἔξοδον.

— Λυποῦμαι, ποὺ φεύγετε, κύριε, τοῦ λέγει.

Ὁ γέρος ἀπορεῖ:

— Γιατὶ λυπασαι; Ἤθελες δηλαδὴ νὰ... μείνω στὸν τόπο;

— Ὄχι κύριε. Δὲν ἐννοῶ αὐτό. Θέλω νὰ πῶ, ὅτι λυπᾶμαι ποὺ δὲν θὰ συνεχίσουμε τὰ μαθήματα.

— Πῶς δὲν θὰ τὰ συνεχίσουμε;

— Θὰ ξανάρθετε;

— Μπορῶ νὰ κάμω καὶ διαφορετικά; Ἡ γυναῖκα μου θὰ μὲ ξαναπάῃ σὲ χορό.

— Θαυμόσια. Λοιπὸν θὰ ἔλθετε αὔριο; Νὰ σας περιμένω;

— Ναί. Καὶ μάλιστα, γιὰ νὰ μὴ κινδυνεύω ἀπὸ τὶς ἀπότομες πτώσεις, θὰ ἔλθω αὔριο μὲ... ἀλεξίπτωτο..

◆

Γιὰ νἀγλυτώσστε στὰ γεράματα αὐτὲς τὶς νίλες, μάθετε ἀπὸ τώρα χορό. Μὴν δεικνύετε ἔναντι τῆς κοινωνικῆς αὐτῖς ὑποχρεώσεως στάσιν περιφρονητικήν, διότι θὰ τὸ μετανοιώσετε.

Ἀκολουθῆστε τὸ παράδειγμα, ποὺ σᾶς δίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ὁ τελευταῖος μπακαλόγατος τῆς συνοικίας, ὁ ὁποῖος θὰ φροντίσῃ νὰ μάθῃ χορό. Καὶ τὸ τελευταῖο μοδιστρόνι θὰ κατευθυνθῇ τὸ βραδάκι στὸ λαϊκὸ χοροδιδασκαλεῖο μὲ μπερδεμένες ἀκόμη στὰ μαλλιὰ τὶς κλωστὲς τοῦ ραψίματος.. Τὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ διεκδικοῦν τὰ δικαιώματά των ἀπὸ τὴν ζωήν.

ΠΕΝΝΑ Χ.

Καὶ μετὰ τὸ μάθημα τοῦ χοροῦ, ἀρχίζει ἡ νεαρή, νὰ ρωτᾷ τὴν μαργαρίτα : — Μ' ἀγαπᾷ..., δὲν μ' ἀγαπᾷ......

ΜΕΛΕΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤ᾽ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Η ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΗΣ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Μερικὲς ἑβδομάδες μετὰ τὴν καρατόμησιν τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας, οἱ Ἰακωβῖνοι ἐζήτησαν τὴν κεφαλὴν τῆς πριγκηπίσσης Ἐλισσάβετ, ἀδελφῆς τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ΄ ποὺ ἦτο κλεισμένη ἀπὸ καιρὸ στὶς φυλακὲς τῆς Κινσκερζερί.

Ἡ σχετικὴ αἴτησις ἐτελείωνε μὲ αὐτὰ τὰ λόγια: «Εἶνε πειὰ καιρὸς ἡ γῆ τῆς ἐλευθερίας νὰ πάψῃ νὰ τρέφῃ τοὺς χειρότερους ἐχθρούς της».

Ὀγδόη καὶ τελευταία θυγατέρα του υἱοῦ τοῦ Δουβοδίκου ΙΕ΄ καὶ τῆς Μαρίας Ἰωσηφίνας τῆς Σαξωνίας, ἡ πριγκήπισσα Ἐλισσάβετ ἦταν τότε τριάντα χρονῶν.

Δεν ἦταν βέβαια τόσο ὤμορφη ὅσο ἡ βασίλισσα κουνιάδα της, πάντως ὅμως ἀρκετὰ χαριτωμένη. Ἐπήγαινε πολὺ συχνὰ περίπατο καβάλλα, τῆς ἄρεσε τὸ κυνῆγι καὶ ἐζωγράφιζε ἀρκετὰ καλά.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἠθική της, ἦταν ἕνα πλάσμα μὲ μιὰ καλωσύνη καὶ μιὰν ἁγιότητα ποὺ τὴν παραδεχόταν ὅλος ὁ κόσμος. Τόσο μάλιστα ἠθική, ὥστε κάποιος γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν Μαρίαν Ἀντουανέτταν ἀπὸ τὶς αἰσχρὲς συκοφαντίες τῶν δημίων της, δὲν βρῆκε καλύτερα λόγια ἀπ᾽ αὐτά:

«Οἱ ἐχθροὶ τῆς βασιλίσσης ἂς σκεφτοῦν γιὰ μιὰ στιγμὴ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ ἄμεσον περιβάλλον της. Ἐν πρώτοις ἦταν ἡ Ἐλισσάβετ, ἀδελφὴ τοῦ βασιλέως, ἕνας ἄγγελος λευκὸς σὰν τὸ χιόνι. Ἡ ἀφοσίωσις τῆς Ἐλισσάβετ πρὸς τὴν βασίλισσαν ἐκράτησε ὥς τὴν τελευταίαν στιγμὴ καὶ αὐτὸ εἶνε ἀρκετὸ ν᾽ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Μαρία Ἀντουανέττα ἦταν ἀθώα».

Ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἀγγέλου, τὶς ἀρετὲς τοῦ ὁποίου ἐθαύμαζε ὅλος ὁ κόσμος, οἱ δήμιοι τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας δὲν ἐδοκίμασαν τὸν παραμικρότερον οἶκτον. Τὴν συνέλαβαν τὸ βράδυ τῆς 9 Μαΐου 1794 καὶ πρῶτος τὴν ἀνέκρινε ὁ Ντελιὲζ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Φουκιὲ Τενβίλ.

— Συνωμοτήσατε μὲ τὸν τελευταῖον τύραννον κατὰ τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ; τὴν ἐρώτησε ὁ ἀνακριτής.

Καὶ ἡ πριγκήπισσα ἀπάντησε:

— Δὲν ξέρω ποιὸν λέτε τύραννον. Ἐγὼ ὅμως ἐργάστηκα πάντα γιὰ τὴν εὐτυχία τῶν Γάλλων.

Ἡ δίκη ἔγινε τὴν ἑπομένην. Καὶ ὄχι μονάχα ἐναντίον της, ἀλλὰ καὶ ἄλλων 24 ἀτόμων ποὺ ἀντεπροσώπευαν ὅλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις: τέως εὐπατρίδαι, τέως ἀξιωματικοί, ἕνας παπᾶς, ἕνας ὑπάλληλος, ἕνας ράφτης, μερικὲς γυναῖκες, μερικοὶ ποὺ εἶχαν συλληφθῆ στὶς ἐπαρχίες καὶ ἄλλοι. Μιὰ πραγματικὴ ἑκατόμβη.

«Ἡ Ἐλισσάβετ τῆς Γαλλίας, εἶπεν ὁ Φουκὲ Τενβὶλ μετὰ τὴν δίκην, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ παράπονο : τῆς ἐδώσαμε μιὰ συντροφιὰν ἀνταξίαν της. Ἔτσι, θὰ φαντάζεται ὅτι βρίσκεται ἀκόμη στὰ σαλόνια τῶν Βερσαλλιῶν, ὅταν μπροστὰ στὴν ἁγίαν λαιμητόμον θὰ βρίσκεται περιστοιχισμένη ἀπὸ τοὺς πιστοὺς αὐτοὺς συντρόφους».

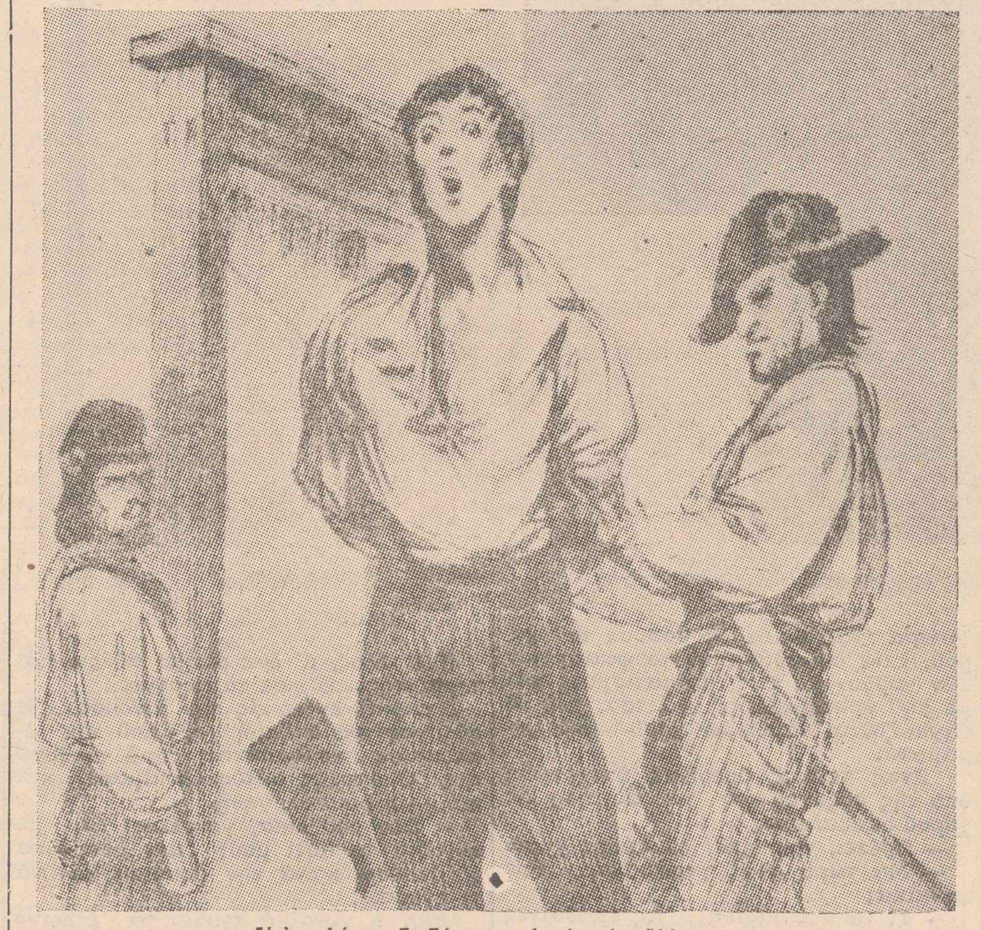

Αἱ ἐκτελέσεις διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἄλλην.

Ἡ ἴδια κατηγορία ἐβάραινε καὶ τὰ 25 θύματα. Ἡ δίκη ἐτελείωσε πολὺ γρήγορα, σχεδὸν χωρὶς διαδικασία καὶ μὲ τὴν ἐξέτασιν ἑνὸς μόνον μάρτυρος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἐλισσάβετ τὸ κατηγορητήριον ἦταν τὸ ἴδιο ποὺ ἀπήγγειλαν κατὰ τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ΄ καὶ τῆς βασιλίσσης. Καὶ ἦταν ἀρκετὸ αὐτό, γιατὶ εἶχε ἀποφασισθῆ ἀπὸ πρὶν ἡ καταδίκη της, ὄχι ἐπειδὴ ἔκαμε τίποτε τὸ συγκεκριμένο, ἀλλ᾽ ἁπλῶς καὶ μόνον ἐπειδὴ ἦταν μέλος τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας.

Κατὰ τὸ κατηγορητήριον αὐτὸ ἡ Ἐλισσάβετ ἦταν ἔνοχος ὅτι «συμμερίσθη τὰ παντὸς εἴδους ἐγκλήματα καὶ ἀπάτας τὰς ὁποίας διέπραξεν ὁ Λουδοβῖκος Καπέτος, ἡ Μεσσαλίνα Ἀντουανέττα καὶ οἱ δύο ἄλλοι ἀδελφοὶ Καπέτοι...» (δηλαδὴ) οἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως, ὁ δοὺξ τῆς Προβηγκίας καὶ ὁ δοὺξ τοῦ Ἀρτοᾶ, οἵτινες ἦσαν ἐξόριστοι).

Καὶ τὸ τερατῶδες αὐτὸ ἔγγραφον καταλήγει ὡς ἑξῆς : «Ἡ Ἐλισσάβετ ἔλαβε μέρος εἰς ὅλα τὰ ἐγκλήματα, εἰς ὅλας τὰς ἀπάτας καὶ τὰς συνωμοσίας τὰς ὁποίας ἔκαμαν οἱ ἄτιμοι ἀδελφοί της, ἡ αἰσχρὰ καὶ ἀναιδεστάτη Ἀντουανέττα καὶ ὅλη ἡ συμμορία τῶν συνωμοτῶν ποὺ εἶχε συγκεντρωθῆ πέριξ αὐτῶν... Καὶ ἐνεθάρρυνε τοὺς δολοφόνους τῆς πατρίδος...»

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης, ἡ προσοχὴ ὅλων εἶνε συγκεντρωμένη στὴν Ἐλισσάβετ καὶ ὁ δημόσιος κατήγορος στρέφεται πρὸ παντὸς ἐναντίον της

Τοῦ κάκου ὁ συνήγορος, ὁ τολμηρότατος Σαβὼ Λαγκάρντ, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ πριγκήπισσα, ποὺ ἦταν στὴν Αὐλὴ τῆς Γαλλίας τὸ τελειότερο ὑπόδειγμα κάθε ἀρετῆς», δὲν μποροῦσε νὰ εἶνε ἐχθρὰ τοῦ λαοῦ.

Ἡ καταδίκη ἦταν ἀναπόφευκτη. Ἡ ἀπόφασις μάλιστα ἦταν ἕτοιμη ἀπὸ πρὶν καὶ εἶχε ὑπογραφῆ ἐν λευκῷ, ὅπως, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸν κενὸν χῶρον ποὺ ὑπάρχει εἰς τὸ πρωτότυπον, μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ κειμένου καὶ τῆς ὑπογραφῆς τῶν δικαστῶν.

Οἱ εἰκοσιπέντε κατάδικοι μετεφέρθηκαν μαζὺ στὴν λαιμητόμο, πάνου σὲ μερικὰ ἁμαξάκια. Πρώτη ἐκαρατομήθηκε ἡ μαρκησία Κρουσὸλ ντ᾽ Ἀμποάζ, ἡ ὁποία ὅταν ἄκουσε τὸ ὄνομά της σηκώθηκε, ἔκαμε μιὰ βαθειὰν ὑπόκλιση μπροστὰ στὴν πριγκήπισσα καὶ τῆς ἐζήτησε τὴν ἄδεια νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ.

Οἱ ἄλλες γυναῖκες ἔκαμαν τὸ ἴδιο, ὅταν ἦρθε ἡ σειρά τους, καὶ οἱ ἄνδρες ὑποκλίθηκαν ἐπίσης μπροστά της προτοῦ ἀνέβουν στὸ ἰκρίωμα. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ ὁ ὑπολοχαγὸς ντὲ Μονμπρέν, ποὺ ἀπάντησε στὰ οὐρλιάσματα τοῦ ὄχλου μὲ τὴν κραυγήν: «Ζήτω ὁ βασιλεύς!», κραυγὴν τὴν ὁποίαν ἐπανέλαβαν ὅλα τὰ ἄλλα θύματα ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμη καρατομηθῆ,

Ἡ Ἐλισσάβετ ἀνέβηκε τελευταία στὸ ἰκρίωμα, μὲ μεγάλην σταθερότητα. Τὴν στιγμὴ ποὺ ἔγερνε τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ δεχτῇ τὸ θανατηφόρο λεπίδι, ἄνοιξε τὸ μαντῆλι ποὺ εἶχε στὸ στῆθος καὶ φάνηκε μιὰ μικρὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας τὴν ὁποίαν εἶχε πάντα μαζύ της.

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, τὸ πτῶμα της μετεφέρθη μαζὺ μὲ τὰ πτώματα τῶν ἄλλων καρατομηθέντων εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς Μαγδαληνῆς. Ἐκεῖ τὸ ἔθαψαν εἰς ἕναν κοινὸν τάφον καὶ δὲν μπόρεσε ποτὲ ν᾽ ἀναγνωρισθῇ, παρ᾽ ὅλες τὶς ἔρευνες ποὺ ἔγιναν μετὰ τὴν παλινόρθωσιν,

---

Η ΑΛΛΗ ΑΓΑΠΗ

Τοῦ Κ. ΦΑΡΕΡ

Ὅταν ὁ φίλος μας ὁ Βακρὲζ γύρισε ἀπὸ τὴν μεγάλη του ἐξερεύνηση στὴν Ἀφρική, ἕξη ἀπ᾽ τοὺς παληοὺς συμμαθητές του τοῦ κάναμε ἕνα βράδυ τὸ τραπέζι στὸ Γκράν-Ὀτέλ. Μας σερβίρισαν σ᾽ ενα ἰδιαίτερο σαλονάκι, ὅπου μπορούσαμε ν᾽ ἀνοίξουμε τὶς καρδιές μας ἐλεύθερα καὶ νὰ θυμηθοῦμε τὰ παληὰ μας. Τὰ «θυμᾶσαι;» πέφτανε βροχή. Στὴ σαμπάνια εἴχαμε τόσο ἀνάψει μὲ τὶς παληὲς κοινὲς ἀναμνήσεις μας, ποὺ τὰ χρόνια ποὺ πέρασαν μᾶς φαινόντουσαν σὰν ὄνειρο ὅλα κεῖνα τὰ φοβερὰ χρόνια, ποὺ εἴχαμε ὑποφέρει στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅλους ὁ Βακρὲζ μὲ τὰ ἀκίνδυνα ταξίδια του.

Ὡστόσο τώρα, χαμογελοῦσε κι᾽ αὐτός, καπνίζοντας τὸ τσιγάρο του καὶ μιὰ γλυκειὰ χαρὰ φώτιζε τὰ συμπαθητικὰ μάτια του. Ὅταν ὅμως κάποιος ἀπὸ μᾶς πρόφερε τ᾽ ὄνομα τοῦ Σινὰ—Κὸ—Κιού, γυιοῦ ἑνὸς νέγρου βασιληᾶ καὶ παληοῦ συμμαθητῆ μας στὸ λύκιο, ὁ ἐξερευνητὴς δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἕνα νευρικὸ τρεμούλιασμα τῶν χειλιῶν καὶ τὸ χαμόγελό του ἔσβυνε τὴν ἴδια στιγμή.

— Ποῦ τὸν θυμήθηκες αὐτὸν τὸν φρικτὸ μαῦρο; ψιθύρισε.

—Τὸν φρικτὸ μαῦρο! φώναξε ὁ Ντονόν. Μὰ δὲν ἤσουν ὁ καλύτερος φίλος του Πάντα μαζί σου τὸν εἶχες, ντυνότανε στὸ ράφτη σου καὶ τόσο προσπαθοῦσε νὰ σὲ μιμηθῇ σὲ ὅλα, ποὺ τὸν λέγαμε «ἡ σκιὰ τοῦ Βακρέζ».

— Τὰ θυμοῦμαι ὅλ᾽ αὐτά, μὲ μιμήθηκε μάλιστα καὶ σὲ κάτι ἄλλο: μοῦ πῆρε μιὰν ἀπὸ τὶς φιλενάδες μου, τὴν ὄμορφη Ἔμμα. Τὸ καϋμένο τὸ κορίτσι τὸν ἀγάπησε μὲ παράξενο πάθος. Τὴ μέρα ποὺ ὁ Σινὰ ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, ἡ Ἔμμα τὸν ἀκολούθησε.

— Δὲν πιστεύω νὰ ξαναβρῆκες τὸν Σινὰ—Κὸ—Κιοῦ στὰ ταξείδιά σου;

— Τὸν βρῆκα.... Εἶνε μιὰ ἱστορία ποὺ ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὴν ἀκούσετε καὶ μιὰ ποὺ βρισκόμαστε στὸν καφὲ καὶ στὰ λικέρ, θὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ, ὅσο μπορῶ συντομώτερα. Πρῶτα— πρῶτα πρέπει νὰ σᾶς διαφωτίσω κάποιο σημεῖο, ὅτι δηλαδὴ ὁ πατέρας τοῦ Σινά, τὸν πρόσταξε νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζότανε νὰ ἐπαναστατήσῃ ἐναντίον τῆς Γαλλίας. Ἡ ἐπανάσταση αὐτὴ ναυάγησε, ὁ νέγρος βασιληᾶς αἰχμαλωτίστηκε καὶ ὁ Σινά, μὲ τὰ ὑπολείμματα τοῦ στρατοῦ τοῦ πατέρα του τὰ κατάφερε νὰ ἱδρύσῃ ἕνα ἄλλο μικρὸ βασίλειο. Ἀγνοοῦσα τὴν παρουσία του στὶς ἐπικίνδυνες ἐκεῖνες χῶρες, ὅταν, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1900, προχωροῦσα μέσα στὸ Σουντὰν πρὸς τὰ σύνορα τοῦ Κογκό.

»Ὅπως ξέρετε στάθηκα ἄτυχος. Οἱ πυρετοὶ μόλις μοῦ ἄφησαν καμμιὰ εἰκοσαριὰ ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου καὶ εἴχαμε ἀκόμη νὰ διασχίσωμε τὸ δυσκολώτερο μέρος. Σ᾽ αὐτὴ τὴν κατάσταση, συναντήσαμε μερικοὺς πολεμιστές, ποὺ μᾶς δέχτηκαν μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμὸ καὶ μᾶς ὑποσχέθηκαν τὴν καλύτερη ὑποδοχὴ ἀπὸ τὸν βασιλέα τους. Εὐτυχισμένοι, ὕστερα ἀπὸ μυρίους κόπους καὶ βάσανα, οἱ τρεῖς λευκοὶ ποὺ ἀπομέναμε, μαζὶ μὲ τοὺς λίγους ἀραπάδες, δεχθήκαμε τὴν φιλοξενία τοῦ νέγρου βασιληᾶ... Μόλις ὅμως πατήσαμε τὸ πόδι μας στὸ χωριό, στὴν πρωτεύουσά του, ἀμέσως οἱ μαῦροι ρίχτηκαν ἀπάνω μας καὶ μᾶς ἔδεσαν χειροπόδαρα.

Δυστυχῶς εἴχαμε πέσει σὲ χέρια ἀνθρωποφάγων! Ὅση κι᾽ ἂν ἦταν ἡ φρίκη καὶ ἡ ἀπελπισία μου, ἀποφάσισα νὰ καταβάλω μιὰν ὑστάτη προσπάθεια νὰ σώσω τὴν ζωὴ τῶν συντρόφων μου. Ζήτησα λοιπὸν νὰ μὲ παρουσιάσουν στὸν βασιληᾶ τους, λέγοντας πὼς θὰ τοῦ φανέρωνα μιὰ κρυψῶνα μὲ θησαυρούς.... Μονάχα ἕνα τέτοιο παραμύθι μποροῦσε νὰ πιάσῃ. Κι᾽ ἀλήθεια, ὁ βασιληᾶς πρόσταξε ἀμέσως νὰ μᾶς φέρουν μπροστά του.

Σὲ λίγη ὥρα βρεθήκαμε μπροστὰ στὸν ἀνθρωποφάγο βασιληᾶ. Πρόσεξα πὼς μὲ κύτταζε μὲ μεγάλη προσοχή, ἀλλὰ καὶ γὼ δὲν μποροῦσα νὰ ξεκολλήσω τὰ μάτια μου ἀπὸ τὸ μαῦρο καὶ βρώμικο ἐκεῖνο πρόσωπο. Μήπως ἤμουν τόσο πολὺ ταραγμένος, μήπως εἶχα πυρετό; Κύτταζα καὶ δὲν μποροῦσα νὰ πιστέψω στὰ μάτια μου. Ἔξαφνα, μιὰ κραυγὴ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ βασιληᾶ:

— Βακρέζ! Ἐσὺ εἶσαι;...

Δὲν εἶχα γελαστῆ, ἦταν ὁ Σινὰ—Κὸ—Κιοῦ.

—Αὐτὰ λοιπὸν κατώρθωσε γιὰ σένα ὁ πολιτισμός; τοῦ εἶπα σαστισμένος.

— Ἀγαπητέ μου, μοῦ ἀποκρίθηκε γελῶντας ἐκεῖνος, δὲν βρισκόμαστε ἐδῶ στὸ μπουλβὰρ Σαὶν—Μισέλ.

Ὡστόσο, ἀπομάκρυνε τοὺς ἀνθρώπους του, μπήκαμε στὴν καλύβα του κι᾽ ἀρχίσαμε καὶ ᾽κεῖ τὰ «θυμᾶσαι», καλὴ ὥρα σὰν καὶ τώρα. Δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ καὶ τὸν ρώτησα:

—Κι᾽ ἡ Ἔμμα; Τί ἀπόγινε ἡ Ἔμμα;

— Τί νὰ σοῦ πῶ... ἀποκρθηκε ὕστερ᾽ ἀπὸ λίγη σκέψη, τὸ καϋμένο τὸ κορίτσι πέθανε.

— Τὸ κλῖμα ἴσως;... εἶπα ἐγώ.

— Ὄχι, στέναξε ὁ Σινά, δὲν τὴν πείραξε τὸ κλῖμα. Ὅλα πήγαιναν καλά, ἀφοῦ μάλιστα τάσιαξα πάλι μὲ τοὺς δικούς σας καὶ ἡσυχάσαμε. Ἡ Ἔμμα ἦτανε μιὰ χαρά, μάλιστα πάχυνε, ὠμόρφηνε περισσότερο. Τὸ ξέρεις ὅμως τὸ ἐλάττωμα τοῦ λαοῦ μου. Ὅλοι τους εἶνε ἀνθρωποφάγοι. Στὴν ἀρχὴ αὐτὸ μοῦ προξενοῦσε φρίκη. Δὲν χωροῦσαν ὅμως ἀστεῖα σ᾽ αὐτὸ τὸ ζήτημα: ἔπρεπε νὰ σεβασθῶ τὶς συνήθειες, τὰ ἔθιμα τῆς φυλῆς, γιατὶ ἀλλοιώτικα, οἱ μάγοι θὰ μὲ σκότωναν. Ἔτσι, γιὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσω, ἔτρωγα καὶ γώ, κάπου—κάπου, καμμιὰ νεφραμιὰ ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους μας. Ξαναβρῆκα εὔκολα τὶς παληές μου συνήθειες. Τότε λοιπόν, ἡ δυστυχισμένη ἡ Ἔμμα..

—Σὲ συχάθηκε;...

—Ὄχι, δὲν μὲ συχάθηκε. Ἦτανε πολὺ ἔξυπνο κορίτσι καὶ συμμορφώθηκε. Ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ εὐτυχισμένη, πάχυνε μάλιστα ὑπερβολικά ἔγινε ὁλοστρόγγυλη. Ἐγὼ τὴν ἀγαποῦσα πάντα· μόνο, καθὼς τὴν ἔβλεπα ἔτσι στρουμπουλή, σὰν ὀρτύκι, σιγὰ—σιγὰ ἄρχισα νὰ τὴν ἀγαπῶ... ἀλλοιώτικα... Δὲν θυμοῦμαι πιά, ποιὸς ἀπὸ τοὺς ὑπουργούς μου μοῦ μίλησε πρῶτος Ἐγὼ δίστασα ἀρκετὸ καιρό, μὰ τέλος σὲ μιὰ μεγάλη γιορτή...

—Σῶπα! Εἶνε φρίκη!

Γιὰ σᾶς ἴσως... Γιὰ μᾶς ὅμως... Γέλασε καὶ μᾶς ἐλευθέρωσε γιατὶ εἴμαστε, λέει, πολὺ ἀδύνατοι...

Κ. ΦΑΡΕΡ.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΗΘΗΤΕ ....

ΕΙΣ ΤΑΣ ΦΥΛΑΚΑΣ ΤΟΥ ΣΙΓΚ-ΣΙΓΚ;

ΔΕΝ ΘΑ ΣΑΣ ΛΕΙΨΗ ΚΑΜΜΙΑ ΑΝΕΣΙΣ

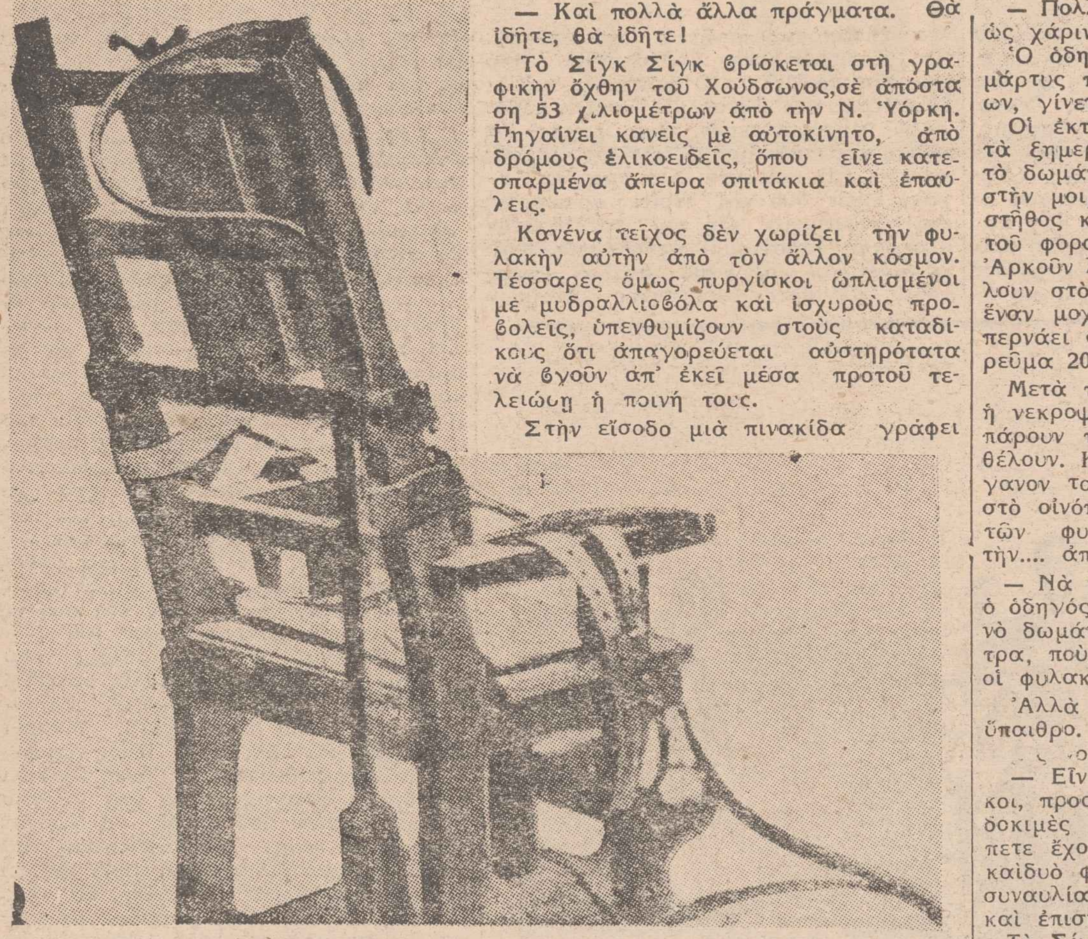

Ὅλα εἰς τὴν Ἀμερικὴν γίνονται μὲ ἠλεκτρικὴν ταχύτητα. Ἀκόμη καὶ ὁ θάνατος καλπάζει μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἰδοὺ ἡ Ἀμερικανικὴ λαιμητόμος : Ἡ ἠλεκτρικὴ καρέκλα. Καθίζετε, σᾶς δένουν, πατοῦν ἕνα κουμπὶ καὶ ἀντίο ζωή ......

ΕΤΣΙ λοιπὸν κατέληξα στὴ φυλακή...

Νὰ ἐξηγούμεθα ὅμως: Δὲν μὲ [illegible], ἀλλὰ ἐπῆγα μόνος μου. Ἡ περιέργεια μὲ ἀνάγκασε νὰ περάσω τὸ κατῶφλι τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ κτιρίου. Θέλησα ὅμως νὰ διαλέξω, καὶ φυσικὰ ἐπροτίμησα τὴν διασημότερη φυλακὴ τοῦ κόσμου. Καὶ ποιὸς δὲν τὴν γνωρίζει; Εἶνε τὸ Σίγκ Σίγκ, τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ποὺ βρίσκεται ἀκριβῶς στὴν Πολιτεῖαν τῆς Νέας Ὑόρκης.

Μὴ νομίσετε πὼς εἶνε εὔκολο νὰ καταλήξῃ κανεὶς εἰς τὸ Σίγκ Σίγκ. Χρειάζεται μιὰ εἰδικὴ ἄδεια, τὴν ὁποίαν οἱ ἁρμόδιοι δὲν δίνουν καὶ τόσο εὔκολα. Σᾶς βεβαιῶ ὅμως ὅτι ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ἱδρώσετε πολλὲς φορὲς γιὰ νὰ πάρετε αὐτὴν τὴν ἄδεια. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ τὸ Σίγκ Σίγκ εἶνε ἡ πιὸ συγχρονισμένη φυλακὴ τοῦ κόσμου, ἡ μεγαλείτερη καὶ ἡ πιὸ πυκνοκατοικημένη. Καὶ δὲν εἶνε μόνον αὐτό.

Ὅταν πέρασα τὸ κατῶφλι τῆς πρώτης πόρτας καὶ βρέθηκα σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐσωτερικὲς αὐλές, εἶδα ν᾽ ἀνεβάζουν στὸ ψηλὸ κοντάρι τὴ σημαία μιᾶς ξένης χώρας.

— Γιατὶ γίνεται αὐτό; ἐρώτησα.

— Ἐτελείωσε πρὸ ὀλίγου μιὰ ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ δύο ὁμάδων καταδίκων. Καὶ ἐπειδὴ ἐκέρδισε ἡ ὁμάδα αὐτῆς τῆς χώρας, ὑψώνουμε τὴν σημαία της.

— Ὥστε λοιπὸν παίζουν ποδόσφαιρο ἐδῶ μέσα;

— Καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα. Θὰ ἰδῆτε, θὰ ἰδῆτε!

Τὸ Σίγκ Σίγκ βρίσκεται στὴ γραφικὴν ὄχθην τοῦ Χούδσωνος, σὲ ἀπόσταση 53 χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν Ν. Ὑόρκη. Πηγαίνει κανεὶς μὲ αὐτοκίνητο, ἀπὸ δρόμους ἑλικοειδεῖς, ὅπου εἶνε κατεσπαρμένα ἄπειρα σπιτάκια καὶ ἐπαύλεις.

Κανένα τεῖχος δὲν χωρίζει τὴν φυλακὴν αὐτὴν ἀπὸ τὸν ἄλλον κόσμον. Τέσσαρες ὅμως πυργίσκοι ὡπλισμένοι μὲ μυδραλλιοβόλα καὶ ἰσχυροὺς προβολεῖς, ὑπενθυμίζουν στοὺς καταδίκους ὅτι ἀπαγορεύεται αὐστηρότατα νὰ βγοῦν ἀπ᾽ ἐκεῖ μέσα προτοῦ τελειώσῃ ἡ ποινή τους.

Στὴν εἴσοδο μιὰ πινακίδα γράφει τὴν κίνηση τῶν φιλοξενουμένων ἐκεῖ μέσα. Τώρα (Σεπτέμβριος 1938) οἱ κρατούμενοι μόλις φθάνουν τὶς 2.000. Καὶ εἶνε ἄνθρωποι κάθε φυλῆς, ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων κάθε θρησκείας, ποὺ μιλοῦν ὅλες τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου.

—Νά τὸ δωμάτιον τοῦ θανάτου, μου λέει ὁ ὁδηγός.

Κτισμένο μὲ κόκκινα τοῦβλα, ἐντελῶς ἀπομονωμένο ἀπὸ τὰ ἄλλα, τὸ μακάβριο κτίριο εἶνε χαμηλό, χωρὶς παράθυρα, μὲ καγκελλωτὴ σιδερένια πόρτα ποὺ ἀνήγει μὲ δύο διαφορετικὰ κλειδιά. Μπροστὰ ἔχει ἕνα μικρὸν κῆπο.

Ἐκενη τὴν ἡμέρα ἔμεναν ἐκεῖ μέσα δώδεκα κατάδικοι, ποὺ ἐπερμεναν τὴ σειρά τους νὰ θανατωθοῦν.

◇◇◇

Εἶδα τὸ δωμάτιο τῶν ἐκτελέσεων. Ἡ ὄψις του δὲν εἶνε τόσο θλιβερή, ὅσο ἐφανταζόμην. Οἱ τοῖχοι εἶνε κάτασπροι καὶ φωτίζονται μὲ τεχνητὸν φωτισμόν. Στὴ μέση τοῦ δωματίου εἶνε ἡ μοιραία καρέκλα. Καὶ πρέπει νὰ καταβάλω μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ πεισθῶ ὅτι εἶνε ἡ περίφημη ἠλεκτρικὴ καρέκλα. Θυμίζει κάτι παληὲς πολυθρόνες ντυμένες μὲ κόκκινο δέρμα.

— Ἂν θέλετε μπορεῖτε νὰ καθήσετε, μοῦ λέει ὁ ὁδηγός. Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος. Τὸ ρεῦμα εἶνε κομμένο.

Ἀπορεῖ ὅταν ἀρνοῦμαι κατηγορηματικὰ νὰ καθήσω.

— Πολλοὶ ἐπισκέπται μᾶς τὸ ζητοῦν ὡς χάριν, καὶ μάλιστα οἱ κυρίες.

Ὁ ὁδηγός μου, ποὺ ἔγινε αὐτόπτης μάρτυς πολλῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων, γίνεται φλύαρος.

Οἱ ἐκτελέσεις γίνονται πάντα κατὰ τὰ ξημερώματα. Μόλις βρεθῇ σ᾽ αὐτὸ δωμάτιο, ὁ κατάδικος μεταφέρεται στὴν μοιραία καρέκλα. Τοῦ δένουν τὸ στῆθος καὶ τὰ χέρια μὲ λουριὰ καὶ τοῦ φοροῦν μιὰ μεταλλικὴ κάσκα. Ἀρκοῦν λίγες στιγμὲς γιὰ νὰ τὸν στείλουν στὸν ἄλλον κόσμο. Κατεβάζουν ἕναν μοχλὸ καὶ ἐπὶ 90 δευτερόλεπτα περνάει ἀπὸ τὸ σῶμα του ἠλεκτρικὸ ρεῦμα 2000 βόλτ.

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν γίνεται ἀμέσως ἡ νεκροψία. Οἱ συγγενεῖς μποροῦν νὰ πάρουν τὸ πτῶμα τοῦ καταδίκου, ἂν θέλουν. Κατὰ τὸν νόμον ὅμως, ἕνα ὄργανον τοῦ σώματός του διατηρεῖται στὸ οἰνόπνευμα μέσα εἰς τὸ μουσεῖον τῶν φυλακῶν καὶ ἀντιπροσωπεύει τὴν.... ἀπόδειξιν τῆς ἐκτελέσεως.

— Νὰ καὶ τὸ νεκροτομεῖον, μοῦ λέει ὁ ὁδηγός, ὅταν περνᾶμε ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο. Καὶ αὐτὰ εἶνε τὰ φέρετρα, ποὺ τὰ κατασκευάζουν οἱ ἴδιοι οἱ φυλακισμένοι...

Ἀλλὰ εἶνε καλύτερα νὰ βγοῦμε στὸ ὕπαιθρο. Κάπου ἐκεῖ ἀντηχοῦν οἱ εὔ[illegible] μιᾶς μουσικῆς.

— Εἶνε καμμὰ πενηνταρὰ κατάδικοι, προσθέτει ὁ ὁδηγός, ποὺ κάνουν δοκιμὲς γιὰ μιὰν ἑορτή. Καθὼς βλέπετε ἔχουμε καὶ μουσικὴ ἐδῶ μέσα, καὶ δυὸ φορὲς τὸ χρόνο δίνουμε μιὰ συναυλία τὴν ὁποίαν παρακολουθοῦν καὶ ἐπισκέπται ἀπ᾽ ἔξω.

Τὸ Σίγκ Σίγκ εἶνε μιὰ φυλακὴ ὀπερέττας. Οἱ κρατούμενοι δὲν φοροῦν εἰδικὴ στολή, ἀλλὰ ἕνα ζευγάρι γκρὶ παντελόνια καὶ ἄσπρο πουκάμισο. Εἶνε πάντα φρεσκοξυρισμένοι καὶ καλοχτενισμένοι, ὥστε φαίνονται σὰν κύριοι ποὺ παραθερίζουν.

Εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐργάζωνται, ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δουλειᾶς ὅλοι καπνίζουν. Καὶ ἡ σιγὴ δὲν εἶνε ὑποχρεωτική, γιὰ δὲ τὴν ἐργασία τους ἀμοίβονται μὲ τριαδολλάρια τὴν ἑβδομάδα, τὰ ὁποῖα ἐξοδεύουν ὅπως θέλουν.

◇◇◇

Νὰ καὶ ἕνας καινούργιος κατάδικος. Ἐν πρώτοις ὑποβάλλεται σὲ αὐστηρὰν ἰατρικὴν ἐπιθεώρηση, μὲ διάφορες ἀναλύσεις. Ὁ ἀπατεὼν αὐτὸς εἶνε ὑγιέστατος. Πρὸς τὸ παρὸν θὰ μείνῃ εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ κελλιὰ τῶν «νεοσυλλέκτων», ὅπως τὰ λένε. Εἶνε πολὺ στενὰ ὥστε μόλις καὶ μετὰ βίας μπορεῖ νὰ κινεῖται κανεὶς ἐκεῖ μέσα. Ἀλλὰ μετὰ ἕξη μῆνες, ἐὰν δείξῃ καλὴ συμπεριφορὰ κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, θὰ τὸν βάλουν σ᾽ ἕνα ἄλλο, μεγαλείτερο κελλί μὲ κρεββάτι πειὸ ἄνετο, μὲ τρεχούμενο ζεστὸ καὶ κρύο νερό, ἕνα τραπεζάκι κι᾽ ἕνα μικρὸ ραδιόφωνο, μὲ ἀκουστικά.

Τὰ κελλιὰ τοῦ Σίγκ Σίγκ μοιάζουν μὲ μικρὰ καταστήματα ποὺ ἔχουν πόρτα ἀντὶ προθήκης. Τρεῖς τοῖχοι καὶ μπροστὰ ἡ σιδερένια καγκελλωτὴ πόρτα. Ἔτσι τὴ νύχτα, οἱ φύλακες βλέπουν ὅλους τοὺς κρατουμένους. Καὶ τὴν ἡμέρα, ὅταν οἱ φυλακισμένοι ἐργάζονται, ἡ πόρτα μένει ἀνοιχτή.

Ρίχνω μιὰ ματιὰ μέσα στὰ διάφορα κελλιά. Οἱ τοῖχοι εἶνε στολισμένοι μὲ ἀποκόμματα περιοδικῶν, μὲ μερικὲς εἰκόνες, ὑπογραφὲς καὶ ἡμερομηνίες. Στὸ τραπεζάκι οἰκογενειακὰ ἐνθύμια, φωτογραφίες παιδιῶν, τῆς μητέρας καὶ κάποτε τῆς φίλης. Κρεμασμένα ἐπάνω ἀπ᾽ τὸ κρεββάτι τὰ ἀκουστικὰ τοῦ ραδιοφώνου. Ὅλα τὰ ραδιόφωνα τῆς φυλακῆς ρυθμζονται ἀπὸ ἕναν κεντρικὸν δέκτην, ποὺ μεταδίδει τὰ σπουδαιότερα προγράμματα ὄχι μονάχα τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

◇◇◇

Τὸ μεσημέρι ἡ ἐργασία διακόπτεται εἰς ὅλα τὰ τμήματα. Εἶνε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Οἱ τραπεζαρίες τοῦ Σίγκ Σίγκ θυμίζουν κάτι μεγάλα ἐπαρχιακὰ ἑστιατόρια. Τὸ φαγητὸ εἶνε πάντα ἄφθονο καὶ καλό, μὲ ἀρκετὸ κρέας καὶ ψωμὶ κατὰ βούλησιν. Ἐπίσης καὶ τὸ φρέσκο βούτυρο σερβίρεται καθημερινῶς.

Μετὰ τὸ φαγητὸ ἀνάπαυσις. Ἔπειτα πάλι λίγη ἐργασία, περίπατος, παιγνίδια, φαγητό, κινηματογράφος...

Βέβαια, καὶ κινηματογράφος. Καί, φυσικά, προβάλλονται οἱ νεώτερες ταινίες. Ἡ αἴθουσα εἶνε πολὺ μεγάλη. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ θέατρο, ὅπου κάθε Παρασκευὴ ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος στοὺς ἐπισκέπτας ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ν. Ὑόρκη καὶ ἄλλας πόλεις.

Μιὰ φορὸ τὸ χρόνο, τὶς ἀπόκρηες, παίζουν καὶ οἱ ἴδιοι οἱ κατάδικοι. Οἱ θεαταὶ ἔρχονται ἀπ᾽ ἔξω, ἀλλὰ ἡ εἴσοδος δὲν εἶνε δωρεάν. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ τὶς ἡμέρες τῶν μεγάλων ἀθλητικῶν συναντήσεων. Μὰ εἶνε φυλακὴ αὐτή; Στοὺς ἐπισκέπτες κάνει τὴν ἐντύπωσιν ἑνὸς μεγάλου ἐργοστασίου.

Στὸ Σίγκ Σίγκ εἶδα καὶ ἕνα περίπτερο πωλήσεως ἐφημερίδων, εἰς τοὺς καταδίκους φυσικά. Ὑπάρχει καὶ ἕνα σχολεῖο, ενα ἰατρεῖο, μιὰ κλινική. Εἶνε μάλιστα ἡ μόνη φυλακὴ ὅπου ἔρχονται χειρουργοὶ ἀπ᾽ ἔξω καὶ κάνουν ἐγχειρήσεις. Καὶ ὑπολογίζεται ὅτι κάθε χρόνο γίνονται περὶ τὶς 250.

Νὰ καὶ μιὰ μεγάλη δεξαμενὴ γιὰ τὰ λουτρά, καὶ μία ἐκκλησία, ὅπου μποροῦν νὰ λειτουργηθοῦν ταὐτοχρόνως καθολικοί διαμαρτυρόμενοι καὶ Ἑβραῖοι. Κάθε τμῆμα, ποὺ χωρίζεται ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ κάγκελλα, μπορεῖ νὰ χωρέσῃ 600 πιστούς.

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν δὲν εἶνε βέβαια δύσκολο νὰ μαντέψετε, ὅτι τὸ Σίγκ Σίγκ εἶνε ἡ μόνη φυλακὴ τοῦ κόσμου ὅπου κανεὶς κατάδικος δὲν σκέπτεται ποτὲ νὰ δραπετεύσῃ. Πολλοὶ κατάδικοι μάλιστα, ἀφοῦ ἐτελείωσαν τὴν ποινή τους, ἐζήτησαν νὰ παραμείνουν ἐκεῖ μέσα. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ αἴτησίς τους δὲν ἔγινε δεκτή, γιατί, δυστυχῶς ἦταν ἀθῶοι.

Ἀφηγοῦνται μάλιστα γιὰ ἕναν ἀπ᾽ αὐτούς, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ εἶδε ὅτι δὲν τὸν ξαναπαίρνουν, ἐλήστεψε τὸν πρῶτο διαβάτην ποὺ βρῆκε μπροστά του καὶ παρουσιάστηκε μετὰ στὸν διευθυντὴν τῶν φυλακῶν καὶ τοῦ εἶπε τὸ ἔγκλημά του. Ἀλλὰ οὔτε τότε δὲν τὸν ἐδέχτηκαν, ἐπειδὴ ἔπρεπε πρῶτα νὰ περάσῃ ἀπὸ δίκη, μετὰ τὴν ὁποίαν τὸν ἔστειλαν σὲ ἄλλη φυλακή.

Γενικὴ ἄποψις τῶν φυλακῶν τοῦ Σίγκ—Σίγκ.

ΑΓΑΠΗ

Ἂς μὴ γυρίζει ὁ λογισμὸς στὰ χρόνια ἐκεῖνα πίσω,
κάλλιο μιὰ τέτοια θύμηση γιὰ πάντα νὰ χαθῇ·
ποιὸς ξέρει, τώρα θἆτανε γραφτὸ νὰ σ᾽ ἀγαπήσω,
καὶ τόσο ποὺ καμιὰ ποτὲ δὲν ἔχει ἀγαπηθῆ.

Κι᾽ ἂν ἔφυγεν ἡ νιότη σου, ποὺ θλίβεσαι γιὰ δαύτη
ὡς γιὰ πουλὶ ποὺ πέταξε μ᾽ ἄλλα μαζὶ πουλιά,
περσότερο ἀπὸ μιὰ ἄνοιξη τὸν ἔρωτά μου ἀνάφτει
τοῦ χινοπώρου τ᾽ ἄγγιγμα στὰ ὡραῖα σου μαλλιά.

Κι᾽ ἀκόμα φτάνω ν᾽ ἀγαπῶ σ᾽ ἐσὲ μιὰν ἄλλη εἰκόνα
—τ᾽ ὁρκίζομαι στὰ μάτια σου ποὺ τόσο λαχταρῶ—
τὸν ἥμερο κι᾽ ἀνέφελο καὶ τὸ γλυκὸ χειμῶνα,
ποὺ στὸ χλωμό σου πρόσωπο μιὰ μέρα θὰ θωρῶ.

Καὶ μάθε το᾽ τὶς μελιχρὲς λαμπάδες τοῦ Δεκέβρη,
καὶ τὶς φεγγαροσκέπαστες τοῦ Γενναριοῦ ᾽μορφιές,
μήτε καὶ στὶς τρέλλες τ᾽Ἀπριλιοῦ κανένας θὰν τὶς εὕρε.
μήτε καὶ στὶς μονότονες τοῦ Μάη καλοκαιριές...

ΜΙΛΤ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Ο ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ ΚΑΙ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ

ΔΙΑΣΧΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ

Πολεμοχαρεις φυλαὶ κατοικοῦν τὴν μαύρην ἔρημον.

Ποιὸς δὲν ἔχει διαβάσει, τὸ πολύκροτον μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βέρν, τοῦ συγγραφέως ποὺ ὁραματίσθη τὰς μεγαλειώδεις προόδους τῆς ἐπιστήμης καὶ μᾶς ἐχάρισε συγχρόνως τερπνὲς ὧρες μαζὺ καὶ ὠφελίμους, μὲ τὰ βιβλία του.

Τὰ «Τέκνα τοῦ πλοιάρχου Γράν» εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα ποὺ θὰ μείνουν αλησμόνητα εἰς ὅσους τὸ διάβασαν ἢ τὸ εἶδαν στὸν κινηματογράφο, μὲ τὶς μεγάλες πορεῖες, ἀνάμεσα στὶς ἄγριες καὶ ἀνεξερεύνητες ἐκεῖνες χῶρες.

Παρὰ ταῦτα, πρὸ ὀλίγων ἀκόμη δεκάδων ἐτῶν, τὸ νὰ διασχίσῃ τις τὴν Κετρικὴν Ἀμερικὴν ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, ἀπετέλει κυριολεκτικῶς ἆθλον, ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὁποῖοι ἀποτολμοῦσαν τὸ τόλμημα αὐτό, ἦσαν οἱ θαρραλέοι ἐξερευνηταί, τῶν ὑποίων τὰ ὀνόματα εἶνε γραμμένα εἰς τὴν ἱστορίαν μὲ χρυσᾶ γράμματα ὅπως λέγεται.

Σήμερον τὰ πράγματα διαφέρουν. Βεβαιως καὶ εἰς τὴν ἐποχήν μας ὑφίστανται ἀκόμη, εἰς ὡρισμένας περιοχὰς, πολλοὶ καὶ σοβαροὶ κίνδυνοι. ἀλλὰ πόσον ὀλιγώτεροι ἀπὸ ὅσους ἦσαν εἰς τὰς ἀρχὰς ἀκόμη τοῦ αἰῶνος μας. Πρὸ ἑξῆντα μόλις ἐτῶν, ὁ Στάνλεϋ ἦτο ὁ πρῶτος λευκὸς ἄνθρωπος ποὺ κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημερινὸν Κογκό, ἔπειτα ἀπὸ διαδρομὴν ὁλοκλήρων μηνῶν, ἐν μέσῳ ἀγρίας φύσεως καὶ ἀγρίων φυλῶν.

Σήμερον ἡ διαδρομὴ αὐτή, ἀπὸ τῆς μιας ὄχθης εἰς τὴν ἄλλην τῆς Ἀφρικῆς, πραγματοποιεῖται, δι' αὐτοκινήτου, σιδηροδρόμου, τροχοφόρων καὶ πλοίων καὶ εἰς μικρὰς μόνον ἀποστάσεις, πεζῇ, εἰς μόνον τετρακόσιες τριάντα ὧρες.

Ὡς ἀφετηρίαν, ἄς διαλέξωμε τὸν λιμενα τῆς Γαλλικῆς Ἀφρικῆς τοῦ Ἰσημερινοῦ, τὸ Πουάντ Νουάρ. Ὁ ἀέρας εἶνε ζεστὸς, ὑγρὸς καὶ βαρὺς γιὰ νὰ δώσῃ ἀμέσως εἰς τὸν ταξειδιώτην τὴν ἐντύπωσιν τοῦ τί τὸν ἀναμένει εἰς τὰς μετέπειτα ἑβδομάδας. Ὁ ἥλιος καίει τρομερὰ ρίχνοντας τὶς ἀχτῖνες του κατακόρυφα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ [illegible] ιται τὸ περίεργο φαινόμενο τῆς τελείας ἐλλείψεως σκιᾶς. Ἕνας μικρός, σκοτεινὸς κύκλος γύρω ἀπὸ τὰ πόδια τοῦ διαβάτου, εἶνε ἡ μόνη σκιὰ ποὺ ἀφίνει τὸ σῶμά του καθὼς προχωρεῖ. Καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν κατὰ μῆκος τοῦ Ἰσημερινοῦ, ὁ ταξειδιώτης θὰ εἶνε λοιπὸν ὁ «ἄνθρωπος χωρὶς σκιάν».

◇◇◇

Ἀλλ' ἄς περιεργασθοῦμε τὴν Πουάντ Νουάρ. Ἡ πόλις αὐτὴ ἀπὸ ἄθλιος συνοικισμὸς μὲ ὀλίγες καλύβες ἰθαγενῶν, ἔγινε, σὲ τρία χρόνια μέσα, μεγάλος λιμὴν καὶ ἴσως θὰ ἐξελιχθῇ εἰς πρωτεύουσαν τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς χάρις εἰς τὸν σιδηρόδρομον, ὁ ὁποῖος εἰσχωρεῖ εἰς μῆκος ἑξακοσίων χιλιομέτρων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς μαύρης ἠπείρου καὶ συνδέει τὸ τεράστιον κράτος τοῦ Βελγικοῦ Κογκὸ μὲ τὸν ὠκεανόν. Διασχίζει ἀπέραντες ἐκτάσεις ζούγκλας καὶ πυκνοτάτου παρθένου δάσους, ὅπου ἀκάμη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἦταν ἀδύνατον νὰ φθάσῃ λευκὸς ἄθρωπος. Ἐκεῖ ὅπου σήμερον, κατα μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἔχουν δημιουργηθῆ νέες πόλεις μὲ κομψὲς λεωφόρους καὶ πλατεῖες, δὲν εἶνε πολλὰ χρόνια ποὺ οἱ μαῦροι ἔτρωγαν, γύρω ἀπὸ τὶς φωτιὲς τῶν κατασκηνώσεών των, τοὺς ἐχθροὺς ποὺ εἶχα σκοτώσει. Ἕνας ἀρχηγὸς φυλῆς ἀναγνωρίζει ὅτι, ὡς νέος, ἔχει καταβροχθίσει ἀρκετοὺς ἀνθρώπους.

«Σήμερα ἄλλαξαν τὰ ἤθη —διηγεῖται ὁ τέως ἀρχηγὸς— καὶ γι' αὐτὸ ἄνοιξα καταστημα... νεωτερισμῶν, εἰς τὸ ὁποῖον μάλιστα, κάνω καὶ ὁ ἴδιος τὸ μανεκὲν καὶ ὅπου οἱ κομψές, μαῦρες κυρίες ἔρχονται νὰ ψωνίσουν τις τουαλέττες τους. Ἐννοεῖται τουαλέττες ἀφρικανικῆς καὶ ὄχι εὐρωπαϊκῆς μόδας».

Σχετικῶς μὲ τὴν ἀνθρωποφαγία, σὲ πλεῖστες φυλὲς ὑπάρχει ἀκόμη ἡ μόδα τῶν «μυτερῶν δοντιῶν» ὅπως τὰ εἶχαν οἱ ἄνθρωποι ἄλλοτε γιὰ νὰ σχίζουν τὰ ὠμὰ κρέατα ποὺ ἔτρωγαν. Σήμερα τὰ δόντια λιμάρονται γιὰ νὰ εἶνε μυτερὰ γιατὶ αὐτὸ θεωρεῖται ὡραῖον.

Εἰς τοὺς κινηματογράφους, ποὺ δὲν λείπουν ἀπὸ καμμιὰ πόλι μαύρων, ὅσο μικρὴ καὶ ἂν εἶνε, ἐπειδὴ κάνει πολλὴ ζέστη, μπροστὰ σὲ κάθε κάθισμα ὑπάρχει ἕνα δοχεῖο μὲ πάγο καὶ μὲ ἕνα μπουκάλι μπύρα ἢ λεμονάδα γιὰ νὰ δροσίζωνται οἱ θαμῶνες ἐνόσῳ παρακολουθοῦν τὴ προβολὴ τῆς ταινίας. Ὁ δρόμος συνεχίζεται κατόπιν μὲ τὰ ποταμόπλοια ἐπάνω στὸ Κογκό. Ἡ διάρκεια τοῦ ταξειδίου πάνω ἀπ' τὰ νερὰ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ, εἶνε δώδεκα ἡμερῶν, γιὰ νὰ καλυφθοῦν τὰ χίλια ἑπτακόσια πενῆντα χιλιόμετρα, ποὺ χωρίζουν τὴν Λεόπολντβιλ ἀπὸ τὴν Στάνλεϋβιλ. Ὁ ποταμὸς, καίτοι ἔχει τεράστιον μῆκος καὶ κυλάει τεράστιον ὄγκον ὑδάτων, εἶνε ρηχός. Τὰ πλοῖα ποὺ τὸν διασχίζουν δὲν ἔχουν καρένα καὶ κινοῦνται διὰ τροχῶν. Ἔχουν ἔμως δύο καὶ τρία πατώματα καὶ προσφέρουν εἰς τὸν ταξειδιώτην ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας ἀνέσεις. Καῖνε ξύλα καὶ σὲ κάθε στάλα ὑπάρχουν μέγιστες ποσότητες ἑτοίμων κομμένων καυσοξύλων. Διὰ τὴν μεταφορά τους ἀπὸ την ὄχθη στὸ πλοῖο ἐργάζονται κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ δώδεκα χιλιάδες ἰθαγενεῖς. Ὁλόκληρο τὸ πλήρωμα τῶν πλοίων αὐτῶν μέχρι τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ καὶ τοῦ πλοιάρχου ἀποτελεῖται ἀπὸ μαύρους. Ὁ τιμονιέρης ἔχει δύο βοηθοὺς παρατηρητὰς, οἱ ὁποῖοι, εἰς τὴν πρώραν τοῦ πλοίου βυθομετροῦν διαρκῶς τὸ νερό.

Τὴν νύκτα τὸ πλοῖον φωτίζει τὸν δρόμον του μὲ ἰσχυροὺς προβολεῖς γιὰ νὰ προλάβῃ οἱονδήποτε κίνδυνον ἀπὸ ξέρες, ἀπότομες στροφὲς τῆς ὄχθης ἢ μεγάλους κορμοὺς δέδρων, ποὺ παρασύρουν τὰ νερά.

Οἱ λιμένες τοῦ ποταμοῦ βέβαια δὲν ἔχουν ἀκόμη καλῶς ὀργανωθῆ. Ὅταν τὸ πλοῖον πλησιάσῃ καὶ θέλῃ νὰ πλευρίσῃ, πρέπει κάθε φορὰ δύο ναῦτες νὰ πηδήσουν μὲ τὸν κάβο στὸ νερὸ γιὰ νὰ φθάσουν στὴν ὄχθη καὶ νὰ τὸν δέσουν. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ζωή τους κινδυνεύει πολλὲς φορὲς κάθε μέρα, διότι ὁ ποταμὸς εἶνε [illegible]ατος κροκοδείλους τοὺς ὁποίους οὐδόλως κατορθώνει νὰ διώξῃ ἡ ποταμοπλοΐα.

Στὶς πόλεις οἱ κομψὲς μαῦρες κυρίες κάνουν τὸν περίπατό τους κάθε ἀπόγεμα, ἐνῷ τὸ πρωῒ πηγαίνουν στὰ ψώνια, μαῦροι ἀστυφύλακες ἐπιβλέπουν τὴν τάξι καὶ ρυθμίζουν τὴν κίνησι καὶ μαῦροι στρατιῶται περιφέρονται στους δρόμους.

Στὴν Στανλεβίλ ἐγκαταλείπεται ὁ ποταμός. Ἕνας δρόμος καλὸς καὶ μὲ αὐτοκίνητα διασχίζει τὸ ἀδιαπέραστο δάσος καὶ φθάνει ἀπὸ τὸ Κογκο στὴν Ἀνατολικὴ Ἀφρική. Τὸ ἐπιχειρηματικὸ πνεῦμα τῶν λευκῶν καὶ ἡ ἐργασία δεκάδων χιλιάδων μαύρων, ἀνοίγει τὸν μεγαλο αυτὸ δρομο μέσα στὴν ἀγριότητα τῆς ἀφρικανικῆς ζούγκλας. Δεξιὰ καὶ αριστερὰ ὑψώνονται σὰν ἀδιαπέραστα τοιχωματα, οἱ γιγάντιοι κορμοὶ τῶν διαφόρων δένδρων ποὺ, μυριαδες, ἀποτελοῦν τὸ ποιητικὸ καὶ ἄγριο αφρικανικο δάσος καὶ ο δρόμος σαν ἕνας στενὸς διάδρομος, ἐπεκτείνεται ἐπὶ ἑπτακόσια ὁλόκληρα χιλιόμετρα. Θαῦμα ἐπινοήσεως καὶ κατασκευῆς. Ἀλλὰ τὰ ἀπρόοπτα δὲν λείπουν. Ναὶ μὲν, δὲν ὑπάρχει πιὰ φόβος ἐπιθέσεων ἀγρίων, ἀλλὰ συναντήσεις μὲ λεοντάρια, ρινόκερους καὶ παντὸς εἴδους ἄλλων ἀντιπροσώπων τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, ἢ μὲ πυγμαίους ποὺ ὁπλισμένοι μὲ τόξα καὶ βέλη, παρατηροῦν περίεργα τὸ αὐτοκίνητο, εἶνε ἀκόμη κάτι πολὺ συνηθισμένο. Μπορεῖ νὰ συμβῇ καὶ κάτι ἄλλο, ὅπως ἀναφέρει ἕνας ταξειδιώτης. Μὲ μιᾶς βρίσκει τὸν δρόμο φραγμένο ἀπὸ ἕνα μεγάλο κορμὸ δένδρου ποὺ ἔπεσε, ἄγνωστον πῶς. Τί θὰ γίνῃ; Τὸ αὐτοκίνητο θὰ πάῃ διακόσια χιλιόμετρα πίσω ὥς τὸ πλησιέστερο χωριὸ ἰθαγενῶν, θὰ παραλάβῃ ἀπ' ἐκεῖ ἕξη μαύρους μὲ ἀξίνες καὶ πριόνια, θὰ τοὺς φέρῃ στὸ μέρος ὅπου ἔχει πέσει ὁ κορμὸς καὶ ἀφοῦ τὸν κόψουν καὶ ἐλευθερώσουν τὸν δρόμο θὰ τοὺς πάῃ πίσω στὸ χωριὸ, γιὰ νὰ συνεχίσῃ κατόπιν τὸ ταξίδι του. Δηλαδὴ ἕνα δένδρο στοιχίζει ὀκτακόσια χιλιόμ[illegible]μου, διακόσια λίτρα βενζίνης καὶ δύο μέρες καθυστέρησι.

Τὰ τελευταῖα χίλια χιλιόμετρα τῆς ὅλης διαδρομῆς, ποὺ ἔχει μῆκος πεντέμιση χιλιάδων χιλιομέτρων παρουσιάζουν τὴ μεγαλείτερη ποικιλία: Ἀδιαπέραστο δάσος, στέππα, τεράστιες λίμνες, χιονοσκεπασμένες κορυφὲς ποὺ φθάνου σὲ ὕψος ἑξη χιλιάδων μέτρων, θηρία καὶ νεώτερες πόλεις μὲ εὐρωπαϊκὴ ἐμφάνισι καὶ ρυθμό. Στὸ τέλος τοῦ δρόμου ἡ ἀπέραντη θάλασσα, ὁ Ἰνδικὸς ὠκεαός. Στὴν Ναϊρόμπι, τὴν πρωτεύουσα τῆς Ἀγγλικῆς ἀποικίας Κένυα, συναντῶνται ἡ Ἀσία, ἡ Εὐρώ[illegible] Ἄσπροι, μαῦροι, Ἰαπωνέζοι, Ἰνδιάνοι Καὶ ἡ Ναϊρόμπι ἔγινε σὲ 15 χρόνια, ἀπὸ κατασκήνωσις ἐργατῶν, μοντέρνα πόλις μὲ μπὰρ, ξενοδοχεῖα πολυτελέστατα, μέγαρα Τραπεζῶν.

Μία ἐφεύρεσις ποὺ κατέκτησε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλην τὴν Ἀφρική, [illegible]νή. Καὶ στὸ πιὸ μακρυνὸ καὶ πιὸ ἄθλιο χωριὸ ὅπου οἱ κάτοικοι δὲν ἔχουν οὔτε τραπέζι, οὔτε κρεββάτι, θὰ βρεθοῦν ραπτομηχανές. Στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ράβουν, ράβουν, ράβουν.....

Ο ΑΝΑΠΑΝΤΕΧΟΣ ΣΩΤΗΡΑΣ

Τοῦ Ἰσπανοῦ συγγραφέως ΜΠΛΑΣΚΟ ΙΜΠΑΝΙΕΘ

Κάθε φορὰ, ποὺ οἱ ἔγγονοι τοῦ μπάρμπα—Ραμπόζα ἀντίκρυζαν τοὺς γυιούς τῆς χήρας Κασπόρρα στοὺς δρόμους ἢ στὰ μονοπάτια τοῦ Καμπανάρ, ὅλος ὁ κόσμος ἀνησυχοῦσε.

— Ὡς καὶ μὲ τὰ μάτια ζητᾶνε νὰ φαγωθοῦνε... Θερία ἀνήμερα!...

Τὰ σπίτια τους, ἂν κι' ἔβλεπαν σὲ δυὸ διαφορετικοὺς δρόμους, εἶχαν ἀνάμεσά τους ἕνα χαμηλὸ τοιχάκι, ποὺ χώριζε τὰ κοτέτσια τους. Μιὰ νύχτα πάνω στὸ πότισμα, ἕνας Κασπόρρας, ξάπλωσε νεκρό, ἔξω στὸν κάμπο, μὲ μιὰ τουφεκιά, ἕναν ἀπ' τοὺς γυιοὺς τοῦ μπάρμπα—Ραμπόζα. Ὁ μικρότερος ἀδελφὸς τοῦ σκοτωμένου, παραμόνεψε τότες ὁλόκληρο μῆνα καὶ φύτεψε στὸ τέλος μιὰ σφαῖρα ἀνάμεσα στὰ φρύδια τοῦ φονηᾶ. Ἀπὸ τότες λοιπόν, οἱ δυὸ οἰκογένειες ζοῦσαν μονάχα γιὰ νὰ ἐξολοθρεύῃ ἡ μία τὴν ἄλλη.

Ὕστερ' ἀπὸ τριάντα χρόνια, δὲν ἀπόμενε πιὰ ἀπ' τοὺς Κασπόρρα, παρὰ μονάχα ἡ χήρα μὲ τοὺς τρεῖς γυιούς της, τρία γερὰ παλληκάρια, σωστοὶ πύργοι. Στὸ ἄλλο σπίτι δὲν ἀπόμενε παρὰ ὁ μπάρμπα—Ραμπόζα, γέρος 80 χρονῶν, ἀκούνητος μέσα στὴν πολυθρόνα του, παραλυτικός, ρυτιδωμένο εἴδωλο τῆς ἐκδίκησης μὲ τοὺς ἐγγονούς του, καὶ τὴν νύφη του.

Ἕν' ἀπόγεμμα οἱ καμπάνες τοῦ χωριοῦ βάρεσαν συναγερμό: τὸ σπίτι τοῦ μπάρμπα—Ραμπόζα εἶχε πιάσει φωτιά. Οἱ ἔγγονοί του λείπανε στὸν κάμπο κι' ἡ νύφη του στὸ ποτάμι γιὰ πλύση. Ἀνάμεσ' ἀπ' τὶς σχισμάδες τῶν πα[illegible] πηχτὸς καπνός. Κι' ὁ παπποῦς, ὁ δυστυχισμένος ὁ μπάρμπα Ραμπόζα, ἔμενε ἀκίνητος πάνω στὴ πολυθρόνα του, ἕνα κορίτσι ὡς δεκάξη χρονῶν, ξεφώνιζε ἀπελπισμένα, σὰν τρελλή, γιατὶ ἀπὸ δική της ἀπροσεξία ἔπιασε φωτιά. Ὁ κόσμος μαζεύτηκε στὸ δρόμο, τρομαγμένος ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ κακοῦ.... Μερικοί, πιὸ γενναῖοι ἄνοιξαν τὴν πόρτα, μονομιᾶς ὅμως τραβήχτηκαν πίσω, μπροστὰ στὸν μαῦρο στρόβιλλο τοῦ καυτεροῦ καπνοῦ ποὺ ὥρμησε νὰ τοὺς πνίξῃ.

— Τὸν παπποῦ μου! Τὸν δυστυχισμένο τὸν παπποῦ μου! ξεφώνιζε ἡ μικρούλα χωρὶς διόλου νὰ γνοιάζεται μέσα στὴν παραζάλη της, ποὺ βγῆκε ἔξω ἔτσι μισόγυμνη. Ὅλοι τους στεκόντουσαν τρομαγμένοι μπροστὰ σὲ κείνη τὴν κόλαση. Καὶ ὅμως τρία παλληκάρια, ρίχτηκαν μέσα στὸ φλογισμένο σπίτι. Ἦσαν οἱ Κασπόρρα. Ὁ μικρότερος ἔρριξε μιὰ μονάχα ματιὰ στὸ κορίτσι ποὺ θρηνοῦσε καὶ ἱκέτευε τὸν κόσμο, κι' ἔπειτα συνεννοήθηκαν μεταξύ τους καὶ χύμηξαν μέσα στὶς φλόγες. Τὸ πλῆθος τοὺς ζητωκραύγασε ὅταν τοὺς εἶδε νὰ γυρνοῦν, κρατῶντας ψηλά, τὸν μπάρμπα—Ραμπόζα στὴν πολυθρόνα του, καὶ ρίχτηκαν πάλι μέσα στὶς φλόγες:

—Ὄχι, γιὰ τὸ Θεό! φώναξε ὁ κόσμος, ἐνῷ ἡ μικρὴ καταφιλοῦσε σὰν τρελλὴ τὸν γέρο—παπποῦ της.

Ἐκεῖνοι ὅμως, γελαστοί, προχώρησαν. Θέλανε νὰ γλυτώσουν ὅ,τι μπορέσουν. Ἂν οἱ ἔγνονοι τοῦ μπάρμπα—Ραμπόζα ἦσα ἐκεῖ, αὐτοὶ δὲν θὰ τὸ κουνοῦσαν ἀπ' τὸ σπίτι τους. Τώρα ὅμως ἤτανε γιὰ τὸν φουκαρᾶ τὸ γέρο, ἴσως καὶ γιὰ τὴ μικρούλα. Σειρὰ τώρα γιὰ τὰ ἔπιπλα. Ἔξαφνα μιὰ δυνατὴ κραυγὴ ἀκούστηκε ἀπ' τὸ πλῆθος, καθὼς εἴδανε τοὺς δυὸ μεγαλείτερους ἀδελφοὺς νὰ βγαίνουν ἀπ' τὸ σπίτι σηκώνοντας τὸν μικρότερο στὰ χέρια: ἕνα δοκάρι πέφτοντας τοῦ εἶχε σπάσει τὸ πόδι.

— Γρήγορα, ἕνα κάθισμα!

Τὸ πλῆθος μέσα στὴ βιάση του ἔβγαλε τὸ γέρο—Ραμπόζα ἀπ' τὴν πολυθρόνα του γιὰ νὰ κάτσῃ τὸν πληγωμένο.

Τὸ παλληκάρι, μὲ τὰ μαλλιὰ τσουρουφλισμένα, τὸ πρόσωπο μαῦρο ἀπ' τοὺς καπνούς, χαμογελοῦσε κρατῶντας τοὺς πόνους του. Ξαφνικὰ ἔνοιωσε τὰ χέρια τοῦ γέρο—Ραμπόζα, τρεμουλιαστὰ νὰ πέφτουν πάνω στὰ δικά του:

— Παιδί μου! Παιδί μου! φώναξε μ' ἕνα βογγητὸ κλαίγοντας ὁ γέρος, ποὺ εἶχε πλησιάσει τὸν πληγωμένο.

Ὁλόκληρο τὸ σπίτι κάηκε. Ὅταν ἔφεραν τοὺς μαστόρους γιὰ νὰ τὸ ξαναφτιάσουν οἱ ἔγγονοι τοῦ μπάρμπα—Ραμπόζα πρὶν ἀπ' ὅλα γκρέμισαν τὸν τοῖχο. Καὶ λίγο ἀργότερα πάντρευαν τὴν ἀδερφή τους μὲ τὸ μικρότερο Κασπόρα.

ΜΛΑΣΚΟ ΙΜΠΑΝΙΕΘ

ΤΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΖΙΛ ΜΑΡΙ

ΑΓΑΠΗ εἰς ΦΛΟΓΕΣ

Τὸ αἰσθηματικώτερο, τὸ περιπετειωδέστερο, τὸ ἱπποτικώτερο μυθιστόρημα τοῦ ΖΥΛ ΜΑΡΙ, κατὰ νέαν λογοτεχνικὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν Ἑλληνικήν.

8ΟΝ

Ὁ συνταγματάρχης δὲν ἀπήντησεν. Τώρα ἦταν βέβαιος ὅτι ὁ ἄποικος ἦταν ὁ Δαρνετάλ.

—Τὸ 1870 ἐψιθύριζε, ἦτο ὁ νεώτερος ὅλων τῶν ἀνδρῶν τοῦ λόχου μου. Καὶ ἦτο ἀνδρεῖος καὶ τολμηρὸς καὶ πολὺ ἔξυπνος. Εἰς τὸ Βαζέϊλ μοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν πολλὲς φορές.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην μπῆκε ὁ Δαρνετάλ.

Εἶχε ἀκούσει τὴν συζήτησι καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀνησυχῇ περισσότερο, τοῦ εἶπε:

—Ἐγὼ εἶμαι, συνταγματάρχα μου... ἐγὼ... ποὺ ἐπολεμοῦσα ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι σας, μ' ἕνα χειρόμαξο ὡς πρόχωμα.

—Καὶ μοῦ σώσατε τὴν ζωὴ πολλὲς φορές...

—Ὄχι συνταγματάρχα μου, σᾶς ἠμπόδισα ν' ἀποθάνετε...

—Ἤσουν πρώτης τάξεως παλληκάρι Δαρνετάλ. Ἐδῶ ὅμως ὁ γιατρὸς ἐπενέβη:

— Μὴν κουράζεσθε συνταγματάρχα μου... Ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ ἡσυχίαν.

◇◇◇

Ἀλλ' ὁ Λαβιδρὺ, δὲν ἡσύχαζε.

Ἦτο βέβαιος πλέν, ὅτι ἡ Μάρθα ἦτο ἡ κόρη του καὶ ὁ Ροβέρτος ὁ ἐγγόνός του.

Ὑπέβαλλε πλαγίας ἐρωτήσεις, ἐμηχανεύετο τὰ πάντα διὰ νὰ μάθῃ. Ἀλλὰ δὲν τοῦ ἔλεγαν τὴν ἀλήθειαν.

Ἠρώτα καὶ τὸν ὑπολοχαγὸν Ἀρμάνδον δὲ Τρελλὼν Φονταὶν, τοῦ καταδιωκτικοῦ ἀποσπάσματος, υἱὸν φίλου τοῦ στρατηγοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν ἤξερε νὰ τοῦ εἰπῇ περισσότερα.

Ἄλλωστε ὁ νέος ἀξιωματικὸς εἶχε συνδεθῇ μὲ τὸν Ροβέρτον καὶ ἔκαναν ἐκδρομὰς εἰς τὰ πέριξ, ὅπου ὁ δὲ Τρελλὼν, ἐγνώρισε μίαν ὡραίαν ἰθαγενῆ, ποὺ τὴν ἀγάπησεν.

Αὐτὴ τοὺς εἰδοποίησε ὅτι ἐμελετᾶτο καὶ νέα ἐπίθεσις τῶν ἰθαγενῶν καὶ κατώρθωσαν νὰ συλλάβουν ἕνα τῶν ὑπαρχηγῶν των, ποὺ θὰ διηύθυνε τὴν ἐπιδρομήν.

Ὁ δὲ Τρελλὼν ἔμεινεν ἐπὶ δύο ἔτη εἰς τὸ Τογκῖνον. Ἦτο εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν καὶ διηύθυνε τὸν ἐν Βοῦ-Χὰ σταθμόν.

Μὲ τὸν Ροβέρτον τοὺς ἕνωσε μιὰ ἐγκάρδιος φιλία. Καὶ ὁ Ἀρμάνδος τοῦ διηγεῖτο ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχει μία μικρὰ γωνία τῆς γῆς, εἰς τὴν ὁποίαν τρέχουν διαρκῶς οἱ στοχασμοί του. Ἕνας ἐξοχικὸς πύργος, ποὺ ζοῦν ὅλοι ὅσους ἠγάπα.

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἐτράβηξε ἀπὸ τὴν τσέπην του μίαν φωτογραφίαν καὶ τὴν ἔτεινε στὸ Ροβέρτο.

—Εἶνε ἡ Ἐλπίς, ἡ ἀδελφή μου, εἶπε.

Ὁ Ροβέρτος τὴν ἐκύτταξε μὲ προσοχή. Τὴν ἐθαύμασε. Ἦτο ὡραιότερη ἀπὸ τὸν ἀδελφό της. Ξανθὸς αὐτός, ἐκείνη μελαχροινὴ μὲ μεγάλα μαῦρα μάτια.

Ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ σφίγγεται ἐνῷ ἐσκέπτετο:

—Τί ὡραῖο κορίτσι!... Εὐτυχὴς ὅποιος θὰ τὴν πάρῃ!... Πόσο εἶνε ὄμορφη!

Ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς ὁ Ροβέρτος ἦτο ἐρωτευμένος μὲ τὴν Ἐλπίδα.

◇◇◇

Τὸ μαρτύριον τοῦ συνταγματάρχου ηὔξανε ἐν τῷ μεταξύ. Χωρὶς φῶς, μέσα στὸ σκοτάδι ποὺ τὸν πλημμύριζε, πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ μάθῃ ἂν ἡ γυναῖκα ποὺ τόσο τὸν ἐπεριποιεῖτο εἶνε ἡ κόρη του.

Κατέφυγε λοιπὸν εἰς ἕνα τέχνασμα.

Ζήτησε νὰ φύγῃ...

Ἠμποροῦσαν τώρα νὰ τὸν νοσηλεύσουν εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Σταθμοῦ.

Κανεὶς δὲν ἔφερεν ἀντίρρησιν.

Καὶ αὐτὸ ἀπογοήτευσε τὸν Λαβιδρύ.

Ἔχασε τὶς ἐλπίδες του.

—Δὲν θὰ εἶνε ἡ Μάρθα, εἶπε. Ἂν ἦτο αὐτή, δὲν θὰ μὲ ἄφινε νὰ φύγω...

Ἀλλὰ κατόπιν, μιὰ ἄλλη σκέψις τοῦ ἦλθε:

—Ἔκαμε τὸ καθῆκον της. Μ' ἐνοσήλευσε... Τώρα δὲν θέλει περισσότερες φασαρίες μαζί μου...

Καὶ αὐτὴ ἡ σκέψις τοῦ μάτωσε τὴν καρδιά...

Ὅταν ὅμως τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα, ὅταν ὁ Λαβιδρὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐπιβιβασθῇ τοῦ φορείου ποὺ ὁ Δαρνετὰλ τοῦ εἶχε ἑτοιμάσει διὰ νὰ μὴ κουρασθῇ στὸ ταξίδι του, τότε —τὴν ὥρα τοῦ χωρισμοῦ— ἄκουσε λυγμοὺς σπαρακτικούς.

Καὶ μέσα ἀπὸ τοὺς λυγμοὺς αὐτούς, μιὰ μόνο λέξι διεκρίνετο:

—Πατέρα... πατέρα...

Ἐκατάλαβε. Καὶ τότε καὶ αὐτὸς ἄφησε μιὰ κραυγή:

—Μάρθα, ἀγαπημένη μου Μάρθα.

Καὶ ἡ ἀγκαλιά του δέχτηκε τὴν χαμένη κόρη του.

Ὁ Ροβέρτος δὲν καταλαβαίνει τί γίνεται... Πῶς ὁ συνταγματάρχης εἶνε πατέρας τῆς μητέρας του. Ἀλλ' ὁ Δαρνετὰλ τοῦ ψιθυρίζει:

—Θὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσω ἀργότερα. Τώρα φίλησε τὸν παπποῦ σου.

◇◇◇

Μετὰ ἕνα μῆνα, ὁ «Σανδερναγὼ», τὸ πλοῖον τῆς γραμμῆς μετέφερε ὅλη τὴν οἰκογένεια στὴν Γαλλία. Μόνο ὁ Δαρνετὰλ εἶχε μείνει στὸ κτῆμα. Θὰ τὸ πουλοῦσε ὅταν θὰ εὕρισκε μιὰ καλὴ τιμὴ καὶ θὰ ἐπέστρεφε καὶ αὐτὸς κατόπιν.

Μὲ τὸ «Σανδερναγὼ» ἐταξίδευε, ἐπιστρέφοντας στὴ Γαλλία καὶ ὁ Ἀρμάνδος δὲ Τρελλών. Εἶχε ἀρκετὰ ὑπηρετήσει στὶς ἀποικίες. Καιρὸς ἦταν νὰ ἐπιστρέψῃ στὸν Μητροπολιτικὸ στρατό.

Ἕνα βράδυ, ποὺ ἡ θάλασσα ἦτο ἥσυχη καὶ τ' ὁλόγιομο φεγγάρι, τὴν ἀσήμωνε, ἡ Μάρθα περπατοῦσε στὸ κατάστρωμα τοῦ πλοίου.

Ξαφνικὰ διασταυρώθηκε μ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἦτο βεβαία ὅτι τὸν ἀνεγνώρισε.

Ἦταν ὑψηλόσωμος μὲ τετράγωνους ὤμους, μὲ μακρὰν ξανθὴν γενειάδα.

—Ὁ Στάουμπαχ ψιθυρίζει... Ὁ Γουλιέλμος Στάουμπαχ... ὁ δολοφόνος τοῦ ἀγαπημένου της,

Θέλει νὰ βεβαιωθῇ. Κυττάζει καλὰ γύρω της. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἐξαφανισθῆ.

—Θὰ ἔκαμα λάθος, ψιθυρίζει.

—Τί λάθος παιδί μου, τὴν ρωτᾷ ὁ πατέρας της, ποὺ περπατάει μαζί της, πιασμένος ἀπὸ τὸν βραχιονᾶ της.

Νόμισα, πὼς εἶδα, κάποιο Γερμανὸ ἀξιωματικό ποὺ ἔκαψε τὸ σπίτι μας στὸ Βαζέϊλ.

—Πῶς εἶνε τὰ χαρακτηριστικά του; τὴν ρωτᾷ ὁ τυφλός.

Καὶ ἡ Μάρθα τοῦ τὰ περιγράφει.

—Αὐτὸς εἶνε... Αὐτὸς ὁ ἄθλιος... φωνάζει ὁ συνταγματάρχης.

—Μὰ δὲν τὸ εἴδατε σεῖς πατέρα τότε. Εἴχατε ὑποχωρήσει.

—Ποιὸς μιλάει γιὰ τότε. Αὐτὸς ποὺ διέταξε νὰ μὲ τυφλώσουν. Αὐτὸς ποὺ ἦταν μὲ τὸν Ἴμπν Σαοὺντ στὸ Μαῦρο Βράχο. Αὐτὸς διηύθυνε τοὺς ἰθαγενεῖς.

Σφίγγει τὴν καρδιά της ἡ Μάρθα. Καθησυχάζει τὸν πατέρα της. Ἀλλὰ νοιώθει καὶ μιὰ εὐχαρίστησι.

Θυμᾶται τὴν ἀπειλή της, τὴν τρομερὴ νύχτα τοῦ Βαζέϊλ, τῆς δολοφονίας:

—Γουλιέλμε Στάουμπαχ —τοῦ εἶχε εἰπῆ— ἂν συναντηθοῦμε κάποτε, θὰ σ' ἐκδικηθῶ...

Καὶ θυμᾶται τὸ σαρκαστικὸ γέλιο τοῦ ἀξιωματικοῦ. Τὴν ἀπάντησί του.

Νὰ ὅμως, ποὺ τὸν συναντοῦσε. Καὶ τώρα πρέπει νὰ ἐκδικήσῃ καὶ τὸν τυφλὸ πατέρα της.

◇◇◇

Ἔφθασαν εἰς τὸ Κολόμβο τῆς Κεϋλάνης νύκτα... Ὅταν ξημέρωσε καὶ ἡ Μάρθα περιποιήθηκε τὸν πατέρα της, βγῆκε στὸ κατάστρωμα μὲ τὸν Ροβέρτο.

Πολλοὶ ἀπεβιβάζοντο ἐκεῖ. Μιὰ βάρκα εἶχε ξεκινήσει γιὰ τὴν προκυμαία.

Ἐκύτταζαν τοὺς ἐπιβάτας, ὅτε ὁ Ροβέρτος τῆς εἶπε:

—Μητέρα, κύτταξε αὐτὸν μὲ τὴν γενειάδα. Αὐτὸς εἶνε ὁ σύμβουλος τοῦ Ἴμπν Σαούντ. Αὐτὸς ἐτύφλωσε τὸν παπποῦ...

Καὶ ἔκαμε ἕνα κίνημα, σὰν νὰ ἤθελε νὰ πηδήσῃ στὴ θάλασσα καὶ νὰ τὸν φθάσῃ. Μὰ ἡ βάρκα ἦταν πιὰ μακρυά.

Καὶ ὁ Ροβέρτος τὴν κύτταξε περίλυπος. Ἀλλὰ τὴν βλέπει ὠχρήν. Ἑτοίμην νὰ λιποθυμήσῃ.

—Τί ἔχεις μητέρα; τὴν ρωτᾷ.

—Τίποτε, ἀπαντᾷ ἐκείνη, μ' ἕνα γέλιο βεβιασμένο.

—Φαίνεσαι σὰν νὰ εἶσθε ἀσθενής.

—Ἀπατᾶσαι.

—Ποτὲ μητέρα δὲν σ' ἔχω ἰδῆ ἔτσι.

Ἀλλ' ἡ Μάρθα ἐπεβλήθη στὸν ἑαυτόν της καὶ ἡ φυσιογνωμία της δὲν ἔδειχνε πιὰ τὴν βαθειὰ συγκίνησι ποὺ τὴν κατεῖχε.

◇◇◇

Μετὰ μερικὲς ἑβδομάδες ἡ οἰκογένεια Λαβιδρὺ βρισκόταν στὸν πύργο ντὲ Τρελλών.

Ὁ Ἀρμάνδος ἤθελε νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ καὶ ὁ στρατηγὸς —ὁ πατέρας του— χάρηκε ὅταν εἶδε τὸν συνταγματάρχη.

Αἱ ἐφημερίδες εἶχαν περιγράψει τὰ γεγονότα τοῦ Τογκίνου καὶ ὁ συνταγματάρχης ἐθεωρεῖτο ἥρως. Ὁ Ροβέρτος ἐπίσης ποὺ εἶχε ἀποκρούσει τὴν ἐπίθεσι τῶν ἰθαγενῶν εἶχε μνημονευθῆ ἰδιαιτέρως μαζὶ μὲ τὸν Ἀρμάνδο ντὲ Τρελλὼν καὶ αὐτὸ ἔκανε τὸν στρατηγὸ νὰ τοὺς δεχθῇ σὰν δικούς του ἀνθρώπους.

Ἀλλ' ὁ Ροβέρτος ἦταν ἰδιαιτέρως εὐτυχής, γιατὶ γνώρισε τὴν Ἐλπίδα, τὴν κόρη ποὺ τόσο θερμὰ τὴν ἀγαποῦσε, ἂν καὶ δὲν τὴν γνώριζε.

Στὸ Φοντενέϊλ κοντὰ στὸν ποταμὸ Λίγειρα, ὅπου ἡ ἔπαυλις ντὲ Τρελλών, τὰ πάντα ἦσαν εὔθυμα. Ὁ στρατηγὸς εἶχε τὸν συνταγματάρχη του. Ἡ Μάρθα τὸν πατέρα της καὶ τὸν γυιό της. Ὁ Δαρνετὰλ ἀνεμένετο. Καὶ ὁ Ροβέρτος εἶχε τὸν ἀδελφικό του φίλο Ἀρμάνδο καὶ τὴν... Ἐλπίδα του, τὴν ὡραία κόρη, ποὺ τὸν κατέκτησε τελειωτικὰ μόλις τὴν εἶδε, γιατὶ πραγματικὰ ἦταν καλλονή. Ἦταν ἀκόμη ἔξυπνη καὶ μορφωμένη. Καὶ τὸ σπουδαιότερο δὲν εἶχε δώσει τὴν καρδιά της σὲ ἄλλο καὶ ὁ Ροβέρτος τῆς ἄρεσε. Αὐτὸ φαινόντανε ἀπὸ μακρυά.

◇◇◇

Καὶ ὅμως, τὴν εὐτυχία αὐτὴ ἦλθε νὰ διαλύσῃ μιὰ ἀνεπιθύμητος ἐπίσκεψις.

Ἡ κυνηγετικὴ ἐποχὴ ἦλθε. Καὶ πολλοὶ προσκαλεσμένοι ἔφθασαν. Ὁ Ροβέρτος πονοῦσε πολύ. Δὲν ἦτο μόνος πιὰ μὲ τὴν Ἐλπίδα. Ἔβλεπε νὰ τὴν τριγυρίζουν νέοι ὡραῖοι, εὐγενεῖς καὶ... ἐπιθετικοί. Αὐτὸ τοῦ μάτωνε τὴν καρδιά.

Ἀλλ' ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς τὸν ἔκανε πολὺ δυστυχῆ. Ἤθελε νὰ ἀγοράσῃ ἕνα κτῆμα κοντὰ ἐκεῖ, ποὺ ἀνῆκε στὸν στρατηγὸ καὶ δὲν τοῦ ἐχρειάζετο. Αὐτὸ τὸν συνέδεσε μαζί του. Ὁ στρατηγὸς εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν συμβολαιογράφο ὅτι ὁ νέος ἦτο υἱὸς τοῦ Γουλιέλμου ντὲ Βίντερ, πλουσιωτάτου Ὀλλανδοῦ, ποὺ εὑρίσκετο στὰς Ἰνδίας καὶ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Γαλλίαν γιὰ νὰ ἐγκατασταθῇ, γιατὶ ἀγαποῦσε τὴν χώραν αὐτήν, σὰν δευτέραν πατρίδα του.

— Πῶς μάθατε ὅλες αὐτὲς τὶς πληροφορίες; ἠρώτησε τὸν συμβολαιογράφο, γιατὶ τοῦ φάνηκε παράξενο νὰ ξέρῃ τόσα πράγματα γιὰ ἕναν πελάτη του, μόλις παρουσιασθέντα, ὁ γεροντάκος αὐτός.

—Ἀπὸ τὸν ἴδιον, στρατηγέ μου. Ἀπὸ τὸν Κὰρλ ντὲ Βίντερ.

—Τότε εἶνε αὐθεντικαί, εἶπε, γελῶντας ὁ στρατηγός.

Ἀλλὰ τί τὸν ἔμελλε. Ἐπούλησε τὸ κτῆμα. Εἰσέπραξε τοῖς μετρητοῖς τὴν ἀξίαν του. Καὶ ἐτελείωσε. Ἐνόμιζε δηλαδὴ ὁ στρατηγὸς ὅτι θὰ τελειώσῃ. Ἀλλὰ δὲν... ἐτελείωσε. Γιατὶ, μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴ τῆς τυπικῆς ἐπισκέψεως, ὁ Κὰρλ, ἤρχισε νὰ συχνάζῃ στὸ σπίτι του καὶ μὲ τοὺς καλούς τρόπους του, κατέκτησε τοὺς πάντας. Καὶ τώρα ἦτο φίλος τῆς οἰκογενείας. Καὶ τὸ θάρρος ποὺ δίδει αὐτὸς ὁ τίτλος, ἔκανε τὸν Ροβέρτον νὰ ζηλεύῃ μέχρι θανάτου.

Εἰς τὴν πρώτην μάλιστα ἑσπερίδα ποὺ ἐδόθη ὁ Ροβέρτος παρετήρησεν ὅτι ὁ νεοελθών, ἐπεριποιεῖτο πολὺ τὴν Ἐλπίδα καὶ μὲ τέτοιο τρόπο, ποὺ ἄρεσε στὴν νέα. Τότε αἰσθανόντανε ὅτι τὴν ἔχανε γιὰ πάντα.

Ὁ Ροβέρτος λοιπὸν ᾐσθάνετο ἔχθραν κατὰ τοῦ Βίντερ. Αὐτὸς ὅμως ἐφαίνετο, ὅτι δὲν ἐπρόσεχε εἰς αὐτὸ καὶ τὸν ἐκο-

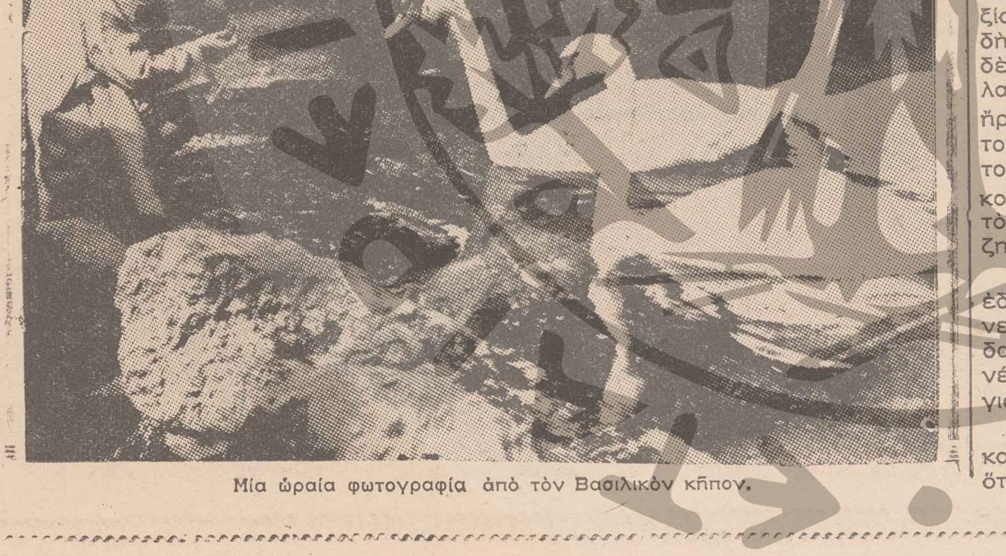

Μία ὡραία φωτογραφία ἀπὸ τὸν Βασιλικὸν Κῆπον.

λάκευε. Ἤθελε νὰ μάθῃ τὰ τῆς δράσεώς του εἰς Τογκῖνον. Ἰδίως ἐπέμενε ἂν θὰ ἀνεγνώριζε τὸν Εὐρωπαῖον ἀξιωματικόν ποὺ ἦτο μὲ τὸν Ἴμπν Σαούντ.

—Ἀσφαλῶς, τοῦ εἶπε. Ἂν καὶ τὸν εἶδα μιαν μόνον στιγμὴν μὲ τὸν ἰθαγενῆ ἀρχηγόν.

Ὁ Κὰρλ ὠχρίασε. Ἀλλ' ὁ Ροβέρτος δὲν τὸ παρετήρησε.

◇◇◇

Καὶ ἕνα βράδυ, ὁ κεραυνὸς ἔπεσεν εἰς τὴν ὡραίαν βίλλαν.

Κάποιο ἄλλο πρόσωπον κατέφθασεν. Τὸν συνώδευεν ὁ Κὰρλ καὶ ἀμέσως ὁ Ἀρμάνδος τὸν παρουσίασεν εἰς τὴν ἀδελφήν του.

—Ἀγαπητὴ Ἐλπίς, εἶπεν ὁ Ἀρμάνδος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸν κ. Γουλιέλμο ντὲ Βίντερ, τὸν πατέρα τοῦ φίλου μου Κάρλ.

Ἐπανέλαβε τὴν παρουσίασιν καὶ πρὸς τὸν Ροβέρτον.

Ὁ Γουλιέλμος ντὲ Βίντερ, δὲν φάνηκε διόλου νὰ ἐκπλήσσεται, ποὺ εἶδε μπροστά του τὸν νέο. Ἀντίθετα, τοῦ εἶπε κολακευτικὰ λόγια διὰ τὴν δρᾶσιν του εἰς τὸ Τογκῖνον. Ὡμίλει ἀπταίστως τὴν γαλλικήν. Δὲν εἶχε καθόλου ξενικὴν προφοράν.

Ἀλλ' ὁ Ροβέρτος ἦτο ἤδη βέβαιος. Ὅταν διὰ δευτέραν φορὰν παρετήρησε τὴν κατατομήν του, δὲν τοῦ ἀπέμεινε καμμία ἀμφιβολία.

Ἀλλὰ πάλιν ἐσκέπτετο:

—Νὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ θράσος... Νὰ ἔλθῃ ἐδῶ...

Ὁ στρατηγὸς ἐκράτησε εἰς τὸ δεῖπνον τοὺς Βίντερ.

Ὁ Γουλιέλμος ὡμίλει διὰ τὴν Ὁλλανδίαν. Κατόπιν ἐνεθυμήθη καὶ τὸν πόλεμον τοῦ 1870.

—Ἐπειδὴ κατοικῶ σαράντα χρόνια στὴν Γαλλία, εἶπε, γι' αὐτὸ ἐθεώρησα χρέος μου νὰ τὴν ὑπηρετήσω καθ' ὅλον τὸν πόλεμον.

—Καὶ σὲ ποιὸ σῶμα ὑπηρετήσατε; ρώτησε ὁ στρατηγός.

—Εἰς τοῦ Γαριβάλδη. Μάλιστα ἐπληγώθηκα δυὸ φορές.

Ὁ Ροβέρτος τώρα ἤρχισε νὰ ἀμφιβάλῃ... Ὡμιλοῦσε μὲ τόση πειστικότητα ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν γενειάδα..

—Θὰ εἶνε σύμπτωσις, εἶπε. Θὰ τοῦ μοιάζῃ πολύ. Μήπως δὲν συμβαίνει συχνὰ αὐτό;

◇◇◇

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὸ Παρίσι ὁ Λαβιδρὺ καὶ ἡ Μάρθα. Εἶχαν ἐπισκεφθῆ τοὺς διασημοτέρους ὀφθαλμιάτρους. Ἐλάχισται ἦσαν αἱ ἐλπίδες των.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν πύργον ντὲ Τρελλών, ὁ στρατηγὸς ἔσπευσε εἰς συνάντησίν των. Τοὺς εἶχε παραχωρήσει ἕνα οἴκημα εἰς τὸ βάθος τοῦ κήπου, διὰ νὰ μὴ ἐνοχλῆται ὁ συνταγματάρχης.

Ἡ συνάντησις ἦτο ἐγκαρδιωτάτη. Οἱ δύο συνάδελφοι ἀντήλλαξαν θερμὸν ἀσπασμόν. Ἡ Μάρθα ἔτυχε ἰδιαιτέρας περιποιήσεως ἀπὸ τὸν ντὲ Τρελλών.

Ἀλλὰ ὅταν ὁ στρατηγὸς τὴν ἄλλην ἡμέραν τῆς συνέστησε τὸν Γουλιέλμο ντὲ Βίντερ ἔμεινε κατάπληκτη, μὲ ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια, ἀνοιχτὰ τὰ χείλη, μὲ κομμένη τὴν ἀναπνοή, μόλις μπόρεσε νὰ δώσῃ τὸ χέρι της στὸν δολοφόνο.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν παρετήρησε τὴν ἀλλόκοτη στάσι της. Ἤ προσεποιήθη ὅτι δὲν τὴν ἀνεγνώρισε.

Ἐὰν ἦτο ὁ Δαρνετὰλ πλησίον της. Εἰς αὐτὸν θὰ ἐνεπιστεύετο τὰ πάντα καὶ θὰ ἐξεδικεῖτο.

Πάντως ἔπρεπε νὰ ἐκδικηθῇ.

Τί ζητοῦσε ὁ δολοφόνος εἰς τὸ σπίτι αὐτό;

Θὰ ἦτο κατάσκοπος. Ἀσφαλῶς αὐτὸ ἦτο.

Τότε ἀπεφάσισε νὰ ἐνεργήσῃ μόνη της. Δὲν ἤθελε ν' ἀνησυχήσῃ τὸν στρατηγόν.

Μὲ τὴν πρόφασι ὅτι θὰ ἐπήγαινε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ ρωτήσῃ γιὰ τὸν πατέρα της, ἕνα ἄλλο ὀφθαλμίατρο, ἔφυγε Καὶ διηυθύνθη στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια. Χωρὶς περιστροφὰς ἀνέφερε τὴν ἱστορία της καὶ τὰ συμπεράσματά της.

—Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν στοιχεῖα, κυρία, τῆς ἀπήντησε ὁ Διευθυντὴς τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας.

—Παρακολουθήσετέ τον, τότε.

—Αὐτὸ θὰ γίνῃ.

Ὅταν ὅμως ἐξῆλθε τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας, τότε εἶδε τὸν Στάουμπαχ νὰ κάθεται εἰς ἕνα ἁμάξι καὶ νὰ τὴν χαιρετᾷ μ' ἕνα σαρδώνιο γέλιο.

Φυσικὸ ἦταν ἐφ' ὅσον ὁ Στάουμπαχ ἐνημερώθη ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν της, νὰ ἀποτύχῃ ἡ παρακολούθησίς των. Ἀντίθετα μάλιστα ἐτιμωρήθησαν οἱ ἀστυφύλακες ποὺ τὸν παρηκολούθησαν, διότι οὗτος κατήγγειλε ὅτι τοῦ ἐγένοντο ἐνοχλητικοί, στοιχεῖα δὲ δὲν ὑπῆρχον πρὸς σύλληψίν του.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Τὸ τέλος.

Ο ΕΡΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΚΙΜΠΕΡΛΕΫ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 12ης σελίδος)

μπύρα, ζήτησε μιὰ ἐφημερίδα, τὴν ἄνοιξε καὶ προσεποιεῖτο ὅτι τὴ διάβαζε προσέχων πάντοτε ὁσάκις ἀντελαμβάνετο πῶς ἄνοιγε ἡ ἐξώπορτα, νὰ βλέπῃ τοὺς εἰσερχομένους.

Δὲν πέρασαν οὔτε καμμιὰ δεκαριὰ λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ εἶδε νὰ μπαίνουν οἱ δυὸ συνάδελφοί του.

Ἦσαν καὶ οἱ δυὸ ντυμένοι πολιτικά.

Διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχή τους ἐκίνησε τὴν ἐφημερίδα, ἐκεῖνοι τὸν ἀντελήφθησαν, τὸν πλησίασαν καὶ κάθησαν κοντά του.

—Κύριε ἀνθυπολοχαγέ, τοῦ εἶπε ὁ ταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ, εὐθὺς ἀμέσως μετ' ὀλίγον, διευθετήσαμε τὴν ὑπόθεσίν σας.

—Κατ' εὐχὴν βεβαίως; ρώτησε σοβαρῶς ὁ Ζάρμπας.

—Θὰ χτυπηθῆτε μὲ τὸν ξένον αὐτὸν κύριον αὔριον τὸ πρωῒ στὰς ἐννέα.

—Πολὺ ὡραία, ψιθύρισε πάλιν ὁ Σεραφείμ.

—Οἱ μάρτυρες τοῦ ἀντιπάλου σας εἶνε δυὸ ξένοι.

Καὶ τοῦ ὠνόμασε τὸν Πολωνὸ διπλωμάτη, τὸν δεύτερο γραμματέα τῆς ρωσσικῆς πρεσβείας, καὶ τὸν Ἄγγλο ἀξιωματικὸ τοῦ «Ρόαγιαλ Πρίνς».

—Ὡς τόσον τῆς μονομαχίας συνεφωνήσαμεν τὸ ὄπισθεν τοῦ λόφου τοῦ Σταδίου μέρος, ὅπου καὶ θὰ συναντηθοῦμε ἀκριβῶς, καθὼς σᾶς εἶπα, τὸ πρωῒ στὰς ἐννέα.

Ἔπειτα τοῦ προσέθεσε.

—Ἐπιμείναμεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὅπλων.

—Σπαθὶ βέβαια; ρώτησε ὁ Σεραφείμ.

—Μάλιστα, ἐπὲ ντὲ κομπά.

—Πολὺ καλά.

—Σᾶς εἶπα ὅτι ἐκοπιάσαμε πολύ, διότι οἱ μάρτυρες τοῦ ἀντιπάλου σας ἰσχυρίζοντο ἐν ἀρχῇ ὅτι προσβεβλημένος ἦτο ὁ πελάτης των, ἀλλ' ἐν τέλει παρεδέχθησαν ἐκεῖνο ποὺ ὑποστηρίξαμε ἐμεῖς, ὅτι σεῖς εἶσθε ὁ προσβεβλημένος καὶ συνεπῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ὅπλων ἦτο ἀπολύτως ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγων λεπτῶν συνομιλίαν ἐχωρίσθησαν, ἀφοῦ ἔδωσαν ραντεβοὺ τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρωῒ στὰς ὀκτώμιση, ἐπὶ τῆς λεωφόρου Ἀμαλίας εἰς τὸ ὕψος τῆς Ἀγγλικῆς ἐκκλησίας.

Ὁ Ζάρμπας θὰ πέρναγε ἀπὸ ἐκεῖ μὲ τ' ἁμάξι, μὲ τὸ γιατρὸ τῆς ἐκλογῆς του, θὰ τοὺς ἔπαιρνε καὶ θὰ εὑρίσκοντο εἰς τὸ ὡρισμένον μέρος πρὸ τῆς ἐνάτης ὥρας.

Ὁ Σεραφεὶμ ἔφυγε ἀπὸ τὴν μπύρα μὲ τὴν ψυχὴ γεμάτη ἀνακούφισι.

Εἶχε τὴν πεποίθησι πῶς τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ θὰ ἔδιδε, παίζοντας τὴ ζωή του, ἕνα ὁριστικὸ τέλος εἰς τὴν πολύπλοκο ἐκείνη ὑπόθεσι, κόπτων μὲ τὸ σπαθί του τὸ Γόρδιο ἐκεῖνο δεσμὸ τοῦ φοβεροῦ μπλεξίματος ποὺ ἀπειλοῦσε τὴ ζωὴ τοῦ ἀδελφικοῦ του φίλου καὶ τὴν εὐτυχία τῆς ὑπερόχου ὡραίας καὶ τολμηρᾶς ἐκείνης κόρης, τῆς Ἔλινορ λαίδης Κιμπερλέϋ.

Εἶχε σκεφθῆ νὰ πάρῃ γιατρὸ ἕναν ἀπὸ τοὺς συγχρόνους χειρούργους, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε μεγάλη ἐκτίμησι, τὸν μακαρίτη Καλλιοντζῆ, στὸ σπίτι τοῦ ὁποίου ἀπεφάσισε νὰ πάῃ τὴν ἄλλη μέρα πρωΐ-πρωῒ μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.

Γιὰ νὰ ἀποφύγῃ καμμιὰ ἀπροσδόκητη συνάντησι, πήδηξε μέσα στὴν πρώτη βιτώρια ποὺ βρῆκε, ἀφοῦ διέταξε τὸν ἁμαξᾶ νὰ κατεβάσῃ καλὰ τὴν κουκούλα, καὶ κατηυθύνθη σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ παλαιότερα καὶ εὐπρεπέστερα ξενοδοχεῖα τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, τὸ ξενοδοχεῖον τῆς «Εὐρώπης» ποὺ ἐγνώριζε καλὰ τὸν διευθυντή του.

Ζήτησε ἕνα δωμάτιο, τοῦ παρεχωρήθη τὸ καλύτερο ἀπὸ κεῖνα ποὺ ἦσαν κενὰ καὶ ὁ Σεραφεὶμ Ζάρμπας μ' ὁλονότι τὸ πρωῒ θἄπαιζε τὴ ζωή του σὲ ἕναν σκληρὸν ἀγῶνα, ἀπεκοιμήθη μετ' ὀλίγον ἠρεμώτατος σὰν ἄνθρωπος μὲ ἥσυχη συνείδησι, ἄνθρωπος ποὺ εἶχε κάνει τὸ καθῆκον του μὲ τὴν ἱερότητα τῆς φιλίας τὴν ὁποίαν ᾐσθάνετο βαθειὰ εἰς τὴν ψυχήν του.

Στὸν καμαριέρη εἶχε δώσει διαταγὴ νὰ τὸν ξυπνήσῃ στὶς ἕξη.

—Πρόσεξε, τοῦ εἶπε, ἂν μὲ ξυπνήσῃς στὰς ἕξη καὶ πέντε, θὰ σοῦ κόψω τὸ ἕνα τέταρτο ἀπὸ τὸ δεξιό σου αὐτί.

Γ. ΑΣΠΡΕΑΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ ΣΑΣ

(Μικρὰ περίεργα ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο)—

Ὁ Ἀλφρέδος Γκρὴν Μπάουμ ἐφεῦρε ἕνα τύπο καλωδίου μὲ «ἑλκτικὴ δύναμη» πέντε χιλιάδες φορὲς μεγαλύτερη τῶν καλωδίων ποὺ εἶνε γνωστὰ σήμερα. Ἡ ἐφεύρεση αὐτὴ θὰ φέρῃ πραγματικὴ ἀναστάτωση στὴ μηχανικὴ καὶ μάλιστα στοὺς τρόπους τῆς κατασκευῆς κρεμαστῶν γεφυρῶν καὶ βαρούλκων.

Ὁ ἐφευρέτης ἔκαμε ἐπίδειξη τῆς τρομακτικῆς δυνάμεως τῶν καλωδίων του, ποὺ προξένησαν τὸν θαυμασμὸ καὶ τὴν κατάπληξη τῶν εἰδικῶν.

Ἀπὸ ἕνα τέτοιο καλώδιο ἐκρέμασε μιὰ ὁλόκληρη ἁμαξοστοιχία μὲ δύο τεράστιες ἀτμομηχανές.

Ὑπολογίζεται ὅτι ἂν ὑπῆρχε γιὰ ἕνα βαροῦλκο τὸ «πᾶ στῶ» τοῦ Ἀρχιμήδους, θὰ ἦτο δυνατὸν ἀπὸ μιὰ διπλῆ σειρὰ καλωδίου μεγάλου πάχους καὶ μήκους ἴσου πρὸς τὸ τετραπλάσιον τῆς περιφερείας τοῦ πλανήτου μας, νὰ κρεμασθῇ... ὁλόκληρη ἡ Γῆ.

◇◇◇

Ὁ παπᾶς τῆς μικρῆς πόλεως Σουσνὺ στὴν Γαλλικὴ ἐπαρχία Τάρν, ἐπρόκειτο νὰ φιλοξενήσῃ τὸν πνευματικό του ἀρχηγό, ὁ ὁποῖος ἔκανε μιὰ περιοδεα στὴν γύρω ἀγροτικὴ περιφέρεια.

Συμφωνα μὲ τὸ ἔθιμο ὁ παπᾶς αὐτὸς ἔπρεπε νὰ τοῦ παραθέσῃ ἕνα μεγάλο γεῦμα στὸ πρεσβυτέριο, στὸ ὁποῖο νὰ καλέσῃ καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους παπάδες τῶν πέριξ χωρίων. Προσκλήσεις ἐστάλησαν στοὺς παπάδες δώδεκα ἐνοριῶν τῆς ἐπισκοπῆς. Ἐσημειώθη ὅμως μία παράλειψη εἰς βάρος ἑνὸς φτωχοῦ παπᾶ ποὺ λειτουργοῦσε στὴν ἐκκλησία ἑνὸς μικροῦ κι' ἀπομακρυσμένου κάπως χωριοῦ: Σὲ κεῖνον δὲν ἔστειλαν πρόσκληση.

Ἡ ἡμέρα τοῦ γεύματος ἔφθασε.

Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ καθόντουσαν ὅλοι στὸ τραπέζι καὶ σερβιριζόταν τὸ πρῶτο πιάτο, ὁ φτωχὸς παπᾶς τὸν ὁποῖον δὲν περίμεναν, φάνηκε στὸ κατώφλι τῆς τραπεζαρίας: Χαιρέτησε τὸν ἐπίσκοπο καὶ τοῦ ὑπέβαλε τὰ σέβη του.

Κατόπιν κάθησε σὲ μιὰν ἄκρη ἀμίλητος, καὶ περίμενε...

Φυσικὰ ἐπακολούθησε κάποια δυσφορία καὶ γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν κατάσταση αὐτή, ὁ ἐπίσκοπος τοῦ ἀπηύθυνε πρῶτος τὸν λόγο.

— Λοιπόν, τί νέα ἀπὸ τὴν ἐνορία σας;

— Κανένα νέο, πανιερώτατε. Μόνον ἡ γουρούνα τοῦ μπάρμπα—Κλὼντ γέννησε, τοῦ ἀπάντησε ὁ παπᾶς.

— Καὶ ὕστερα; ἔκανε μὲ ἀπορία ὁ ἐπίσκοπος. Αὐτὸ ποὺ μᾶς λὲς δὲν εἶνε τίποτα τὸ ἐνδιαφέρον.

— Τὸ ξέρω πανιερώτατε... Ἀλλὰ ἡ γουρούνα τοῦ μπάρμπα—Κλὼντ γέννησε 13 γουρουνάκια ἐνῷ, ὅπως ὅλοι ξέρουμε, ἔχει μόνον 12 μαστούς.

— Πράγματι, ἀπήντησε ὁ ἐπίσκοπος. Αὐτὸ εἶνε περίεργο. Γιατὶ ὅταν θὰ βυζαίνουν τὰ 12 τὸ δέκατο τρίτο τί θὰ κάνῃ;

— Ἄ! εἶπε τότε ὁ παπᾶς γελῶντας. Ἁπλούστατα, πανιερώτατε. Θὰ κάνῃ ὅ,τι καὶ ἐγώ! Θὰ κυττάζῃ.

Ὁ ἐπίσκοπος γέλασε μὲ τὴν καρδιά του γιὰ τὴν εὔστοχη αὐτὴ ἀπάντηση τοῦ παπᾶ, καὶ τὸν προσκάλεσε νὰ καθήσῃ κοντά του δίνοντάς του ἔτσι τιμητικὴ θέση.

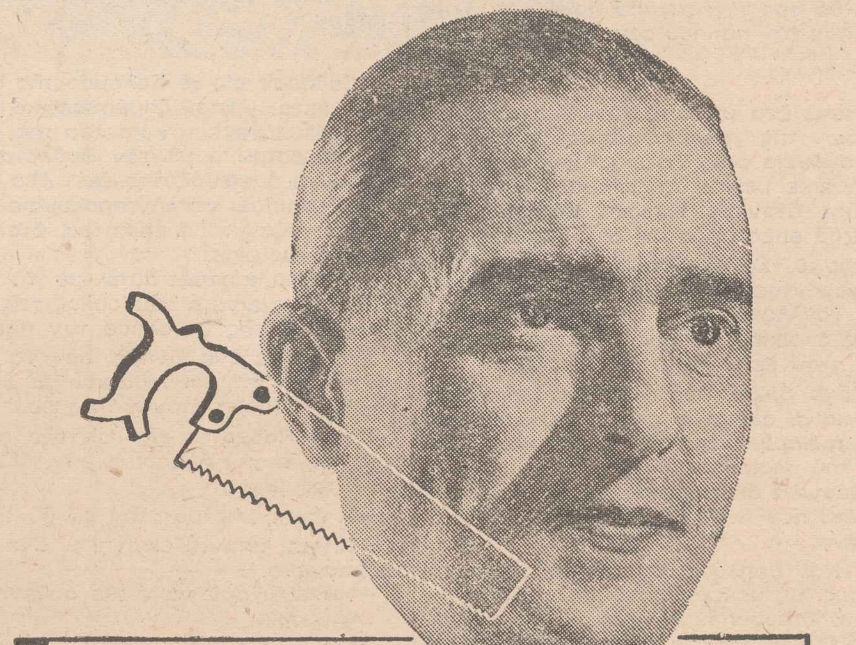

Μιὰ ξυραφιὰ στὸ πρόσωπό σας!

Εἰς πολλοὺς κυρίους τὸ ξυράφι κατὰ τὸ ξύρισμα ἀποκόπτει ὡς πριόνι 5000 τρίχες. Ἐκ τούτου τὸ δέρμα ξεσχίζεται, τεντώνει καὶ πονεῖ. Αὐτὸ μπορεῖτε νὰ τὸ ἀποφεύγετε ἐὰν πρὶν νὰ σαπουνίζετε τὸ πρόσωπό σας τὸ τρίβετε καλὰ μὲ κρέμα NIVEA. Ἡ NIVEA εἰσχωρεῖ χάριν τῆς περιεχομένης EUCERIT βαθειὰ στὸ δέρμα, τὸ ἐμποτίζει καλὰ καὶ τὸ κάμνει μαλακὸν καὶ λεῖον. Ἔτσι προετοιμασμένος ξυρίζεσθε ἐλαφρά, γρήγορα καὶ εὐχάριστα.

NIVEA CREME

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

Σταυρόλεξον

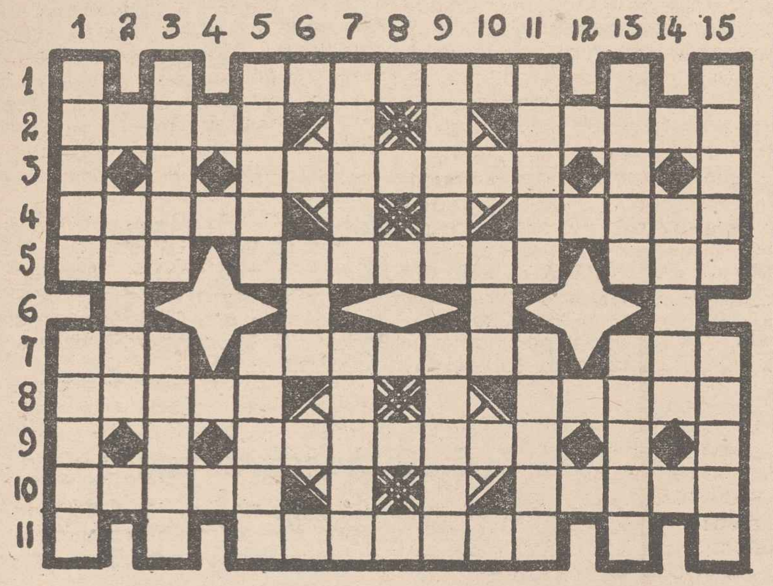

Νέα σειρὰ

ΑΡΙΘΜΟΣ : 12

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. — Ἐπαρχία τῆς Γερμανίας, ἑκατέρωθεν τοῦ Ρήνου.

2— Κωμόπολις ἀλλὰ καὶ γνωστὴ λουτρόπολις τοῦ νομοῦ Φθιωτιδοφωκίδος. — Ἡλικιωμένη.

3 — Τραυματίζω διὰ τοξευομένου βέλους, (τὸ οὐσιαστικὸν) τὸ ἴδιον τὸ βέλος.

4 — Δεικνύω τὴν ὁδὸν, προπορεύομαί τινος. — Ἔλλειψις τροφίμων, σιτοδεία, λιμός.

5— Διεθνὲς ραδιογραφικὸν σῆμα κινδύνου. — Εὔκολος βίος πλήρως ἀπολαύσεων. — Μόριον τροπικὸν καὶ ὁμοιωματικόν.

7— Ἀντωνυμία ἀόριστος καὶ ἐρωτηματική. — Μέγας φόβος ἐμφανιζόμενος συνήθως εἰς ὁλοκλήρους ὁμάδας πρὸ μεγάλων κινδύνων. — Ἡ διὰ καύσεως ταυτοχρονος ἀνάπτυξις θερμότητος καὶ φωτός.

8— Τόπος ὅπου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ τις διὰ τῆς βίας, ἀπαραβίαστος, (συνεκδοχικῶς), καταφύγιον ὅπου εὑρίσκει τις περίθαλψιν ἢ προστασίαν, (πληθυντικός). — Ἀπαραίτητον εἰς κάθε ἄνθρωπον δίδεται ὅμως καὶ εἰς πολλὰ ζῶα.

9— Τὸ εἰς τοὺς ἄνδρας ἰδιάζον τρίχωμα τῆς κάτω σιαγόνος.

10— Μ' ἐκπλήσσει τι τόσον, ὥστε νὰ μοῦ φαίνεται παράδοξον καὶ ἀπίστευτον — Πρωτεύουσα μεγάλου καὶ σημαντικοῦ ἀσιατικοῦ κράτους.

11— Τιμωρία ἐπιβαλλομένη εἰς παῖδας καὶ μαθητάς.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1— Ποτὸν οἰνοπνευματοῦχον, παραγόμενον διὰ ζυμώσεως εἰδικῶς παρασκευασθείσης κριθῆς (βύνης) —Ὁ πολλὰ ὑποφέρων, ἄθλιος, δυστυχής.

2— Ποσότης πράγματός τινος παρεχομένη τμηματικῶς.

3— Εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἐκ Μιλήτου — Νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἐκ τῶν Κυκλάδων.

5— Ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα νὰ ἀγορεύσῃ μετ' εὐφραδείας. — Μεγάλος ὄγκος πάγου κατερχόμενος βαθμηδὸν ἀπὸ τῶν ὀρέων πρὸς χαμηλότερα ἐδάφη.

6— Πρόθεσις.

7— Μεγάλη νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἐκ τῶν Κυκλάδων. — Ἄνθρωπος ἐλαχίστης ἀξίας, ἀσήμαντος (μεταφορικὴ σημασία).

9— Παρέχω πλοῖον ἐπὶ ναύλῳ. — Συνοδεύει ἀπαραιτήτως κάθε σταυρόλεξον.

10— Μουσικὸς φθόγγος.

11— Τὸ συναίσθημα τῆς συμπαθείας τῆς ἀφοσιώσεως εἴς τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα. — Δειγματολήπτης τοῦ θαλασσίου βυθοῦ.

13— Μέσον, ὄργανον ἢ κατασκεύασμα πρὸς ἐξαπάτησιν καὶ σύλληψιν ζῴων. — Εἶδος εὐρωπαϊκοῦ χοροῦ, ὡς καὶ ἡ μουσικὴ αὐτοῦ.

14— Ὄνομα ἑνὸς τῶν προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

15— Ἆσμα παρ' ἀρχαίοις, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. — Ἄνθρωπος ἐν τελείᾳ σωματικῇ ἢ πνευματικῇ καταπτώσει (μεταφορ. σημασία).

Λ. ΔΕΠΟΛΛΑΣ

Κινηματογραφικὰ ἔργα

1. Α — Η — Υ — Ε — Υ — Ε —.
2. — Α — Α — Ο — Υ — — — Ι.
3. — Ο — — Α — Ι — Ο — Ο —
4. —Α — Α — Ο — — Ο — ΟΥ — — Ο.
5. — Α — ΑΗ — Ι — Α — Α Ί
6. — Ο — — Η — Α — ΕΙΑ — Α.
7. —Α — Ε — Ο Ο — Ε Ι — Ο.
8. Α — — Η — ΟΥ — Α — Α.
9. — Α — Ε — Ε — — Ο — —.
10. — Ε Υ — Ο — Α — Ε — Ο —.
11. — — Ε — — Α — — Α — — Α —.
12. — Ε ΟΙ Α — — Υ Ο Ι.
13. — Α — — Ε — — Ε — — Α —.
14. — Ο — Α — ΟΥ Α — — Ι — Η.
15. Α — — Ε — Ι Α — Ο — Ο —.

Πρὸ καιροῦ, μέγας θερινὸς Ἀθηναϊκὸς κινηματογράφος ἀνέθεσεν εἰς μίαν ἑταιρείαν φωτεινῶν διαφημίσεων τὴν κατασκευὴν μιᾶς πρωτοτύπου φωτεινῆς ρεκλάμας, ἐντὸς τῆς ὁποίας θὰ ἀνεφέροντο «15 μεγάλα κινηματογραφικὰ ἔργα» τῆς παρελθούσης χειμερινῆς περιόδου, τὰ ὁποῖα θὰ προεβάλλοντο ἐπὶ τῆς ὀθόνης αὐτοῦ.

Κατὰ κακὴν ὅμως τύχην, ἡ ἐγκατάστασις ἐχάλασε, καὶ τὸ βράδυ ἔμειναν ἀναμένα μόνον μερικὰ γράμματα, αὐτὸ ποὺ βλέπετε ἀνωτέρω.

Πολὺς κόσμος μαζεύθηκε βλέποντας τὸ περίεργον αὐτὸ θέαμα ὅλοι δὲ προσπαθοῦσαν νὰ εὕρουν τί περίπου μποροῦσαν νὰ σημαίνουν τὰ διάφορα αὐτὰ φωνήεντα, χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως σημασίαν.

Σεῖς ὅμως ποὺ γνωρίζετε τώρα ἂν ἀντιπροσωπεύουν 15 ὀνόματα γνωστῶν σας—ἀσφαλῶς—φίλμ, καὶ ὅτι κάθε παῦλα ἀντικαθιστᾷ ἕνα χαλασμένο σύμφωνον μήπως δύνασθε νὰ εὕρητε τὰ 15 αὐτὰ περίφημα ἔργα;

Ἀστυνομικὸν πρόβλημα

(ΑΡΙΘΜΟΣ : 7)

Σ' ἕναν δημόσιο δρόμο ἔγινε μιὰ νύκτα ἕνα αὐτοκινητικὸ δυστύχημα, κατ ὰτὸ ὁποῖον ἐφονεύθη ἕνας ἄνθρωπος.

Ἰδοὺ τώρα τί ἀκριβῶς κατέθεσε στὸν ἀστυνομικὸ σταθμὸ τῆς περιφερείας ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοκινηστάς:

—Πηγαίναμε μὲ τὸ φίλο μου Ἀλέξανδρο ἐκδρομή. Τὸ αὐτοκίνητό του προηγεῖτο. Ἔξαφνα, τὸ δικό μου σταμάτησε καὶ παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές μας, δὲν κατωρθώσαμε νὰ ἐπισκευάσουμε τὴν βλάβη τῆς μηχανῆς. Ἀναγκάσθηκε τότε νὰ μὲ ρυμουλκήσῃ. Καθὼς ὅμως πηγαίναμε τὸ σχοινὶ ἐκόπηκε καὶ ἐγὼ τότε ἔμεινα ἀκίνητος, ἐνῷ ὁ φίλος μου ποὺ δὲν εἶχε ἀντιληφθῆ τίποτε, ἐξηκολούθησε νὰ προχωρῇ...

Ἔξαφνα αἰσθάνθηκα πίσω μου ἕνα δυνατὸ κτύπημα. Ἕνα ἄλλο αὐτοκίνητο ποὺ ἐρχόταν πίσω μας ἔπεσε μὲ ὁρμὴν ἐπάνω μου.

—Καὶ ὁ ὁδηγὸς ἐφονεύθη ἐπὶ τόπου... προσέθεσεν ὁ ἀστυνομικός.

—Δυστυχῶς ναί... Ὅταν ὁ φίλος μου ἀντελήφθη τί συνέβη, ἐπέστρεψε νὰ μὲ πάρῃ... ὅταν ὅμως εἴδαμε καὶ οἱ δυό τὸ τραγικὸ δυστύχημα, τρέξαμε νὰ σᾶς εἰδοποιήσουμε.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἔκανε τότε τὸν γῦρο τῶν δύο αὐτοκινήτων καὶ ἐξήτασε τὸ αὐτοκίνητο τοῦ νεκροῦ μὲ προσοχή. Τὸ ἔμπροσθεν μέρος εἶχε συντριβῆ καὶ στὸν πίνακα διακυβερνήσεως, ὁ φωτισμὸς ἦταν στὴν θέσι «μεγάλλοι φάροι». Ὅσον ἀφορᾷ τὸ χαλασμένο αὐτοκίνητον, αὐτὸ ἐπάνω στὸ ὁποῖον εἶχε πέσει τὸ τρίτο, εἶχε τὸ πίσω φῶς του θρυμματισμένο. Ὁ ἀστυνομικὸς ἐδοκίμασε τοὺς φάρους καὶ εἶδεν ὅτι λειτουργοῦσαν πολὺ καλά.

Τὸ σχοινὶ ποὺ κρεμόταν κομμένο στὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ χαλασμένου αὐτοκινήτου, φαινόταν σὰν νὰ εἶχε κοπῆ ἐπίτηδες.

—Μοῦ εἴπατε ψέμματα! Ἐφώναξεν ἔξαφνα ὁ ἀστυνομικὸς καὶ σᾶς συλλαμβάνω ἐπὶ φόνῳ ἐξ ἀμελείας.

Τί ἀκριβῶς συνέβη;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ : 11

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) ΑΘΗΝΑ — ΩΣΠΕΡ. 2) ΘΕΤΙΚΟΣ. 3) ΤΑΣΣΩ — ΑΤΙΝΑ. 4) ΠΙΣΣΑ — ΟΙΝΟΣ. 5) ΤΣΑΝΑ. 6) ΜΕΤΟΧΗ — ΣΠΟΥΔΗ. 7. ΛΕΙΠΩ. 8) ΑΙΘΗΡ — ΕΝΑΤΗ. 9) ΑΞΙΝΗ — ΛΑΣΣΑ. 10) ΚΡΗΜΝΟΣ. 11) ΡΩΓΜΗ — ΗΔΟΝΗ.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) ΤΟΛΜΗΜΑ. 2) ΘΕΑ — ΞΕΩ 3) ΣΠΕΤΣΑΙ. 4) ΣΙ—ΙΝ. 5) ΑΘΩΣ — ΘΗΚΗ. 6) ΣΤΗΛΗ. 7) ΑΤΛΑΣ — ΕΡΜΗΣ. 8) ΑΤΙ. 9) ΑΚΡΟΝ — ΠΕΙΝΑ. 10) ΙΑΣΩΝ. 11) ΩΣΑΝ — ΑΛΣΗ. 12) ΤΟ—ΤΑ. 13) ΙΣΟΫΨΗΣ. 14) ΞΑΝ — ΣΑΝ. 15) ΑΡΤΗΡΙΑ.

◇◇

Ἡ παροιμία

(ΑΡΙΘΜΟΣ : 4)

15. 16. 15. 20. — 11. 1. 11. 15. 20. 13. — 16. 15. 11. 11. 15. 9. — 16. 5. 19. 5. 9. 13. 15. 9. — 1. 17. 3. 5. 9. — 13. 1. — 14. — 7. 12 5. 17. 24. 18. 7.

Ἰδοὺ πῶς ἔπρεπε νὰ χωρισθοῦν οἱ ἀριθμοὶ τοῦ παρελθόντος φύλλου. Καὶ τώρα, ἐπὶ τῇ βάσει πάντα τοῦ πίνακος τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, δύνασθε νὰ διαβάσετε μὲ μεγάλην εὐκολία τὴν παροιμία:

«Ὅπου λαλοῦν πολλοὶ πετεινοί, ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ».

◇◇

Πτερωταὶ συλλαβαὶ

(ΑΡΙΘΜΟΣ : 1)

Ὅπως ἀναφέραμε, ἔπρεπε νὰ πάρετε ἀπὸ κάθε λέξι τρία μόνον συνεχόμενα γράμματα, καὶ ἐὰν τὸ κατορθώνατε αὐτό, θὰ μπορούσατε νὰ διαβάσετε τὴν λέξιν:

«ΗΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ»

Τὰ δὲ γράμματα ποὺ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν ἦσαν:

1) Κ — ΗΛΙ — ς
2) Πρ — ΟΘΕ — σμία.
3) Τ — ΡΑΠ — εζα
4) Ξυλ — ΕΙΑ.

◇◇

Μαγικὸν τετράγωνον

(ΑΡΙΘΜΟΣ : 20)

36.	41.	48.	37.
46.	39.	34.	43.
33.	44.	45.	40.
47.	38.	35.	42.

Ἰδοὺ πῶς ἔπρεπε νὰ τοποθετηθοῦν οἱ διάφοροι ἀριθμοὶ διὰ νὰ σχηματισθῇ τὸ ζητούμενον «ΜΑΓΙΚΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ»

Τοιουτοτρόπως καὶ μόνον προσθέτοντες τοὺς 4 ἀριθμοὺς ἑκάστης στήλης, ὁριζοντίως διαγωνίως καὶ καθέτως, θὰ εὑρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα: «162».

Μαγικὸν τετράγωνον

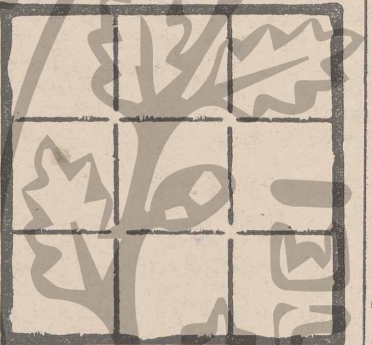

(ΑΡΙΘΜΟΣ : 21)

36	37	38
39	40	41
42	43	44

Τοποθετήσατε ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω δημοσιευομένων ἀριθμῶν, ἐντὸς ἑκάστου τετραγωνιδίου τοῦ ἀνωτέρω δημοσιευομένου τετραγώνου κατὰ τρόπον ὥστε προσθέτοντες αὐτοὺς ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως, νὰ εὑρίσκετε πάντα, ὡς ἀποτέλεσμα: «120».

Μαγικὴ εἰκών

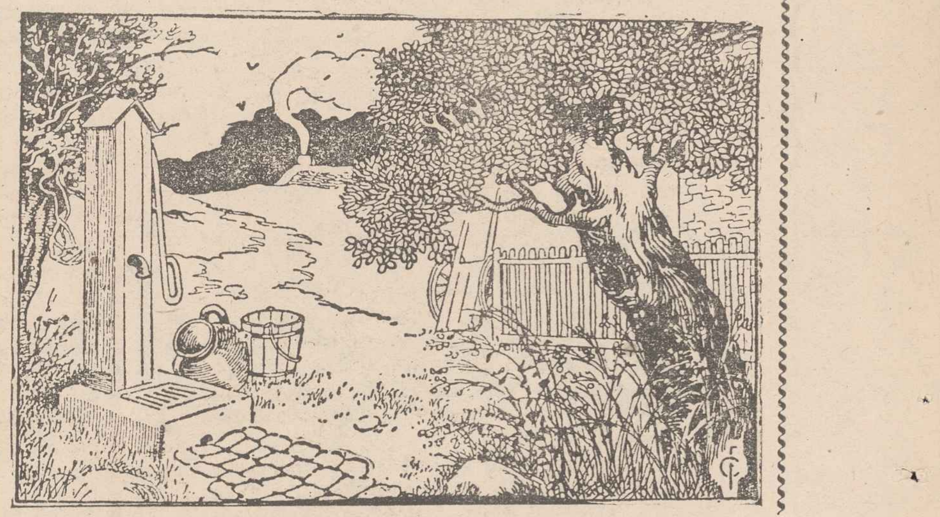

Ἡ χωρικὴ ἔφερε μερικὰ δοχεῖα διὰ νὰ τὰ γεμίσῃ νερὸ ἀπὸ τὴν μοναδικὴ αὐτὴ πηγὴ τοῦ μικροῦ χωριοῦ της!... Ἔξαφνα ὅμως θυμήθηκε ὅτι εἶχεν ἀφήκει τὸ φαγητὸ ἐπάνω στὴν φωτιὰ καὶ αὐτὸ τὴν ἀνάγκασε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ δοχεῖα της καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ σπίτι... ἀφοῦ λοιπὸν ἐτακτοποίησε τὸ ζήτημα τοῦ φαγητοῦ, ἐπανέρχεται καὶ πάλιν κοντὰ στὰ δοχεῖα της... Μήπως τὴν βλέπετε; Δὲν εὑρίσκεται καὶ πολὺ μακρυὰ ἀπ' αὐτά.

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΠΑΙΓΝΙΔΙ

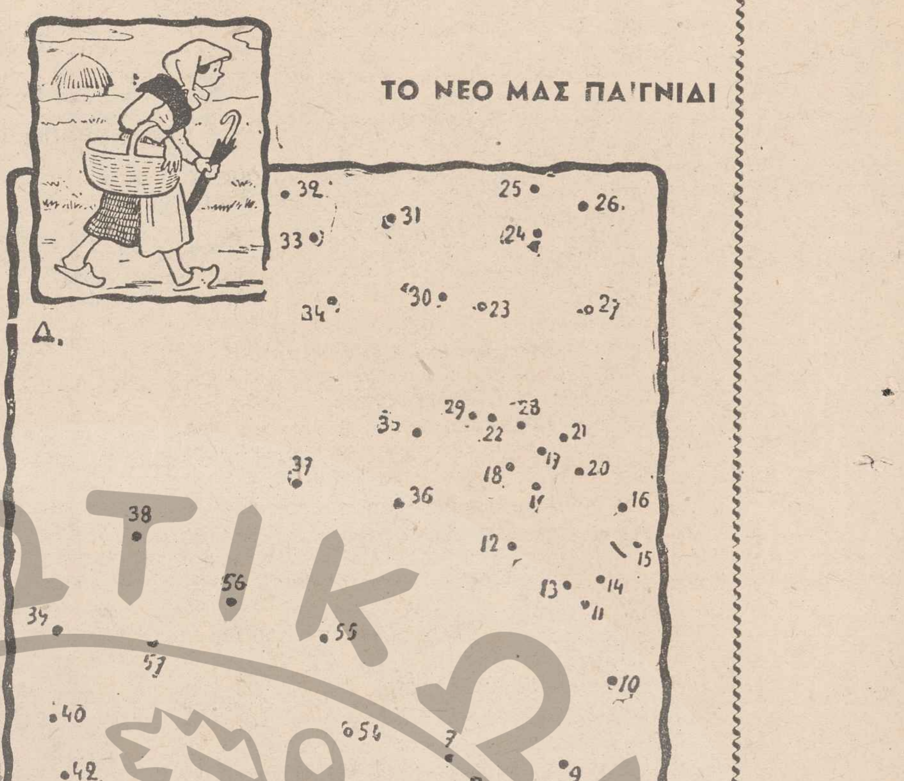

Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέρα, ἡ γυναῖκα τοῦ Μπάρμπα Μαθιοῦ ἀπεφάσισε νὰ κατεβῇ ἐπὶ τέλους στὴν πόλι ποὺ εὑρίσκετο εἰς ὀλίγων χιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ χωριό τους. Ἤθελε νὰ ἀγοράσῃ μερικὰ πράγματα — γυναῖκα βλέπετε — τὴν ἀγορὰν τῶν ὁποίων δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ μάθῃ ὁ σύζυγος.

Γιὰ νὰ μὴν ἀναγκασθῇ, λοιπὸν νὰ ζητήσῃ χρήματα, ἐπῆρε ὅλες τὶς μικρο—οἰκονομίες της, ἀλλὰ καὶ κάτι τὸ ὁποῖον ἐσκόπευε νὰ πωλήσῃ στὴν ἀγορὰ διὰ νὰ αὐξηθῇ τὸ μικρὸ αὐτὸ ποσόν... Τὸ κάτι αὐτὸ εὑρίσκεται μέσα στὸ καλάθι, ἐὰν τώρα θέλετε νὰ τὸ ἰδῆτε, ἑνώσατε τοὺς διαφόρους ἀριθμούς ἀρχίζοντες ἀπὸ τὸ «1». Αἱ γραμμὲς θὰ εἶνε ὅλες εὐθεῖες.

ΛΙΜΝΕΣ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΟΙ

1 — Ἡ «Νεκρὰ θάλασσα».

Εὑρίσκεται: στὴν Ρωσία, στὴν Παλαιστίνη, στὴν Συρία, στὴν Αἴγυπτο, στὴν Ἀργεντινή.

2 — Ὁ ποταμὸς «Ὀράγγης»,

Εἶνε ποταμός: τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ὠκεανίας.

3 — Ἡ λίμνη «Τιτικάκα»,

Εὑρίσκεται: στὸ Βελγικὸ Κογκό, στὸ Μαρόκον, στὴν Πορτογαλία, στὴν Βολιβία, στὴν Βραζηλία.

4 — Ὁ ποταμὸς «Γιουκών»,

Εἶνε ποταμός: τοῦ Καναδᾶ, τῆς Κίνας, τῆς Περσίας, τῆς Ἀλάσκας, τῆς Ἰνδοκίνας.

5 — Ἡ λίμνη «Ἀράλη»,

Εὑρίσκεται: στὴν Αὐστραλία, στὴν Νορβηγία, στὴν Ρωσία, στὴν Σιβηρία, στὸ Μεξικό.

6 — Ὁ ποταμὸς «Ὀρινόκος»,

Εἶνε ποταμός: τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τῆς Γροιλανδίας, τῆς Βενεζουέλας, τῆς Κολυμβίας, τῆς Μοζαμβίκης.

Ἓν ἐκ τῶν πέντε ὀνομάτων ποὺ ἀκολουθοῦν τὸ ὄνομα ἑκάστου ποταμοῦ ἢ λίμνης, εἶνε καὶ τὸ ὄνομα τῆς Χώρας ὅπου πράγματι εὑρίσκεται αὐτὸς ἢ αὐτή.

Πρέπει λοιπὸν τώρα, ἐντὸς δέκα δευτερολέπτων νὰ διαγραφοῦν τὰ τέσσαρα ἄλλα ὀνόματα, καὶ νὰ μείνῃ μόνον τὸ πραγματικὸν ὄνομα τῆς Χώρας ὅπου εὑρίσκεται.

Τὸ σύνολον τῶν διαγραφῶν πρέπει δηλαδὴ νὰ γίνῃ ἐντὸς ἑνὸς λεπτοῦ.